

ספר

# קיצור ליקוטי הלכות

אורח חיים

והוא קיצור מההלכות והדרושים הנוראים והנפלאים  
המבוארים בספר הקדוש „ליקוטי הלכות“, אשר חיבר  
גאון עוזינו שר התורה הרה"ק הדומה למלאך ה' צבאות  
אדמו"ר מוהר"ר נתן מברסלב זצוק"ל

המיוסדים ע"פ תורת אור האורות אור הצפון והנעלם  
אדמו"ר קודש הקדשים רשכבה"ג נ'חל נ'ובע מ'קור ח'כמה  
הרב ר' נחמן מברסלב זצוקלל"ה

ומגודל חיבת הקודש להוציא מהם דרכים ישרים ועצות  
נפלאות ועמוקות לעבודת ה' נתעורר הרב הגאון הקדוש  
סיני ועוקר הרים מוהר"ר נחמן אבדק"ק טשעהרין זצ"ל  
ועשה מכל דרוש והלכה קיצור בכדי לקרב הדברים לכל  
החפץ באוצרות היקרים והסגולות החמודות והגנוזות  
והעצות הנפלאות אשר נמצאים בספרי ליקוטי הלכות.

אוצר החכמה

הובא לביה"ד ע"י  
נתן צבי קעניג

בני-ברק, תשל"ג

הכתובת להשיג את ספרי אדמו"ר ותלמידיו:  
כולל ברסלב, רח' אלשיך 5, ת"ד 377, בני-ברק.

כל הזכויות שמורות

## ה ק ד מ ה

אמר המלבי"ם, זה היום עשה ה' בחסדו הגדול שמצאתי דאתי לידי ספר התורה דתלי במזל עליון, אשר היה גנוז בהיכל, ונפלאות בעיני ובעיני כל רואה ושומע אשר עד כעת נעלם מעין כל, ואם כי כבר נדפס פעם אחת לפני מאה שנה, אבל מאז לא בא זכרונו על לב ונעלם אפילו בין העושים והעוסקים בספרי אדמו"ר נ"ע ותלמידיו ז"ל, עד כי לא עלה על לב לחפשו ולהוציאו מחדש להשקות נפשות הצמאים לדבר ה' והוא ספר „**קיצור ליקוטי הלכות**” אשר חיבר כבוד קדושת הרב הגאון שר התורה מוהר"ר נחמן אבדק"ק טשעהרין זצ"ל.

והנה הרה"ק הנ"ל אם כי היה חד מגאוני קמאי ומטובי חכימי דדרא, אשר לעומק גאונותו ותפארת גדולתו אין חקר, מכל מקום בראותו עוצם תפארת גדולת וקדושת שרפי אל ומלאכי עליון ה"ה אדמו"ר הגה"ק ותלמידיו הק' זיע"א, ביטל עצמו מכל וכל כאין ממש, ונכנס לפרדס וגן החכמה אשר נטעו הקדושים אשר בארץ, הלא הם אדמו"ר אור האורות, אור הגנוז והצפון וכו' הרב הקדוש והנורא מאוד רבינו ר' נחמן זצ"ל מברסלב ותלמידו המובהק הרה"ק מוהרנ"ת זצ"ל, והעמיד עצמו אל יד איש המלך שהיה שלום בימיו שהוא הצדיק יסוד עולם.

והנה הרה"ק הנ"ל לפי גודל הרגשתו בנועם מתיקות דבריהם הקדושים, היו הדברים כאש עצורה בלבבו וחתר ויגע כל ימיו איך לזכות כל החפצים להיכנס בפרדס הנ"ל, אשר ע"כ נתעורר להקים עולה של תורה לקרב הדברים לכל המדריגות שבישראל ולזכות את הרבים ע"י חידושי תורתם וחיבר ספר „**קיצור ליקוטי הלכות**”.

והנה מתחילה התחיל לחבר הספר ועשה קיצור מכל הלכה והלכה, מתחילת או"ח הל' השכמת <sup>ליקוטי</sup> הבוקר עד הל' תפילין, כפי מה שסידר אדמו"ר מוהרנ"ת ספר „קיצור ליקוטי מוהר"ן" ואח"כ בכדי להקל על המעיינים, המשיך לסדר את הספר בדרך עצות הנובעים מהדרושים, כדוגמת „ספר ליקוטי עצות" וקרא שם בישראל את הספרים הנ"ל בשם „קיצור ליקוטי הלכות".

והנה הספרים שחיבר כדוגמת „ליקוטי עצות" נפוצו לרוב ושוטטו בהם ותרבה הדעת, אמנם הספר אשר חיבר בדוגמת קיצור מהדרושים נעלם מעיני הקהל עד אשר אפילו בין אנ"ש הזקנים כמעט ולא נודע אשר האיר האור וקרן אור הפנים מהספר הק' הזה.

ות"ל בחיפוש אחר חיפוש מצאתי בבית גנאים העתק <sup>ליקוטי</sup> אחד בכתב מכונה מהספר הקדוש. וגם נמצא העתק אחד מהספר בדפוס, בספריית שוקן בירושלים (וזאת למודעי, כי חסר בכמה מקומות בספר, אך לא מצאתי עוד שום העתק נוסף), ועפ"י העתקים הנ"ל יצא מחדש האור הגנוז לצדיקים.

הכ"ד,

**נתן צבי בן ר' ירחמיאל משה קעניג**

אלול תשל"ג

# קיצור ליקוטי הלכות אורח חיים

## הלכות השכמת הבוקר

### הלכה א'

א. ע"י שמתעוררין בלילה מן השינה, ואומרין חצות ולומדין אח"כ, עי"ז זוכין לצאת מכף חובה ולכנוס לכף זכות, וזוכין לתשובה, ונדחה הרע מפני מעט הטוב שמוצא בעצמו, עי"ש היטב.

ב. ע"י הנ"ל זוכין לתקן חטא העגל, וזוכין לתיקון הנעשה ע"י בנין המשכון, וזוכין לעורר הי"ג מדות של רחמים, כי המשכון נבנה מכל הטוב שנתברר מכ"א מישראל, שזהו בחי' זהב וכסף וכו', שהביא כאו"א כפי הנקודה טובה שלו, ועי"ז זוכה שהשם יתב' מתפאר עמו, בחי' ישראל אשר בך אתפאר.

ג. ע"י הנ"ל זוכה לעשות ניגונים ושירות ותשבחות להשי"ת, בחי' אזמרה לאלהי בעודי, וזוכה לעורר בוקר דאברהם, בחי' חסד שמטה כלפי חסד, וזוכה לקיים מקרא שכתוב שויתי ה' לנגדי תמיד, וזוכה לנחם את נפשו ולשעשע ולשמח את נפשו דקדושה.

ד. ע"י הנ"ל זוכה לתפלה ולקרבנות ולקטורת, כי זוכה לברר בירורים ונקודות טובות אפי' מבחי' בהמיות מתכלית העשיה, וזוכין לעלות מבהמה לאדם, שזהו נעשה ע"י הקרבנות, וזוכין לברר ולהעלות הטוב אפי' מהפושעי

ישראל, שזהו בחי' קטורת שהי' בהם חלבנה, כמובא בדרז"ל, וזוכין לכל עשרה מיני נגינה.

ה. ע"י הנ"ל זוכין לברר ולהעלות דצ"ח למדבר, שזה תיקון הקרבנות, כי מתחלה כשאין נתברר וניכר הטוב מחמת הרע שחופה עליו, אזי הוא בבחי' אלם, בחי' נאלמתי דומיה החשיתי מטוב, וכשנתגלה הטוב כנ"ל, אזי עיקר התגלותו ועלייתו הוא בחינת הדיבור, וזוכה שהשי"ת אומר לנפשו, הראיני את מראיך השמיעני את קולך כי קולך ערב ומראיך נאוה. וזוכה לדבר ולהודות ולהלל להשי"ת שזה בחי' התפלה שזוכין עי"ז, עי"ש.

ו. ע"י הנ"ל זוכה שהקב"ה עם כל הצדיקים שבגן עדן מתאוין לשמוע קולו דקדושה, שהם הדיבורים קדושים שזוכה לדבר, בחי' היושבת בגנים חבירים מקשיבים לקולך השמיעני, עי"ש.

ז. ע"י התורה שלומד עי"ז זוכה שיהיה נחשב כאילו הקריב כל הקרבנות, כמ"ש זאת התורה לעולה, וכמו שאמרו רז"ל, כי זה עיקר הקרבנות להעלות לבחי' מדבר, כנ"ל.

ח. ע"י כל הנ"ל זוכין לתיקון הנעשה ע"י כהנים בעבודתם ולוים בדוכנם וישראל במעמדם, ע"י שמבררין הטוב ומעוררין בחי' בוקר דאברהם, שהוא בחי' כהנים, ועי"ז זוכין לניגונים דקדושה, זהו בחי' לוים בדוכנם, וע"י התורה זוכין לבחי' ישראל במעמדם, בחי' חידוש מעשה בראשית, עי"ש.

ט. ע"י כל הנ"ל זוכין להתנוצצות משיח לגלות רוחו של משיח, לבטל התוהו ובוהו וחושך שהוא בחי' הרע

אוצר החכמה

שנמצא בו, ולגלות הטוב שבו, ולעלות מכף חובה לכף זכות באמת.

י. ע"י כל הנ"ל זוכין לקרות ק"ש וברכות ק"ש ותפלה, וזוכין לבנות כל ההיכלין דקדושה שזה סוד ברכת ק"ש וק"ש, וזוכין שיהיה נעשה יחוד קוב"ה ושכינתיה, ע"י העלאת מ"נ שמתפארת השכינה עמו, חזי במאי ברא קאתינא לגבך, ומעלין הקדושה מעמקי הקליפות, וזוכין לבחי' והיה המשכן אחד, ע"י ש היטב.

יא. ע"י שמתעוררין מהשינה ומטה כלפי חסד, ומוצא בעצמו נקודה טובה, ע"י זה זוכה להלביש את נשמתו שהיתה ערומה עד עכשיו. ועתה זוכה להלביש את נשמתו בבגדי פאר בגדי כבוד, שזה בחי' ברכת מלביש ערומים שמברכין בכל יום בשחרית, וע"כ צריכין לאחוז המלבושים ביד ימין, ולעולם יגביר הימין בשעת לבישה, כי זה בחי' מטה כלפי חסד, כנ"ל.

יב. וזה ג"כ כל ברכת השחר, שאומרים בכל יום ויום הנותן לשכוי בינה להבחין בין יום ובין לילה, ושלא עשני גוי, ופוקח עורים, ומתיר אסורים, וזוקף כפופים, כי מקודם שנתעורר מהשינה בעת נפילתו היה כמו עיוור המגשש באפילה, וע"י שמוצא בעצמו הנקודות טובות, זוכין להבחין בין יום ובין לילה, ולזכות לקדושת ישראל, ולצאת ממאסריו ונפקח עיניו, כי זוכה לצאת מכף חובה לכף זכות, כנ"ל. וכן שאר הברכות כולם מרמזין ע"ז, ע"ש. וזהו הגומל חסדים טובים, שהכל נעשה ע"י שמעוררין החסד בחי' בוקר דאברהם, כנ"ל.

יג. ע"י כל הנ"ל זוכין לתקן התיקון שנעשה ע"י הד' פרשיות, כי פ' שקלים זה בחי' החסד שמגלין ע"י הצדקה

אוצר החכמה

של מעשה המשכן, שזה נעשה ע"י בירור הנקודות טובות, שמזה נעשה המשכן, ועי"ז מעלין ומעוררין הטוב שנעלם ונסתר אפי' במקומות הרחוקים מהשי"ת, שזה בחי' שקלים של נדבת המשכן, וזה בחי' פ' זכור, שע"ז מכניעין קליפת עמלק ימ"ש, ע"י הטוב שנתעורר כנ"ל, כי עמלק שהוא תוקף הס"א מתגבר ח"ו להפיל את החלושי כח שבישראל, כאילו אין להם שום תקוה, אבל כשזוכין להתעורר משינתו ולמצוא הנקודות טובות, אזי מכניעין ומבטלין קליפת עמלק, שזה בחי' פר' זכור, כנ"ל. וזה בחי' פר' פרה, שזוכין לבחי' תשובה ומהפכין הדינא קשיא ומרפין את הדין, וזוכין לתשובה לטהר את עצמו מטומאתו ע"י הנקודות טובות שמוצא בעצמו. וזה בחי' פר' החודש שזוכין למלאות פגימת הלבנה, שמשם באים כל החטאים מקיטרוג הירח. וע"י שמוצא בעצמו נקודות טובות, זה בחי' קידוש החודש שאומרים מקודש מקודש, שע"י הנקודה טובה שזוכין למצוא עי"ז נכנסין לכ"ז באמת וזוכין לקדושה בחי' תיקון ומילוי הלבנה, וזוכין להיות בבחי' ומצדיקי הרבים ככוכבים, וזוכין למצוא הנקודות טובות הן כ"א בעצמו הן לברר ולמצוא הנקודות אפי' בפושעי ישראל ולהעלותם לכף זכות, שזה עיקר עבודת הצדיקי אמת, עי"ש היטב.

יד. ע"י קימת חצות כנ"ל זוכין לגאולה שלימה, שהם בחינת יציאת מצרים וגאולה אחרונה, שהכל יהיה ע"י שמוצאין נקודות טובות וחוזרים בתשובה, וזוכין לקדושת הכינור של דוד שהיה מנגן מאליו ע"י רוח צפונית, שזה הכל מרמז על כל הנ"ל. וזוכין לקידוש החודש, שזה מצוה ראשונה שציונו השי"ת בעת יציאת מצרים, ע"י שמוצאין הנקודות טובות אפי' בתוקף הדמים והליכלוכים, בחי'

[ח]

ואראך מתבוססת בדמיך ואומר לך בדמיך חיי, שעי"ז יהיה קיבוץ נדחי ישראל, אמן.

טו. עיקר התיקון הוא דייקא להתעורר בחצות דייקא, שאז בחצות השכינה בתכלית המיעוט, וע"כ כשנתעורר מתוקף השינה והסט"א, ע"י נקודתו הטובה זה בחי' רוח צפונית שמנשב בכינור של דוד כנ"ל, שאז זוכה ליציאת מצרים לצאת מגלות נפשו, וזוכה לבחי' פסח שחמל ודלג השי"ת על בתי בני ישראל וכו', שהשי"ת בעצמו ברחמיו לקט והציל את הנקודות טובות, שהם בחי' ישראל, בחי' בני בכורי ישראל, מבין הסט"א בחי' בכורי מצרים.

טז. ע"י קימת חצות זוכין להכניע הד' מלכיות דסט"א, וזוכין לקדושת אברהם אבינו שרדף המלכים והרג אותם. וזוכין להתנוצצות משיח, שזה בחי' מה שהציל אברהם את לוט [בשביל הנקודה טובה שהי' בו כי ממנו יצאה רות שיצא ממנה דוד] בחי' משיח כנ"ל. ועי"ז שקמים בחצות ומתעוררים לברר הנקודות טובות זוכין להכניע את המלכים, וזוכין שהקב"ה וכל המלאכים ונשמות הצדיקים שבגן עדן מקשיבים לקולו, אעפ"י שעדיין לא יצא ממדרגתו השפילה, בחי' היושבת בגנים בגנותא וטנופא דהאי עלמא שפילה, אעפ"י כהקב"ה וכל הנ"ל מקשיבים לקולו וזוכה לצאת מכף חובה וליכנוס לכף זכות באמת, כנ"ל.

יז. עיקר הגאולה האחרונה תלוי בזה, היינו בעת שמתגבר על האדם תוקף השינה והסט"א, ורוצה להפילו בגשמיות וברוחניות, אזי יתעורר ויקום בחצות ממש, ויצעק להשי"ת בקול מר, ואזי זוכה שגם השכינה שהיא כלליות נפשות ישראל, צועקת להשי"ת כאיל תערוג וכו', בחי' קול ברמה נשמע וכו', ואז השי"ת מעורר רחמיו וממשיך חוט

של חסד, וזה נעשה ע"י כל אחד מישראל, ועי"ז נגאל נפשו וזוכה לגאולה בכלל ובפרט, וזוכה לקבל על עצמו קדושת דוד המלך, בחי' כנור של דוד, בחי' קדושת התורה, בחי' ה' חומשי תורה, שזה בחי' הכנור של דוד של חמש נימין, על ידי התורה שקבלנו ממשה רבינו, וזוכה לגאולה שלימה עד שנכנס לכף זכות, וזוכה לתפלה שהיא בחי' ניגונים, כנ"ל, בחי' אזמרה לאלהי בעודי, כנ"ל.

### הלכה ב'

א. ע"י שעומדין בזריזות, ומשברין השינה לעמוד בבוקר לעבודת בוראו, עי"ז זוכין לאמונה, ונתגדל האמונה ונבנה מלכות דקדושה, וזוכין לשבירת תאות ממון, ולבטל כל הכפירה והחרון אף, וממשיך חסדים, וזוכין לבנין הבית, ולהמשיך תורה, ועי"ז ממשיכין עלינו השגחתו ית' לטובה, וכן ע"י קימת חצות זוכין ג"כ לזה, וזוכין להמתיק כל הדינים ולהמשיך חסדים.

אוצר החכמה

### הלכה ג'

א. ע"י שאיש הישראלי מתגבר כארי, ועומד בבוקר השכם, קודם עלות השחר, כדי שיעסוק בתורה ותפלה, עי"ז מעלה ומשלים ומגדל את האמונה הקדושה, שאז הוא עיקר עלייתה.

ב. עיקר שלימות העבודה הוא להתגבר מאוד לעמוד בכל לילה בחצות ממש, ועי"ז מבטלין ומשברים ומבערין מדעתו שני מיני קושיות וכפירות, שהם הקושיות שא"א

להשיב עליהם שום תשובה ותירוץ, כי עליהם נאמר כל באיה לא ישובון, ועוד יש קושיות שאפשר לישבן וכו'. וגם אלו הקושיות לפעמים נסתמו שבילי השכל, וא"א לישבן, וע"י קימת חצות מתקן אלו השני מיני קושיות.

ג. ע"י השינה בקדושה בחצות הראשון של הלילה, זוכין שנכנס דעתו ונשמתו לתוך האמונה הקדושה, ונתחדש שם בחי' חדשים לבקרים רבה אמונתך, וזה בחי' שינה, הסתלקות הדעת, וסומכין על אמונה, שע"י זוכין להנצל מהקושיות שא"א לישבן, כנ"ל.

ד. ע"י ק"ש שעל המיטה זוכין לקבל עליו אמונת היחוד, וע"י נכנסין המוחין שלו לתוך האמונה, וזוכין להנצל מן הקושיות האלו שא"א לישבן.

ה. ע"י קימת חצות שקמים ועוסקין בתורה, ע"י זוכין לדעת שלם, וממשיכין הדעת ופותחין שבילי הדעת לתרץ האפיקורסות שבלב האדם, וזוכין לאמונה בשלימות, בחי' אודך ביושר לבב בלמדי משפטי צדקך, כי ע"י חצות נמשך התיקון כמו ע"י לימוד פוסקים.

ו. ע"י קימת חצות זוכין להמשיך הדעת, ולידע ולהאמין שמלא כל הארץ כבודו, וזוכין לתפלה בכל לבו, שיודע ומאמין שהשי"ת עומד עליו בשעת התפלה ושומע ומאזין לכל דיבור ודיבור של התפלה, וע"י נתלהב לבו בתפלתו, ומדקדק בכל דיבורי התפלה באמת, כי קימת חצות היא הכנה לתפלה, כמובא בכתבי האר"י ז"ל.

ז. ע"י שמרע"ב א"ע ואינו אוכל קודם התפלה, ע"י זה זוכין לתיקון האמונה, ולהעלות ניצוצי הדיבור, וממשיך

## קיצור השכמת הבוקר ג' ליקו"ה

מימי החסדים ללחלח מיצר הגרון, ומשבר תאוות אכילה ושתיה, שעי"ז יוכל לדבר דיבורים קדושים לפני השי"ת, ומדבק אחורי הקדושה, וזוכה לתקן ולקשט את האמונה, ואז זוכין שיהפוך השי"ת שפה ברורה אל כל העמים, לקרוא כולם בשם השם.

ח. ע"י שמרעיב א"ע קודם התפלה, זוכה לקבל כח מההתחלה, וזוכה בכל פעם להתחיל בהתחלה חדשה לעבוד את השי"ת, שלא תהיה העבודה ישנה אצלו, רק בכל יום תהיה היא בעיניו כחדשה ויתחיל בכל בוקר מחדש לעבוד את השי"ת בכל לבו, כנ"ל.

### הלכה ד'

א. ע"י שמתגברין לעמוד בבוקר לעסוק בתורה, עי"ז מגדלין ומעלין החכמה תתאה בחי' מלכות שהיא בחי' אילת השחר, וזוכין עי"ז להשגות אלהות להכיר אותו ית', אשר לכך נוצרנו, שרק בשביל זה באנו לזה העולם, וכל העולמות נבראו בשביל זה להכיר אותו ית'.

ב. עיקר הבילבולים שיש לכל אדם שבעולם, וכל המחשבות זרות וההרהורים רעים ורעיונות רעים, באים ע"י הקליפות של ד' מלכיות דסט"א שהם חכמות חיצוניות, כשהם מתחילין להתגבר על השכל, ואז צריכים לסלק השכל לגמרי ולסמוך רק על אמונה, וזה זוכין ע"י ק"ש שעל המיטה, כי השינה היא בחי' מיתה, שאז שליט סטרא דמותא, מחמת שאז נסתלק החיים, שנמשך מאור הפנים, ע"י שמתגברין הד' מלכיות ורוצים להמשיך השכל אצלם, ע"כ עיקר קיום השכל ע"י אמונה, וכמ"ש אדמו"ר ומובא

[ יב ]

<sup>אוצר החכמה</sup>  
 בכתבים שבשעת שינה הנשמה נכנסת בתוך האמונה ומתחדשת שם, בחי' חדשים לבקרים רבה אמונתך, אבל צריכין להתגבר כארי ולעמוד בבוקר ולשבר השינה, ולעסוק בתורה ותפלה, כדי לחתוך ולהעלות החכמה תתאה והמלכות דקדושה מבין הד' מלכיות דסט"א, ועי"ז זוכין לאור הפנים עי"ש, ולהשגות אלהות שיכיר אותו ית', עד שיקיים שויתי ה' לנגדי תמיד, עי"ש היטב.

ג. ע"י קימת חצות, נמשך על האדם חוט של חסד, כמובא בדרז"ל, וע"י החסד הזה בונין המלכות דקדושה, שהוא בחי' חכמה תתאה, וקוצרין אותה מהד' מלכיות דסט"א, ומעלין אותה לאור הפנים שבשלוש רגלים, שהוא שמחת הלב, ע"י המצוות שעושין בכל השנה, שמשם חיות המלכות, וזוכה ללב שמח שע"י מאיר הפנים דקדושה, כנ"ל. <sup>אוצר החכמה</sup>

ד. ע"י שקמים בחצות ומתאבלין על חורבן ביהמ"ק, שנחשב כאלו עוסק בבנינו כשארז"ל, עי"ז ממשיך על עצמו קדושת הביהמ"ק, ששם עיקר אור הפנים, שממשיכין בשלוש רגלים, שהיו צריכין לעלות לרגל לראות פני ה', כדי לקבל אור הפנים, עי"ז ממשיך חיות לבחי' מלכות דקדושה, בחי' חכמה תתאה, ועי"ז זוכה להשגת אלקות, כנ"ל, וע"כ צריכין לעסוק בתורה אחר התיקון, כי כל אות ואות של התורה הקדושה כולם הם שיעורים וצימצומים קדושים להשיג אלהות ית', וזה זוכין ע"י החוט של חסד שנמשך ע"י שעוסקין בתורה בלילה, שע"י החסד חותכין וקוצרין את המלכות, בחי' חכמה תתאה, מבין הד' מלכיות דסט"א, בחי' קצרו לפי חסד וזוכין להשגת אלקות, שבשביל זה נברא האדם שיזכה לזה, כנ"ל.

ה. צריך כל אחד לשתף א"ע עם השכינה, ועם כל הצדיקים, המצטערים בצרות השכינה, ולזעוק זעקה גדולה ומרה בכל לילה בחצות, על חורבן ביהמ"ק, ועל נפילת המלכות שנפלה בין העכו"ם, כי א"א לסבול קול הצעקה שצועקת המלכות ביניהם, וגם השי"ת כביכול שואג ג"כ, כמ"ש שאוג ישאג על נווהו, ועיקר הצעקה על הסתלקות הצדיקי אמת, שעסקו בזה להכניס בנו השגת אלהות, שעי"ז היו מעלים את המלכות מבין העכו"ם והקליפות, ע"כ צריכין לבכות ולצעוק מרה לפני השי"ת, שירחם עלינו ויחזור העטרה ליושנה, וישלח לנו צדיקי אמת, שישתדלו בתיקונינו, ויאירו בנו השגות אלקות, אשר לכך נוצרנו, וזה א"א כי אם ע"י הצדיקי האמת הגדולים במעלה מאוד, כמו משה רבינו ע"ה, שיש לו כח לרפאות חולים מדוכאים כמונו היום, כאשר יודע כ"א בנפשו.

ו. כל מי שחס על נפשו, צריך לשבר השינה, ולקום בחצות לילה לאונן ולקונן ולבכות מאוד על חורבן ביהמ"ק, ותוקף מרירות הגלות בגשמיות וברוחניות, ועיקר לבקש ולהתחנן לפני השי"ת מעומקא דלבא שיזכה למצוא את הצדיק האמת שיוכל להאיר לו ולהכניס בלבו ידיעת אלהותו יתברך, ועי"ז יתמלאו כל החסרונות, ויתבטלו כל הצרות, ונזכה להעלות את המלכות, אל אור הפנים המאיר בשלש רגלים, עד שנזכה לבנין ביהמ"ק, ושם נעלה ונראה את פני ה', שלש פעמים בשנה, ונזכה להשגת אלהות, בכל פעם בהשגה יתירה, שזה עיקר תכלית האדם בזה העולם.

ז. הרגלים של אדם מרמזין על חכמה תתאה, וע"כ הם צריכים שמירה יתירה, כדי לחתכה מהד' מלכיות

דקליפה, ולהעלותה לאור הפנים כנ"ל, וע"כ המנעלים הם שמירה להרגלים, וע"כ צריכין שינעול של ימין תחילה, כי ימין הוא בחי' חסד, שע"י החסד קוצרים את המלכות דקדושה, מבין הד' מלכיות, וע"כ בקשירת המנעלים צריכין לקשור של שמאל תחילה, לרמז שעיקר קבלת החסד הוא ע"י תוכחה, שמקבל מצדיקי האמת, אעפ"י שתוכחתם ע"י ביזוין, עי"ש בפנים.

ח. הרוצה לקבל עול מלכות שמים, היינו להעלות את המלכות, בחי' חכמה תתאה, יפנה תחילה, שע"י דוחה כל החכמות חיצוניות, שהם נקראים קיא צואה, שהם מותרות, כי עיקר חיות האדם על ידי אכילתו, הוא ע"י רוחניות המאכל, שהוא מוצא פי ה', שהוא הטוב שבמאכל, שהוא מחיה את האדם, אבל גשמיות המאכל, הוא בחי' מותרות, חכמות חיצוניות, כפירות, קיא צואה, וצריך לפנות א"ע לדחות המותרות, ואח"כ נוטלין הידים במים, שהוא בחי' מימי החסד, שע"י קוצרין את המלכות, ומטהרין את המלכות, ומעלין אותה מבין הד' מלכיות, ומניחין תפילין, וקורין ק"ש ותפלה, בחי' אברהם תיקון שחרית, וע"כ אין מקנחין בימין, מפני שקושרין בה תפילין, כי תפילין הם אור הפנים, שמשם עיקר החיות של המלכות דקדושה, וע"כ אסור לפנות מזרח ומערב, שהם נגד ירושלים ששם ביהמ"ק, ושם עיקר אור הפנים, כנ"ל.

ענין חנוכה ומצות ביקור חולים, יתבאר אי"ה בהלכות חנוכה.

## הלכה ה'

א. ע"י ק"ש שעל המיטה, זוכין לקום בחצות, כי ק"ש שעל המיטה, הוא בחי' תפלה בבחי' דין, כמשארז"ל, הקורא ק"ש על המיטה כאילו אוהז חרב פיפיות בידו, והעיקר לקשר א"ע קודם השינה לצדיקי הדור האמתיים, שהם בעלי כח שיכולין להתפלל תפלה בבחי' דין. ועי"ז מוציאין מהסט"א כל התפלות שבלע, ועי"ז זוכין לקום בחצות, להוציא הדעת מהסט"א ולהחזירו אל הקדושה.

ב. התעוררות מן השינה, הוא בחי' תחיית המתים, כמו שאנו מברכין המחזיר נשמות לפגרים מתים, כי בכל יום כשמתעוררין מהשינה, זוכין להוציא את הדעת מהסט"א, כי צריך כ"א ללחום הרבה עם המחשבות שבמוח, לבררם מאחיזת הנחש, ומחמת זה צריכין לשינה, כשהמוח נתבלבל, שהוא ע"י מלחמה זאת, אזי על ידי השינה נותנין נייחא להמוחין, וע"י התעוררות מן השינה, זוכין לנצח המלחמה, להוציא הדעת מהסט"א, בחי' והנחש היה ערום, ונתגלו מימי הדעת, בחי' כי מלאה הארץ דעה כמים לים מכסין, וכ"ז ע"י הצדיקי אמת בעלי כח שיכולין להתפלל תפלה בבחינת דין כנ"ל, ולהחזיר הכל אל הקדושה.

ג. התפלות והתחינות שאומרים בחצות, הם בחי' תפלה בבחינת דין, בחי' התפלה שהתפלל פנחס, בעת שקינא על מעשה זמרי, שע"ז זוכין להוציא מהסט"א כל הדעת והרחמנות וכל הנפשות והניצוצות שבלעו, ועושין בעלי תשובה וגרים, ועי"ז נתרבה כבודו ית' ומתגדל כבודו לעין כל.

ד. ע"י עסק התורה שעוסקין תיכף אחר חצות, זוכין לבחינת נבואה, שע"ז מתברר המדמה, שע"ז עיקר התגלות

האמונה הקדושה, ועי"ז זוכין לאמונת חידוש העולם, שע"ז זוכין לבחינת חידוש העולם של לעתיד.

ה. כ"א כפי מה שזכה להתקרב לצדיק האמת הבעל כח, כשזכה להתגבר ולקום בחצות ולשפוך שיחו לפני השי"ת, כמו כן זוכה באור הבוקר לחידוש העולם, ואז יגיד חסדו וטובו ית"ש שגמל עמו, בחי' להגיד בבוקר חסדך ואמונתך בלילות, וזוכה לשיר חדש בחי' שיר של נפלאות, שזה השיר הוא עיקר קיבול השכר לעוה"ב, שאז יתנגן השיר הזה על ע"ב נימין, בחי' שיר פשוט כפול משולש ומרובע, וכ"ז זוכין ע"י הצדיק האמת שיש לו רוח נבואה בקדושה גדולה, ועי"ז נתברר אצל אלו המתקרבים אליו המדמה, וזוכין לאמונה שלימה, בחי' אמונת חידוש העולם, כנ"ל.

ו. ע"י שמתעוררין מהשינה זה בחי' תפלה בבחי' דין כנ"ל, על ידי זה מעוררין השיר שלעתיד, בחי' הניגון שיתנגן על ע"ב נימין, ועי"ז זוכין לומר כל השירות והתשבחות, שכל אחד מישראל אומר בכל יום, כי כל השירות וכל הברכות כולם נמשכין משיר הזה, שהוא שיר פשוט, כפול משולש ומרובע, כנ"ל.

ז. ע"י נטילת ידים במים בשחרית כשקם משינתו, עי"ז זוכין להתגלות הדעת, ועי"ז נותנין חיזוק להידים בקדושה, כדי שיתגברו על עקב עשו, בבחי' וידו אוחזת בעקב עשו, כי ע"י מימי הדעת זוכין לאמונה בחידוש העולם, להאמין שהשי"ת ב"ה ברא את העולם יש מאין, וזוכין להאמין בתורה ובמצוות מעשיות, שצריכין לעשות בידיים, וכ"ז זוכין ע"י נטילת ידים בשחרית בקדושה.

ח. עיקר קבלת עול מלכות שמים בשלימות, הוא כשנפנה ונוטל ידיו, ומניח תפילין, וקורא ק"ש ומתפלל, כשארז"ל כי ע"י כל הנ"ל זוכין לתקן כל התיקונים הנ"ל, היינו ע"י שנפנה דוחה המותרות, שהוא מזונא דגופא, ומכניע עקב דס"א, בחי' אוכל לחמי הגדיל עלי עקב, וע"י נטילת ידים זוכין למימי הדעת, וזה בחי' תפילין בחי' דעת ומוחין, שמוציא הדעת מהסט"א, ועי"ז זוכין לאמונה בחי' ק"ש, שמאמינים בהשי"ת באמונה שלימה, ועי"ז זוכין לתפלה בחינת רחמים ודעת כנ"ל, וזוכין להמשיך חסדים, שזה בחי' השיר של חסד שיתער לעתיד לבוא, שאז תתגדל מלכותו ית' בשלימות, בחי' והיה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא וכו', וכ"א זוכה כפי עבודתו בזה העולם, וכפי שמקבל עליו עול מלכות שמים בקדושה, כן זוכה להמשיך עליו קדושת חידוש העולם, ועי"ז זוכה כ"א כפי חלקו להשיר הקדוש של חידוש העולם שהוא חלקו לעוה"ב, אמן.

ט עיקר הגאולה שלימה, יהיה רק ע"י שיזכו כל ישראל לתפלה כזו, שהוא בחי' תפלה בבחי' דין, בחי' חצות, ועיקר יציאת מצרים היה ג"כ ע"י תפלה בבחי' דין, שזכה משה רבינו ע"ה, בחי' מטה משה, בחי' והשלך לפני פרעה יהי לתנין, כנ"ל. ועיקר התיקון יהיה נגמר ע"י משיח צדקנו, שאז תהיה גאולה שלימה, שאין אחריה גלות, ואז יתער שיר חדש, בחי' הניגון שיתער לעתיד, בחי' שיר של חסד כנ"ל, וזה בחי' כינור של דוד שהיה מנגן מאליו ע"י רוח צפונית, שהוא בחי' תפלה בבחי' דין, שע"י זוכין לקול השיר הנ"ל, בחינת התוכחה של משה רבינו ע"ה, שע"י מוסיפין ריח טוב בהנשמות, בחי' נרדי נתן ריחו, ועי"ז מכניעין עקב דס"א, וזוכין לכל התיקונים.

# קיצור ליקוטי הלכות

## אורח חיים

אוצר החכמה

### הלכות נטילת ידיים

אוצר החכמה

#### הלכה א'

א. ע"י נטילת ידיים בשחרית, עי"ז זוכין לבנות מלכות דקדושה, כי יש בכ"א מישראל בחי' מלכות, ובלילה המלכות בגלות, כמובא שהמלכות נתקטנה אז ויורדת בין התחתונים, וע"כ האברים כבדים בלילה, ואין רוח הדופק מנשב כ"כ בכל האברים כמובא, וע"י שנוטלין הידים במים, עי"ז ממשיכין מימי הדעת, וע"י נשלים המלכות, וזוכין לבטל העצבות רוח, וחוזר רוח הדופק לילך כסדר, וזוכין להמשיך חסדים ודעת, שע"ז עיקר שלימות המלכות דקדושה, וזוכין להוכיח ולייסר את הנשמות הנכנעים תחתיו, כל אחד לפי המלכות שיש לו בקדושה, וזוכין לגלות ההסתרה שבתוך ההסתרה, וע"כ צריכין ליטול את הידים שתי פעמים, קודם הנקיות ואחר הנקיות, כי א"א לגלות ההסתרה בפעם אחת, כי ע"י נטילה ראשונה מגרשין ומבטלין הקליפות המעלימין את הקדושה. ועל ידי זה זוכין לאריכות ימים ודעת, כמובא. [א"ה וזה בחי' נט"י שנית אח"כ כדי להמשיך דעת ואריכות ימים]. שזוכין על ידי זה שמגרשין ומפנין את הרע, וזוכין להמשיך חיות לתוך המלכות, בחי' למען יאריך ימים על ממלכתו, ועי"ז נעשה מוחין ודעת, שזה בחי' תפילין, שהם מוחין וחיים ואריכות ימים, כנ"ל.

ב. ע"י נטילת ידים זוכין לישא את הידים בבחי' נשא לבבינו אל כפים אל אל שבשמים, וזוכין למחלוקת לש"ש, וזוכין לחג"ת שעולה לחב"ד, כמובא בכוונות.

ג. אסור ליגע ביזיו קודם הנטילה, אל הפה והחוטם והעיניים והאזנים, כמובא בשו"ע, כי הם שבעת הנרות המקבלין אור הפנים, היינו השכל והדעת, והקבלה הוא מידיים, וע"כ קודם הנטילה שעדיין ידיו טמאות, יכולים ח"ו לקבל להיפך, וע"כ ע"י הנטילה שאז ממשיכין הדעת, זוכין לק"ש שהוא קבלת עומ"ש, שזהו התגלות ההסתרה, שזהו בחי' אריכות ד' דאחד, שהוא בחי' המלכות ואריכות ימים, שהוא הדעת לתוך המלכות, שזה קבלת עומ"ש בשלימות.

ד. ע"י נטילת ידים נחשב כאילו טבל, כי זוכין לבחי' מקוה, שהוא בחי' דעת עליון וחסדים גדולים, שזה עיקר שלימות המלכות, וכ"ז זוכין ע"י נטילת ידים בקדושה, כנ"ל.

## הלכה ב'

א. ע"י נטילת ידים בשחרית, ממשיכין השגחת השי"ת, שהוא ע"י הדעת שהוא בחי' מימי הדעת, לידע שהכל בהשגחתו ית"ש, וע"י שמרימין הידים בשעת נטילה, עי"ז מכניעין הס"א והעכו"ם, שהם תולין הכל במערכות השמים, וע"י שמרימין הידים עי"ז מגביהין הידים אל הראש, שהוא הדעת שמגביהין הכ"ח פירקין דידיים אל הדעת, לידע שהכל בהשגחתו ית', כי השי"ת ברא הכל ע"י כ"ח אתוון דמ"ב, שהם כ"ח פירקין דידיים, ומבטלין

הטבע לגמרי, וזוכין לבטל כל הצרות והיסורין, שהכל נמשך מחמת שתולין הכל בהטבע, שמשם כל הצרות, וע"י נטילת ידים בקדושה, מבטלין ומכניעין חכמת הטבע, ומבטלין כל הצרות, וזוכין לידע שהכל בהשגחתו ית' לבד, שמשם כל הישועות והנחמות, כי בשעת שינה הוא בחי' הסתלקות הדעת, שאז מוחו מבולבל שאינו יכול לידע שהכל בהשגחת השי"ת לבד, וע"כ מובא שבשעת שינה עיקר התיקון ע"י אמונה כמובא, דהיינו שכ"א מישראל, צריך להאמין באמונה שלימה שהכל בהשגחה לבד, וע"כ בשעת שינה שורה סט"א על בר נש, ועיקר בהידים, כי ידים הם בחי' שמים, שזהו בחי' מערכות השמים, שהוא הטבע, וע"כ תיכף כשמתעוררין מהשינה, אזי הוא ממשיך מימי הדעת והחסד על הידים, ומרימין את הידים אל הדעת, בחי' שאו ידיכם קודש, לידע ולהודיע שהכל בהשגחתו ית' לבד, וגם הטבע בעצמו הוא ע"י השגחתו, כי הוא ית' ברא השמים והארץ וכל צבאם וכל העולמות הכל ברצונו ית', והוא מנהיג גם עתה אותם כרצונו ית', ועי"ז ניצולין מתוקף הסט"א, שיניקתם מבחי' חכמת הטבע, כנ"ל.

ב. אסור ליגע בידיו קודם הנטילה להז' נקבים שיש בהראש, כדי שלא לפגום הדעת הקדוש, כי עיקר הדעת הקדוש הוא בהראש, ע"י הז' נקבים, שהם בחי' שבעה אלה עיני ה' המה משוטטות בכל הארץ, וע"כ אסור ליגע בהם קודם נטילה, כדי שלא לפגום ח"ו הדעת הקדוש, ע"י הזוהמא הנאחזת בידים ע"י השינה, שאז מתגברת הסט"א, שהוא הטבע, כי עיקר שליטת חכמת הטבע הוא בלילה, וע"כ נקראים חוזים בכוכבים, שהטבע הוא בחי' לילה וחושך, וע"י הנטילה זוכין להמשיך מימי החסד

והדעת לתוך הידים, וזוכין לידע שהכל מתנהג בהשגחתו ית"ש, כנ"ל. וזוכין להמשיך מימי הדעת, שנמשכין מבחי' עלמא דאתי, בחי' מסוף העולם עד סופו, כמ"ש אדמו"ר וכו'.

ג. ע"י טבילת מקוה, זוכין להמשיך השגחת השי"ת, ועי"ז זוכין לישועה שלימה, וניצולין מכל הצרות, ונטהרין מכל הטומאות, כי כל הצרות והיסורין, הם רק מהעדר הדעת, מבחי' חכמת הטבע כנ"ל, דהיינו שאין יודעים ח"ו שהכל בהשגחה, וע"י טבילת מקוה, ממשיכין בחי' עלמא דאתי, בחי' מימי הדעת, ע"י שנכנסין למקוה וסותמין העינים מחיזו דהאי עלמא, ונתעלם ונתכסה שם בתוך מימי המקוה, עי"ז הוא נכלל בתוך בחי' הדעת, בחי' השגחה, ועי"ז נטהרין מכל הטומאות, וזוכין לישועה שלימה להנצל מכל הצרות והיסורים שבעולם, כנ"ל, בחי' מקוה ישראל ה' מושיעו בעת צרה, כנ"ל.

ד. צריך לקום בחצות הלילה, לשבר תוקף השינה, לשבר תוקף בחי' החושך והלילה, שהוא תוקף הגלות שנמשל ללילה, היינו חכמת הטבע, שמשם עיקר הגלות והחושך, וע"י שקמים בחצות הלילה ומתאבלין על גלות ישראל, עי"ז מתקנין זאת, וזוכין להמשיך השגחת השי"ת עלינו, שע"י תהיה הגאולה שלמה אי"ה בב"א.

ה. עיקר הגאולה הראשונה, שהוא יציאת מצרים, היה רק עי"ז שהמשיך השי"ת עלינו השגחתו ית' מסוף העולם מבחי' עלמא דאתי, וע"כ היתה הגאולה בחצות לילה, כמ"ש בחצות הלילה אני יוצא בתוך מצרים.

ו. מכת בכורות היתה ג"כ עי"ז, ע"י שהכניע השי"ת דעת דסט"א, שהוא בחי' חכמת הטבע, והגביר הדעת

של הקדושה, בחי' הדעת של השגחה, היינו הדעת של אמונת ההשגחה, שמשם נמשכין זרע קודש של ישראל, כי ישראל הם למעלה מהטבע, כמובא.

ז. קדושת א"י הוא בחי' השגחה, בחי' עיני ה' אלהיך בה תמיד וכו', וע"כ כשפוגמין ח"ו בקדושת א"י, עי"ז נופלין בגלות, כי כל הגלות הוא ע"י פגם הדעת של ההשגחה, רק שתולין ח"ו הכל בהטבע, וע"י קדושת א"י, זוכין להמשיך בחי' השגחה, בחי' עלמא דאתי מסוף העולם, כנ"ל.

ח. אכילת מצה היא בחי' דעת דקדושה, בחי' השגחה, בחי' מוחין דגדלות, כי ע"י אכילת מצה זוכין לאמונה שלימה בהשגחתו ית' שהוא מנהיג את העולם רק ע"י השגחתו, כי מצה הוא ע"ש החיפזון שיצאו ממצרים, כמ"ש ויאפו את הבצק וכו' וגם צידה לא עשו להם, היינו שזכו לאמונה שלימה בהשגחת השי"ת, וע"כ לא הכינו להם שום צידה ומזון ויצאו בחיפזון, נמצא שמצה הוא בחי' דעת של אמונת ההשגחה, שזוכין להתגלות אלהות ולראות ולידע שהכל בהשגחתו ית', בחי' עד שנתגלה עליהם ממ"ה הקב"ה וגאלם, בחי' התגלות אלהותו וממשלתו, שזהו בחי' השגחתו ית', כנ"ל.

ט. השגחה היא בחי' למעלה מהזמן, כי הטבע הוא בחי' זמן, וע"כ כשזוכין להמשיך השגחתו עלינו, עי"ז נתבטל הזמן, וע"כ בשעת יצ"מ נתבטל הזמן, כמובא עה"פ ואשא אתכם על כנפי נשרים, וע"כ יצאו בשעה קלה בלי שום הכנה, כי עיקר הגאולה היתה ע"י השגחתו ית', כנ"ל.

י. זריזות לדבר שבקדושה הוא מעלה ומדה טובה מאוד, ועל ידי אמונה זוכין לזריזות דקדושה, בחי' ביטול

השינה, שנמשך על ידי עצלות, בחי' עצלה תפיל תרדמה כמובא, וע"י זריזות מחיה את המוחין, וזוכין להמשיך הדעת של השגחה בעולם, וזוכין לבטל הזמן, כי זריזות הוא בחי' למעלה מהזמן, בחי' חיפזון של יציאת מצרים, כנ"ל.

יא. ע"י זריזות דקדושה זוכין לזכרון דקדושה, ומבטלין השכחה, שנמשך ע"י חכמת הטבע, וע"י זריזות שהוא מבטל חכמת הטבע שהוא בחי' זמן, וזוכין להמשיך השגחתו ית', עי"ז זוכין לבטל הזמן ולזכות לבחי' למעלה מהזמן, ועי"ז זוכין לזכרון דקדושה, שעיקר קיומו ע"י שידועים ומאמינים בהשגחתו יתברך.

יב. עיקר יציאת מצרים הוא ע"י שבת, כי שבת הוא בחי' עלמא דאתי, שכולו שבת, שמשם ממשיך השי"ת כביכול ההשגחה מסוף העולם, וע"כ משם היו כל הניסים והנפלאות שהיו ביציאת מצרים ששידד המערכות, והכל מקדושת שבת, וע"כ קורין השבת שלפני פסח שבת הגדול, כי גדול הוא בחי' ניסים, שנמשכים מבחי' עוה"ב, בחי' ומוריד שני דמעות לים הגדול, עי"ש.

יג. חמץ הוא בחי' דינים, בחי' חכמת הטבע, שמשם עיקר הדינים והצרות ח"ו, וע"כ בפסח שאז זכו ישראל לבחי' השגחה, ע"כ אסור לאכול חמץ, וע"כ צריכין לבער את החמץ בליל י"ד של ניסן, להמשיך השגחתו ית', ולבטל כל הדינים, ועי"ז נתגלה האור ונתבטל החושך מן העולם, וע"כ קרא התנא את הלילה שבדקין את החמץ בלשון אור, כי עי"ז נתבטל החושך והדינים והצרות מן העולם, וזוכין לאור גדול, בחי' תאיר כאור יום חשכת לילה, ע"י ביטול הטבע, כנ"ל.

יד. ליל פסח הוא ליל שמורים, שמשומר מן המזיקין, כי אז מבטלין המזיקים שהם העכו"ם, שאחוזים בטבע, וע"כ אז כשזוכין לגלות השגחתו ית', ע"כ נתבטלין עי"ז כל המזיקין, וזוכין לבטל כל הדינים מן העולם, בחי' ליל שמורים, כנ"ל.

ענין החכמה

טו. ביטול הטבע הוא בחי' מילוי הלבנה, כמו שיהיה לעתיד, והיה אור הלבנה כאור החמה, כי עיקר האור הוא ע"י שנתגלה השגחתו ית', וע"כ קידוש החודש הוא מצוה ראשונה שנצטוו ישראל בשעת הגאולה, כי ע"י הגאולה זכו להשגחתו ית', ונתבטל חכמת הטבע בעולם, ועי"ז זכו לבחי' מילוי הלבנה, שהוא בחי' קידוש החודש, כנ"ל.

טז. ההשגחה והטבע הם בחי' יום ולילה, מאורי אור ומאורי אש, כי האש הוא תוקף הדינין, שנמשך מבחי' הטבע, וע"כ אין ביעור חמץ אלא שריפה, כי מהאש יצאו והאש תאכלם, וע"כ מבדילין במוצ"ש על האש, ועי"ז אנו מכניעין הרע שנאחז בהאש ומבררין הטוב, ומגלין שגם הטבע מתנהג בהשגחתו ית', כי השי"ת בעצמו מנהיג הטבע הכל כרצונו ית', וזה שאנו מברכין במוצ"ש בורא מאורי האש, שמאמינים שהשי"ת ברא הכל, שגם האש שהוא הטבע הוא בראה כרצונו ית', ואזי נכלל הכל בקדושה, וזה ג"כ תיקון עה"ד טו"ר, ע"י שמגלין שהכל מתנהג ברצונו בהשגחתו ית'.

יז. קריעת ים סוף הוא בחי' השגחה, שהמשיך השי"ת השגחתו ית' בעולם, ועי"ז נכנעו כל העכו"ם, שהם ים, כמ"ש והרשעים כים נגרש, ועי"ז נתגלו הניסים והנפלאות שהיו על הים, כי קי"ס היה בשתי בחינות, שנתגלה הדעת דקדושה, שנתבקע ים החכמה שלמעלה ונתגלה הדעת

שהוא בחי' השגחה, ועי"ז בעצמו נבקע הים שלמטה, שזה בחי' שנבקעו ונשברו ונתבטלו כל הקליפות והעכו"ם, שהם פרעה ומצרים, וישראל עברו בתוך הים ביבשה, כי לא יכלו המים שבים לשלוט על ישראל, מאחר שנתגלה ההשגחה, וע"כ אחר קי"ס מותר לאכול חמץ, כי אז נתגלה שגם החמץ שהוא הטבע הוא ג"כ מתנהג בהשגחתו ית', כנ"ל.

יח. כלל הגלות הם בחי' ז' מלכיות, שכולם מתגברים על ישראל, רק ע"י בחי' חכמת הטבע, וכנגדם יש ארבע בנים בקדושה, שע"י הד' בנים שנכללין בקדושה זוכין להכניע הד' מלכיות, שהם חכמת הטבע, וכ"ז נתתקן בפסח ע"י השאלות של הארבע בנים הנ"ל, שהוא בחי' מה נשתנה הלילה הזה, היינו ששואלין שלילה הוא בחי' גלות, בחי' טבע, ואעפ"כ נתגלו כל הניסים בליל פסח, שנתגלתה השגחתו ית'. והתירוץ, עבדים היינו לפרעה, ולא יכולנו לצאת מהגלות, עד שנגלה עלינו ממהקב"ה, ונתגלתה השגחתו ית', כ"כ עד שנהפך הלילה ליום, בחי' לילה כיום יאיר, כנ"ל, ע"כ היה הנס בלילה דייקא, כנ"ל.

יט. טבילת כלים הנקנין מן העכו"ם, הוא כי הכלי שיוצא מרשות העכו"ם שהוא בחי' טבע, א"א להוציא אלא ע"י מקוה, שהוא בחי' מימי הדעת כנ"ל, שע"ז מוציאים את הכלים, מרשות הס"א לרשות הקדושה, כי ישראל צריכין לקדש את מאכלם שיהיה בקדושה, ועיקר קדושת האכילה, הוא ע"י הדעת, שיודעין שהכל מאתו ית', כמ"ש ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלקיך, שזהו בחי' ברכת המזון, שמחויב כ"א לברך ולהודות את השי"ת על שנתן לו כל מחסורו, שהכל מאתו ית' לבד, בלי שום טבע כלל, אבל כשאנו אוכל בקדושה הוא פוגם בהדעת, שהוא ההשגחה,

בחי' פן תאכל ושבעת וכו' ואמרת בלבבך כוחי ועוצם ידי, דהיינו שתולה ח"ו בטבע, ואינו מודה בהשגחה, וע"כ כל כלי סעודה צריכים לטבול במקוה כשקונים את הכלי מהעכו"ם, כדי להמשיך על הכלי השגחתו ית', שע"ז המאכל ג"כ נתקן בקדושה כנ"ל, וכ"ז כשלא נבלע האיסור בכלי ע"י האש, אבל כשנבלע האיסור ע"י האש, אזי תיקונו גם כן ע"י האש, בחי' כי מהאש יצאו והאש תאכלם, כי ע"י האש דקדושה נתגלה שגם הטבע מתנהג הכל בהשגחה, כנ"ל.

כ. אכילת מצה היא בחי' מן, בחי' מוחין ודעת, ועי"ז זוכין להתגלות ההשגחה ולבטל הטבע, ונמשך דעת גדול, ע"י אכילת מצה, שיודעין שהכל מתנהג בהשגחתו ית' בלי שום דרך הטבע כלל, ועי"ז הוא עיקר התקרבות ישראל לאביהם שבשמים.

כא. היין של ארבע כוסות, עי"ז נתרומם הדעת, בחי' זכה נעשה ראש, בחי' דעת ומוחין, ועי"ז נתגלה ההשגחה וזוכין להנצל מן העניות והדחקות, וזוכין להתעורר מהשינה, שהוא בחי' טבע ודינים כנ"ל, בחי' וחכך כיון הטוב דובב שפתי ישנים, וזוכין לדבר דיבורים קדושים, בחי' לספר ביצי"מ, כי אז בליל פסח נתגלתה ההשגחה, וע"כ היין אז בקדושה, בחי' זכה נעשה ראש, וזוכה לשיר שלעתיד, כי אז יתער שיר בעלמא, בחי' אז ישיר משה, שמשם נמשכין כל השירות ותשבחות, ועי"ז נכנעין כל הד' מלכיות, שמהם כל הגלויות שנמשכין מהטבע, וע"י הארבע כוסות יין מבטלין הטבע ונתגלה השגחתו ית' ונכנעין הד' מלכיות והקליפות, וזוכין להמשיך השגחה מסוף העולם מבחי' עלמא דאתי, כנ"ל.

## הלכה ג'

א. יום ולילה הם בחי' כסדר ושלא כסדר, בחי' אדם וחוה, בחינת חכמה ומלכות, וכשבחי' חוה מלכות היא מקושרת לאדם, בחי' חכמה כ"ח מ"ה, בחי' הוי"ה במילוי אלפין, היינו שמוסר המלוכה להקב"ה בחי' לה' הארץ ומלואה, אזי הוא בשלימות, וזוכין שיהיה הכל כסדר, ואזי הולך להאדם כסדר, כי באתר דאית דכר נוקביה לא אידכר תמן, וכשאדם רואה שהולך לו שלא כסדר ידע שיש לו גדלות, ועי"ז מפריד המלכות מן החכמה, ותיקונו שיעשה תשובה, וישפיל א"ע ויהיה בבחי' מ"ה, ואזי תחזור חוה לבחי' אדם בחי' מ"ה, ונעשה הכל כסדר, וע"כ עיקר השינה בלילה, שהוא בחי' שלא כסדר, ואז נתעוררין דינין ח"ו, וע"כ צריך לישן, לבטל דעתו לגמרי כאילו אין לו שום דעת, להראות שבחי' שלא כסדר אין לו שום חיות כ"א ע"י השכל, בחי' חכמה כסדר, וע"כ ע"י שמבטל א"ע ע"י השינה, עי"ז כשנתעורר משינתו חוזרין אליו המוחין מחודשים, ונכלל שלא כסדר בתוך בחי' כסדר, כנ"ל.

ב. ע"י נטילת ידים שחרית זוכין להמשיך מימי הדעת, בחינת חכמה, ועל ידי זה מבטלין בחינת שלא כסדר, שנמשך ע"י הזוהמא שעל הידים ע"י חשכת לילה, כי עיקר אחיזת הסט"א <sup>אוצר החכמה</sup> שהוא בחינת שלא כסדר, שמשם הדינין הוא נמשך על הידים בלילה, כי עיקר התיקון שיהיה נתחבר ונכלל בחי' שלא כסדר בבחי' כסדר, זה בחי' יו"ד, בחי' אחור וקדם צרתני ותשת עלי כפיך, בחי' יו"ד במילואו שעולה כ"ף, וע"כ עיקר המשכת הקדושה ע"י הידים בחי' שאו ידיכם קודש, ע"כ בלילה שאז הוא בחי' שלא כסדר, ע"כ הסט"א נאחז בהידיים דייקא, וע"כ ע"י נטילת ידים

ממשיכין מימי הדעת וזוכין לבטל בחי' שלא כסדר ונעשה הכל כסדר, כנ"ל.

ג. הידים של האדם הם מרמזין על שתי תורות, תורה שבכתב ותורה שבע"פ, וע"כ עיקר המשכת הקדושה הוא ע"י קדושת הידים, כי כל כלליות התורה נכללת בהידים שהם כלי המעשה, בחי' היום לעשותם, ועיקר תיקון כל העולמות הוא ע"י התורה, כי כל העולמות הם בחי' שלא כסדר, נגד השי"ת שהוא מרומם ומנושא מכל העולמות ומכל הרוחניות, ועיקר הבריאה היתה בגין דישתמודעין ליה, היינו ליחד ולחבר כל העולמות להשי"ת, שיחזרו לשרשן בחי' לה' הארץ ומלואה, ועיקר ע"י מעשה התורה והמצוות, שהם בחי' ידים, וע"כ ע"י נטילת ידים שמרים את הידים אל הדעת שהוא בחי' כסדר, בחי' שאו ידיכם קודש, עי"ז מגביהין ומרימין כל העולמות לשרשן, על ידי המימי הדעת שיודעין שהשי"ת מנהיג את העולם כרצונו, ואין להם שום חיות מבלעדי ה', כי הוא מחיה את כולם, ואז נכלל בחי' שלא כסדר בבחי' כסדר, ונכללין כל העולמות בשרשן, והכל ע"י התורה והמצוות שהם בחי' ידים, כנ"ל.

ד. קודם נטילת ידים אסור ליגע בז' נקבי הראש שמהם עיקר המשכת הדעת, שזה בחי' כסדר, אבל קודם נטילת ידים אזי שורה הזוהמא על ידיו, וע"כ צריכין לטהר ולקדש תחילה את ידיו במים, שהם בחינת מימי הדעת, כדי לכלול הכל בכסדר, בחי' שאו ידיכם קודש שהוא בחי' חכמה ודעת, כנ"ל.

ה. צריך לקום בחצות או עכ"פ קודם עלות השחר, כדי לחבר יום ולילה שהם בחי' כסדר ושלא כסדר, ולכלול

השלא כסדר בכסדר, שזה עיקר עבודת האדם להעלות ולכלול כל העולמות בשרשן, כנ"ל.

ו. ע"י קדושת ראש השנה ויום הכפורים זוכין לבטל את עצמו לגמרי, ולסלק דעתו כאילו אין לו שום דעת ושכל כלל, רק להמליך אותו ית' באמונה ובתמימות גמור, בלי שום חכמות, ומגלין מלכותו ית' אשר בכל משלה, וכל העולמות וכל אשר בהם מתנהגים רק ע"י מלכותו ית', וכ"ז זוכין ע"י תשובה והכנעה ושפלות, שיודעין שפלותו וריחוקו מהשי"ת, ומשבר לבו באמת, אז מוחל לו השי"ת על כל עונותיו, ועי"ז זוכה להכלל הכל בכסדר, בבחי' והיתה לה' המלוכה, שמעלין המלכות לשרשה, ומקשרין הקול והדיבור להשי"ת, בחינת חוה ואדם שאז נכלל בחי' חוה שהוא שלא כסדר, בבחי' אדם, בחי' חכמה כ"ח מ"ה, בחי' כסדר, כנ"ל.

### הלכה ד'

א. שינה בקדושה היא בחי' ביטול אל התכלית, בסתימו דעינין לדבק מחשבתו בהשי"ת תמיד, כי המוחין מתייגעים בכל פעם, ע"כ הטביע השי"ת בנפש האדם שכשהבילבולים מתגברין ביותר, והמוחין מתייגעין, שמשם כלל כל הדינים והיסורים והצרות והמניעות מעבודתו ית', שנופל על האדם שינה שהוא סתימת העיניים וביטול המוחין, היינו שיסתום עיניו, ויבטל מוחו ודעתו לגמרי מחיזו דהאי עלמא, ועי"ז זוכה לבטל הדינים, ולבטל א"ע אל אור אין סוף ב"ה, וע"כ כשאדם ישן בקדושה זוכה להשיג דברים גבוהים בשעת שינה, כמובא בזוה"ק.

ב. על ידי נטילת ידים כשקמים מהשינה, זוכין לבטל הדינים שרוצין להתגבר על האדם כשקם מהשינה, שזה בחי' ששב מהביטול, ואז הדינין רוצים להתגבר ביותר, שמהם כל הטומאות, ע"כ צריכין לטהר את הידים ע"י מים, שהוא בחינת התחדשות התורה, הממשיכין מהרשימו של הביטול, וע"י מימי התורה זוכין לטהר הידים, ומגרשין רוח הטומאה ששורה על הגוף, ועיקר על הידים שממשיכין התורה מהרשימו של הביטול, כנ"ל.

אוצר החכמה

ג. בכל יום צריכין לקבל התחדשות התורה, שזה בחי' התחדשות המוחין, ולהמשיך ע"ע בחי' קבלת התורה, כ"ש בכל יום יהיו בעיניך כחדשים, ועי"ז מבטלין כל היסורים והדינין מעליו כששבין מהביטול, שזה כשקמים מהשינה, כנ"ל.

ד. אפי' מי שאינו זוכה לחדש בתורה ממש, אעפ"כ צריך עכ"פ להתגבר בכל יום ויום לעסוק בתורה בחשק חדש וחיות חדש, ויהיו בעיניו כחדשים ממש, שכ"ז נמשך מהזריחה והרשימה של הביטול אל התכלית, ועי"ז מבטלין את היסורים שרוצין להתגבר כשחוזרין מהביטול כנ"ל, וזה בחי' ציצית ותפילין וק"ש ותפלה, כולם הם בחי' התחדשות המוחין, שנמשכין על כ"א מישראל בכל יום, ע"י הרשימה והזריחה של הביטול אל התכלית, כנ"ל.

ה. עיקר העצה הגדולה האמיתית בכל הצרות ח"ו, שעוברין על ישראל בכלליות או מה שעובר על כל אחד בפרטיות ר"ל, שאין שום עצה נכונה לברוח מהם כ"א ע"י ביטול אל התכלית, דהיינו לסתום עיניו בחזקה, ולעשות עצמו כישן, ולבטל עצמו בתכלית הביטול, כאילו אין לו שום

הרגשה, רק לדבק א"ע באור א"ס ית', ולדבק שם מחשבתו, וזה יכול כל אדם לעשות לבטל א"ע איזו שעה אם ירצה, ועי"ז יתבטלו ממנו היסורים והצרות, אך אח"כ יכול להיות שיתגברו ח"ו יותר, וצריך להתגבר לבטלם ע"י חידושי תורה או ע"י עסק התורה בחשק חדש, שהוא על ידי הזריחה של הרשימו הקדושה של הביטול אל התכלית, שמשם כל קבלת התורה שהם כלל כל האורות הקדושות, כנ"ל.

ו. יציאת מצרים וקבלת התורה, היה רק עי"ז, ע"י שביטול משרע"ה א"ע אל התכלית בתכלית הביטול, כ"ש והאיש משה עניו מאד וכו', וע"י הביטול הזה ביטל מישראל כל הצרות, וגאל אותם ממצרים ומכל הטומאות והסט"א, ומבחי' הביטול הזה המשיך לנו את התורה הקדושה, כדי לגרש הסט"א והקליפות, שלא יתגברו ביותר אח"כ ח"ו, וע"י אור הזריחה והרשימו הקדושה המשיך את התורה, והאיר עליהם תמיד אור הא"ס, ולמדם להתחזק ולהתבטל אליו ית' בכל פעם, כנ"ל.

ז. ועכשיו בגלותנו הארוך המר הזה, שהוא קשה יותר מגלות מצרים, אין לנו שום תקוה כ"א ע"י הצדיקי אמת, שממשיכין עלינו בחי' הארת א"ס, ומלמדים אותנו להסתכל על התכלית, ולהתבטל להשי"ת בכל פעם ע"י התורה הק' שהם מגלין לנו, שבזה הם מחיים אותנו בעת צרה ובעת הגלות המר הזה, שע"ז אנו מבטלין היסורים, כנ"ל, ע"י שסותמין את העינים מחיזו דהאי עלמא לגמרי, כנ"ל.

ח. ע"י חנוכה זוכין לכל הנ"ל, לסתום עיניו מחיזו דהאי עלמא, ולבטל א"ע להשי"ת, ולזכות לאור א"ס, ולקבל ע"י הרשימו חידושי תורה האמתיים הנמשכין מאור

הרשימו הנ"ל, וע"כ הם שמונת ימי חנוכה, כדי להמשיך הארת קבלת התורה משורשה, שהוא בחי' יום השמיני, בחי' בינה שכלול מג' ראשונות, ששם נאחז ונתפס אור הזריחה של הרשימו, כי בינה לבא שהוא בחי' שמחה, כנ"ל.

ט. יש ז' מדות טובות, וכנגדם יש ז' מדות רעות, וכשאינן האדם מסתכל על התכלית הטוב, אזי מתגברין ח"ו הז' מדות רעות, על הז' מדות טובות, עד שאין ניכר שום טוב מז' מדות הנ"ל, ורוצה הבע"ד להשכיח כל הטוב מהאדם, והתיקון הוא ע"י הצדיק האמת שהוא בחי' יוסף, שהוא זכה לבטל א"ע בכל עת להשי"ת בתכלית הביטול, ולסתום עינו מחיזו דהאי עלמא לגמרי, ואין לו שום הסתכלות בזה העולם אפי' כהרף עין, וע"כ הצדיק האמת נקרא בן פורת יוסף בן פורת עלי עין, כי הוא מתגבר על העין שלא יסתכל בזה העולם כלל, וע"י הצדיק האמת הזה זוכין לבטל כל התאוות, שהם הז' מדות רעות, ולזכות לבוא להתכלית ולהתבטל ג"כ להשי"ת, ועי"ז ממתיק מעלינו כל הדינים והחרפות והבזיונות, שהם כלל התאוות רעות שמהם החרפות כמובא, וזוכין לקבלת התורה הנמשכת מאור הזריחה של הרשימה כנ"ל, כי בכל פעם שמתגברין הז' מדות רעות הנ"ל, הוא מבטל א"ע להשי"ת באמת, ועי"ז מתבטלין כל הרע והתאוות והיסורין כנ"ל, וזוכין לשמחה שהוא כלי לקבלת התורה, כנ"ל.

י. ע"י מצוות ציצית זוכין לתקן ולזכך הכלים של המוחין, שיוכלו לקבל אור הזריחה של הרשימה מהביטול לא"ס, שלא תעבור ולא תשכח, כי כ"א מישראל בפנימיות נפשו הוא מסתכל בכל עת אל התכלית, שהוא אור א"ס,

שמשם שורשו ורוצה לדבק ולהכלל שם, אך זה הוא תמיד ברצוא ושוב, וכשהוא בחי' ושוב, אין הכלים של המוחין, שהם בחי' הלבושים יכולים לקבל אור הזריחה משם, ואין לו [במה] לקרר צמאון נפשו, וע"כ ע"פ רוב נשכח ממנו לגמרי, ועי"ז היצה"ר וחיילותיו מתגרין בישראל ביותר, מחמת שכל אחד מישראל רוצה לברוח בכל פעם אל התכלית, וע"כ קדשנו השי"ת במצוות ציצית, שבכל יום תיכף בבוקר בהקיצו משנתו שהוא בחי' ביטול אל התכלית, תיכף צריכין להתלבש בציצית, להמשיך אור הציצית, לתקן את המלבושים, שהם הכלים לקבל אור הזריחה של הרשימה מן הביטול, כי אור הציצית נמשך מן בחי' הסתכלות על התכלית, בחי' וראיתם אותו וזכרתם את כל מצוות ה', שמשם שורש כל התורה, כנ"ל.

יציאת מצרים

יא. מצוה להסתכל על הציצית, כדי שע"י הסתכלותו עליהם יזכיר א"ע בהתכלית, שהוא אור א"ס, ועי"ז יזכה לבטל כל הסתכלות של הבלי העוה"ז, רק יכוין ראייתו והסתכלותו אל התכלית לבד, כדי לקבל אור הרשימה של הזריחה, ועי"ז יזכה לקיים את כל התורה, כי כל המצוות שהם כלל התורה הם נמשכין מאור הרשימה הנ"ל, שהוא שורש התורה, כנ"ל.

יב. תפילין הם בחי' אור הזריחה של הרשימה הנ"ל, וע"י מצות ציצית מתקנין הלבושים שהם הכלים, לקבל אור הזריחה שזה בחי' תפילין, וע"כ ציצית קודם לתפילין, כי ע"י ציצית שהוא תיקון הכלים, זוכין לקדושת התפילין לקבל אור הזריחה כנ"ל, שזהו אור הגדול של התפילין.

יג. ע"י כל מצוה ומצוה, זוכין להתחבר ולקשר א"ע לאור הזריחה של הרשימו אל כלי המוחין, ולקרב א"ע

להשי"ת בכל פעם, כי מצוה גוררת מצוה, וע"י כל מצוה נמשכין על האדם אור קדושת שאר המצוות שזוכה לקיימן, כי כל המצוות נמשכין מאור הזריחה הנ"ל, שע"י נתקרבין להשי"ת, שזה בחי' הסתכלות אל התכלית, ולהיפוך ח"ו ע"י עבירה, שוכחין את האור של הרשימו, וע"כ עבירה גוררת עבירה ח"ו, וחולף ועובר אור הרשימו הנ"ל, כי עיקר קדושת ישראל הוא כשזוכה לקשר א"ע להשי"ת באמת, ע"י הסתכלות אל התכלית, בחי' אשרי איש שלא ישכחך ובן אדם יתאמץ בך, אשרי המשתדל בכל עת להמשיך ע"ע אור הזריחה הזאת, כי כ"א יכול לזכות לזה, כי אורו הא"ס אין נפסק לעולם, וע"כ אפי' כשהוא במדריגה נמוכה, יכול להמשיך עליו אור הזריחה הנ"ל, אך צריך התאמצות גדול והתחזקות להתחזק ביותר, אפי' בתוך החושך בגיא צלמות, להמשיך ע"ע אור א"ס, ע"י שיסתום עיניו מחיזו דהאי עלמא, ויבטל א"ע איזה שעה, ועי"ז זוכה להאיר ע"ע אורו ית' אור הא"ס, ולזכות לאור הזריחה הנ"ל, וכ"ז ע"י כל מצוה ומצוה כנ"ל.

יד. ציצית הם תיקון כל המלבושים, כי כל המלבושים נמשכין מבחי' כתנות אור, שע"י המלבושים זוכין להשיג ולבטל א"ע אל אור א"ס ברצוא ושוב, כי המלבושים הם בחי' חשמ"ל, כי א"א לקבל את האור אלא ע"י התלבשות בכמה צמצומים ולבושים, ומשם כל הלבושים הגשמיים, והם עיקר התיקון, וע"כ צריכין לשמור את הלבושים, אבל עיקר תיקונם הוא ע"י ציצית, כי ציצית הוא עיקר קבלת האור מהרשימו אל הביטול, וע"כ ציצית הוא מצמר, היינו שזוכה לבטל א"ע אל התכלית, ולהפוך כל היסורים והצרות ח"ו להפכם לטובה, ע"י שסותם עיניו בחי' ביטול אל התכלית, ששם כולו טוב, ושם נתבטלין כל היסורים

והדינים, ועושין ממיצר צמר, היינו שדווקא מן המיצר והדוחק והן יסורים ח"ו, כשזוכין לקרוא אל ה' ולהכלל ולהתבטל אליו ית', אז זוכין להכלל בהתכלית שהוא כולו טוב, בחי' תיקוני דיקנא, ששם נתהפך הכל לטובה, ונתהפכין העוונות לזכיות, ועי"ז נתבטלים היסורים, וזוכין ללבושים קדושים, שהם כלים לקבל בתוכם אור הזריחה והרשימו של התכלית, כנ"ל.

טו. ע"י איסור שעטנז ח"ו מתגברים אחיזת הדינים, ועי"ז אין יכולים לבטל א"ע אל התכלית כנ"ל, אבל כשנזהרין מאיסור שעטנז, זוכין לקדושת הלבושים הנמשכין מאור קדושת הציצית, שע"י קדושת הציצית מבטלין כל הדינים והיסורים, והכל נתהפך לטובה, כנ"ל.

טז. אעפ"י שזוכין להתבטל ולהכלל אל אור הא"ס, אז צריכין להשתדל ולהתגבר לזכות להמשיך תורה מהרשימו כנ"ל, כי מי שזוכה להתבטל אל התכלית מתגברים הדינים ביותר, וצריכין להשתדל ולהתגבר כנגדם ביותר, ולהמשיך תורה מהרשימו, וכ"ז זוכין ע"י מצות ציצית, כנ"ל.

יז. כמו שיש זכיה ומעלה נפלאה כשיזכה לבטל את עצמו אל התכלית באמת, שהוא בחי' עליה, כמו כן הוא זכיה גדולה ומעלה נפלאה ביותר, כשזוכה להתגבר ולעמוד בעת הירידה, נגד המקטריגים והס"א, המתגרים אח"כ ביותר במי שזכה לבטל א"ע אל אור א"ס ב"ה, ועיקר בעת ששב מהביטול, שיזכה לאור הזריחה של הרשימו, לזכות לקבלת התורה כנ"ל, שזה עיקר התכלית, וכ"ז זוכין ע"י קדושת מצות ציצית, שע"י מצות ציצית זוכין לקשר ולצרור אור מימי התורה הנמשכים מהזריחה של הביטול שיהיו

מקושרים בלבו היטב, שיזכור אותם ולא ישכחם, ועי"ז יוכל להתגבר כנגד המקטרגים ביותר כנ"ל, כי ציצית הוא השמירה מן הקליפות והס"א, מחמת ששם נקשר אור הרשימו הנ"ל, שמשם כל התורה, <sup>אוצר החכמה</sup> שעי"ז משברים ומבטלין כל הקליפות והדינין כנ"ל, שזהו תיקון הלבושים. ועי"ז הוא קיום כל העולם, כי עיקר קיום העולם הוא ע"י התורה, כי הציצית הוא בכלל התורה שהוא תיקון הלבושים, כנ"ל.

יח. צריך כ"א לבטל את עצמו אל התכלית, וצריך לסתום עיניו מחיזו דהאי עלמא לגמרי, וכל זמן שיש בו עדיין איזה אחיזה מהבלי עוה"ז, אין יכול להשיג ולדבק א"ע בהתכלית באמת, אבל צריכים להפשיט א"ע מהגוף לגמרי בתכלית השלימות, דהיינו לסתום עיניו מחיזו דהאי עלמא לגמרי, ועי"ז יוכל לעלות לשלום, ולירד ולהמשיך תורה, שעי"ז מבטלין כל הדינים והיסורים לגמרי, כי חיותינו וקיומינו בהגלות, הוא ע"י המשכת התורה, כשזוכין להתגבר ולקשר אור הזריחה במוחו, ולהמשיך <sup>אוצר החכמה</sup> תורה, שע"י התורה מבטלין הדינים והס"א והקליפות לגמרי.

יט. וזה צריך כ"א לדעת שבכל פעם שמתנוצץ לו איזו התנוצצות אלהות, או אם נתעורר באיזו התעוררות חדש להשי"ת, שזה ג"כ נמשך מבחי' התנוצצות אלהות, אזי תיכף מתגברים בו יותר הקליפות והס"א ח"ו, אזי צריך להיות חזק בדעתו הרבה, ואל יפול מזה ואל יחלש דעתו מזה, אפי' אם יהיו אלפים ורבבות פעמים ח"ו, רק יחזק א"ע ע"י התורה, ואפי' שאינו זוכה להמשיך חידושי התורה ממש, אע"פ כן יתחזק עכ"פ לעסוק בתורה

בהתעוררות חדש, ולקיים את כל דברי התורה בפשיטות גמורה ובתמימות באמת, ולא יצא מדרכי התורה הקדושה, כי אעפ"י שלפי אור התלהבות והתנוצצות של בחי' הביטול הנ"ל, הוא נכסף להיות קדוש ופרוש ומובדל לגמרי מהבלי עוה"ז, לפי הזריחה של התנוצצות הזאת, ובאמת כך ראוי להיות, אעפ"כ אם ח"ו יצרו מתגבר עליו ומתגרה ביותר עתה דייקא, אל יפול לגמרי עי"ז ח"ו, ואל יחלש לבו, רק יתחזק ויתגבר לבלי לצאת ח"ו מדרכי התורה הקדושה בפשיטות, ויקיים אל תצדק הרבה ואל תרשע הרבה, שע"י שרוצה לצדוק הרבה ולא עלתה בידו, ואז כשילך בדרך הזה ילך לבטח דרכו, ויוכל בכל פעם לעורר א"ע להשי"ת, ולסתום עיניו בכל עת, ולבטל עצמו כנ"ל, ואם יזכה לבטל עצמו באמת מעתה עכ"פ, לצאת מחיזו דהאי עלמא לגמרי באמת כראוי, בודאי מה טוב ואם לאו ח"ו, עכ"פ לא יפול מזה כלל כלל, רק יחזק עצמו להיות איש כשר בפשיטות, וסוף כל סוף יזכהו השי"ת שיזכה לתכלית הטוב באמת, כנ"ל.

כ. צריך כל אחד לקום בחצות, ולהתעורר משינתו בגשמיות, כי השינה הוא בחי' סטרא דמותא, שרוצה להתגבר על האדם בעת שנתעורר מהשינה, שנמשך משרשו מבחי' ששבין וחוזרין מהביטול, ואז הס"א רוצה להתגבר על האדם, וצריך האדם להתגבר להתעורר מהשינה בזריזות, ולקום ולעסוק בתורה, ועי"ז ממשיכין כח התורה, שנמשך מאור הזריחה של הרשימו, ועי"ז עומדים כנגד כל המקטריגים, ונתהפכין הכל לטובה, כנ"ל.

# קיצור ליקוטי הלכות אורח חיים

## הלכות ציצית

### הלכה א'

א. ע"י מצות ציצית, נשמרים הבגדים שלא יתאחזו בהם החיצונים, ועי"ז נשמרת כל התורה כולה, הן מצות עשה הן מל"ת, כי בהציצית נרשם הכל.

ב. ע"י מצות ציצית מרים את המוחין, וממשיך מהם לבנוניות, לכל השס"ה גידין, ועי"כ נשמרים מניאוף ח"ו, ומעיר את המוחין, וזוכין שמתלבנין העונות, בחי' אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו, וזוכין להתיקון שנעשה ע"י לשון של זהורית, שהיה בזמן שביהמ"ק היה קיים.

ג. ע"י תכלת שבציצית זוכין שיהיה נעשה מדם חלב, וממתיקין הגבורות והדינין, ולהפכן לחסדים ונעשה מהם דעת דקדושה.

ד. ציצית הם תיקון הכללי שמירת הברית, שהוא בחי' הוא"ו של השם הקדוש, וע"י תיקון הכללי זוכין שתכלל נשמתו בשנים עשר שבטי יה, ואז הדיבור מותר, ואז יכולים לדבר דיבורים המתקבלים.

ה. הבגדים צריכים להיות נקיים בשעת התפלה, ועי"ז זוכין לתיקון הכללי, וזוכין לדבר דיבורי התפלה בקדושה, וזוכין שיתקבלו דבריו ובקשותיו.

[לט]

ו. שעטנ"ז הוא פגם הבגדים, ומי שהוא לבוש שעטנז ח"ו, אזי החיצוניים נאחזים בהבגדים, ועי"ז בא מחלוקת בחי' עכירת הדעת ח"ו, ועי"ז אין תפלתו מתקבלת, כי אין ביכולתו לדבר דיבורים הנמשכין מן הדעת, וע"כ מי שלובש שעטנז ח"ו, אין תפלתו מתקבלת, כי עיקר הדיבור הוא מהדעת, כנ"ל.

### הלכה ב'

א. ע"י מצות ציצית זוכין לקבל חיות ממאמר סתום, שהוא בראשית שהוא כבוד עליון שהוא סתום ונעלם מאוד בתכלית ההסתרה, וכשאדם נופל ח"ו ע"י חטאיו למקומות המטונפים, עיקר תיקונו שיתחיל לבקש ולחפש אי' מקום כבודו, ולבכות לפני השי"ת אי' קדושתו, להיכן נפלתו בעוונותיו, וזהו עיקר תיקונו, שזוכה לדבק א"ע למאמר סתום לקדושה זו, ומקבל חיות משם, ועולה עי"ז בחי' קרבן עולה, בחי' ואיה השה לעולה, וכ"ז זוכין ע"י מצות ציצית, כנ"ל.

ב. ציצית הם תיקון הבגדים, ושמירה מן הקליפות, כי הבגדים הם בחי' כבוד, וכל בחי' הכבוד של כל היו"ד מאמרות, מקבלים מבחי' מאמר סתום, שהוא מאמר העליון מכל היו"ד מאמרות, והציצית נמשכין ג"כ משם, בחי' ואיה השה לעולה, בחי' צמר כבשים, כי הם יוצאים מבחי' גבוה מאוד, בחי' ושער רישי' כעמר נקי, שזה בחי' איה כנודע, שעיקר הארתם בבחי' שערות, שהם סתומים והארתם בצמצום גדול מאוד, בחי' מאמר סתום, כנ"ל.

ג. ע"י ציצית ניצולין מהרהורי עבירה, כי עיקר ההרהורים נמשכין מן הקליפות, בחי' לבי סחרחר, שמסבב

את הלב בהרהורים רעים, שנמשכין ממקומות המטונפים, שכבודו ית' רחוק משם, וע"י קדושת הציצית זוכין לבחי' איה, שהוא מאמר סתום שהוא כבוד עליון, שכל בחי' כבוד מקבלין משם בחי' עולה, שהוא בא על הרהור הלב, בחי' ואיה השה לעולה, כנ"ל.

ד. ציצית הוא כלל כל התורה, כי כל המצוות תלויים כולם במצות ציצית, כמ"ש וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות ה', כי הציצית הוא בחי' מאמר סתום מאמר העליון, שכולל כל המאמרים שהם כלליות כל התורה.

ה. הציצית הם סביב האדם בד' רוחותיו, לשמרו מקליפת נוגה, לתקן בחי' ונוגה לו סביב, שהוא מסבב את האדם ומעקם לב האדם שיהרהר בהרהורים רעים ח"ו, וע"י הציצית שהם בד' רוחות האדם, זוכין לחפש ולבקש את השי"ת בבחי' איה, שזהו תיקונו שמחפש בכל ד' רוחות איה מקום כבודו, שע"י בעצמו נתקן שבכל צד הוא מוצא את השי"ת, וע"י נמצא אליו השי"ת, כנ"ל.

ו. עיקר הכנעת הקליפות הוא מצות ציצית, וע"כ מותר לכנוס עם הציצית אפילו למקומות המטונפים, כי הם מקבלים חיות ממאמר סתום, וע"י ציצית מכניעים אותם, כי חיותם הוא רק מהסתרת הקדושה והעלמתה, אבל תיכף כשיודעין שיש שם קדושה, ומחפשיין ומבקשיין איה כנ"ל, אזי תיכף חוזרין אל הקדושה, ונכנעין הסט"א והקליפות, כנ"ל.

ז. ציצית הם בחי' זכרון, שע"י ציצית זוכין לזכור בהבורא ית"ש, שבכל המקומות מושלת מלכותו ית', כמובא שזה שמותר לכנוס לבית הכסא עם הציצית זה

## קיצור      ציצית ב'      ליקו"ה

בחי' ומלכותו בכל משלה, כי ציצית נמשכים ממאמר סתום, שמשם מקבלין חיות אפי' מקומות הנ"ל, וע"י שמגלין זאת שמלכותו בכל משלה, עי"ז נכנעין הקליפות וכל המקומות הנ"ל, ע"י בחי' איה, כנ"ל.

ח. עיקר הציצית הוא מצמר ופשתים, כי צמר כבשים הוא בחי' עליונה מאוד, כנ"ל, ופשתן הוא להיפך, כי פשתן הוא מדרגה תחתונה מאוד כמובא, וע"כ עיקר הציצית הוא מצמר ופשתים, כי הפשתן שהוא מדרגה תחתונה מאוד, הוא מקבל עיקר החיות מבחי' צמר, שזה מה שמבואר לעיל שכל מדריגות התחתונות מקבלים חיותם ממאמר סתום, נמצא שגם פשתן מקבל חיותו מבחי' צמר, וע"כ מהם נעשה הציצית, כדי להכניע את הקליפות, וע"כ שלא במקום מצוה אסור לחבר צמר ופשתן, שאז אין הכנעתם ויש להם שליטה עדיין, אבל ע"י מצות ציצית מגלין הקדושה שגם בהחיצונים היתה חיות גבוהה מאוד, ועי"ז הם נכנעים, כי עיקר חיותם הוא רק מההסתרה, כנ"ל, אבל ע"י מצות ציצית מגלין כי מלא כל הארץ כבודו, בחי' ומלכותו בכל משלה, ע"כ אין להם שום שליטה. ואדרבא נתגלה שמלכותו בכל משלה, כנ"ל.

ט. יוה"כ הוא בחי' הנ"ל שמגלין שמלכותו בכל משלה, כי יוה"כ הוא בחי' כתר, בחי' אין מאמר העליון שכולל כל היו"ד מאמרות, שזה בחי' עשרת ימי תשובה, שיוה"כ הוא כלליות כל העשרת ימי תשובה, כי עיקר התשובה והכפרה והסדר של יוה"כ הוא ע"י בחי' איה השה לעולה, שאז נראה אפרו של יצחק אבינו לפני השי"ת כמובא, וע"כ מתעטפין כל היום וכל הלילה בציצית, כי כל זה הוא בחי' איה כנ"ל, כי עיקר הרצון והרחמים הוא

[ מב ]

ע"י בחי' איה כנ"ל, וע"כ נתעטף השי"ת בטלית של רצון, וסידר י"ג מדות של רחמים לפני משה, כי עיקר כפרת יוה"כ הוא ע"י בחי' איה, כנ"ל, וע"כ אומרים קדושת כתר בכל התפלות ביוה"כ, בחי' כתר מאמר עליון בחי' איה, כנ"ל.

אוצר החכמה

י. מה שקבעו פ' ציצית בק"ש, וגם לוקחין הציצית בשעת ק"ש, כי עיקר הק"ש להודיע ולגלות כבוד מלכותו ית"ש, ובאחד ממליכין אותו למעלה ולמטה ולד' רוחות, בחי' מלא כל הארץ כבודו, שזה בחי' ציצית, בחי' שמגלין ע"י מצות ציצית כנ"ל, וע"כ מאריכין בד' דאחד שלא תראה כרי"ש, כי כבודי אוצר החכמה לאחר לא אתן, בחי' מה שכבודו ית' רחוק ממקומות המטונפים ובתי ע"ז, בחי' וכבודי לאחר לא אתן, וע"כ אומרים תיכף בשכמל"ו, להורות ולומר ולהודיע שמלא כל הארץ כבודו, שאה"ע כולם מקבלים חיות ממנו ית', רק הם מקבלים ממאמר סתום מן ההסתרה, אבל אנו מגלים שמלכותו בכל משלה, אפי' בתחתיות מדור הקליפות, וע"כ אומרים אותו בחשאי, כי הוא סוד נעלם מאוד ואסור להרהר בזה, שזה בחי' ציקי קדירה כמובא, וע"כ אומרים אותו בחשאי כדי שלא יתגרו בנו, כי עיקר הכנעת הסט"א והקליפות הוא עי"ז, ע"י שאנו מגלים שמלכותו בכל משלה, שע"כ הם נכנעים, וע"כ ביוה"כ אומרים אותו בקול רם, כי אז נתכפרין כל העוונות ונתבטלין כל הקליפות, ע"כ אין אנו מתיראין מהם, וע"כ מפרסמין בקול רם בשכמל"ו, דהיינו שקדושתו ית' מבורך לעולם, אפי' במדור הקליפות, כי גם הם מקבלים חיות ממנו ית', כנ"ל, וע"כ מובא שבשכמל"ו הוא בחי' נוגה, שזוכין לתקן, כנ"ל.

## הלכה ג'

א. ע"י מצות ציצית זוכין לבוא להתכלית, שבשביל זה נברא איש הישראלי שיהיה לו ממשלה על המלאכים שזה עיקר התכלית.

ב. ציצית זה בחי' שאוחזין א"ע בשרשי נשמות ישראל, שזה בחי' מאחז פני כסא שאוחזין א"ע בכסא הכבוד, שיהיה לו כח לעמוד בממשלה זו, שלא יקנאו בו מלאכי השרת, ולא יוכלו לדוחפו ח"ו.

ג. ציצית הם כלליות התורה, כמו שכתוב למען תזכרו ועשיתם את כל מצוותי, וכל התרי"ג מצוות כלולים במצות ציצית, שהם לבושים דמלכא, שזה בחי' כסא הכבוד שמכסין על כבודו ית', שזה בחי' שרשי נשמות ישראל, שהם בחי' כלליות העולמות שכלולים בנשמות ישראל, שהם בחי' לבושין דמלכא, בחי' כסא הכבוד כנ"ל, שע"י המצוות נוכל לבוא לפני כסא כבודו, להתאחז בכסא כבודו, כדי שתהי' לנו ממשלה על המלאכים, כנ"ל.

ד. צריך לחנך את התינוק תחילה במצות ציצית, קודם לשאר מצוות מעשיות, כי האדם עיקר עבודתו שיגיע להתכלית הזה שיהיה לו ממשלה על המלאכים, כנ"ל, וע"י ציצית זוכין לזה, וע"כ בבוקר תיכף ומיד בקומו משנתו בכל יום התחלתו הוא ממצות ציצית, שע"י אוחזין א"ע בכסא הכבוד, כנ"ל.

ה. ע"י שאוחזין את הציצית ע"י נעשה בחי' מאחז פני כסא, וע"י יש לנו כח לעסוק בעבודת השי"ת, עד שנזכה שתהיה לנו ממשלה על המלאכים, ואין להם כח לדחפנו ח"ו, מאחר שכבר נאחזין בכסא כבודו ית' ע"י מצות ציצית, כנ"ל.

## קיצור ציצית ג' ליקו"ה

ו. ע"י חוטי הציצית נשמר הלב מפגם ג' תאוות, שהם תאוות ממון, ותאוות אכילה, ותאוות ניאוף ח"ו, וע"י הל"ב חוטין שבציצית זוכין לשמור את הלב מהג' תאוות הנ"ל, בחי' ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם, הנאמר בפ' ציצית.

ז. ע"י הל"ב חוטי ציצית מתקנין היראה שבלב, וזוכין להמשיך הדעת הקדוש שנמשך בשלש רגלים, ועי"ז זוכין לבנין ירושלים שהוא היראה התלויה בלב, לתקן הג' תאוות הנ"ל.

ח. ע"י שקמים בחצות ועוסקים בתורה, עי"ז משברין את הלילה בחי' חושך, בחי' הג' משמרות שהם ג' תאוות הנ"ל, וזוכין להמשיך הדעת, שהוא בחי' חסד, בחי' אור הדעת הנמשך בכל יום מהשלש רגלים, ועיקר המשכת הדעת הוא ע"י מצות ציצית, וע"כ תיכף בבוקר מברכין על הציצית, כי ציצית הוא בחי' המשכת הדעת, כי ע"י ציצית נשמרת היראה, שהיא בחי' בנין ירושלים, כנ"ל, וע"כ ציצית אין נוהג בלילה, כי לילה הוא בחי' חושך, בחי' פגם הג' תאוות הנ"ל, וע"י שקמים בחצות ועוסקין בתורה, זוכין להמשיך הדעת לבטל הג' תאוות הנ"ל, וזוכין לאור יומם בחי' חסד, בחי' דעת, ואז לובשין את הציצית, כנ"ל.

ט. ציצית הוא בחי' חוט של חסד, שנמשך על האדם על ידי קימת חצות שקם ומתאבל על חורבן ביהמ"ק, שע"ז זוכין לבנין ביהמ"ק כשארז"ל, ועי"ז זוכה לדעת, כי ביהמ"ק הוא בחי' דעת, ועי"ז זוכה לחוט של חסד הנמשך ע"י מי שעוסק בתורה בלילה, שזה בחי' מצות

[ מה ]

ציצית, שע"י מצות ציצית זוכין להמשיך אור הדעת מג' רגלים, שהוא בחי' חוט של חסד, כנ"ל.

י. ציצית הם כנגד הימים טובים, כי יש שמונה חוטים והם שזורים שהם י"ו חוטין, כנגד הי"ו ימים טובים שיש בשנה, פסח שבועות סוכות, ושמונה חוטין הם כנגד סוכות, שאז נשלם הארה של כל הג' רגלים, בחי' יעקב שכלול מכל האבות, וע"י מצות ציצית זוכין לקדושת הג' רגלים ולהארת הדעת, כנ"ל.

יא. ציצית הם לבושין דמכסין על האדם להצילו ולשומרו מפגם השלש מדות הנ"ל, כי מי שמונה ח"ו בפגם המדות הנ"ל, אזי נשמתו היא ערומה בחי' גלות מצרים, שנאמר עליו ואת ערום ועריה, בחי' חשכת לילה, כנ"ל, ועליו נאמר במה ישכב בגלותא, כי אלו ג' מדות הם פגם הבגדים, פגם הכבוד שהוא בחי' לבושים, ועיקר יציאת מצרים הוא ע"י חצות לילה, שע"י שמשברין השלשה משמרות שהם הג' מדות, עי"ז יוצאין מגלות מצרים מגלות הסט"א, וזוכין לאור יום, שהוא אור הדעת של שלש רגלים, שזה בחי' יציאת מצרים שמאיר בכל יום, שע"י זוכין ללבושין דקדושה שהם לבושי הציצית הקדושים, שהם מכפרים על פגם התאוות הנ"ל, כי הם האור הנמשך משלש רגלים, כנ"ל, בחי' כי הוא כסותה לבדה הוא שמלתו לעורו, וע"כ מזכירין את יציאת מצרים בפ' ציצית בכל יום, כי ע"י יציאת מצרים זוכין לאור הציצית, כנ"ל.

יב. ציצית הם בחי' ד' רגלי הכסא, שע"י זה אוחזין בכסא כבודו, וע"י ציצית זוכין לתפלה, כי ע"י שמתקנין היראה שבלב, על ידי זה נברא מלאך המשפיע נבואה לכלי הנבואה, ועי"ז זוכין לתפלה, זה בחי' תלת גוונים

דעינא ובת עין, כי השלש רגלים הם בחי' שלושה אבות, שהם תלת גוונין והם מאירים בבת עין, שהיא התפלה בחי' מלכות דוד שהוא המלאך הגואל כמובא, שהיא השכינה, וע"כ הד' ציציות הם כנגד תלת גוונין ובת עין, בחי' רגלי הכסא שהם שלושה אבות ודוד, שהיא בחי' מלכות בחי' תפלה, וע"כ עיקר תיקון התפלה ע"י הציצית, כי הם נמשכים מהג' רגלים שמאירים בבת עין, כנ"ל, וזה בחי' וראיתם אותם הנאמר בפרשת ציצית שמאירים התלת גוונין בבת עין, כנ"ל.

יג. ציצית הוא בחי' מלאך, בחי' יצירה כמובא, זה בחי' השלש רגלים שמאירים בבחי' המלאך, כנ"ל, זה בחי' חונה מלאך ה' סביב ליראיו, בחי' המלאך הנעשה מתיקון היראה שנשלם ע"י השלש רגלים, שע"ז עיקר שלימות התפלה, כנ"ל.

יד. ציצית, המצוה שהוא נוי הציצית, שיהיו שליש גדיל ושני שלישים ענף, בחי' שלשה אבות, בחי' שלש רגלים, שמשם מאירים הציצית, כנ"ל.

טו. ע"י ציצית מתקנין ג' עבודות שמפסידין עבודת התפלה, שהם ע"ז וג"ע וש"ד, כשדרז"ל לדורתם, תם מע"ז, תם מג"ע, תם מש"ד, וזה בחי' ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם, ודרז"ל אחרי לבבכם זה מינות, ואחרי עיניכם זה זנות, שע"י ציצית זוכין להנצל ממינות ומזנות, שזה ע"ז וג"ע, וגם ע"י ציצית זוכין להנצל משפיכות דמים, שזה נעשה מפגם הבגדים, וע"כ הפוגם במצות ציצית נאמר עליו גם בכנפך נמצאו דם נפשות אביונים, והוא בבחי' מדוע אדום לבושך, אבל ע"י מצות ציצית זוכה לטלית לבנה, היפך של טלית אדומה של עשו שהוא שופך דמים,

וע"כ ציצית הוא תיקון התפלה, כי ניצולין מג' עבירות הנ"ל.

טז. ציצית הוא תיקון הלבושין בחי' הכבוד, וע"י ציצית זוכה שלא לעבור ולבזות שום אדם, וזוכה לקיים אל תהי בז לכל אדם, כי זוכה לכבוד בחי' איזה מכובד המכבד את הבריות.

יז. ציצית הוא מסוגל לרפואה, כמרומז בפ' הנה בנד יוסף בא אליך, כי ע"י הציצית זוכין לתפלה שהוא בחי' דבר ה', שע"י זוכין לרפואה מן השמים, ע"י כל דבר שבעולם, אפי' ע"י לחם ומים, בחי' בכל מתרפאין, בחי' ובירך את לחמך ואת מימך והסירותי מחלה מקרבך.

יח. עיקר בחי' הציצית שע"י מצות ציצית זוכין לתיקון הלבושין, וע"י זוכין לאחוז א"ע בכסא כבודו בשרשי נשמות ישראל, וע"י יכולים לעשות ר"ה, היינו לדון את כל העולם לכ"ז ברחמים, כי המלבושים של האדם הם בחי' דינים, כי המלבושים דנים את האדם בחי' צדק לבשתי, וצדק הוא דינא דמלכותא, וכפי תוקף הדין ח"ו של בחי' הלבושין היו יכולים ליקוד עלמא ח"ו, בבחי' כי לא יצדק לפניך כל חי, וע"י מצות ציצית אוחזים א"ע בכסא כבודו, בחי' מקומו של עולם, ואזי יכולים לדון את הכל לכף זכות, בחי' אל תדון את חבירך עד שתגיע למקומו, בחי' מקומו של עולם, כמו השי"ת שלובש לבושי גאותו, בחי' ה' מלך גאות לבש, ואעפ"כ הוא דן את ישראל ברחמים גדולים, כי הוא ית' הוא מקומו של עולם ואין העולם מקומו, ויודע מקום של כל אחד ואחד, וע"כ דן את הכל לכף זכות, וע"י מצות ציצית זוכין לאחוז א"ע בכסא כבודו שהוא מקומו של עולם וזוכין לדון את הכל

לכף זכות, כמו השי"ת כביכול, וע"כ הציצית תלוי בדי' כנפות, כנגד די' רוחות העולם, שהוא כלל המקום של כל העולם, כי הם בחי' כסא הכבוד, כנ"ל.

יט. ע"י מצות ציצית מעלין ומקבצין ומקשרין את בחי' המקום של כל אחד ואחד לבחי' למעלה מן המקום, לבחי' כסא הכבוד שהוא למעלה מן המקום שהוא מקומו של עולם, ששם שורש המקום של כל אחד ואחד, ועי"ז יכולים לדון את הכל לכף זכות, מחמת שיודעין את מקומו, כנ"ל.

כ. ציצית הוא בחי' מועט מחזיק את המרובה, בחי' קצה עליון של בחי' מועט מחזיק את המרובה והוא סמוך מאוד לבחי' למעלה מן המקום, ועי"ז זוכין לבוא להאילן הקדוש אשר תחותוהי תטלל כל חיות ברא וכו', אשר זה האילן עומד למעלה מן המקום לגמרי, וכ"ז זוכין ע"י ציצית לעלות את האדם מן בחי' מקום לבחי' למעלה מן המקום, בחי' כסא כבוד, בחי' מקומו של עולם, ששם נמתק הכל ברחמים, בחי' ואשא אתכם על כנפי נשרים ואביא אתכם אלי, שקירבם השי"ת אליו מבחי' מקום לבחי' למעלה מן המקום כנ"ל, בחי' כנפי מצוה שהוא בחי' ציצית, כנ"ל.

כא. ציצית הוא בחי' קיבוץ נדחים, כל אחד ממקום אשר נדחה לשם, כי כל אחד מהנדחים שנדחה ונפל למקום שנפל, כל זה הוא מחמת מקומו, כי מקומו גרם לו, והשי"ת ברחמיו שהוא מקומו של עולם, ויודע מקום כ"א, הוא דן את הכל לכף זכות, כי יודע שמקומו גרם לו, ואזי כשהשי"ת רוצה לרחם עליו ברחמיו המרובים, הוא מעלה

אותם מן המקום ההוא לבחי' למעלה מן המקום ושם נמתק הכל, וע"כ ע"י ציצית שהוא בחי' למעלה מן המקום, הוא מקבץ כל הנדחים מארבע כנפות הארץ מכל המקומות אשר נדחו לשם, ע"י רחמי השי"ת שמעוררין ע"י מצות ציצית, כנ"ל.

כב. ציצית היא בחי' תשובה, בחי' תשובה קדמה לעולם, כי תשובה הוא למעלה מן המקום, בחי' גדולה תשובה שמגעת עד כסא הכבוד, כי המקום של כל אחד ואחד גרם לו התרחקותו מהשי"ת, כי המקום הוא בחי' תוקף העשיה, תוקף הצימצום, שמשם עיקר הנפילה של כל אחד ואחד, ומי שרוצה להתקרב להשי"ת, צריך תמיד לבקש את השי"ת בכל מקום אשר הוא שם, ולקשר ולהעלות בחי' המקום אשר הוא שם, לבחי' למעלה מן המקום, למקומו של עולם, דהיינו להשי"ת, ואז זוכה לעבוד ה' באמת, ואין שום מקום שימנעוהו מזה, ואפי' מי שנפל ח"ו לאיזה מקום לא טוב בחטאיו, ואפי' אם נפל למקום שנפל למקום נמוך ומגושם ומלוכלך מאוד ח"ו ר"ל, אעפ"כ צריך שיזכיר א"ע בהשי"ת שהוא מקומו של עולם, ששם יש מקום של כל אחד ואחד, וע"כ אין שום נפילה בעולם, כי גם משם יכול לחזור להשי"ת, מכל המקומות אשר נדח לשם, בחי' ובקשתם משם את ה' אלהיך, משם דווקא, כמובא בשם הבעש"ט ז"ל, וע"י מצות ציצית שהם בחי' למעלה מן המקום, כי ציצית בשרשם הוא בחי' למעלה מן המקום, ע"כ זוכין ע"י מצות ציצית לקבץ נדחים, לבחי' תשובה לשוב להשי"ת מכל המקומות שבעולם, ולזכות לבחי' מועט המחזיק את המרובה, לעלות מן המקום, למעלה מן המקום, שעי"ז נתקרבין להשי"ת, לבחי' מקומו של עולם, כנ"ל.

כג. בשעה שאומרים והביאנו לשלום בברכת ק"ש, צריכין לאחוז הציצית, להראות שע"י מצות ציצית נזכה לקיבוץ נדחים מארבע כנפות הארץ, ולדון את כל העולם לכף זכות, אפי' הנדחים מאוד בעונותיהם ח"ו, וע"י מצות ציצית מרימין ומקבצין כל הנדחים ממקומם שנדחו לשם, לבחי' למעלה מן המקום, ושם נמתק ונתקן הכל, כי שם דנים את הכל [לכף זכות], כנ"ל.

כד. ציצית הוא בחי' יציאת מצרים, שאז נשאם השי"ת על כנפי נשרים וקירבם אליו, דהיינו שהגביהם למעלה מן המקום, כי עיקר יציאת מצרים לצאת מן המיצר והדוחק שיש לכ"א, שזה בחי' תכלית המקום והצמצום, ששם הוא בחי' מיצר ודוחק, כי בבחי' למעלה מן המקום אין שייך שום מיצר ודוחק, רק למטה בבחי' מקום, שם שייך מיצר ודוחק, וע"י ציצית זוכין להעלות המקום לבחי' למעלה מן המקום כנ"ל, עי"ז זוכין לצאת מן המיצר והדוחק וזוכין לצאת מכל היסורים, כי כל היסורים מכוונים בשם צרות ר"ל, כי כל היסורים באים מבחי' צמצומים, בחי' דינים ר"ל כידוע, בחי' המקום, וע"כ כשיוצאין מן הצרה ומן היסורים נקרא הרחבה, בחי' בצר הרחבת לי, כי עיקר הישועה ע"י המתקת הדין, בחי' הרחבת הצמצומים, כי יוצא מן המקום שהוא בחי' צמצום ודין, לבחי' למעלה מן המקום ששם אין שייך שום מיצר ודוחק, מאחר שאין שם שום מקום כלל, רק הוא למעלה מן המקום, בחי' הרחבה, וכ"ז זוכין ע"י מצות ציצית לצאת מן המיצר והדוחק ומקבלת היסורים, וזוכין להרחבה בחי' מן המיצר קראתי יה ענני במרחב יה, בחי' למעלה מן המקום כנ"ל, שזה בחי' יציאת מצרים, כנ"ל.

כה. ע"י מצות ציצית זוכין לצאת מכל המקומות המטונפים ומכל מקומות הטמאים, בחי' יציאת מצרים שהוא ערות הארץ, כי כל מקום שהוא רחוק ביותר מן הקדושה, הוא בבחינת צימצום ומיצר ודוחק ביותר, בחי' עשיה, כי המקום שיש בו קדושה הוא סמוך לבחי' למעלה מן המקום, לבחי' מקומו של עולם שהוא השי"ת, וכל מקום שהוא מגושם ביותר שם בחי' מיצר ודוחק ביותר, כי נתרחק ביותר מבחי' <sup>למנוח</sup> מיעוט מחזיק את המרובה, ונגבל ביותר בשם מקום ועשיה, ששם אחיזת הסט"א והדינים, ששם עיקר המיצר והדוחק, כנ"ל, וע"י מצות ציצית מקדשין את המקום, ומעלין אותו לבחי' למעלה מן המקום, לבחי' מקומו של עולם להשי"ת, ועי"ז זוכין לצאת מכל המקומות המטונפים והמגושמים ביותר, וזוכין לבחי' יציאת מצרים, בחי' ואשא אתכם על כנפי נשרים ואביא אתכם אלי, בחי' קפיצת הארץ, שנתמעט המקום ע"י שמעלין אותו לבחי' למעלה מן המקום כנ"ל, בחי' כסא הכבוד, שהוא בחי' מקומו של עולם, ששם נמתק ונתקן הכל, כנ"ל.

כו. ספירת העומר ושבועות, ע"י זה זוכין לגלות ולהמשיך אור הציצית, כי ע"י העומר שמביאין עומר שעורים, שהוא כלל כל הדינים והצימצומים, שנמשכים מבחי' מקום, ומניפין ומרימין אותם לבחי' למעלה מן המקום, שזה מה שמניפין אותו בששה קצוות, להורות שמעלין כל המקום לבחי' למעלה מן המקום, שזה בחי' ביהמ"ק שהוא למעלה מן המקום, כי ביהמ"ק וירושלים וא"י, הם בחי' מועט מחזיק את המרובה כמובא, ששרשו מבחי' למעלה מן המקום, וע"כ כשמביאין את העומר לביהמ"ק, ומעלין אותו מבחי' המקום לבחי' למעלה מן

## קיצור ציציית ג' ליקו"ה

המקום, עי"ז נמתקים כל הדינים והצימצומים, שזה בחי' כל הקרבנות שהיו מקריבין בביהמ"ק, כי האבן שתיה שממנו הושתת העולם, זה בחי' מועט מחזיק את המרובה, שסמוך לבחי' למעלה מן המקום, שממנו נתפשטו כל המקומות שבעולם, וע"כ היו הסנהדרין יושבין בלשכת הגזית, כי עי"ז ששם זוכין לבחי' למעלה מן המקום, בחי' מקומו של עולם, ע"כ היו יכולין לדון את כל העולם לכף זכות, כי ביהמ"ק הוא סמוך לבחי' למעלה מן המקום, שכ"ז הוא בחי' אור הציציית שזוכין להמשיך ולגלות.

כז. הקרבנות שמקריבין בביהמ"ק, עי"ז ג"כ זוכין להגביה ולעלות מבחי' מקום לבחי' למעלה מן המקום, כי האדם עי"י שלימות דעתו שזה עיקר האדם, יכול לעלות לבחי' למעלה מן המקום, וזה היה עיקר בריאת האדם הראשון, שנברא ממקום ביהמ"ק כמובא, והכניסו השי"ת לגי"ע בחייו, ובגי"ע שם עומד עץ החיים אשר מזון לכולא ביה, וזה האילן הוא בחי' למעלה מן המקום, ודרך שם עולין כל הנשמות אל כסא הכבוד שהוא מקומו של עולם, ואם לא היה חוטא לא היתה מיתה בעולם, והיה יכול לעלות אל כסא הכבוד, בח' דרך עץ החיים, ועי"י חטאו נפל מן הדעת, לבחי' בהמה שהוא העדר הדעת, בחי' נמשל כבהמות נדמו, ואז נפל אל תחת המקום, שמשם באים כל החטאים, כי המקום גורם לכ"א, וע"כ עתה צריך כ"א להתנסות ולהצטרף ולעמוד בנסיון במקום אשר הוא שם, ולטהר ולקדש את מקומו ומדריגתו, כי ח"ו יוכל להכשל ולבוא לידי חטאים עי"י מקומו, וע"כ עי"י שמביא קרבן בהמה שמקריבין בביהמ"ק, עי"ז מביאין את הבהמה שהוא העדר הדעת בחי' מקום, לבחי' למעלה מן המקום,

[ג]

ומעלין מבחי' בהמה לבחי' אדם לבחי' מקומו של עולם להשי"ת.

כח. כשהאדם חוטא ח"ו אזי הוא נופל אל תחת המקום, ואז אין לו שום מקום ובכל מקום צר לו ח"ו, והוא נע ונד כי נופל ח"ו בבחי' צימצום שהוא בחי' מקום, ששם המיצר והדוחק, בחי' גלות מצרים שהיה על חטא אדה"ר, כי קודם החטא היה בבחינת למעלה מן המקום, והיה בחי' מקומו של עולם, שכל המקומות שבעולם היו כולם אצלו, ועכשיו אחר החטא, שאז נפל אל תחת המקום, אזי אין לו שום מקום בעולם כלל, כי באמת האדם אין לו מקום בעולם הזה, כי הוא בחי' למעלה מן המקום, וכל הבהמות והחיות כולם יש להם מקום לכל אחד ואחד בעולם הגשמי הזה, אבל האדם אם הוא זוכה ועומד במדריגתו ע"י מעשיו הטובים, אזי היה נכלל בבחי' מקומו של עולם, ואזי היו כל המקומות שבעולם משועבדים תחתיו, וכל המקומות היו תאבים אליו שיהיה אצלם, כי האדם יכול להעלות כל המקומות לבחי' למעלה מן המקום, שזה עיקר התכלית, אבל ע"י חטאיו ח"ו כל המקומות כולם מגרשין אותו ממקומם, בבחי' הן גרשת אותי וכו', כי אין לו מקום כלל כנ"ל, רק השי"ת ברוב רחמיו וחסדיו מקיים את האדם בעולם, ונותן לו מקום, עד שישוב בתשובה, שהוא בחי' למעלה מן המקום, ואז חוזר למעלתו, וע"כ ע"י שהאדם חוזר בתשובה ומביא קרבן בביהמ"ק, אזי מגביה ומעלה מבחי' מקום לבחי' למעלה מן המקום, שזה בחי' עומר שעורים, שהוא מאכל בהמה בחי' שעורים, שהוא העדר הדעת, שמשם כל הדינים והצימצומים, ומניפין אותו בכל הו' קצוות, עם הקרבנות שהיו מקריבין אז בשעת הנפת העומר, עי"ז מעלין את כל

בחי' המקום לבחי' למעלה מן המקום, ועי"ז זוכין לצאת מן המיצר והדוחק, וזוכין לצאת מטומאת מצרים שבא מחמת המקום, כנ"ל.

כט. דוד המע"ה סיפר בשבח גדולת הבורא ית"ש, ואמר שאין שום מקום לברוח ולהתייאש ח"ו מהשי"ת, כי אין מקום שלא נמצא בו השי"ת ח"ו, כי הוא ית' הוא מקומו של עולם, וכל המקומות הם אצלו, כי המקום בכללו הוא מהשי"ת, שהוא מקומו של עולם, ומחיה את כל המקומות והמדרגות שבעולם, ואח"כ הזכיר מבחי' למעלה מן הזמן, כי הוא ית' כביכול למעלה מן הזמן, ועי"י שהאדם עושה תשובה ומדבק א"ע להשי"ת, עי"ז מעלה כל הזמנים להשי"ת, שהוא כביכול למעלה מן הזמן, וזה בחי' תשובה שהוא למעלה מן המקום ולמעלה מן הזמן, שע"י תשובה נמתקין כל הדינים והצימצומים שנמשכין מן המקום והזמן, ועי"י הנפת העומר מעלין כל המקומות שבעולם למעלה מן המקום, ועי"ז זוכין אח"כ לספירה, שמצות ספירת העומר הוא בחי' שמעלין את הזמן לבחי' למעלה מן הזמן, כי שם למעלה מן הזמן, אין שם שום ספירה ומנין ששם נמתקין כל הדינים והצימצומים, שהם רק במקום ובזמן, ששם אחיזת הסט"א, ועי"י הנפת העומר שהוא בחי' שמקשרין ומעלין את המקום לבחי' למעלה מן המקום, עי"ז זוכין אח"כ להעלות ולקשר את הזמן, לבחי' למעלה מן הזמן, שזה היה כוונת הבריאה דווקא במקום ובזמן, ולקשר את כל המקומות שהוא תיקון העשיה, לבחי' למעלה מן המקום, ועי"ז נמתקין כל הדינים, ועי"ז זוכין לטהר גם את הימים שהוא הזמן, ולהעלות לבחי' למעלה מן הזמן, ששם אין שום דין וצימצום, וזוכין לצאת מזוהמת וטומאת מצרים, שהוא

## קיצור ציצית ג' ליקו"ה

בחי' מיצר ודוחק, בחי' מקום כנ"ל, ומחיה את כל המקומות והמדריגות שבעולם, וכל הזמן שהם הימים, ומקשרין הכל להשי"ת, שהוא למעלה מן המקום ומן הזמן.

ל. בראש השנה זוכין להעלות את המקום והזמן, כי בר"ה השי"ת דן את העולם ברחמים, כי הוא מקומו של עולם, ויודע מקום של כל אחד, ואזי מעלה כל אחד ממקום המיצר לו, לבחי' הרחבה, שזה בחי' מה שאומרין קודם תקיעת שופר פסוק מן המיצר קראתי יה ענני במרחב וכו', כי זה עיקר הרחמנות להרחיב לכ"א ממקום המיצר לו, שזה כשעולין ומקשרין ממקום לבחי' למעלה מן המקום, ועי"ז זוכין להעלות הזמן לבחי' למעלה מן הזמן, בחי' יומא אריכתא הנאמר על ר"ה, כי כשמעלין בחי' המקום למעלה מן המקום, ממילא עולה הזמן למעלה מן הזמן, כי המקום הוא נמוך יותר, כי הזמן בדקות יותר מן המקום, וע"כ כשמעלין את המקום ממילא נתעלה הזמן, ונמתקין כל הדינים, שזה נעשה בר"ה שהוא חסד השי"ת שקבע ר"ה בר"ח, כדי לדון את כל העולם לכף זכות, כנ"ל, שכ"ז זוכין ע"י מצות ציצית וע"י מצות ספירה, כנ"ל.

לא. מצות ספירה זה בחי' מילוי הלבנה מפגימתה, בחי' והיה אור הלבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים וכו', שע"כ סופרין מ"ט ימים, כי פגם הלבנה ומיעוטה זה בחי' מיעוט וצימצום המקום, היפך בחי' למעלה מן המקום, כי מיעוט הירח היה על הקיטרוג שאמרה א"א לשני מלכים להשתמש בכתר אחד, זה בחי' מיעוט וצימצום המקום כאילו המקום צר ודוחק להחזיק

שני מלכים בכתר אחד, כי למעלה מן המקום אין שייך שום דוחק, ושם יש מקום לכ"א, ע"כ הוכרחה להתמעט, ועי"ז נתגברה בחי' מקום, שמשם אחיזת הסט"א, ומשם עיקר חשכת לילה, שזה עיקר פגם הזמן ג"כ, כי העוה"ז שהוא בזמן, נמשל ללילה, והעוה"ב שהוא יום שכולו ארוך למעלה מן הזמן, נמשל ליום, וקודם מיעוט הלבנה היה לילה כיום יאיר, וע"י מיעוטה נמשך אחיזת הסט"א, שאחיזתה במקום ובזמן, שנתמעט הדעת להעלות ולקשר המקום והזמן, לבחי' למעלה מן המקום והזמן, וע"י מצות ספירת העומר שאנו מעלין ומקשרין המקום והזמן לבחי' למעלה מן המקום והזמן, שע"ז יוצאין מטומאת מצרים, עי"ז ממלאין פגימת הלבנה, ע"י שסופרין מ"ט יום, שאז זוכין למילוי הלבנה, כנ"ל.

לב. מה שסופרים שבע שבתות, כדי שכל יום מז' ימי בראשית, יהיה נכלל בשבת, כי שבת הוא בחי' למעלה מן הזמן, ולמעלה מן המקום, כמ"ש וברכתו מכל הימים וקדשתו מכל הזמנים, וכן הוא למעלה מן המקום, כמ"ש אל יצא איש ממקומו ביום השבת, כי במקום שאדם עומד שם בשבת, נתקדש בקדושת שבת, בבחי' כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קודש הוא, כי בשבת עולין כל העולמות ממקומן למעלה למעלה, והמקום נתקדש ועולה ונתקשר בבחי' למעלה מן המקום, שזה בחי' נחלה בלי מצרים, שזוכין כשמענג את השבת, בחי' נחלת יעקב, שזכה להעלות המקום והזמן כמבואר בפנים, ששם אין שום מיצר ודוחק כלל, כמ"ש ופרצת ימה וכו', וכן בזמן וילן שם, וכמו שפי' רש"י שזה בחי' למעלה מן הזמן, בחי' שבת שזוכין ע"י מצות ספירת העומר, כנ"ל.

לג. ע"י מצות ציצית זוכין לכל הנ"ל, לבחי' ביטול המקום והזמן, שזה בחי' שבת, בחי' סעודה שלישית של שבת, שהוא כנגד בחי' יעקב שהוא נחלה בלי מצרים, וע"כ אז בסעודה שלישית נתגלה רעוא דרעווין, בחי' הסתלקות משרע"ה, שאז נתעורר העת רצון שהוא רחמים גדולים, שהם נמשכין מבחי' למעלה מן המקום, בחי' קבורת משה שהיה למעלה מן המקום כמו שאמרו רז"ל עליונים נדמה להם למטה ותחתונים נדמה להם למעלה, שזה בחי' למעלה מן המקום, שמשם דנים את הכל ברחמים לכף זכות, ואור של הציצית נמשך משם, מבחי' לבושי כתלג חיוור ושער ראשי' כעמר נקי, בחי' כסא הכבוד, שמשם נמשך רחמים ורצון גדול, בחי' רעוא דרעווין, שע"ז נמחלים כל העוונות, ע"י האור של הציצית, בחי' תיקון הבגדים והלבושים, בבחי' לבושי כתלג חיוור, בבחי' אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו, וזה שמתעטפין בטלית בעת שאומרים תפלת מנחה של שבת, שאז נמשך האור של הציצית, שהוא עת רצון, בחי' ציצית של צמר, שהם מרמזים על רחמים גדולים, שע"י הרחמים האלו שנמשכין ע"י הציצית, נמחלין כל העוונות, בחי' חוט של תכלת המלבין עוונות ביוה"כ, כי אז דנים את הכל לכ"ז, בחינת מקומו של עולם.

לד. עיקר החסד והרחמים של מחילת עוונות הוא ע"י הציצית, ששם מקום של כל אחד ואחד, וע"כ מתעטפין בתחילת יוה"כ תיכף בציצית, שע"ז דנים את הכל לכף זכות, כנ"ל.

לה. י"ג חוליות שבציצית, הם כנגד הי"ג מדות של רחמים, שאז גילה השי"ת לפני משרע"ה שהוא מקומו

של עולם, שעיי"ז נמשכין כל הי"ג מדות של רחמים, מחמת שהוא יודע מקומו של כל אחד ואחד, וזה בחי' עטיפת הציצית, שנתעטף השי"ת בטלית וסידר לפני משרע"ה הי"ג מדות של רחמים, שעל זה מרמזין הי"ג חוליות שבציצית.

לו. הקשרים והכריכות של הציצית, הם כדי לסתור ולשבר ולהמתיק כל הקשרים של הס"א, כי כשהאדם נלכד ח"ו באיזה חטא או מכשול, זה בחי' קשר שנתקשר ח"ו בקשר אל הס"א, בחי' אסירי עני וברזל, שנמשך ע"י הדינים והצימצום של בחי' המקום חומר גשמי, וע"כ מי שאינו נשמר מהם, הוא נלכד ח"ו בקשריהם אשר הם קושרים עליו בכל יום, וע"כ העבירות נקראים איסור, בחי' קשר, כי ע"י העבירות והאיסורים הוא נתקשר ח"ו כצפרים האחוזות בפח, ועל ידי מצות ציצית והקשרים והכריכות שיש בהם כמה קשרים כפולים, כדי לסתור ולהמתיק ולבטל עיי"ז כל הקשרים והכריכות של הס"א, כי ציצית הוא מקומו של עולם, ששם נמתק הכל, וכל מי שנלכד ח"ו באיזה מקום שהוא אפי' במדריגה התחתונה מאוד, עד שנדמה לו שא"א לצאת משם מחמת ריבוי הקשרים שנתקשר ונכרך שם מאוד ר"ל, אעפ"כ ע"י הציצית שהם מקומו של עולם, שם כל השרשים של כל הקשרים שבעולם, שהם בחי' מקום, בחי' חומר, שם נמתק הכל ונתבטל ע"י הכריכות והקשרים של הציצית, שהם בחי' מקומו של עולם, כי אין הדין נמתק אלא בשרשו, בחי' מקומו של עולם, כנ"ל.

לז. ל"ט כריכות של הציצית, הם בחי' ט"ל אורות היוצאים משלש אותיות ראשונות של השי"ת שמו, שהם

בחי' ג' אבות, בחי' שלש רגלים כמובא, משם יוצאין הציצית, שע"י הל"ט כריכות של הציצית, זוכין לקדושת שבת, ויוצאין מל"ט מלאכות, שהם זוהמת הנחש, שמשם נמשכין כל החטאים, שהם בחי' הקשרים של הסט"א, כי כל הל"ט מלאכות נקראים קשרים, בחי' צימצומים, שהם נמשכין מבחי' גשמיות המקום, וע"י מצות ציצית זוכין לקדושת שבת, שהוא בחי' למעלה מן המקום, ואז נתבטלין כל הל"ט מלאכות, וזוכין לט"ל אורות, הנמשכין משלוש אותיות ראשונות של השם הקדוש, כנ"ל.

לח. ע"י קדושת הציצית, זוכין שכל הל"ט מלאכות, יהיו בבחי' מלאכת המשכן, שע"י נתבטלין כל הל"ט מלאכות, שהם זוהמת הנחש, שהם בחי' צימצומים בחי' מקום, כי המשכן הוא בחי' למעלה מן המקום, בחי' מיעוט מחזיק את המרובה, בחי' ארון ששם היה מיעוט מחזיק את המרובה, וכ"ז זוכין ע"י הקשרים והכריכות של הציצית בחי' ל"ט כריכות, בחי' ט"ל אורות כנ"ל, שהם בחי' מקומו של עולם.

לט. החבילות והקשרים של הציצית, הם בחי' חבילות של מצוות, שע"י מבטלין החבילות של עבירות, כשאחז"ל אם עשה אדם חבילות של עבירות, יעשה כנגדם חבילות של מצוות, שזה בחי' הקשרים והכריכות של הציצית, כנ"ל.

מ. החוליות של הציצית הם כנגד בחי' יעקב, בחי' חוט המשולש לא במהרה ינתק, בחי' ענף עץ עבות, בחי' סוכות, שהוא הרגל השלישי, בחי' יעקב, שאז ניטלין ד' מינים, שאוגדין הג' מינים ביחד, שהם בחי' השלושה אבות, בחי' יעקב שכלול מכל הג' אבות, והם מאירין להאתרוג, שהוא בחי' בת עין, שע"י נשלמין הד' מינים

כמובא, שעל זה מרמזין הד' ציציות, שיש בהם חוליות, שכל חוליה היא ג' כריכות, כנ"ל.

מא. הל"ט כריכות, וה"ה קשרים כפולים, הם כנגד מ"ט ימי הספירה, שזוכין למלאות פגימת הלבנה, ע"י שמעלין ומקשרין המקום והזמן למעלה, כנ"ל, שזה זוכין ע"י מצות ציצית, כנ"ל.

מב. ציצית של צמר ופשתים, הם מתקנים הפגם של קין שהביא מפרי האדמה מן הגרוע זרע פשתן, שראה חוב לכ"א כמובא, כי פשתן הוא בחי' דינים, גבריאל לבוש בדים, וע"י החוט של תכלת, בחי' צמר, בחי' כסא הכבוד, עי"ז נמתק גם בחי' הפשתן, וזוכין לדון את הכל לכף זכות, ע"י שיודעים מקום של כל אחד ואחד, כנ"ל.

מג. פשתן ושעורים הם בחי' אחת, בחי' דינים וצימצומים, בחי' מקום, כי כל המקום נמשך מבחי' הכאת האורות זה בזה כמובא, בחי' שם הויה בהכאה, שעולה למקום, ועל ידי הנפת עומר שעורים, וע"י ספירה, עי"ז מרימין את בחי' המקום והזמן לשרשו, לבחי' למעלה מהמקום ומהזמן, ששם נמתק הכל, עד שזוכין ליום החמישים, שהוא חג השבועות, זמן מתן תורתנו הקדושה, ועי"ז זוכין ישראל שיהיו למעלה מן המלאכים, בחי' מה אדיר שמך בכל הארץ, אשר תנה הודך על השמים, כמובא, ואז אנו זוכין לאחוז עצמינו בכסא הכבוד, שורש הנשמות, בחי' מקומו של עולם, בחי' יובל עלמא דאתי, שהוא בחי' אם לבינה, ואמא מקנניא בכורסיה, בחי' כסא הכבוד, ואז עולים עד הדיקנא, עד בחי' עתיק, כי אז מאירין תליסר תיקוני דיקנא, שהם י"ג מדות התורה, שמשם נמשך אור הציצית, שע"ז אנו אוחזין בכסא הכבוד, ועי"ז

יש לנו כח לעמוד בממשלה זו על המלאכים, שאנו זוכין ע"י קבלת התורה בשבועות, שע"י נתקן בחי' פשתים ושעורים, ונמתקין כל הדינים והצימצומים, כנ"ל.

מד. ע"י הציצית שהם בד' כנפות, ע"י נמתקין כל הדינים הנאחזים בהבגדים, שהם בחי' פשתן, כי עולים ונתקשרין לבחי' מקומו של עולם, כי ציצית וספירת העומר הם בחי' אחת, עד שזוכין לבחי' שבועות קבלת התורה, שמשם עיקר המשכת אור הציצית, שהוא כלל קיום התורה כנ"ל, כי ע"י שבועות זוכין לבחי' מקומו של עולם.

מה. בכל ר"ח נמשך תיקון לפגימת הלבנה, כי בר"ח דווקא השי"ת מתחרט על פגימת הלבנה, ותיקון פגימת הלבנה, הוא בחי' תיקון המקום, לעלות לבחי' למעלה מן המקום, שאז מאיר השי"ת אור השמש, בחי' למעלה מן המקום, בחי' תיקון כל החטאים, וע"כ קבע ר"ה בר"ח, כדי לדון את כל העולם לכף זכות, כי הוא מקומו של עולם ויודע מקום של כל אחד ואחד ודן אותם לכף זכות.

### הלכה ד'

א. מה שמתעטפין כעטיפת הישמעאלים בטלית, לרמז שע"י מצות ציצית זוכין לקבל הרוח חיים דקדושה ע"י אנחה, בחי' כי שמע ה' אל ענייך, שממנו תוצאת חיים, בחי' סובב סובב הולך הרוח, כמ"ש בפנים.

ב. מה שמפרידין הציציות, כי ע"י הציצית זוכין להמשיך הרוח חיים, הנמשך מארבע רוחות, שמשם השתלשלות הד' יסודות, שבהם הד' מדות, וע"י מצות ציצית זוכין לשורש הד' יסודות שבקדושה, שהם ד' אותיות

הויה, שע"ז מפרידין הרע מהד' יסודות, וע"ז משפילין הרשעים עדי ארץ, וע"י שמפרידין הציצית, זוכין להשפיל את הרשעים, בחי' יתפרדו כל פועלי און ע"י קדושת הציצית.

ג. ציצית הם בחי' שערות, שהם מכניעים בחי' עשו איש שעיר, וע"כ צריך לפורדן, כי צוציתא דארמאי, לרמוז להכניע שער דקליפה, בחי' עשו איש שעיר, להשפיל הרשעים עדי ארץ, כנ"ל.

### הלכה ה'

א. הל"ב חוטין שבציצית כפולים והשמונה חוטים בעצמם הם עולים ע"ב כמנין חסד, כי אור הציצית נמשך קדושתם מאור החוט של חסד שנקלע ונשזר מע"ב נימין, שהם בחי' הסטריניס, שעליהם יתנגן השיר של חסד של לעתיד.

ב. ציצית הם בחי' התוכחה, שמוכיחין את האדם שיקיים מצוותיו ית' ולא יתור אחר לבבו ואחר תאוות לבו ועיניו, שע"י הציצית זוכין לקול המוכיח הראוי שמוכיח את ישראל בקולו, שמוסיף ונותן בהם ריח טוב, שע"י הקול הזה גדלים כל היראות וכל הרוחות, בחי' הקול המשקה את הגן, שע"ז זוכין לחוט של חסד הנ"ל.

ג. ציצית הם בחי' כנור של דוד, בחי' מכנף הארץ זמירות שמענו, כי כל הזמירות והשירות, נמשכים מחוטי הציצית, שהם בחי' החוט של חסד, שהוא שיר שלעתיד שיתנגן על החוט של ע"ב נימין, שמשם נמשכין כל הזמירות והשירות והניגונים, בחי' קול המוכיח הנ"ל.

ד. תכלת שבציצית הם בחי' תפלה בבחי' דין של הבעל כח שנקראת מטה עוז, שעומדת להסט"א בבית הבליעה, שעיי"ז מוציא מהסט"א כל חיותה עד שנתקן, כנ"ל.

ה. ציצית הם תיקון הבגדים, וזוכין ללבושי עוז והדר, בחי' עוז והדר לבושה, שעיי"ז זוכין לקול הניגון והשיר שיתער לעתיד ביום אחרון, שאז ימלא שחוק פינו ולשונינו רנה, שזה הניגון הוא בחי' ציצית, כנ"ל.

ו. עיקר אור הלבוש הזה יתגלה לעתיד, כשתתגלה מלכותו ית', כי אז במלכו לעתיד יתער השיר הזה, שהוא בחי' לבוש עוז, בחי' ציצית, בחי' חוט של חסד, כנ"ל.

ז. שורש הציצית נמשך מבחי' התפלה בבחי' דין, שעיי"ז זוכין לרוח נבואה שמתקנים ומבררים את המדמה, ועיי"ז זוכין לאמונה שלימה, ועיי" האמונה נתגלה חידוש העולם לעתיד, שיהיה על ידי אמונה, ואז יתער שיר חדש, בחי' שיר של נפלאות, שהוא בחי' חוט של חסד, שהוא שורש הציצית, בחי' הניגון הנ"ל שיתנגן לעתיד, שיהיה על ע"ב נימין, כנ"ל.

ח. הציצית הם תיקון הבגדים, שעיי" הציצית מבררים המדמה, שהם בחי' לבושין, כי כל הבגדים והמלבושים נמשכין מבחי' המדמה, שהוא לבוש השכל, כי המדמה כשאינו מבורר, אזי הוא מלביש ומסתיר את השכל ח"ו, עד שאין מכירין את השכל האמת, וע"כ צריכין לברר את המדמה, ולהתגבר מאוד לברר את המדמה, כי עיקר שלימות האמונה הקדושה הוא על ידי בירור המדמה, ועיקר בירור המדמה הוא עיי" התפלה, בחי' דין של

הבעל כח, שע"ז זוכין לרוח הקודש בחי' נבואה, ועי"ז נמשכין אור הציצית בחי' חוט של חסד, שהוא תיקון הבגדים, שהם בחי' המדמה שזוכין לברר את המדמה שהוא לבוש השכל, וזוכין לאמונה שלימה, כנ"ל.

ט. צריכין להשתדל מאוד לחפש ולבקש מהשי"ת לזכות להתקרב לצדיק אמת, שיש לו בחי' רוח הקודש, כדי שיזכה עי"ז לאמונה שלימה שהוא יסוד הכל, ועי"ז זוכין לשיר של נפלאות, בחינת הקול של המוכיח, שזוכין לחוט של חסד, שמשם נמשכין האור של חוט הציצית, כנ"ל.

י. ע"י מצות ציצית אנו זוכין לעשות לבושין להשי"ת, היינו לתאר ולשבח ולפאר אותו ית' בשבחים ותארים קדושים, שכל התארים והשבחים הם בבחי' לבושים, בחי' הוד והדר לבשת, כי בפנימיות השכל הוא ית' מופשט ומרומם ונעלה מכל התארים והשבחים, ועיקר כל השבחים והתארים הם רק בבחי' המדמה, שהם בחינת לבושין דמלכא, בחינת כבוד השי"ת, שמבררין ומשבחין ומפאריין ומגדלין את שמו ית', ועי"ז מעלין את כל העולמות, כי כל העולמות הם בחי' לבושין דמלכא כידוע, וע"כ ע"י אור הציצית שנמשך מבחי' הצדיק האמת שהוא בעל כח גדול, שע"י תפלתו בבחי' דין, מברר המדמה וזוכין לאמונה, בחי' שיר של חסד שמשם שורש הציצית, ע"כ ע"י הציצית אנו מתקנין את הבגדים, שנמשכין מבחי' המדמה, ומבררין אצלינו את המדמה, כדי שנזכה לאמונה שלימה, להאמין בהשי"ת בשלימות, ביחודו ואחדותו ית' ובחידוש העולם, וזוכין לתאר ולשבח אותו ית' בקדושה, שזה תיקון הבגדים על ידי בירור המדמה, וזוכין לאמונה שלימה, כנ"ל.

יא. ציצית הוא מסוגל לאמונה, כמבואר בתיקונים  
תיקון יו"ד, ה' קשרים לקבל שמע ישראל לקבל ה' נימין  
דכנור דדוד, ע"כ לוקחים הציצית בשעת ק"ש, כדי לזכות  
לאמונה שהוא ע"י בירור המדמה, כנ"ל.

יב. כל התורה תלויה במצות ציצית, כי עיקר קיום  
התורה הוא ע"י אמונה שהיא יסוד הכל, כמ"ש כל מצותיך  
אמונה, וכשארז"ל בא חבקוק והעמידן על אחת וכו'.

יג. עיקר התחלת קבלת עול תורה ומצוות, הוא ע"י  
הציצית, וע"כ התינוק כשמתחילין לחנכו במצוות, המצוה  
הראשונה היא מצות ציצית, וכן האדם בבוקר בכל יום  
כשקם משנתו, המצוה הראשונה היא מצות ציצית, שהוא  
יסוד ושורש כל התורה והמצוות.

יד. בכל יום בבוקר יוצאין אור הציצית, שע"ז נתבררה  
האמונה הקדושה, בחי' החוט של חסד, כמ"ש להגיד  
בבוקר חסדך ואמונתך בלילות, והכל ע"י קימת חצות,  
שהוא בחי' תפלה בבחינת דין של הבעל כח, כי בחצות  
מתאבלין על חורבן ביהמ"ק, שהוא בחי' תפלה, בבחי' דין  
של הבעל כח, כנ"ל.

טו. אלו הקמים בחצות הם נקראים גבורי כח עושי  
דברו, כי התעוררות השינה הוא מבחי' גבורות, מבחי' קול  
התרנגול שנקרא גבר, בחי' שלהובא דאשא דבטיש בגדפוהי,  
שכל זה נמשך מהתפלה בבחי' דין, שע"ז מבררין המדמה  
שהוא בחי' שינה שע"ז זוכין לקול השיר שיתער לעתיד  
שזה בחי' כנור של דוד שמנגן מאליו בחצות ע"י רוח  
צפונית שמנשב בו, בחי' הקול של הבעל כח שעל ידו

מתעוררים מן השינה בחצות ומבררים המדמה, כי השיר הזה נמשך מתיקון ובירור המדמה שהוא בחי' שינה, וע"כ על ידי הכנור של דוד שמנגן מאליו, עי"ז נתעוררין מן השינה, כנ"ל.

טז. הקינות שאומרים בחצות הם בחינת תפלה בבחי' דין, בחי' תפלה של פנחס שעשה פלילות עם קונו, ועיקר צריכין לאונן ולקונן על פגם הדעת, שבא ע"י חורבן ביהמ"ק, כי מחיצות ביהמ"ק הם מחיצות הדעת, שהם מגינים עלינו, והם מחיצות פרוסות בפני תאוות ניאוף, וע"י חורבן ביהמ"ק נפגם הדעת, וע"כ אז התפלה בבחי' דין, כי הסט"א ינקה מן הדעת והרחמנות דקדושה, וע"כ צריכין לאונן ולקונן על חורבן ביהמ"ק, כדי לעורר את התפלה של הבעל כח שהוא הצדיק האמת, שהוא יכול להתפלל תפלה בבחי' דין, ולהוציא מהסט"א כל התפלות והדעת שבלעה מן הקדושה, בבחי' חיל בלע ויקיאנו, ועי"ז זוכין לבחי' נבואה, בחי' בירור המדמה, שזוכין [לאמונה] בשלימות, וזוכין לקול השיר שיתער לעתיד, בחי' חוט של חסד שנמשך עליו, שזה בחינת אור הציצית שנמשך באור היום, וכ"ז הוא עיקר קימת חצות ולימוד התורה אחר חצות, שאז זוכין לרוח נבואה ע"י התורה, ואז זוכה לחוט של חסד, שהוא אור הציצית, כנ"ל.

יז. עיקר עסק התורה הוא אחר חצות לילה, שאז נתעורר כנור של דוד ע"י הרוח צפונית, שהוא בחי' השיר שנמשך ע"י התפלה בבחי' דין, שע"י מבררין את המדמה, וע"כ אז הזמן לעסוק בתורה, שהוא בחי' נבואה, בחי' עשרת הדברות, שע"י זוכין לאמונה בשלימות, ועי"ז נמשך החוט של חסד באור היום, שהוא חוטי הציצית, שהם

תיקון הבגדים, בחי' המדמה, בחי' אמונה השלימה שהיא יסוד כל התורה כולה, כנ"ל.

יח. מצות ציצית היא כלליות קיום התורה והמצוות, בחי' בגדים לבנים, שנאמר עליהם בכל עת יהיו בגדיך לבנים, בחינת חלוקא דרבנן, כי כ"א כפי התורה והמצוות שהוא זוכה ללמוד ולקיים, עי"ז הוא עושה לבושים לנשמתו וזוכה שתהיה הריח טוב של התורה והמצוות נרגש בבגדיו, בחי' קציעות כל בגדותיך, בחי' וירח את ריח בגדיו, שהריח דקדושה הוא נתפס בהבגדים, שנעשו ע"י תורה ומצוות, כי ע"י העבירות ח"ו נעשים בגדים צואים ח"ו, בחי' ריח רע ח"ו, ע"י תוכחה שאינו כראוי שמחלשת כח הנשמה, וע"י מצות ציצית זוכין לעורר הקול המוכיח האמת, כי ציצית היא בחי' החוט של חסד, שע"ז נמשך על האדם בחי' התוכחה של המוכיח האמת, שע"ז נותן ריח טוב בהנשמות, שאפילו כשמוכיחן על העבירות שעשו, אינו מעורר ח"ו הריח רע של העבירות, אדרבא הוא זוכה ע"י קול תוכחתו שגם העבירות יתהפכו לזכיות, ויתנו ויוסיפו ריח טוב בהנשמות, בחי' נרדי נתן ריחו, וזה בחי' ציצית, שהציצית הם מוכיחים את האדם שיעשה מצוות השי"ת, ולא יתור אחר לבבו ותאוות לבו ח"ו.

יט. כי עיקר התוכחה הראויה מקבלין ע"י צדיקי הדור האמיתיים, שהם יכולין להוכיח את האדם בתוכחה של משה רבינו ע"ה, כי יכולין ח"ו ליפול מאוד ע"י תוכחה שאינו כראוי, כי ע"י תוכחה שאינו כראוי, מעוררין ח"ו הריח רע של העונות והמעשים רעים, שע"ז נחלשת הנשמה ביותר, וע"כ אין מי שיוכל להוכיח לא את עצמו ולא את אחרים, כי אם כשמקשר א"ע לצדיקי הדור

האמתיים, שהם בבחי' משה, שיכולים להוכיח בקול התוכחה של משה, שהוא קול השיר הנ"ל, שעיי"ז מוסיפין ונותנים ריח טוב בהנשמות, שכ"ז הוא בחי' הציציות הקדושים, שזיכנו השי"ת כדי לזכור מצוותיו ושלא נתור אחר תאוות לבנו, שהוא בחי' תוכחה הנ"ל, בחי' החוט של חסד, ועיי"ז מתקנים הבגדים לנשמתו, ואפי' כל העוונות נתהפכין לזכיות, בחי' מור ואהלות קציעות כל בגדותיך, בחי' הבגדים, וכן גם כל הבגידות והעוונות נתהפכין לזכיות, שגם המעשים רעים נותנין ומעלין ריח טוב, כנ"ל.

כ. על ציצית נאמר וריח שלמותיך כריח לבנון, כמו שארז"ל, היינו שע"י מצות ציצית זוכין לחוט של חסד, שהוא בחי' חוט של צמר שמלבין עוונותיהם של ישראל ביוה"כ, כי ע"י ציצית נתהפכין העוונות לזכיות, כנ"ל, וזה בחי' התוכחה שהשי"ת מוכיח אותנו ברחמים, כי הוא מוכיח אותנו בתוכחה של משרע"ה, שעיי"ז אנו זוכין לתשובה שלימה, שעיי"ז העוונות נתהפכין לזכיות, בחי' ואם יאדימו כתולע כצמר יהיו, על ידי תוכחתו הטובה שהשי"ת מוכיח אותנו ברחמים, שזה בחי' חוטי הציצית בחי' החוט של חסד, שהשי"ת מושך עלינו בכל יום ע"י מצות ציצית, וכן הצדיקים המתדבקים במידותיו הם יודעים חסדי השי"ת, הם לבד יודעים איך להוכיח אותנו בבחי' התוכחה הנ"ל של מצות ציצית, שעיי"ז מוסיפין ריח טוב בנשמתנו, כנ"ל.

כא. בשעה שגילה הקב"ה למשרע"ה השלוש עשרה מדות של רחמים, גילה לו מעוטף בציצית, כשארז"ל מלמד שנתעטף השי"ת כש"ץ וסידר לפני משה י"ג מדות של רחמים, כי חוט ציצית הוא בחי' חוט של חסד, שעל ידו

הוא מחילת עוונות, עד שהעוונות נתהפכין לזכיות, וע"כ מתעטפין בתחילת יוה"כ תיכף בציצית בכניסתו, כדי לעורר החוט של חסד שהם הציצית, שעיי"ז הוא מחילת וסליחת עוונות, ע"י הציצית, כנ"ל.

כב. ע"י הציצית מעוררין הקול קול יעקב, שהוא בחי' הקול המשקה את הגן ששם גדלים כל הריחות, וזה הריח נתגלה בבגדים שהם הציצית, כי התיקון של הבגדים הוא ע"י ציצית, בחי' חלוקא דרבנן לבושין דנשמתא, שנותן בהם ריח טוב, כנ"ל.

כג. ע"י ציצית זוכין למזונא דנשמתא, ומתקנין פגם אכילת עה"ד, שע"י שאכל מעה"ד הגביר מזונא דגופא, שכ"ז נמשך ע"י בחי' והנחש היה ערום, שאין לו בגדים בחי' כי ערום אנכי, כי ציצית הם תיקון הבגדים, וזה בחי' הבגדים שעשה להם השי"ת אחר החטא, שמשם נמשכין כל הבגדים שבעולם שתלויים במצות ציצית, כי קודם החטא לא היו צריכין לשום בגדים, כי עדיין לא נפגם הדעת, והיו יכולים להכיר את בוראם יתברך בפנימיות הדעת, ולא היו צריכים להתקרב להשי"ת ע"י לבושים דייקא, שהם בחי' שבחים ותארים הבאים ע"י המדמה, כמו שיהיה לעתיד שיקוים והיו עיניך רואות את מוריך ולא יכנף עוד מוריך וכו', אבל אחר החטא שפגמו בהדעת, והגבירו מזונא דגופא, בחי' זוהמת הנחש ונתגרשו מג"ע ששם גדלים כל הריחות והיראות, ע"כ עיקר תיקונם ע"י מצות ציצית, שהוא תיקון הבגדים הקדושים, שיכולים להלביש את אור אלקותו ע"י תוארים ושבחים, שצריכין לסלק הדעת ולהתחזק באמונה שלימה ולהרבות בדיבורי אמונה, שזה כל השירות ותשבחות שאנו אומרים, כי ע"י

מצות ציצית שהם בחי' בגדים הנ"ל, בחי' הקול המשקה את הגן, שע"י נמשך הריח טוב ונכנע מזונא דגופא שהוא בחי' עקב עשו, וזוכין לחוט של חסד, ולתקן פגם אכילת עה"ד, בחי' הקול קול יעקב, שהוא תיקון חטא אדה"ר, שביטל מאכלי עשו שהם בחי' מזונא דגופא, וזכה למזונא דנשמתא, בחי' ועשה לי מטעמים מפיקודין דעשה, כי זכה להגביר הריח טוב בחי' הקול, ע"י מצות ציצית, שהם בחי' הבגדים שעשה השי"ת לאדה"ר אחר החטא, שע"י זוכה ליראה בחי' את קולך שמעתי בגן ואירא, בחי' עקב ענוה יראת ה', שמכניעין ע"י עקב דסט"א מזונא דגופא, כנ"ל.

כד. ע"י מצות ציצית מתקנין פגם של נח, שגם זה היה הפגם של אדה"ר, כי אעפ"י שהיה צדיק גדול, אעפ"כ עדיין לא זכה לברר המדמה בשלימות, כי עיקר בירור המדמה הוא ע"י תפלה בבחי' דין, שלפעמים הסט"א יונקת מן הרחמנות והדעת, צריך להתפלל תפלה בבחי' דין, בחי' הצדיק הבעל כח שמוסר נפשו עבור העולם, וע"י הוא מתקן הכל, שמוציא מהסט"א כל חיותה בתפלתו, ולתפלה זו צריך הצדיק מסירת נפש מאוד, וע"כ נקרא הצדיק ציר נאמן לשולחיו, שמוסר נפשו בשביל ישראל כמו משרע"ה, אבל נח עדיין לא זכה לזה בשלימות כמובא, ע"כ לא הציל את דורו, ולא הוציא מימי הדעת מהסט"א, ע"י בא מבול ושטף את העולם, כי ע"י תפלה בבחי' דין, מכניעין ומבטלין שטף מים הזדונים שהוא הסט"א, שרוצה לשטוף את העולם, ומוציאין מהסט"א מימי הדעת, בחי' מטה עוז בחי' קריעת ים סוף, שנאמר עליו אתה פוררת בעזך ים שברת ראשי תנינים על המים, וכ"י ע"י התפלה הנ"ל אבל נח עדיין לא תיקן בשלימות המדמה, וע"כ היה הפגם

שלו ע"י היין, כי יין מביא שינה, בחי' מדמה, ותיקונו הוא ע"י מצות ציצית, בחי' ויקח שם ויפת את השמלה וישימו על שכם שניהם, שזה בחי' ציצית, שע"ז זוכין לאמונה ולברר את המדמה כנ"ל, בחי' רוח נבואה, שע"ז זוכין להניגון הקדוש, בחי' שיר פשוט כפול משולש ומרובע, שיתנגן לעתיד על ע"ב נימין, בחי' חוט של חסד, שכ"ז הוא בחי' קדושת אור הציצית, כנ"ל.

כה. ע"י ציצית זוכין לתיקון הברית, כי תיקון הברית הוא ע"י תפלה בבחי' דין, שמכניעין הסט"א ומוציאין ממנה כל חיותה, כל הדעת שבלעה, וחוזרים ומתקנין כל המחיצות של המוחין, שהם מחיצות פרוסות בפני תאוה זו, וע"ז זוכין לתיקון הברית, וע"ז מבררין המדמה, ואז זוכין לרוח נבואה, ואז אפי' כששותה יין בקדושה זוכה לשמחה דקדושה. כי יין יש בו שני כוחות כמובא, זכה משמחו, כי יין הוא בחי' שינה בחי' המדמה, שבא ע"י שתיית יין, וע"כ כשאינו זוכה לשתותו בקדושה הוא מבלבל את האדם בדמיונות ובילבולים, כי טבע היין שמביא שינה, וע"כ מי שאינו זוכה לברר את המדמה נאחזים כמה בילבולים בהמדמה, שהסט"א והקליפות מבלבלים אותו בשעת שינה, בבחי' חלום ע"י שד ח"ו, אבל כשזוכה לברר המדמה, אזי זוכה לרוח נבואה, בחי' חלום ע"י מלאך אפילו בשעת שינה, וזוכה לשתות יין בקדושה, וזוכה לשמחה בחי' הניגון (זוכה לרוח חדש בחי' רוח נבואה, כנ"ל) הקדוש, שנעשה ע"י בירור המדמה, בחי' עלי עשור ועלי נבל וכו', כי שמחתני ה' בפעלך, ע"י שתיית יין בקדושה בחי' זכה משמחו, ע"י התפלה בבחי' דין הנ"ל, שהוא בחי' החוט של חסד, שנעשה ע"י הקול של המוכיח הראוי בחי' ציצית כנ"ל, שזוכין לתיקון הברית, שע"ז נתתקן פגם

השכרות של נח, בחי' ויקחו שם ויפת את השמלה על שכם שניהם ויכסו את ערות אביהם, שהם תיקנו והמשיכו בחי' תיקון המדמה, על ידי הציצית, כנ"ל.

כו. יין של נסכים הם ג"כ בירור המדמה, כי הקרבנות באים מבהמות ועופות שהם בחי' המדמה, וע"י שמקריבין אותו מבררין המדמה, שמשם העוונות, וע"כ מביאין יין לנסכים שמבררין המדמה, ואומרין עליהם שיר, בחי' שיר שלעתיד, כנ"ל.

כז. יין של קידוש בשבת וביו"ט, ויין של בהמ"ז, כולם הם בחי' אחת, שזוכין לברר המדמה, וזוכין לשיר שלעתיד, בחינת אין אומרין שיר אלא על היין, שזוכין לאמונה שלימה, לבחי' תבואי תשורי מראש אמנה, כי בשבת נתגלה האמונה בשלימות, וכן ביו"ט שכולם הם זכר ליציאת מצרים, שאז נתגלה אמונת חידוש העולם, שע"ז זוכין לשיר שלעתיד, וכן ע"י ברהמ"ז, זוכין לגלות קדושת א"י, שהוא ג"כ בחי' חידוש העולם, בחי' כח מעשיו הגיד לעמו, שע"ז נתברר האמונה, וזוכין למזונא דנשמתא, שע"ז זוכין לקול השיר שיתער לעתיד, בחי' חוט של חסד, ואז היין בקדושה, בחי' זכה משמחו, בחי' אין אומרין שיר אלא על היין, כנ"ל.

כח. העשרה קשרים שבציצית הם מרמזין על בחי' עשרת הדברות, שהם בחי' עשרת מדריגות של נבואה, שזוכין ע"י הציצית, שע"ז נתתקנין הבגדים, כנ"ל.

כט. הציצית הם כנגד פסוקי דזמרה כמובא, כי ציצית הם בחי' החוט של חסד שעליו יתנגן השיר והניגון של לעתיד, שמשם כל הזמירות והשירות, כנ"ל.

ל. ארבע ציציות הם כנגד ארבע אותיות השם הקדוש, שהוא שיר פשוט כפול משולש ומרובע, וע"כ מצות ציצית שלוקחין ד' חוטין פשוטין, שזה שיר פשוט, וכופלין אותם בחי' שיר כפול, ואח"כ קושרין אותם וכורכין אותם, ואזי הם משולשין, בחי' שליש גדיל ושני שלישים ענף, והארבע ציציות בעצמן בחי' מרובע בארבע כנפות, שמשם שורש אור הציצית מארבע אותיות השם הקדוש, בחי' שיר פשוט כפול משולש ומרובע, כנ"ל.

לא. הל"ט כריכות הם בגי' הוי' אחד כמובא, לרמז שע"י מצות ציצית זוכין לאמונה בחי' ה' אחד, שהוא אמונת היחוד, שהוא עיקר האמונה, בחי' שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד, ע"י מצות ציצית, כנ"ל.

לב. ל"ב חוטין שבציצית הם כנגד כלליות התורה, שמתחלת בב' ומסיימת בלמ"ד, כי ציצית הוא בחי' אמונה, שזה כלל התורה מבראשית עד לעיני כל ישראל, שע"י התורה זוכין לאמונה שהשי"ת ברא את העולם יש מאין המוחלט, שכ"ז זוכין ע"י מצות ציצית, שהם הל"ב חוטין, שהם כנגד כלליות התורה, מבראשית עד לעיני כל ישראל.

לג. ציצית זה בחי' התוכחה של המוכיח הראוי כנ"ל, שע"י מוציאין מן הסט"א כל הניצוצות הקדושים שבלעה, ומחזירין אל הקדושה, זה בחי' לקיחת שרה לבית אבימלך, וע"י גודל כוחו של הבעל כח שמתפלל התפילה בבחי' דין, מוציאין כל הניצוצות הקדושים, מבטנה וקרבה של הסט"א, בחי' הנה אלף כסף נתתי לאחיך הנה הוא לך כסות עינים, בחי' ציצית, שזוכין להתוכחה הראויה, בחי' ואת כל ונוכחת, בחי' התוכחה של משרע"ה, כנ"ל.

לד. ע"י ציצית מכניעין קליפת עמלק, וזוכין לבחי קריעת ים סוף, בחי התפלה בבחי דין, כנ"ל, וזוכין לגלות קדושת מרדכי ואסתר, כי עיקר מפלת המן עמלק ע"י מצות ציצית, בחי חוט של חסד שהיה משוך על אסתר, בחי הניגון שלעתיד, כנ"ל.

לה. ע"י מצות ציצית זוכין לשמוח בפורים, כי עיקר השמחה נמשך מבחי חוט של חסד, שהוא בחי לבוש מלכות תכלת וכו', שהציצית הוא תיקון הבגדים, ועי"ז זוכין לניגון שלעתיד, שהוא עיקר השמחה שמשם כל השמחות, בחי והעיר שושן צהלה ושמחה, ע"י שזכה מרדכי ללבוש תכלת, בחי ציצית, כנ"ל.

לו. ע"י מצות ציצית זוכין לאכילה דקדושה, שהוא מזונא דנשמתא ע"י הריח טוב שנעשה ע"י התוכחה הראויה, וזוכין לקדושת מרדכי, בחי בשמים ראש לכל הבשמים והריחות, ולקדושת אסתר בחי הדסה, ועי"ז מכניעין עקב עשו, שהוא זוהמת הנחש בחי עמלק ימ"ש, שנמשך ע"י אכילת עץ הדעת בחי המן העץ כמובא, וע"י הציצית זוכין למזונא דנשמתא, בחי סעודת פורים, שזוכין לאכול בקדושה ומתקנין פגם אכילת עץ הדעת, וזוכין לשמחה ע"י החוט של חסד, שנמשך ע"י הקול הנ"ל, שמשם גדלים כל הריחות והיראות, כנ"ל.

לז. ע"י ציצית נעשים גרים, וע"כ הגרים באים תחת כנפי השכינה, שזה בחי כנפי מצוה, בחי ציצית, בחי החוט של חסד הנמשך מהתפלה של הבעל כח שמשם הגרים, כנ"ל.

לח. ע"י מצות ציצית זוכין לתקן פגם המרגלים שפגמו בא"י בחי חידוש העולם שמשם עיקר הניגון, כנ"ל, אבל

משה בגודל כוחו זכה לפעול אצל השי"ת עד שמחל להם, בחי' סליחת העוון, בחי' נרדי נתן ריחו, כנ"ל, ע"י הקול של תוכחתו הטובה.

לט. ע"י ציצית זוכין לקדושת הנסכים, בחי' שיר על היין שאומרים בשעת הנסכים, בחי' בירור המדמה, וזוכין לקדושת חלה שהוא תיקון המאכלים, בחי' מזונא דנשמתא, וזוכין שתהי' אכילתו בחי' אכילת הצדיקים, בחי' צדיק אוכל לשובע נפשו, בחי' מזונא דנשמתא, כנ"ל.

מ. ע"י ציצית מתקנין פגם ע"ז, כי זוכין לאמונה הקדושה, וזוכין לקדושת שבת שכלול מכל הימים והזמנים המקודשים, שכולם הם המשכות האמונה הקדושה, שע"ז זוכין לסליחת עוונות, בחי' נרדי נתן ריחו, בחי' הקול קול יעקב, ומכניעין עקב דסט"א, בחי' שיר פשוט כפול ומשולש ומרובע כנ"ל, שע"ז הוא סליחת העוונות, כנ"ל.

## הלכה ז'

א. ע"י מצות ציצית זוכין לסליחת עוונות, בחי' העם היושב בה נשוא עון, כי ע"י ציצית הוא בחי' קיבוץ נדחים, בחי' ונפוצות יהודה יקבץ מארבע כנפות הארץ, ע"י התפלה של הבעל כח, שהוא מוציא כל התפלות וכל הניצוצות והנפשות שבלעה הסט"א תחילה, בחי' חיל בלע ויקיאנו, וע"ז ניתוספין הנפשות אל הקדושה, שע"ז נתרבין ונתגדלין הבתים של התפלה, שכ"ז זוכין ע"י מצות ציצית, שהוא בחי' קיבוץ נדחים, בחי' ריבוי הבתים של הקדושה, שנעשה על ידי אלו השכנים הקדושים שנתוספין אל הקדושה העוסקים בתפלה בכוונה, וכ"ז ע"י התפלה של

## קיצור ציצית ז' ליקו"ה

הבעל כח שמתפלל תפלה בבחי' דין, שזה בחי' ציצית, כנ"ל.

ב. ע"י מצות ציצית כל הנדחין מתכנסין לתוך ריבוי הבתים, שמהם נבנה ירושלם עיר הקודש, ע"י תוספות הבתים של התפלה בבחי' דין, כנ"ל.

ג. קיבוץ הנפשות הם בחי' לבושים קדושים, שהם בחי' ציצית תיקון הלבושים, כמ"ש כי כולם כעדי תלבשין, בחי' הלבושין הקדושים שנעשין ע"י התפלה, בחי' מטה עוז, בחי' עורי עורי לבשי עוזך ציון, שהוא בעצמו בחי' התפלה הנ"ל, ועי"ז נתוספין גרים ובעלי תשובה שמתגיירין ע"י התפלה הנ"ל, ויתוספו על קיבוץ ישראל להתפלל עמהם יחד, בחי' אשר יחזיקו עשרה אנשים מכל לשונות העמים בכנף איש יהודי, ע"י מצות ציצית, כמובא.

ד. ע"י מצות ציצית זוכין לקיים ולצאת ידי הערבות שכ"א מישראל קיבל עליו ריבוי הבריתות מצד הערבות, וע"י שנתוספין שכנים טובים אל הקיבוץ הקדוש, עי"ז מתרבין הבתים של התפלה, עי"ז יכולים לצאת ידי חובות הבריתות הנ"ל.

ה. הציצית צריכין להיות שזורין, והם י"ו חוטין כנגד הבריתות כמובא, וע"כ הם משולשין בכמה בחי' שני שליש ענף, ושליש גדיל, וכן בכל חולי' ג' כריכות, וכן צריך לתלותם בתוך שלוש אצבעות, כ"ז מרמז על מה שארז"ל שכל הי"ו בריתות נשנו בסיני וכן בערבות מואב וכו', וע"כ הציצית שהם י"ו הם משולשין, כי ע"י הציצית זוכין לצאת ולקיים ידי הערבות, וע"כ הציצית גימ' תרי"ג, כנגד תרי"ג מצוות, וכן ציצית בגימ' ת"ר, כנגד ת"ר אלף

## קיצור ציצית ז' ליקו"ה

מישראל, שכ"א מישראל קיבל עליו הת"ר אלף וג' אלפים וחמש מאות בריתות, וצריך לכפול עוד מ"ח פעמים בכלל ובפרט, ללמוד וללמד ולשמור לעשות, וכ"ז זוכין ע"י הציצית, כי הם כלולים מכל הבריתות שיוצאין ידי חובתו ע"י תוספת השכנים, בחי' קיבוץ הנפשות מארבע כנפות הארץ שזוכין ע"י מצות ציצית, כנ"ל.

ו. מה שלובשין טלית קטן עם ציציות כשרים בתחילת היום, לזכות ע"י אלו הציצית לקשר א"ע להשי"ת ולתורתו הקדושה, שזה עיקר מצות ציצית, כמ"ש וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות ה', שע"י זוכה לקשר א"ע עם כל נפשות ישראל, ולהיות שכן אל הקיבוץ הקדוש של ישראל שמתכנסין ומתקבצין בכל יום בבתי כנסיות ובבתי מדרשות לייחד שמו ית' ולהתפלל כראוי, זה זוכין ע"י הטלית קטן בבוקר.

ז. ע"י לית גדול שלובשין בשעת התפלה, כי אז זוכה בכלל הקיבוץ הקדוש לעורר רחוקים מאוד לעבודתו ית' שזה קיבוץ נדחים מארבע כנפות הארץ, שזה מה שמקבצין הציצית בידים בשעת התפלה אצל והביאינו לשלום, וזוכה להיות שכן טוב ולקרבו ולקשר עם עוד כמה רחוקים, שיהיו נעשים שכנים, לצאת ידי הערבות, לקיים ללמוד וללמד לשמור ולעשות, שכ"ז זוכין ע"י הטלית גדול שמתעטפין בו בביהכ"נ בשעת התפלה, שאז עיקר בחי' קיבוץ נדחים.

ח. ציצית הם בחי' חבל דקדושה, שע"י הציצית מקשר א"ע בתוך כלל ישראל, בחי' יעקב חבל נחלתו, שזוכין ע"י ריבוי הבתים, לבוא לא"י ולבנות ירושלים, בחי' בונה ירושלים ה' נדחי ישראל יכנס, וכ"ז זוכין ע"י הציצית

כנ"ל, כי הציצית הם קלועים ושזורים בחינת חבל נחלתכם, בחי' יעקב חבל נחלתו, כנ"ל.

ט. ציצית הם תיקון על פגם קרח שחלק על משה והקיבוץ הקדוש של משה רבינו ע"ה, ופגם מאוד בבחי' תיקון הנפלא הנעשה ע"י תוספת שכנים, וע"כ ארז"ל עליו אוי לרשע אוי לשכנו, וע"י ציצית זוכין לתקן פגם הנ"ל, וזוכין להוסיף שכנים טובים על הקיבוץ הקדוש, לקשר יחד החבל הקדוש של ישראל, כנ"ל.

י. פ' שקלים הוא בחי' הנ"ל, כי ע"י שמונין את ישראל בקדושה ונותנים השקלים, בשביל הקמת המשכן שהוא בית התפלה, עי"ז כל הנפשות מתייחדין ומצטרפין יחד, בחי' ריבוי הצירופים, שכל מה שנתוסף נפש נתרבים הצירופים בלי שיעור, ואזי מתייחדין ונכללין יותר במקור האחדות, שמשם מקור החיים, ועי"ז ניצלין מסטרא דמותא, ועי"ז נתבטלין כל העכו"ם, בחי' כל הגוים כאין נגדו כאפס ותוהו נחשבו לו, כי הם עלמא דפרודא כמובא, וכ"ז נעשה ע"י התפלה של הבעל כח, בחי' תפלה בבחי' דין, בחי' ציצית הנ"ל.

יא. מה שנותנין מחצית השקל, כי כ"א מישראל צריך לחבר להצטרף עמו בצירופים כנ"ל, וע"כ נותנים כ"א מחצית השקל, להורות שכ"א קשור ומצורף עם חברו, שע"ז נעשין ריבוי הצירופים, כנ"ל.

יב. עשרים גרה מרמז על התפלה בבחי' דין, כי גרה בגימ' יצחק, בחי' התפלה של הבעל כח, שע"ז ניתוספין הבתים של התפלה, וע"כ צריך ליתן עשרה גרה מחצית השקל, כי כ"א מישראל כלול מעשרה קדושות שבא"י,

וע"י שכ"א קשור עם חבירו, נתרבין הבתים והצירופים, וע"י התפלה בבחי' דין, בחי' פנחס, בחי' ויפלל כנ"ל, שע"י כל הקדושות של ישראל מתייחדין ומצטרפין ישראל בצירופים הרבים, כנ"ל.

יג. ע"י השקלים מכניעין קליפת המן עמלק ימ"ש, כשארז"ל כבר קדמו שקליהם לשקלך, כי ע"י התפלה של הבעל כח, שהוא בחי' קריעת ים סוף, עי"ז מכניעין את עמלק ימ"ש, כי כל התגברות עמלק ימ"ש, לגרש ולרחק ח"ו מהקיבוץ הקדוש את הנפשות החלושות, וע"י הכנעתו ומפלתו ע"י התפלה בבחי' דין, עי"ז מוציאין הנפשות מהסט"א, ומוסיפין אותם על הקיבוץ הקדוש ע"י השקלים, כנ"ל.

יד. ציצית הוא בחי' קדושת מרדכי ואסתר, שקיבצו את כל ישראל, ועי"ז נתרבו הבתים של התפלה, בחי' תענית אסתר שהוא זמן קהלה לכל, כי עיקר הנס היה ע"י תכניסה והקיבוץ, שע"ז נתרבין הבתים של התפלה, שע"ז היתה מפלת המן ועמלק ימ"ש, וע"כ זכה מרדכי ללבוש מלכות תכלת, בחי' ציצית, כנ"ל.

טו. עיקר המצוה לקרוא את המגילה ברוב עם, כי עיקר תיקון הנס של פורים שהוא מפלת המן עמלק ימ"ש, הוא ע"י הקיבוץ של ישראל, כנ"ל.

# קיצור ליקוטי הלכות

## אורח חיים

### הלכות תפילין

#### הלכה א'

א. תפילין הם תיקון הדעת, כי הם בחי' מוחין, והם בחי' תיקון הכללי, היינו תיקון הברית, וע"י תפילין מרים המוחין ונתלבנין, בחי' ונוזלים מן לבנון, מן לבונא דמוחא.

ב. הד' פרשיות של תפילין, הם בחי' ד' מוחין חב"ד, ובדעת נחלק לשנים, בחי' הדיבור הקדוש שזוכין לדיבור הנשמע ונתקבל, כי הדיבור הוא כלול מחו"ג, שע"ז מרמז השי"ן של ג' ראשין, והשי"ן של ד' ראשין, שהמוחין מתחילה הם ג', ואח"כ נתחלק הדעת כשנכנסין לפנים לשנים, זה בחי' השי"ן של ד' ראשין, כי התפילין הם תיקון המוחין, שהוא תיקון הברית, כנ"ל.

ג. ע"י מצות תפילין זוכין לשלימות לה"ק, כי ע"י התפילין נתתקן הדיבור של לה"ק, שעל ידו מודין ומשבחין להשי"ת, וכמו שפירש"י והיו לטוטפות כתרגומו ויהון לשנונין, שכל הרואה אותם מדבר בהנס של יציאת מצרים, שהוא בחי' שלימות לה"ק, שבא ע"י תיקון התפילה, שהוא בחי' תיקון המוחין, בחי' תיקון הברית, שהוא ע"י שלימות לה"ק, כנ"ל.

ד. הדי' פרשיות מרמזין על די' כוסות של פסח, וכנגד הדי' בגדי לבן של כה"ג, שהם כולם בחי' אחת, בחי' תיקון הכללי של הבגדים, ותיקון הברית ותיקון הדיבור, שהוא בחי' שלימות לה"ק, כנ"ל.

ה. עיקר תיקון התפילין, ע"י עור שהוא בחי' נוגה בחי' לשון תרגום, שעיקר שלימות לה"ק, ע"י שמעלין הטוב שבתרגום להעלות הטוב שבנוגה.

אוצר החכמה

ו. התפילין צריך [להיות] מן המותר לפיך, לרמז שע"י התפילין זוכין לאכילה דקדושה, ע"י שלימות לה"ק, להעלות ולהאיר האותיות שבדבר ההוא, ע"י האכילה בקדושה, שזוכין ע"י מצות תפילין, שתהיה תענוגיו וכל אכילתו רק מהתנוצצות האותיות שיש בדבר שאוכל, שזה עיקר תיקון האכילה בקדושה, שזוכין ע"י שלימות לה"ק, כנ"ל.

## הלכה ב'

א. אור התפילין הם בחי' אור הנקודה הקדושה השורה אצל ברית שלום, שע"י זוכין לבטל כל האהבות הנפולות והשבורות, ולקשר ולשעבד תאוות לבבנו לעבודתו ית"ש, שזה בחי' קשירת התפילין, בחי' אור הנקודה אל הזרוע שמאל שהוא כנגד הלב, ולבטל החרפות השורין על הלב, שהם בחי' אהבות רעות שהם חרפת לב, וזוכין לאור האהבה הקדושה השורה אצל ברית שלום, בחי' ימין כי תפילין הם בחי' ימין בחי' חסד, שהוא אור האהבה הקדושה, כנ"ל.

ב. עיקר התפילין נעשין ע"י בחי' הנקודה העולה באור היום, ע"י עסק התורה והתפלה בלילה, בחי' חוט

של חסד הנמשך עי"ז, והחסד הזה הוא בעצמו אור הנקודה הנ"ל, ועי"ז נעשין התפילין.

ג. קשר של יד והיו"ד של הקשר, זה בחי' הנקודה שהוא בחי' יו"ד, שיוצאת ע"י הארת בחי' היסוד, ששם אור הנקודה, ע"כ צריכה שתהיה סמוכה אל הלב ביותר, כי עיקר התפילין הארתן שמאירין אל הלב, הוא בבחי' נקודה שהוא קשר של יו"ד הנ"ל.

ד. שחרות של תפילין זה בחי' נקודה שחורה, כי עיקר התפילין הם אורות גדולים מאוד מוחין עליונים וגדולים, ומשתלשלין ומתצמצמין משכל עליון לשכל תחתון בכמה בחינות, עד שנתצמצם אור הנקודה בבחי' יו"ד, שהוא קשר של יו"ד, כנ"ל.

ה. תפילין הם בחי' תיקון שבירת כלים, ע"י צמצום האור של תפילין, והם בחי' אור היסוד, בחי' אור, שהוא האור המתקן הכלים הנשברים, שזהו בחי' שחרות של התפילין, כי שחרות הוא בחי' צימצום, שמתקן בחי' שבירת כלים, שהיו ע"י ריבוי האור, כמובא.

ו. מה שמניחין התפילין על הראש סמוך למצח אצל קצות השערות, כי שם במצח עיקר יציאת אור התפילין, כי שם במצח יוצא האור המתקן בחי' השבירה, ועיקר הם בבחי' שערות כמובא, בחי' צמצום האור בחי' שערות שחורות, בחי' אור הנקודה שהוא שכל תחתון, שהיא מאירה ע"י הארת המוחין בחי' דיבור, בחי' פי ידבר חכמות, ואזי מאירה אל הלב, שמאיר בבחי' מלאפופ"ם, ועי"ז זוכין לבטל כל התאוות רעות וכל החרפות השורין על הלב, וזוכין לאהבה דקדושה לאהוב את השי"ת בכל

# קיצור תפילין ב' ליקו"ה

לבו, ע"י דיבורים קדושים שמאירין אל הלב של איש  
הישראל החפץ להתדבק באמת להשי"ת.

ז. תפילין נכתבים ע"ג עור בהמה וחיה ועוף, וצריכין  
עיבוד לשמה, ועי"ז שאומרים בפה שעושין לשם קדושת  
התפילין, עי"ז אור הנקודה הקדושה מאיר אל בחי'  
האהבות הנפולות בחי' בהמות, שהוא עור התפילין, ואז  
חוזרין אל הקדושה, ועושה מעור בהמה וחיה תפילין שהם  
קודש, כי חוזרין אל הנקודה, שהוא בחי' קודש, כנ"ל.

ח. עיקר קדושת תפילין שמקדשין את העור ע"י  
הכתב, כי ע"י אותיות הכתב שהם בחי' אותיות הדיבור,  
עי"ז נתגלתה הנקודה הקדושה, בבחי' פי ידבר חכמות,  
כנ"ל.

ט. תפילין הם בחי' עובדא כמובא, ומקבלין הנקודה  
בעובדא, ע"י אותיות הכתב, כמו שמקבלין אור הנקודה  
על ידי שמדברין דיבורים של תורה ותפלה ויראת שמים,  
הן מנקודה שבלבו, והן מה שמקבל מחבירו, והן מה  
שמקבל מהצדיק האמת, בבחי' פי ידבר חכמות, שמאיר  
להלב, בחי' והגות לבי תבונות, כן ע"י כתיבת האותיות  
של התפילין על הקלף, עי"ז מאיר הקלף, שהוא היה  
מתחילה בבחינת בהמות, בחי' אהבות נפולות, ועכשיו  
נתקשר לאור הנקודה ונעשה קודש, בחי' אש שחורה  
ע"ג אש לבנה, בחי' רב ותלמיד שהרב והצדיק מאיר  
להתלמיד בבחי' מלאפוס, כנ"ל.

י. תפילין הם מצוה שיש בגופה קדושה, ע"י אותיות  
הכתב, והפרשיות הם בחי' מוחין, וצריכין לגונזם בבתים  
לקבל אורם, בבחי' כמה צמצומים, ומשם מקבלין אור  
הנקודה בבחי' יו"ד, כנ"ל.

יא. השערות היוצאין מן התפילין, להורות שאין יוצא אור התפילין לחוץ רק בבחי' שערות בחי' צמצומים, כמו שתחילת אור התפילין ממקום שהם יוצאין הם יוצאין ע"י בחי' שערות, כ"כ אין אנו יכולים לקבל הארתם כ"א בבחי' שערות, בחי' צמצום האור, שע"י עיקר התיקון של שבירת כלים, שמהם באים כל החרפות לב וכל האהבות רעות, וע"י קדושת התפילין, זוכים לצמצם האור בחי' שערות, וע"כ נכרכים הפרשיות של התפילין בשערות, לרמז על צמצום האור, כנ"ל.

יב. תפילין של ראש ותפילין של יד וקשר של ד', הם בחי' ג' מיני תפילין, כנגד הג' נקודות, שצריך כ"א לקבל מהנקודה הכללית של הצדיק הדור, שזה בחי' תפילין של ראש, כי נקודת הצדיק בערך הג' נקודות, הוא בחי' ראש ומוחין, שכל ישראל מקבלין ממנו, בחי' ראש בני ישראל, שכולם מקבלים ממנו, ומשם יוצאת הארה ומאירה הנקודה, שהוא בחי' קשר של ד', שהוא בחי' מלכות, בחי' כלל ישראל, שמתקשרים ומאירים זה לזה, בחי' ד' מחנות ישראל, כמובא שהקשר של ד' מרמז לזה, כי עיקר האורות הוא ע"י התקשרות, שמתקשרין ומאירין זה לזה, ועיקר ע"י הנקודה הא', שקיבלו מהצדיק שהוא נקודה א' בחי' מוחין, וע"כ עיקר קשר של ד', הוא ע"י הצדיק, כי עיקר הד' הוא קוצו של אותו ד' בחי' נקודה, וע"כ בד' יש שני ווי"ן ויו"ד, לרמז שכ"א צריך להאיר בלבבו, בחי' יו"ד וא"ו, וגם צריך להאיר בלב חבירו, שהוא ג"כ וא"ו, והכל מקבלין מהצדיק האמת, שהוא בחי' שי"ן של ג' ראשין, שכלול מכל הג' נקודות, ואח"כ נמשך הארת הנקודה הג', בחי' תפילין של יד (בחי' שמאלה),

הנקודה בבחינת יו"ד, אל הלב בחי' פי ידבר חכמות, שמאיר אל הלב, בחי' והגות לבי תבונות.

יג. כלליות התפילין הם שי"ן וד' ויו"ד, בחי' ג' נקודות, שזה השם הוא ביסוד, ששם הנקודה שורה, וע"כ הקשר נגד הלב שמאיר אל הלב, כי אלו הג' נקודות צריכין לקבל מכולם בכלל, גם הם מקבלין זה מזה, ומשתלשל הארתם מזה לזה.

יד. גם בפרטיות בכל נקודה, יש בו ג' נקודות הנ"ל, כי הנקודה המאירה למה שלמטה, דהיינו אל הלב, שהוא בחי' בינה דבריאה, הוא בחי' נקודה התחתונה, שבמדרגה עליונה, כי סדר הארתם הוא כך שחכמה תתאה צריכה לקבל מבחי' שורש הנקודה, שהוא חכמה עילאה, בחי' פי ידבר חכמות, ב' חכמות, חכמה עילאה וחכמה תתאה, והם בחי' ב' יודי"ן, שמרמזין על חכמה עילאה וחכמה תתאה, והמשכת ההארה שנמשך מיו"ד עילאה ליו"ד תתאה, זה בחי' נקודה האמצעית, בחי' וא"ו, שזה בעצמו בחי' הג' נקודות הנ"ל, שנקודת הצדיק הוא בחי' נקודה עילאה בחי' ראש ומוחין, ונקודה שכ"א מקבל מניה וביה הוא בחי' נקודה התחתונה, הוא נעשה ע"י כלליות ישראל, שמתקשרין ונכללין זה בזה ומאירין זה לזה, זה בחי' וא"ו המשכה, כי כ"א רחוק מאוד מצדיק הדור, וא"א לקבל מהצדיק רק ע"י כלליות ישראל, כשנמצאים הרבה רוב עם ישראל אצל הצדיק, שאז עיקר הקבלה מן הצדיק שדורש ברבים, כי על ידי רבים יכולין לקבל הארתו הגדולה, ואז יכול כל אחד ואחד ג"כ לקבל, כי נשתלשלה ההארה ע"י כלליות ישראל, וכל זה נעשה ע"י קדושת התפילין של ראש ותפש"י, שהם בחי' יו"ד עילאה ויו"ד תתאה, נקודה

עליונה ונקודה תחתונה, כנ"ל, ובאמצע נמשכת ההארה ע"י הרצועות הקדושות של ראש, שזה בחי' המשכת האור משל ראש לשל יד, כמובא, כי עיקר התפילין הם רק ב', תש"ר ותש"י, בחי' ב' יודי"ן, כנ"ל, בחי' ב' הנקודות כנ"ל, ונקודה אמצעית הוא ע"י המשכת הרצועות, בחי' המשכת האור מזה לזה, וע"כ אין בה פרשיות, כי עיקר המוחין רמוזין בב' יודי"ן, שהם בחי' חכמה עילאה וחכמה תתאה, כנ"ל.

טו. הרצועות מרמזין על נקודה האמצעית, כנ"ל, וע"כ אין בהם פרשיות ומוחין, כי הנקודה שמקבל כ"א מחבירו, יכול לקבל אפי' אם פחות ממנו וקטן ממנו כמובא, ואפי' אם חבירו איו מכוין ומעורר מוחו להאיר בו, רק מהנקודה בעצמה שמתעוררת ממקום שהוא אצל חבירו, בחי' הארה בלי מוחין, בחי' רצועות, והעיקר הוא התפילין שיש בהם פרשיות ומוחין, בחי' מה שיקבל מצדיק הדור, שהוא ראש ומוח הדור, אך מה שכ"א מקבל מניה וביה, שעיקר הקבלה הוא כשמכוון דעתו ומעורר מוחו ומדבר בהתעוררות, שאז מאיר בו הנקודה, בבחי' פי ידבר חכמות, שמאיר ללבו, בבחי' והגות לבי תבונות, שזה כוונת תש"ר ותש"י, שהם בחי' שני יודי"ן, והרצועות הם בחי' וא"ו, כנ"ל.

טז. שי"ן של ג' ראשין ושי"ן של ד' ראשין, לרמז שהנקודה כלולה מב' נקודות זה בחי' שי"ן של ג' ראשין ושי"ן של ד' ראשין, מחמת שהנקודה הכללית של הצדיק הוא בוודאי, יש לה שורש למעלה, כי אפילו הנקודה הכללית שאנו צריכים לקבל היא בחי' נקודה התחתונה בערך קדושת הצדיק, כי הלוואי שנוכל לקבל מבחינת

הנקודה התחתונה של הצדיק, נמצא שנקודת הצדיק היא כלולה מארבע נקודות שזה בחי' שי"ן של ד' ראשין בערך הצדיק, ושי"ן של ג' ראשין בערך ישראל, שמקבלין אור ג' הנקודות הנ"ל, שכ"ז זוכין על ידי קדושת תפילין והקשרים והרצועות והשינין, כנ"ל.

יז. תפילין ש"ר הם בגלוי, ותפילין של יד בהצנע תחת הבגדים, כי תפילין של ראש זה בחי' מה שמדברים עם הצדיק שכל דבריו הם באתגליא ודורש ברבים, ותש"י זה מה שמדברין בינו לבין קונו שזה נעשה בסתר ובהצנע.

יח. כלליות הב' שיני"ן הם בחי' יסוד, בחי' שבת שהוא יום השביעי, בחי' מלאפ"ם בחי' י' על ו', בחי' זכור את יום השבת, וע"כ שבת לאו זמן תפילין, כי השבת ויו"ט הם בעצמם אות בחינת ברית, ששם הנקודה, ובשבת וביו"ט מאירה הנקודה מעצמה, מחמת קדושת הימים בעצמן, שבשבת עולין כל העולמות אל הקדושה בכניסת שבת, זה נעשה ע"י הארת הנקודה, שע"ז נתתקנין כל השבירות, ונתקשרין אל הנקודה לשורשן, שזה בחי' עונג שבת, שאז נתבטלין כל האהבות הנפולין, וזוכין לעונג שבת, בחי' אהבות קדושות, בחי' אז תתענג על ה', וע"כ שבת לאו זמן תפילין.

יט. שלוש סעודות של שבת הם מרמזין על ג' נקודות כנ"ל, שאז מאיר הנקודה וזוכין לאהבה הקדושה, כנ"ל.

כ. תפילין צריך לנהוג בהם קדושה ואסור לכנוס בהם לבה"כ, ואסור לנהוג בהם קלות ראש, וצריכין גוף נקי, כי תפילין הוא בחי' אור הנקודה הקדושה שהיא בחי' שבת, שהיא קביעי וקיימי, שהיא קביעי בקדושתה תמיד,

ואינה משתנית לעולם, ואינה יוצאת לחוץ לעולם, בחי' אל יצא איש ממקומו ביום השביעי, שזה הוא קדושת תפילין, כנ"ל.

כא. לילה לאו זמן תפילין, כי זאת הנקודה השורה אצל ברית שלום המתגלה בבחי' תפילין כנ"ל, אינה מאירה לחוץ כ"א ע"י בחי' מלכות, דהיינו ע"י הדיבור, בחי' מלכות פה, בבחי' פי ידבר חכמות כנ"ל, שעיקר הארת הנקודה לתקן הכלים הנשברים, ותיקונם ע"י כלים חדשים, וזה נעשה ע"י דיבורים קדושים בחי' מלכות פה, שהדיבור הוא כלי השפע, ובלילה שאז בחי' מלכות דקדושה בעולמות התחתונים לברר בירורים כמובא, ע"כ א"א שיאיר אז הארת התפילין, רק ביום שאז עולה המלכות עם כל הבירורים אל הקדושה, ואזי מאיר אור הנקודה ונעשין תפילין, כי אור הנקודה מאירה רק ע"י בחי' מלכות, בחי' פי ידבר חכמות ומלכות פה, כנ"ל.

כב. השלוש תפלות שמתפללין בכל יום שחרית מנחה ערבית, הם ג"כ כנגד הג' נקודות הנ"ל, בחי' אברהם יצחק ויעקב, בחי' תש"ר ותש"י וקשר של תפילין כנ"ל, כי שחרית הוא בחי' נקודה עילאה, וערבית היא נקודה תתאה, ומנחה היא בחי' פתח, שהוא באמצע בין ב' הנקודות הממשכת ההארה מעליונה לתחתונה, וע"כ אין ק"ש במנחה רק בשחרית וערבית, שהם בחי' תפילין ש"ר ותש"י שיש בהם פרשיות בחי' מוחין, וע"כ יש בהם ק"ש שהוא בחי' מוחין, אבל מנחה הוא בחי' קשר של תפילין, שהוא בחי' נקודה אמצעית שאין בה פרשיות, כנ"ל.

כג. ותפלת מנחה הוא בחי' יצחק, בחי' ותכהין עיניו מראות, בחי' לאה ועיני לאה רכות, בחי' תוקפא דדינא,

וע"י בכייתה שבכתה שלא תפול בחלקו של עשו ניצלה ממנו, כי תוקפא דדינא הוא בחי' אחיזת עשו, בבחי' מנחה הוא שלוחה לעשו, וע"י תפילת מנחה שהיא בחי' קשר של תפילין בקדושה, ממתיקין הדיבור, וזוכין לבחי' יצחק ולאח בקדושה, וזוכין לנקודה האמצעית, להמשיך ההארה מנקודה עילאה לנקודה תתאה, כנ"ל.

כד. עיקר תיקון התפלה בשחרית, כי שחרית הוא בחי' אברהם, בחי' נקודה עילאה, כי אברהם תיקן שחרית, ואברהם הוא בעצמו אור הנקודה השורה אצל ברית שלום, בחי' חסד ואהבה, שהוא אור הנקודה הקדושה, כמ"ש אתה כהן לעולם, וע"כ מאריכין בתפלת שחרית שאז מתפללין בתפילין, כי אז מאיר אור הנקודה העליונה, בחי' אור החסד, בחי' אברהם, כנ"ל.

כה. תפלה צריכה להיות בציבור בעשרה, כי יו"ד הוא בחי' אור הנקודה, וע"כ כשיש יו"ד אנשים מאיר הנקודה הקדושה שהיא ג"כ בחי' יו"ד כנ"ל, וע"כ אז אומרים קדושה כי אין אומרים דבר שבקדושה פחות מעשרה, כי הנקודה נקראת קודש, בחי' גוי קדוש, וע"כ אומרים שלוש פעמים קדוש, לרמז על ג' נקודות כנ"ל, שהם נקראים קדוש.

כו. חזרת התפלה ע"י הש"ץ, הוא בחי' צדיק הדור, שהוא כלול מכל הציבור, בחי' נקודה כללית, וע"כ מתחילין בתחילה בלחש, שכ"א יקבל מיני' וביה מנקודתו הטובה, בחי' פי ידבר חכמות, להאיר לבחי' והגות לבי תבונות כנ"ל, וע"י שמתפללין בציבור, עי"ז מקבל כ"א הנקודה מחבירו, כי נכללין זה בזה, בחי' ומקבלין דין מן דין, וכולם כאחד מקבלין מנקודה כללית, שהוא נקודת הצדיק

ע"י הש"ץ, וע"כ מחזיר הש"ץ את התפלה כדי שיאיר לכל הנקודות, כי נקודה הכללית צריכה להאיר לכל הנקודות כנ"ל, וכולם צריכין לקבל ממנה, וע"כ בחזרת התפלה אומרים קדושה, בחי' שלוש קדושות ג"פ קדוש, שהוא כלליות כל הג' נקודות ביחד, כנ"ל.

כז. איסור החמור של הוצאות ש"ז לבטלה ח"ו, הוא ע"י שהנקודה השורה אצל הברית שלום הוא קביעי בקדושה תמיד, ואינה מאירה למטה, כ"א ע"י בחי' מלכות פה, וע"כ הטיפה הקדושה שיוצאת מן היסוד, שהיא בחי' אור הנקודה הקדושה, אסור להוציאה לחוץ כ"א ע"י בחי' מלכות, דהיינו בת זוגו, ואז נעשה מזה תיקון גדול, דהיינו תיקון השבירה, כי כל הזיווגים הקדושים הם לברר ולתקן בחי' הכלים הנשברים כמובא, אבל כשמוציא הטיפה לבטלה ח"ו, אזי ח"ו ממשיך אור הנקודה שביסוד לחוץ, <sup>אוצר החכמה</sup> נחשב כאילו מחריב את העולם ח"ו, שנותן להם יניקה, והוא מחדש שבירת כלים, כמובא בכתבי האריז"ל, מחמת שחוזר וממשיך אור הנקודה לחוץ נשברים הכלים דקדושה מחמת זה, ונחשב כאילו עוקר מזלו ח"ו, כי ח"ו עוקר הנקודה שהוא עיקר שורש חיותו, וע"כ אין מועיל לו שום תשובה, כי א"א לו לשוב, אבל באמת אין לך דבר שעומד בפני התשובה, אך עיקר תשובתו ע"י צדיק הדור האמת, שהוא בחי' נקודה הכללית שמשם מקבלין כל הנקודות <sup>אוצר החכמה</sup> מחדש, רק הוא צריך לשוב בתשובה ולהתחרט ולהתחנן לפני השי"ת, שיעורר עליו חסד חנם מלפניו ית', שיקבל בתשובה את מי שאינו ראוי לקבלו, ומאחר שמעורר בתשובתו חסד חנם חדש, עי"ז עצמו מקבל אור הנקודה חדשה, כי הנקודה הוא חסד, וזהו תיקונו השי"ת מרחם עליו מחדש, ומחדש חסדו עמו לתקן ולמחול אפי' על זה העוון הגדול

ר"ל, ע"י אור הנקודה הכללית שהוא אור הנקודה של הצדיק האמת, כנ"ל.

כח. עיקר תיקון חטא זה יהיה אי"ה ע"י משיח צדקנו שיבוא בב"א, כי משיח יקבץ נפוצות יהודה, שיקבץ כל הנדחים והנפזרים בארבע כנפות הארץ, שזהו תיקון ענין זה הנ"ל, כי משיח הוא אור החסד החדש המתקן הכל, בחי' ועושה חסד למשיחו, וכשיבוא ויתקנם אז יחזור ויאיר בכל ישראל הנקודה שהיא כלולה מכל הג' נקודות, שכ"א יקבל מחבירו התחתון מן העליון, וכולם יאירו ויתעלו ע"י משיח, כי הוא כלול מכל הנקודות הנ"ל, שזה בחי' קדושת התפילין, כנ"ל.

### הלכה ג'

א. ע"י תפילין מעלין היראה לשורשה שבדעת, כי תפילין של יד הוא בחי' יראה, בחי' יד כהה, ותש"ר הוא בחי' דעת ומוחין, ועי"ז זוכין לתורה בחי' הק"ש שקורין בהתפילין, בחי' הפרשיות של התפילין, ועי"ז זוכין לתפלה ע"י התורה שהיא הק"ש שקורין בהם, שזה בחי' התפלה שמתפללין בתפילין.

ב. ע"י התפילין זוכין לאור הגנוז בחי' תורה שבנסתר, זה בחי' אורות המקיפין, שנתגלין על ידי התפילין, כמובא.

ג. שי"ן של ג' ראשין ושי"ן של ד' ראשין, זה בחי' אור הגנוז שהוא אור של שבעת ימי בראשית אור שבעת הימים, בחי' ז' ראשין של השני שיני"ן, כנ"ל.

ד. עיקר אור התפילין זוכין ע"י קימת חצות ועוסקין אז בתורה, שע"ז נמשך חוט של חסד, שע"ז זוכין לתפילין

כמובא בכוונות, זה בחי' העלאת היראה לשורשה ע"י בחי' משפט, כי קודם חצות אומרים וידוי על החטאים, זה בחי' משפט ששופט א"ע על כל מה שעשה, ואח"כ מתאבלין על חורבן ביהמ"ק, שזהו בחי' תיקון המשפט, כי ביהמ"ק היה כלול מכל הבחי' הנ"ל, כי בביהמ"ק שם היה מקום היראה, בחי' ירושלם יראה שלם, וגם הוא בחי' דעת, בחי' העלאת היראה לדעת ע"י המשפט, וכ"ז נעשה ע"י התפילין שמניחין בקדושה ובטהרה, כנ"ל.

### הלכה ד'

- א. תפילין הם בחי' רחמים תיקון המוחין, שע"י נפשט העקמימיות שבלב וזוכין לשמחה, וע"כ הם נגד הלב כדי לפשט העקמימיות שבלב, ולזכות לישרת לב ולשמחה.
- ב. עיקר התפילין נעשין ע"י התורה שעוסקין בלילה, היינו ע"י שקמים בחצות לילה ועוסקין בתורה, כי קימת חצות זה בחי' רעמים, בחי' קול שופר, בחי' רעם גבורותיו, שלהובא דאשא דבטיש בגדפוהי דתרנגולא וכדין קארי, וכמ"ש מי נתן לשכוי בינה, בחי' הקול היוצא מגבורות, שע"י קמים בחצות, בחי' כד נפיק האי קלא ואערא בעבי מטרא, שאז עיקר תיקון המוחין, וע"כ אז הזמן המסוגל להשיג סודות התורה, שע"י יוצאין התפילין כמובא.
- ג. ע"י שקמים בחצות ע"י הקול הנ"ל, שמתעוררין מן השינה, ע"י שפוגע בעבי מיטרא, שהם המוחין, ואז המוח זך וצלול ועוסקין חזק בתורה, ובבנין ביהמ"ק שהוא בחי' דעת, ע"י נעשה תיקון המוחין, כנ"ל.
- ד. כשאדם עומד בחצות אזי נחשב כאילו יושב בג"ע, כי זוכה להתחבר עם נשמות הצדיקים שבג"ע כמובא

בזוה"ק, שאז הקב"ה נחית להשתעשע עם צדיקיא בגנתא דעדן, עי"ז זוכה לעבי מיטרא, בחי' מוחין שהם מאירין אז דווקא, ועי"ז יוצא אור התפילין בבוקר, כמובא.

ה. ע"י קדושת התפילין מכניעין הדעת דס"א, בבחי' גער חית קנה, ומכניעין בכור דס"א, שהוא עשו שהוא חזיר היער, וזוכין לקדושת התורה בחי' מוחין בחי' ראשית דעת, שע"ז נתגבר הדעת דקדושה, בחי' בני בכורי ישראל, וזוכין לצאת מחמץ למצה, בחי' קנה חית תשבר, שזה בחי' הפרשה של תפילין, שנאמר שם מקדושת הבכורה, ולא יראה לך חמץ, דכ"ז נעשה ע"י חצות לילה כנ"ל, כי עיקר התפילין נעשין ע"י חצות, כנ"ל.

ו. תפילין הם בחי' קול שהוא יוצא מגבורות, מבחי' יראה, בחי' יעקב, בחי' הקול קול יעקב, כי יעקב הוא כלול מחסדים ומגבורות, כמובא.

ז. ע"י שמניחין תפילין ש"י ותש"ר, עי"ז משתפין החסדים עם הגבורות, בחי' האהבה עם היראה, כי התפילין ש"י הם בחינת גבורות, שמניחין בזרוע שמאל, שמשם יוצא הקול, בחי' רעם גבורותיו, והאי קלא אערא בעבי מיטרא, שזה בחי' תפילין ש"ר, שזה עיקר התפילין בחי' מוחין באר מים חיים ונוזלים מן לבנון, מן לבונה דמוחא, שזה עיקר התפילין כידוע, שזה תיקון המוחין.

ח. הד' פרשיות של תפילין, הם בחי' תיקון המוחין, גם עי"ז שומרין היראה שבלב, בחי' בינא לבא, ומשם יוצא הקול שכלול מחסדים וגבורות, שהם בחי' חכמה ובינה חו"ג, כנגד הד' פרשיות של התפילין, שע"ז זוכין לכל הנ"ל, לשמור מוחו וחכמתו, ולשמור יראתו, ולשתף האהבה עם היראה, בחי' חו"ג, כנ"ל.

ט. ע"י התפילין זוכין לחיים, שהוא תיקון המוח, כי העיקר שצריך לשמור מוחו מחמץ, בחי' גער חית קנה לגעור בהמחשבות רעות וכו', ולעשות מריבה עמהם לגרשם שלא יתקרבו למשכנא דקדושה, וצריך להאמין שכל המריבות שבין הצדיקים השלמים, אין זה אלא בשבילך, שזה משמיעין אותך תוכחה, על שפגמת בטיפי מוחך וכו', ואין המריבה אלא בשבילך כדי שתשוב ממות לחיים, מחמץ למצה, וע"י תפילין זוכין לתיקון המוח, לזכות לידע ולהאמין כי אלו ואלו דברי אלקים חיים, אעפ"י שא"א להבין זאת בשכלנו, היינו שלא לשמוע כלל המריבות והמחלוקת שיש בין הצדיקים האמתיים, כי צריך להאמין שאלו ואלו דא"ח, שכל זה זוכין על ידי התפילין, שהם שכל גבוה מאוד מאוד, בחי' מקיפים, שזה הוא שכל של המחלוקת דקדושה שיש בין צדיקי אמת, שזה אוסר וזה מתיר, ובאמת אלו ואלו דא"ח, כנ"ל.

י. השני שיני"ן של התפילין מרמז על זה שכולו חד ואלו ואלו דא"ח, כי השי"ן של ד' ראשין, זה בחי' שהחסדים וגבורות הם נחלקין לשני מוחין, ושי"ן של ג' ראשין זה בחי' שהח"ג הם נכללין ביחד, ונעשה מהם דעת, בחי' מוח אחד, כי השי"ן של ד' ראשין הוא בחינת מקיפים קודם שנכנסין המוחין לפנים כמובא בכתבים, שזה בחי' המוח והדעת של בחי' מחלוקת דקדושה, שא"א להשיג הדעת הזה, כי הוא דרכי ה', בחי' רעמים, והצדיקים האמתיים צריכין להשתמש עם זה הדעת הגבוה מאוד שהיא בחי' מחלוקת דקדושה, בשביל לגרש סטרין אחרנין, כדי לקרב הרחוקים מאוד מאוד שפגמו בטיפי מוחין, ועי"ז הדעת הם מקרבין ומתקנין אותם, ומחזירים אותם בתשובה, ויודעין שאין המריבה והמחלוקות אלא בשבילם,

כדי שישבו ממות לחיים, מחמץ למצה, כי באמת ראוי להם להרחיקם מלשוב בתשובה, כי עליהם נאמר כל באיה לא ישובון, אבל תיכף כשמרגישים זאת, שהם מוכיחין אותם, שזה משמיעין אותן תוכחה דייקא, עי"ז הוא תיקונם, כשרואין בעצמן שנשמע לאזניהם המחלוקת שבין הצדיקים השלמים, ואזי הם מבינים שמרחקין אותם מן הקדושה, ואזי הם מתחילין לרחם על עצמן, ומסתכלין בעצמם היכן הם בעולם, שפגמו כ"כ עד שמרחקין אותן, ואזי ההתרחקות היא תכלית ההתקרבות, כי באמת לאמיתו אין שום דבר שיעמוד בפני התשובה, רק מחמת שפגם מאוד הוא צריך להתנסות להצטרף ולעמוד בנסיון הזה של התרחקות הזאת, שירחיקו אותו כ"כ בכל מיני התרחקות, דהיינו מה שכותבין עליו שאין מועיל לו שום תשובה, וכשהוא כסיל ושוטה ואינו מרחם ע"ע שלא לאבד את עולמו ח"ו, אזי מוצא פטור לעצמו להתרחק מן התשובה, אבל מי שחושב באמת על התכלית שלו, ויש לו רחמנות ע"ע, אזי אעפ"י שרואה כל מיני התרחקות, אעפ"י אין מסתכל ע"ז, אדרבא יש לו רחמנות יותר ע"ע, כי אעפ"י מה יהיה בסופו, ומה יעשה ליום פקודה, וכל מה שרואין שמרחקין אותו יותר, הוא מרחם ע"ע ביותר, וצועק אל ה' יותר ויותר מעומקא דלבא, עד ישקיף וירא ה' משמים, כי באמת השי"ת חפץ חסד הוא, ואין שום דבר שיעמוד בפני התשובה, ואזי כשזוכה לעמוד בנסיון הזה של התרחקות ושב בתשובה, אזי השי"ת מרחם עליו ונתקרב דייקא עי"ז שעמד בנסיון של התרחקות, שזה בחי' הדעת של מחלוקת דקדושה הנ"ל, שע"ז הדעת מקרבין ומשיבין ממות לחיים, אלו שפגמו בטיפי המוח, וזוכה לשמוע תוכחת חיים, כי רואה עי"ז גודל התרחקותו

מהשי"ת, שנתרחק כ"כ עד שנשמע לאזניו המריבות שבין הצדיקים וכו', ואזי מתחיל לרחם ע"ע, מאחר שרואה ומבין גודל התרחקותו מהקדושה, ועי"ז הוא נתקרב אל הקדושה <sup>אוצר החכמה</sup> דייקא עי"ז כנ"ל, כי באמת המחלוקת שבין הצדיקים האמתיים, הוא באמת רק בשביל לקרב ולהשיב את הרחוקים מן הקדושה, ממות לחיים, מחמץ למצה, כנ"ל.

יא. השיני"ן של תפילין שמרמזין על בחי' אלו ואלו דא"ח, עי"ז נעשין רעמים, כי מי שמאמין בזה שאלו ואלו דא"ח, זה בחי' תיקון המוח, שע"ז נעשין רעמים, ועי"ז נפשטה העקמימיות שבלב, כי כל העקמימיות שבלב ובפרט מי שפגם ח"ו בטיפי מוחו, שאזי נפגם מוחו, ואזי נתעקם לבו בכמה מיני עקמימיות בלי שיעור וערך, שנתעקם ונפתל לבו בכמה מיני פתולים ועקמימיות, שכולם הם בחי' לבי סחחר, הם כולם בחי' מחלוקת דסט"א, בחי' חלק לבם, וזה המחלוקת והעקמימיות שבלב, הוא נמשך בשרשו בכמה מיני השתלשלות מבחי' מחלוקת דקדושה, שיש בין הצדיקים האמתיים, שאלו ואלו דא"ח, וכשמאמין בזה, אזי נמתק [ונתבטל] כל המחלוקות דסט"א ר"ל, ששרשו ממחלוקת דקדושה, ואזי שומע תוכחת חיים מכל מיני עקמימיות שבלב, שהם רוצים להרחיקו ח"ו מהקדושה, והוא מבין עי"ז בעצמו גודל הפגם שלו, שפגם בטיפי מוחו, עד שנתעקם לבו כ"כ, ואזי שב בתשובה שלימה, ומרחם ע"ע מאוד מאוד, דייקא ע"י העקמימיות, ונתקרב עי"ז דייקא להשי"ת, כמו שמאמין שכל המחלוקת של הצדיקים הוא הכל בשביל תיקונו שישוב בתשובה, כי אם לא היה פוגם בטיפי מוחו ח"ו, לא היה שומע כלל המחלוקת. כמו כן צריך להאמין שכל העקמימיות שבלבו,

שהיא ההתרחקות שרוצין להרחיקו ח"ו, באמת הוא תכלית ההתקרבות, עי"ז דייקא מתקרב להשי"ת, כי כל מה שרואה יותר עקמימיות שבלבו, הוא שומע בכל פעם עי"ז תוכחת חיים, ואזי שב בתשובה דייקא, ומרחם ע"ע, כי אם לאו לא היה לו כ"כ עקמימיות, ועי"ז נפשט עקמימיות שבלבו, ע"י בחי' רעמים, דהיינו ע"י שיודע וזוכה להבין שכל המחלוקות שבין הצדיקים האמתיים, וכן כל העקמימיות שבלבו, הוא כדי להזכירו ולהראות לו גודל הפגם שלו שפגם, ויחזור בתשובה עי"ז, שזה בחי' השני שיני"ן שבתפילין, שזוכין לידע שאלו ואלו דא"ח.

יב. תפילין נכתבין על עור בהמה, זה בחי' גער חית קנה, זה בחי' בהמיות, ועי"ז שלוקחין עור בהמה, ומעבדין אותו לשם מצות תפילין, וכותבין עליו פרשיות של תפילין, עי"ז מכניעין בחי' בהמיות, בחי' גער חית קנה, ע"י קנה חכמה קנה בינה דקדושה, שזה בחינת הקנה שכותבין בו התפילין.

יג. כתיבת התפילין זה בחי' אש שחורה ע"ג אש לבנה, זה בחי' הקול היוצא מגבורות, בחי' כד נפיק קלא ואערא בעבי מיטרא, זה בחי' כתיבת התפילין אש שחורה ע"ג אש לבנה, בחי' עבי מיטרא שהם לבונא דמוחא, שפוגע הקול היוצא מגבורות בהמוחין, כנ"ל.

יד. תפילין ע"ג עור בהמה זוכין לבחי' כתנות עור באל"ף, בחי' אור הפנים שופריה דיעקב כעין שופריה דאדה"ר, שהיה קודם החטא, שאז היה מאיר אור הגנוז של ז' הימים שזה כתנות אור באל"ף, שכ"ז זוכין ע"י תפילין הקדושים, כנ"ל.

טו. תפילין נכתבין ע"ג עור בהמה, כי תפילין הם מוחין גבוהים מאוד, בחי' אור הגנוז, בחי' מחלוקת שבקדושה, ומי שרוצה ח"ו ליכנס להבין זה הדעת בוודאי לא ישוב ולא ישיג אורחת חיים חלילה, כי יהיה נכשל מאוד, כי ע"ז נאמר כל באיה לא ישובון כו', וע"ז נאמר במופלא ממך אל תדרוש, כי א"א להשיג זה הדעת, וצריך לסמוך על אמונה להאמין בצדיקי אמת, אעפ"י שיש ביניהם מחלוקת ומריבה, כי באמת אלו ואלו דא"ח כנ"ל, וע"כ עי"ז מרמז שנכתבין התפילין ע"ג עור בהמה, זה בחי' בני אדם שערומים בדעת ומשימין עצמן כבהמה, שצריכין לשום עצמו כבהמה, לסלק דעתו לגמרי כאילו אין לו שום דעת כלל, ולסמוך רק על אמונה לבד, ועל ידי זה נזדכך מוחו, וזוכה לבחי' תפילין, שהם מוחין גבוהים הנכתבים דייקא ע"ג עור בהמה, ונתפשט העקמימיות שבלבו, כי צריך לסלק דעתו ובפרט מי שיש לו עקמימיות הרבה בלבו, שבוודאי צריך לסלק דעתו לגמרי, ולסמוך רק על אמונה, וילך בתמימות ובפשיטות לבד, ואזי זוכה אח"כ לדעת גדול מאוד, ונתפשט העקמימיות שבלב, וזוכין לקדושת תפילין, כנ"ל.

טז. ע"י שנתפשט העקמימיות, ע"י בחי' תפילין, שהם בחי' רעמים, אזי זוכה לשמחה, בחי' שבת שמרגיש תענוג עוה"ב, שהוא בחינת שבת, בהמצוה שזה בחי' ששת ימי המעשה, דהיינו בעוה"ז, במעשה המצוות, שזה בחי' תפילין, בשביל להמשיך הקדושה של שבת, בששת ימי המעשה, כנ"ל.

יז. תפילין נקראים אות בחי' שבת, וע"כ בשבת אין צריכין להניח תפילין, כי שבת בעצמו הוא אות, רק אנו

מניחין תפילין בחול, להמשיך הקדושה של שבת, גם בימי החול, כי ע"י תפילין זוכין לשמחה בהמצוה בעצמה בלי שכר עוה"ב, שזהו בחי' זכרהו מאחד בשבת, שממשיכין תענוג עוה"ב בחי' שבת, גם בששת ימי החול, ע"י השמחה בהמצוה בעצמה, כנ"ל.

אוצר החכמה

יח. שי"ן של ג' ראשין ושי"ן של ד' ראשין, הם כנגד הז' קולות שאמר דוד על המים, בחי' עבי מיטרא, שזה בחי' תפילין, שהקול פוגע במוח, בחי' אש שחורה ע"ג אש לבנה, בחי' קול ה' חוצב להבות אש, שהקול נחקק באש שחורה ע"ג אש לבנה, בחי' עבי מיטרא, כנ"ל.

### הלכה ה'

א. תפילין הם בחי' זכרון דקדושה, בחי' מוחין ודעת עליון שזוכין לזכור ולהשיג מה שנעשה שם עם האדם קודם שבאת הנשמה שלו לעולם, וכל מה שנעשה אז עם נר"ן שלו קודם שבא לעולם, ולהשיג את כל ההשגות שהשיגה נשמתו בעת ההוא, שזה עיקר התכלית שבא האדם לזה העולם, שיכיר גדולת השי"ת בזה העולם ע"י עבודתו בתורה ובמצוות, כמו שהשיגה נשמתו מקודם בעולמות עליונים שזה תענוגו ית' וכוונתו בבריאת האדם, וכ"ז זוכין ע"י מצות תפילין, שהוא בחי' זכרון דקדושה, כנ"ל.

ב. תפילין נמשכין מבחי' דיקנא כידוע, בחי' מוחין דגדלות, שהוא בחי' זכרון דקדושה, שנמשך מהד' זקנים דקדושה שהם הבעלי זכרון דקדושה, וע"כ תפילין ש"י הם מוחין דאימא מוחין דנוקבא. וכלליות התפילין הם

בבחי' מוחין דעיבור ב' דגדלות כמובא בכוונות, כי בחי' תפילין של יד, הוא נמשך מקדושת הד' זקנים הראשונים שהשיגו מה שנעשה עמהם כשהיו עדיין במעי אמם, ותחלת ביאתו לזה העולם, שהם מוחין דנוקבא, ותפילין של ראש נמשך המוחין דדכורא, שהוא בחי' קדושת הד' זקנים שסיפרו שזוכרין מה שנעשה מקודם שירדה הטיפה במעי אמו, כשהיתה הטיפה עדיין במוח האב, והמראה והטעם והריח, שהם בחי' נר"ן, שמשם התחלת המשכת המחשבה וכו', שכל אלו הד' בחי' אצל האב שהוא בחי' דכורא כנ"ל, וכלליות התפילין נמשכין מקדושת הזקן העליון שבכולם, שהוא היניק שבכולם, שממנו עיקר קדושת התפילין, שהוא קדושת הדיקנא דקדושה, וע"כ כנגד הח' זקנים הם שמונה פרשיות, ד' בשל יד וד' בשל ראש וכנגד הזקן העליון הקדוש אין שום פרשה כנגדו, כי הוא נכלל בא"ס, כי בחי' המוחין שלו א"א להתלבש בשום פרשה, כי הוא גבוה מהכל גבוה מזכרון ושורש הזכרון, כי הוא שורש הכל, שעיי"ז זוכין לדיקנא דקדושה ולזכרון הקדוש, כנ"ל.

ג. תפילין ש"י הם בחי' אור מים רקיע, ואח"כ בחי' לידה, בחי' עיבור ולידה, בחי' יציאת מצרים, כידוע.

ד. תפילין הם מוחין דקדושה, בחי' חיות דקדושה, שזוכין ע"י התפילין לחיות חדש דקדושה בכל פעם, וכמובא בכוונת תפילין שהם ג' שמות אק"י הוי' אק"י שעולה חיים, עיי"ש, ועיקר החיות הוא כשזוכין להתחיל בכל פעם מחדש בעבודת השי"ת, שהוא עיקר החיים, כי זה עיקר התפילין מוחין, כדי לזכות ע"י מצות תפילין לחיות חיות חדש בכל פעם, ולחדש כנשר ימיו, להתחיל בעבודתו ית' בכל פעם מחדש, ולא יפול לזקנה דס"א ח"ו,

שלא תהיה עבודתו בעיניו כישנה, אלא חדשה ממש, כאילו לא התחיל מעולם כלל, כי באמת אפי' מי שהוא צדיק גדול מאוד, וטרח ויגע שנים הרבה בעבודתו ית', אעפ"כ לפי חידוש מע"ב שבכל יום ויום, עדיין לא התחיל כלל, כי השי"ת עושה חדשות בכל עת, כי הוא ית' מחדש נפלאות חדשות בכל עת ובכל שעה, ואין יום דומה לחבירו, ואין שעה דומה לחברתה, ובכל רגע ורגע נשתנים עליית העולמות וסדרן ומעמדתן והנהגתם בשינויים נפלאים ונוראים עד אין חקר, וכל המשכת חיותם הוא כפי עבודת האדם בעוה"ז שבו תלוי הכל מראש ועד סוף, וע"כ צריך לעבוד בכל פעם להשי"ת מחדש, כפי חידוש מע"ב שבכל העולמות שצריכין עכשיו, וכפי התגלות גדולת הבורא ית"ש, שצריכין לגלות עכשיו, כי בכל יום ובכל לילה ובכל עת ובכל שעה נתגלה גדולתו ית' בדרך הכרה וידיעה חדשה שלא היה מעולם, וע"כ זה עיקר החיים בחי' חיים ארוכים, שצריכין לראות להאריך בכל יום ויום שבא אח"כ בתוספת קדושה ודעת, כי היום מתחילתו כשבא להאדם הוא קצר מאוד, וצריכין להרחיבו ולהאריכו בתוספות קדושה בכל פעם שזה עיקר אריכות ימים בקדושה, היינו להתחיל בכל פעם מחדש, כי זה עיקר המוחין והחיים הנמשכין מהזקן העליון, שמשם שורש התפילין, שחי חיים ארוכים, ששם נכלל הזקנה והיניקות יחד, שזה בחי' תתחדש כנשר נעורייכי, ומשם באים בחי' התפילין, בחי' ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כולכם היום, כנ"ל.

ה. תפילין הם התנוצצות המוחין בפנים, בחי' אור הפנים, שנמשך מבחי' זיקנא קדישא, שהוא עיקר הדרת פנים, בחי' י"ג מדות של רחמים, בחי' זקן דקדושה.

ו. עיקר קדושת תפילין הוא בחי' ארך אפים בקדושה, לכבוש כעסו להמתיק החרון אף והדינים, בחי' ארך אפים ראה, שעי"ז נתלהב משרע"ה ע"י מדה זו, וע"כ צריך האדם להתדבק במדותיו ית', וצריך שיהיה לו מדת אריכת אפים, שיאריך אפו על כל דבר, ולא יכעוס ולא יקפיד על שום דבר, ולא יסתכל על שום מניעה, וביותר בעבודתו, הן מניעות ובילבולים שיש לו מבני העולם, כגון מאביו וחותנו ואשתו וקרוביו או משאר בני העולם, וצריך כ"א להיות עז כנמר וכו' וגבור כארי לעשות רצון אביו שבשמים, להתגבר כנגד כל המניעות והיסורים, ולעבור עליהם, ולבלי להסתכל עליהם כלל, ולהתחזק מאוד לעשות את שלו, לעסוק בתורה ובתפלה בכוונה ובכח, שזה בחי' אריכות אפים, לבל יהיה לו קוצר רוח ח"ו, להפסיק עבודתו ח"ו, ע"י המניעות והיסורים שיש לו מהם, וכן אפי' הבילבולים והמחשבות רעות וזרות שיש לו מעצמו, מה שהתאוות והמחשבות רעות וזרות רודפין אותו בכל עת, ובפרט בשעת התפלה, ויש לו יסורים גדולים מהם, העיקר הוא בחי' אריכת אפים, שהוא בחי' אמונה, היינו שיהיה לו אמונה שלימה בהשי"ת, ובצדיקים ובכשרים אמתיים, ויתחזק בעבודתו, ולא יפול משום דבר, ולא יכפת ליה ולא תקצר רוחו משום בילבול מה שהבע"ד מכניס בדעתו בילבולים וחלישות הדעת, כאילו אפס תקוה ח"ו, מחמת המעשים רעים והפגמים שפגם עד הנה, כי צריך לבלי להסתכל עכ"ז, כי אין שום יאוש בעולם כלל, ואפילו איך שהוא, אפי' נפל נפילה זאת בעצמו כמה פעמים בלי שיעור, אעפ"כ אין שום יאוש בעולם כלל, וכל הימים אשר הוא חי הוא צריך להתחזק להתחיל בכל פעם מחדש, ואל יפול לזקנה דס"א ח"ו כלל, כי כל הנפילות

הם מזקנה דס"א, שנדמה בעיניו שכבר נזקן בחטאיו ובמעשיו שרגיל בהם עד שא"א לו לצאת מהם בשום אופן ח"ו, ובאמת צריך להאמין שבכל יום ובכל עת ובכל שעה יש כח ביד האדם להתחדש, ולהיות נעשה בחי' חדשה ממש, כי השי"ת עושה חדשות בכל עת, ואין יום דומה לחבירו, ע"כ צריך להתחזק בכל פעם מחדש, ולהתחיל בכל יום מחדש, ולפעמים גם ביום אחד צריך להתחיל כמה פעמים, ואפי' יהיה גם זמן ארוך יהיה איך שיהיה, בכל עת ובכל שעה צריך להזכיר א"ע בהשי"ת, ולשכוח לגמרי כל מה שעבר עליו עד הנה, ולהתחיל מחדש לעבוד את השי"ת בכל מה שיוכל, ואל יסתכל על שום בילבול כלל וחלישות הדעת כלל, שכ"ז הוא בחי' אריכת אפים, כי חסדי ה' כי לא תמנו, והשי"ת הוא מלא רחמים בכל עת, כי לא כלו רחמיו ית'.

ז. עיקר כל ההתרחקות של רוב העולם מהשי"ת, הוא רק מחמת חלישות הדעת מה שנופלים בדעתם, מחמת שרובם התנסו כ"פ שהתחילו קצת בעבודת ה', ואח"כ נפלו למה שנפלו כ"א כפי נפילתו ר"ל, ועי"ז הם מייאשים א"ע, ונדמה להם שנשתה גבורתם, להתחיל עוד מעתה, ועי"ז אבדו מה שאבדו, אבל כל זה מעשי הבע"ד בעצמו, שהוא הזקן דס"א, מלך זקן וכסיל, שהוא רוצה להפיל את האדם לידי זקנה ותשות כח ח"ו, כאילו כבר נזקן בחטאיו ובמעשיו, עד שא"א להשתנות עוד, ובאמת לא כן הוא.

ח. צריך האדם להאמין שבכל יום ויום האדם נעשה בריה חדשה, וכמו שאנו מברכין ברכת ענט"י ושאר הברכות, ע"ש בפוסקים הטעם שהוא מחמת שהאדם נעשה בכל יום

בריה חדשה, וכן אנו מברכין ברכת הנותן ליעף כח על התחדשות המוחין והחיות בכל יום ויום, כמובא בכוונות, ע"כ צריך האדם ליזהר שלא יפול ח"ו לזקנה דסט"א, רק להתחזק ולהתחדש בכל יום ויום, ויהיה דומה בעיניו בכל יום ובכל שעה כאילו היום נולד, וכאילו היום הוא מקבל את התורה מחדש, כשארז"ל, שכ"ז הוא בחי' ארץ אפים שמאריך אפו על כל דבר מניעה ובילבול שבעולם, ועובר על כל המניעות, ומתחזק בכל פעם בעבודתו ית', ועי"ז זוכה להיות זקן דקדושה, בחי' חיים ארוכים, שהוא בחי' תיקונא דיקנא, בחי' תפילין, כי הוא מתחיל בכל פעם לחיות מחדש, שזהו עיקר הזקנה דקדושה וחיים ארוכים, כנ"ל.

ט. כל אדם שרוצה לחשוב על תכליתו האחרון, צריך ליזהר מאוד שלא יפול לזקנה דסט"א ח"ו, ואפי' צדיק וחסיד, ואפי' הפחות שבפחותים כפי מה שהוא, צריך ליזהר בזה, כי אפי' צדיק גדול אסור לו להיות זקן בעבודתו, אעפ"י שזכה לעבודה שלימה בעבודתו ית' במדריגה גדולה, אעפ"כ צריך להתחזק לעלות בכל פעם מדרגה לדרגה, ולהתחיל בכל פעם מחדש, כי זה עיקר היהדות של איש הישראלי, שילך בכל פעם מדרגה לדרגה, ולהתחיל בכל פעם מחדש, שזה עיקר החיים ארוכים, בחי' התורה שנקראת חיים, וכן להיפך ח"ו, אפי' מי שעשה מה שעשה ועבר מה שעבר ח"ו, אעפ"כ אסור לו להיות זקן ח"ו, שלא יבוא לידי שום ייאוש כלל, שלא יאמר בלבו שכבר נזקן בחטאיו ובמעשיו ח"ו, עד שא"א לו להשתנות ח"ו, רק יתחזק בהשי"ת כל מה שאפשר לו לעשות, דבר גדול או דבר קטן, אפי' אם לא יוכל לומר כ"א דיבור אחד ממש בתפלה או בהתבודדות, או ללמוד מעט דמעט, עכ"פ

יעשה מה שיוכל, ויתחזק ויחיה א"ע במעט דמעט, שזוכה עדיין ליגע בקדושת ישראל, כי עכ"פ איך שהוא, הוא עושה כמה מצוות בכל יום, כי אפי' פושעי ישראל מלאים מצוות כרמון, וצריך למצוא בעצמו נקודות טובות, ולהחיות א"ע בכל פעם, ואל יאבד עולמו לגמרי ח"ו, והעיקר הוא אריכות אפים, <sup>אוצר החכמה</sup> שיהיה לו אריכות אפים הרבה בלי שיעור, דהיינו להאריך רוחו להמתין ולייחל לישועתו, ולבלי להסתכל על שום מניעה ובילבול, שזה בחי' אריכות אפים, כנ"ל.

י. אריכות אפים הוא לצדיקים ולרשעים, שאפי' הצדיקים צריכין למדה זו של ארך אפים, היינו שלא ליפול לזקנה דסט"א ח"ו, שלא תהיה עבודתם זקינה וחלושה ח"ו אצלו, רק יחדש כנשר נעוריו, ובכל יום יתחיל מחדש בתוספת קדושה וטהרה, ולא ייעף ולא ייגע לעולם, ולא יתבלבל משום דבר, שזה בחי' א"א, כנ"ל.

יא. לפעמים נתיגע העובד את ה', מחמת שכבר סבל כמה יסורים וכו', וע"כ יכול ליפול לבחי' זקנה דסט"א ותשות כח ח"ו, ע"כ צריך להתחזק מאוד במדת ארך אפים, כל ימי חייו, ולהאריך אפו ורוחו על כל היגיעות והכבידות, ולהתחיל בכל פעם מחדש, שזה בחי' ארך אפים לצדיקים, כנ"ל.

יב. וכן צריכין למדת ארך אפים לרשעים, שגם הרשעים השי"ת מאריך אפו כל ימיהם כדי שישובו, ע"כ צריכים הרשעים בעצמם להתחזק במדה זו של ארך אפים, שלא יבלבל אותם רשעותם מלשוב להשי"ת, ולא ירד לבנם ולא יהיה נחלש דעתם מריבוי העוונות שלהם, בפרט אם התחילו כבר איזה פעמים ונפלו מזה, אעפ"כ יבטחו בחסדו

הגדול, ויאריכו אפס בכל מה שיעבור עליהם, ויתחזקו בכל פעם להתחיל מעתה מחדש, אולי יזכה מעתה לרחם על עצמו, לעזוב דרכו ומחשבותיו שמקודם, ולא יהיה זקן וחלוש כח לעולם, כי עיקר התשובה היא בחינת התחדשות החיות בכל עת, לחדש ימיו שעברו בחושך, שזה בחי' ארך אפים לרשעים, וכל המדריגות של שאר בני אדם כלולים בזה, שהוא אריכות אפים לצדיקים ולרשעים, כי כל עיקר עבודות האדם וחיותם הוא על ידי מדה זו של א"א, כנ"ל.

יג. עיקר הכח הזה שיזכה לאריכות אפים, זוכין ע"י הזקן דקדושה, שהוא העיור הנ"ל, בחי' זקן שבזקנים, סבא דכל סבין, שזכה לזקנה דקדושה כזה, שאמר שהוא זקן מאוד ויניק מאוד, שמהן מקבלין כל הצדיקים כח, להתחזק בעבודתם, ולחדש כוחם ועבודתם בכל פעם, ואפי' כשמגיעין למדריגה הגבוה שבמדריגות, למדריגת בני עליה הגדולים, אעפ"כ אינם מסתפקים עצמן בזה, רק הם אומרים מי יודע מה שיש עוד להשיג, ומתחילין בכל פעם מחדש, ע"כ בכח אלו הצדיקים יכולים להתחדש בכל פעם, אפי' אלו הנופלים ח"ו, כי מחמת עוצם כוחם והשגתם של אלו הצדיקים, שהתחילו בכל פעם, והשיגו בכל פעם יותר ויותר גדולת הבורא ית"ש וחסדיו הגדולים, איך הוא חושב מחשבות בכל עת לבל ידח ממנו נדח, עי"ז יש להם כח להמשיך חיות והתחזקות חדש לכל הנופלים, לחזקם ולעוררם בכל פעם שלא יפלו משום דבר לעולם, רק יאריכו אפס ורוחם על הכל, ויאמינו בה' ובצדיקי אמת שלא אפסו חסדי ה' לעולם, ויתחזקו להתקרב להשי"ת מחדש בכל מה שיכול, כי חסדי ה' כי לא תמנו ולא כלו רחמיו לעולם, כנ"ל.

יד. יש צדיקים גדולים כ"כ, שאפי' כשמגיעים למדרגה הגבוהה שבמדריגות, שנדמה שאין מדריגה גבוהה מזו, אעפ"כ הם מתגעגעים ומבקשים ומחפשים ומתחילים מחדש לגמרי, כי מי יודע מה שיש עוד להשיג, אעפ"י שהשגתם ומדריגתם של עתה היא באמת גבוהה מאוד, אעפ"כ הם אומרים, הלא השי"ת הוא א"ס, ומי יודע מה שיכולים בזה העולם לזכות להשיג עוד, ע"כ הם מתחילים בכל פעם מחדש, עד שבאמת זוכים ובאים בכל פעם למדריגות והשגות חדשות, וכן בכל פעם, בכח צדיקים אלו יש תקנה לכל הנופלים, ואין שום יאוש כלל בעולם, כי אעפ"י שנדמה לו שמירידה כזאת א"א לו לעלות ח"ו, אעפ"כ מי יודע גדולת חסדי ה', כי יש חסד כזה אצלו ית', שגם משם יכולים לעלות, וכן אפילו ח"ו נפל עוד כמה וכמה פעמים בלי שיעור, אעפ"כ כל תנועה שהוא רוצה לנשאות עצמו בכל פעם לעלות מנפילתו, וכל צעקה וצעקה שצועק, אפי' בשאול תחתיות, ג"כ אינו נאבד לעולם, כי השי"ת ותורתו הוא א"ס ואין תכלית, וכמו שאין עליה בעולם לפי גדולתו, כי גבוה מעל גבוה וכו' וגבוהים עליהם וכו', כמו כן אין ירידה בעולם, כי בכל הירידות ח"ו, יש ירידה גרועה יותר, ומאחר שיש ירידה גרועה מזו ח"ו, ע"כ צריך להתחזק לבלי ליפול יותר ח"ו, ועיקר ההתחזקות הוא בכח הצדיקים הנ"ל, שלא עמדו לעולם, ועלו בכל פעם יותר וכו', כי זכו להשיג שכמו שאין עליה לעולם, כמו כן אין ירידה לעולם שלא יוכלו לעלות משם, כי הצדיק עולה למדריגה גבוהה בכל פעם, ומשיג יותר חסדי ה', שזה עיקר גדולת הבורא, שהצדיקים משיגים גדולתו ית' תמיד, שאין שום ירידה ונפילה בעולם, ואין שום יאוש בעולם כלל, כי משיגין בכל פעם חסדים חדשים

כאלו, שהם עיקר גדולת הבורא, שעי"ז הכל יכולים לעלות, וע"כ כל מה שהאדם הוא במדריגה פחותה ושפילה, הוא צריך דוקא להתקרב להצדיק הגדול במעלה מאוד, שזכה לאריכות אפים להאריך רוחם שלא תקצר רוחם ולא תופסק תוספת כוחם וחיותם, מחמת גודל עלייתם ומדרגתם הגבוהה שזכו, ומסתכלים להגיע למדריגה גבוהה עוד יותר ויותר, הם בכח קדושתם מחיין את כל הקטנים במעלה, ואפי' הרשעים הנופלים לרשעות גמורה ח"ו, אעפ"כ כל זמן שהנשמה בקרבו, כ"ז שיכול לזוז עוד באבר אחד, צריך להאריך אפו ורוחו, לצפות לישועה תמיד, ולהתגבר להתחיל בכל פעם מחדש, בכל מה שיוכל, יהיה איך שיהיה, כי אין שום תנועה של הקדושה, ולא שום אנחה וצעקה, וכיסופין דקדושה וכו', נאבד כלל לעולם, כי לא יזנח לעולם ה', וכ"ז זוכין ע"י מצות תפילין, שהם בחי' המוחין והחיים חדשים, שממשיכין ע"י מצות תפילין, מהזקנים דקדושה שהם הצדיקי אמת, שמקבלין מהזקן העליון שהוא העיור הנ"ל.

טו. הרצועות של תפילין והמעברתא, על ידיהם ממשיכין על האדם אור הפנים, שהוא בחי' ארך אפים, כמובא, שרצועה בגימ' ש"ע, שזה ש"ע נהורין של אור הפנים, וע"י שהרצועה עוברת במעברתא של תפילין, עי"ז מבטלין כל היסורים והמניעות שבאים ח"ו על האדם, כי כל היסורים והמניעות אינם באים על האדם כ"א בשביל נסיון, וכשהוא חזק בדעתו ומאריך רוחו ואינו מסתכל עליהם כלל, עי"ז נתבטלים ממילא לפניו, וע"כ ע"י אריכות הרצועות הקדושות של התפילין, שהוא בחי' המשכות אור הפנים, בחי' אריכת אפים, עי"ז נתבטל בחי' רצועה בישא, שמשם כל היסורים, כי הכל נמתק ונתבטל

ע"י הרצועה והמעברתא של התפילין, כי מעברתא הוא בחי' מעבר יב"ק, בגימ' הויה אלקים, שזה בחי' שצריכין להכיר אותו ית', ולהתקרב אליו תמיד בין בטיבו בין בעקו ח"ו, בין בעליה בין בירידה ח"ו, שצריך לראות להתקרב אליו ית' תמיד מכל מקום שהוא, ואפי' אם הוא בשאול תחתיות ח"ו, גם משם יכול להתקרב אליו ית', ויקיים ואציעה שאול הנך, שכ"ז הוא בחי' אריכות אפים, וכן לא ייעף ולא ייגע לעולם, אפי' אם זכה לעליה גדולה למדריגה גבוהה, אעפ"כ ידע שגם בשמים נמצא השי"ת, בחי' אם אסק שמים שם אתה, שאע"פ שעלה לשמים למדריגה גבוהה, אעפ"כ ידע שצריך עדיין לבקש את השי"ת, ולהתחיל לעבוד את השי"ת מחדש, שכ"ז הוא בחי' אריכות אפים, שזוכין ע"י הרצועות שעוברין בתוך המעברתא, שע"ז עוברים על הכל על כל המניעות והיסורים והבילבולים, הנמשכין מרצועה בישא, ונתבטל הכל כנגדו, ע"י בחי' אריכות אפים, וזוכין לשלש עשרה מדות של רחמים, בחי' תליסר תיקוני דיקנא, בחי' קשר של תפילין, שהוא נמשך מתליסר ת"ד, מי"ג מדות של רחמים, והכל ע"י קדושת בחי' א"א, שזוכין כ"ז ע"י התפילין, כנ"ל.

טז. עיקר אריכות אפים זוכין ע"י א"י, וע"כ הפרשיות של התפילין, כולם מדברים מא"י ומאמונה ומיציאת מצרים, כי כ"ז זוכין ע"י התפילין, לבחי' חיים ארוכים, בחי' ארך אפים, כנ"ל.

יז. צריך לקשור התפילין על יד שמאל, בחי' יד כהה, למדריגה גבוהה, אעפ"כ ידע שגם בשמים נמצא השי"ת, בבחינת אריכות אפים ולעבור על הכל, שלא יהיה לו קוצר רוח ח"ו, וע"י התפילין נמתק בחי' יד כהה, כנ"ל.

יח. ע"י קדושת התפילין זוכין להמשיך על עצמו קדושת הולדת המוחין, שזה בחי' קדושת הבכורה, שהיא הולדה ראשונה בחי' יציאת מצרים כידוע, היינו שיזכה לחדש חיותו ומוחו בכל עת, כאילו היום נולד, כנ"ל, שזה עיקר בחי' חיים ארוכים שהם בחינת תפילין, כנ"ל.

יט. ע"י קדושת התפילין זוכין להמשיך קדושת משיח, כי משיח יזכה לבחי' זאת בשלימות, שבכל עת יתחיל לחיות מחדש, כאילו נולד היום, בחי' אני היום ילדתיך, בחי' אריכות ימים, כמ"ש דוד מלך ישראל חי וקיים, וכ"ז הוא בחי' תפילין שבכל יום האדם ע"י התפילין ממשיך על עצמו קדושת משיח, בחי' ארך אפים כנ"ל, וזה בחי' קשר של תפילין, ששם שורש נשמת משיח כמובא, וזוכין לצרור את עצמו בצרור החיים, בחי' קשר של תפילין, כנ"ל.

כ. רצועות של ראש מהקשר עד הטבור והשני עד הלב, הם מרמזין שקדושת התפילין נמשכין מבחי' הזקנים שזכו לקדש מוחם כ"כ, עד שזוכרים מה שנעשה עמם מתחילת ההולדה בעת שחתכו את הטבור, בחי' יציאת מצרים שנאמר ומולדתך ביום הולדת אותך לא כרת שרך וכו', כי קודם יציאתם ממצרים היו דומים לולד במעי אמו ולא כרת טיבורו עדיין, וקדושת התפילין שהם בחי' יציאת מצרים, זה בחי' הולדה, בחי' חתיכת הטבור, ורצועה השניה עד הלב, זה בחי' שממשיכין האור מבחי' ארך אפים בחי' א"י, שזוכין לכבוש הכעס שיש בכ"א בלבו, שלא יקפיד כלל אפי' בלבו ולא איכפת לו שום דבר אפי' בלבו, שזה זוכין ע"י התפילין והרצועות, ע"ש בפנים.

כא. ע"י הרצועה של ימין זוכין להמשיך ע"ע הקדושה של שבעים סנהדרין, שהם כנגד שבעים פנים לתורה,

[ קיא ]

שכולם מקבלין מדוד משיח, כי הוא יושב בראשם, כמ"ש יושב בשבת תחכמוני ראש וכו', וכמו שארז"ל, שהם תיקוני דיקנא, בחינת הדרת פנים, בחינת זקן שבקדושה, שע"ז נתעוררין מן השינה, וזוכין לאור התפילין, וע"כ הסנהדרין נאמר עליהם שררד אגן הסהר אל יחסר המזג, כשרז"ל, זה בחי' הרצועה הנ"ל, כנ"ל, ועיין בפנים.

כב. עיקר החיים נצחיים שיזכו כל מי שיזכה לעתיד לבוא, הוא שיזכה לקום בתחיה בגוף זך וצח שנזדכך ונתברר לגמרי מזוהמת הנחש, ואז יזכה לקבל מוחין חדשים בכל פעם, בחינת תפילין בחי' עץ החיים, שהם חיים ארוכים, דהיינו שיזכה אז לחיות לעולם חיות כאלו, שבכל עת יתוספו לו חיים ומוחין, עד שכל מה שיזקין יותר יזכה להתחיל לחיות מחדש יותר, ויהיה נכלל בחיים חיותו בזה, אבל אחר שחטא א"א לזכות לזה, אלא ע"י המיתה, שע"י המיתה הוא בחי' שינה, יתחדש לעת התחיה, יתחדש מוחו ואז יזדכך גופו וחיותו, ואז יקום בתחיה בגוף זך וצח.

אוצר החכמה

כג. הצדיקים עובדי ה' באמת זוכין גם עתה להמשיך עליהם חיים נצחיים הנ"ל, ע"י תורה ותפלה ומעש"ט, לחדש חיותם בתוספות קדושה במוחין חדשים וחיות חדש בכל עת כנ"ל, אעפ"כ הוא מן הנמנע ובלתי אפשר לחיות בעוה"ז חיים ארוכים כנ"ל בלי הפסק, כי בהכרח שיתייגע המוח, ע"כ השינה טובה מאוד וצריכין לישן, וע"י השינה מעט מסלקין את מוחם לגמרי, ועי"ז נותנין נייחא להמוחין, ועי"ז חוזרין ומתחדשין בבוקר, וזוכין לקבל בבוקר אחר השינה מוחין חדשים, להתחיל לחיות מחדש, שזה בחי' קדושת אור התפילין שזוכין בבוקר

אוצר החכמה

[ קיב ]

דוקא, כמובא בכוונות שע"י השינה בלילה וע"י התעוררות השינה בחצות לילה שעוסקין בתורה, עי"ז יוצאים בבוקר אורות התפילין, שהם הרשימו של המוחין של אתמול שנתחדשו בלילה ע"י השינה, ועי"ז מקבלין אח"כ בבוקר בעת התפלה מוחין גמורים חדשים לגמרי, ע"ש בכוונות, כי א"א עתה לזכות לחיים ארוכים הנ"ל, לחדש מוחו וחיותו בכל עת כ"א ע"י השינה, אבל צריך למעט בשינה כ"א לפי ההכרח לבד, כדי לבוא להתחדשות המוחין כנ"ל, וכ"ז זוכין ע"י התפילין שהם בחי' הנ"ל.

כד. בהקשר של תפילין שם נקשר בחי' מלכות דוד, בחי' חיות חדש, בחי' דוד מלך ישראל חי וקיים, כנ"ל, וע"כ מהקשר נמשך ויורד רצועה קדושה עד הטבור, שהוא התחלת חיות והולדת האדם כשיוצא לאויר העולם, שהתחלת פרידותו ממעי אמו להתחיל לחיות בעצמו בעולם, הוא בעת כריתת הטבור, כנ"ל, ע"כ מרמזת הרצועה הנ"ל שמן קדושת קשר של תפילין נמשך החיות של האדם, שמקבל משם כח לחדש חיותו בכל פעם כאילו היום נולד, שנמשך מקדושת הצדיק האמת שזוכר כל זה, שמשם נמשך קדושת דוד המע"ה, שזכה לע' פנים של התורה, בחי' ע' שנה שחי דוד המע"ה, שהם כנגד הע' פנים לתורה כמבואר, וזוכין לאריכת ימים בקדושה כזו שיוכל להוסיף בכל יום תוספת קדושה וטהרה בעבודת השי"ת, כי הוא עיקר החיים ארוכים, כנ"ל.

כה. צריך כ"א לראות לחדש חיותו בכל עת, ולהוסיף בכל יום ויום תוספות קדושה ודעת בעבודת הבורא ית"ש, כי זה הוא עיקר החיים, וכשאינו מוסיף קדושה ודעת בכל יום, הוא קצר ימים, ומי יודע אם יעלו כל ימיו ליום

[קיג]

אחד, כי צריך לזכות בימי חייו לע' פנים של התורה, שנגד זה הם השבעים שנה של ימי האדם, כי העיקר החיים מה שעובד את השי"ת בימי חייו, ואפילו מי שעובד את השי"ת קצת, אינו נמנה בימי חייו כ"א כפי מעט העבודה ומעש"ט שזכה לעשות בחייו, וע"כ יכול להיות שכל חיותו לא יעלה רק ליום אחד, וכן כ"א צריך לחדש את ימיו בכל פעם, שיתחיל בכל פעם לעבוד את השי"ת מחדש, וכ"ז מקבלין מקדושת התפילין שהם בחי' עטרת תפארת לעמוסי בטן, בחי' חידוש הלבנה, בחי' כנס"י, וכמו שאנו אומרים ולבנה אמר שתתחדש עטרת תפארת לעמוסי בטן שהם עתידים להתחדש כמותה וכו', כנ"ל.

כו. דוד המע"ה שזכה לחיות כל הע' שנה בשלימות, וזכה לכל הע' פנים של התורה, הנמשכין מסיפורי מעשיות של שנים קדמוניות, שהם בחי' הדרת פנים, שנמשכין מבחי' שופרא דאדם כמובא, ועיקר החיות שממשיכין משם, הוא להתחיל בכל פעם לחיות מחדש, שזה בחי' הנאמר בדוד המשיח, אני היום ילדתיך, היינו שדוד זכה שיתהפך לו לטובה מהיפך אל היפך, כי כמו שמתחילה לא היה לו חיות כלל, והיה ראוי להיות נפל ממש, נתהפך הדבר וזכה לחיות ע' שנה משנותיו של אדה"ר, בחי' חיות חדש בכל עת כאילו עדיין לא חי, רק היום נולד, עד שזכה ע"י עבודתו ויגיעתו שטרח ויגע כל ימיו, לבלי לישן את ימיו, רק להוסיף קדושה ודעת בכל עת, לחדש חיותו בכל שעה, עד שזכה עי"ז לחיות חיים ארוכים ונצחיים לעולם ועד, בחי' דוד מלך ישראל חי וקים, וע"כ נקרא משיח בר נפלי, שזכה לחיות, בכל פעם חיות חדש, ונדמה לו בכל יום כאילו הוא נפל ממש, כאילו לא התחיל מעולם לעבוד את השי"ת, והתחיל לקבל חיות בכל יום

מחדש, וע"כ שורש נשמת דוד משיח הוא בקשר של תפילין, כי תפילין הם עיקר החיות, שהם בחי' הי"ג מדות, בחי' הדרת פנים, וע"כ תפילין לשון ונפלינו אני ועמד הנאמר בעת שגילה השי"ת הי"ג מדות של רחמים, שמשם אור התפילין, בחי' חיים ארוכים הנ"ל של דוד, כנ"ל.

כז. עיקר סמיכות כל הנופלים, שהם הנופלים מעבודת השי"ת, הוא ע"י צדיקי הדור שהם בחי' דוד המע"ה בחי' משיח, שזכה להתחיל לחיות בכל פעם מחדש, בחי' תפילין, ועי"ז הם מחיין ומקימין כל הנופלים שלא יפלו בדעתם ולא יתיאשו מגאולת נפשם, עד שזוכין לשוב אל ה', ואז הנפילה והירידה היא תכלית העליה, כי ההתרחקות היא תחלת ההתקרבות, ע"כ נפל כדי שיתעורר יותר להתקרב להשי"ת, ועצתו שיתחיל מחדש ליכנס בעבודת השי"ת, כאילו לא התחיל עדיין כלל מעולם, נמצא שדוקא ע"י הנפילה הם מתחילין לחיות מחדש, שזה בחי' תפילין כנ"ל, וע"כ עיקר הגאולה תהיה ע"י דוד משיח שיבוא ב"ב, ואז תקום כנס"י מנפילתה, כי אין הגאולה תלויה אלא בתשובה, ועיקר ע"י הצדיקי אמת, שהם בחי' משיח, הם מחזקים וסומכים לכל הנופלים, שלא יתיאשו כי ה' עמם וקרוב להם ממש, ועי"ז חוזרין ועומדים וקמים מנפילתם, ומתחילין לחיות מחדש חיים ארוכים, כנ"ל.

כח. עיקר התפלה של הכה"ג ביוה"כ בבית ק"ק שלא תפיל אשה פרי בטנה ושלא יעדי עביד שולטן מדבית יהודא, כי יוה"כ הוא עיקר התשובה, ועיקר התשובה לעלות מנפילתו שהוא בחינת נפל, שעדיין לא התחיל לעבוד את השי"ת, כאשר כ"א יודע בנפשו, להתגבר לחדש ימיו בחי'

השיבנו וכו' חדש ימינו כקדם, וכ"ז הוא ע"י מלכות דוד משיח, כי הוא זוכה לזה להפוך מבחי' נפל לבחינת חיים ארוכים דייקא כנ"ל, וע"כ אחר יוה"כ הוא סוכות, בחי' אקים את סוכת דוד הנופלת, ואחר סוכות הוא שמיני עצרת, בחינת מלכות דוד, שאז הנוקבא עוצרת הטיפה שלא תפיל, כמ"ש בכוונות, היינו כנ"ל.

כט. ר"ה הוא בחי' התחדשות בחי' תפילין, שהם בחי' התחדשות שזוכין בכל יום ע"י השינה, שאז נתחדשין המוחין בתוך האמונה, כנ"ל, זה נעשה בר"ה בכלליות העולם, גם ר"ה הוא בחי' קדושת א"י וכו', כי עיקר קדושת ר"ה הוא שנזכה לתשובה שלימה, היינו שנזכה לחדש ימינו שעברו בחושך, ולהוסיף מעתה תוספת קדושה ודעת מחדש, וע"כ מבקשים בר"ה חדש עלינו שנה טובה, כי כל שנה הוא פנים מיוחד מע' פנים של התורה, וע"כ צריכין בכל שנה לזכות לפנים חדשות לגמרי, לחיות מעתה חיים חדשים, וע"כ מבקשין הרבה בר"ה על חיים בכל תפלה ותפלה, כי אז זוכין לקבל חיים ארוכים מהזקן העיור הנ"ל, שזכה לתכלית הזכרון בשלימות, שממנו נמשך קדושת ר"ה, קדושת התפילין, בחי' ולזכרון בין עיניך, כנ"ל.

ל. ר"ה הוא בר"ח, כי אנו צריכין שיחדש השי"ת עלינו את השנה, בבחי' ראש חודש, בחי' התחדשות המוחין, שזהו בחי' מלכות דוד כנ"ל, שזה בחי' מה שמבקשין הרבה שיתגלה מלכות דקדושה, מלכות משיח בן דוד, שזה בחי' חיים ארוכים, בחי' זכרון, וע"כ ארז"ל זכרון אחד עולה לכאן ולכאן, שזוכין בר"ה לחדש את השנה, בבחי' חיות חדש, בחי' ראש חודש, שזה בחי' כלל

התפילין, בחי' מוחין וחיים חדשים, שזה נעשה בכל יום בכל אחד מישראל, בחינת ואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים כולכם היום, ושמחזשין החיות בכל יום ויום, כאילו מתחיל לחיות היום מחדש, כנ"ל.

לא. כוונת התפילין של ראש, הוא ג' שמות הקדושים אהי' הוי' אהי', שהם בגימטרי' חיים, בחי' מוחין. ותפילין של יד הם ג' שמות הקדושים אהי' הוי' אד' שעולה יב"ק. ע"ש בכוונות כל הענין הקדוש והנורא מה שנעשה ע"י קימת חצות של הצדיקים האמתיים, העומדים בחצות ומתאבלין על חורבן ביהמ"ק, ועוסקין אחר כך בתורה, שע"ז מעלין את בחי' נקודת המלכות אמונה, שיורדת בכל לילה לכל העולמות התחתונים, לברר משם ניצוצות הקדושים, והצדיקים הנ"ל הם מעלים נקודת המלכות, עד שהיא עולה באור היום, ויושבת בזרוע שמאלי ששם מקומה וכו', ואז מאיר בה הז"א הרשימו של המוחין שלה שנשארו בלבו, שזה בחי' תפילין של יד, ואזי כשרואה הז"א שכבר יש לה התפילין רשימו של המוחין, אזי הוא מתקנא בה וכו', ואז חוזר ולוקח לעצמו ג"כ המוחין שלו, היינו הרשימו שנתחדשה בלילה, וזה בחי' תפילין של ראש וכו', ע"ש בכוונות באריכות סודות נוראות מאוד, כ"ז נעשה בכל יום ויום ע"י כ"א מישראל, כשמקרב א"ע לצדיקי אמת באמת, ורוצה לחדש ימיו שעברו בחושך, ואז הצדיק האמת מוכרח להוריד א"ע אליהם ולסלק את דעתו, כדי להכניס בהאנשים המתקרבים אליו, כדי להכניס בהם אמונה שלימה בהשי"ת ובתורתו הקדושה, לקרבם אל האמונה הקדושה, להחזירם בתשובה להשי"ת, וזה בחי' שינה של הצדיק, מה שהצדיק מקטין ומסלק דעתו בסוד נקודה ולבררם ולהעלותם ע"י נקודת האמונה לבד,

ואח"כ כשנתעורר מהשינה, עם כל הניצוצות והנשמות שהגביהם ועוררם להשי"ת, צריכים לעסוק בתורה ותפלה ועבודת השי"ת, עד שזוכים לעלות למקומן, בסוד תפילין של יד, שהוא בחי' כנס"י, שיושבת בזרוע שמאלי כנ"ל, ואז כל הרשימו של כל המוחין של כלל ישראל וכו', הוא מאיר הכל באותה נקודת האמונה של הצדיק, שעלתה עם כל הבירורים שהם נשמות הבעלי תשובה, שהגביהם והחזירם להשי"ת, היינו שמאיר בהם דעת ושכל, כדי לחזקם באמונה שלימה, כדי שיתחזקו בעבודתם, ולא יסתכלו על שום מניעה והסתרה של הבע"ד, רק יעברו על הכל ע"י חוזק אמונתם, שנתחזקה [ביותר ע"י] הדעת שהאיר הצדיק בהם, בסוד תפילין של יד כנ"ל, ועי"ז נמתק בחי' יד כהה, שמשם כל המניעות והסתות ח"ו, עד שע"י חוזק אמונתם בהשי"ת אין יכולת בשום מניעה והסתה להפיל אותם משום דבר, ויודעים שהשי"ת בכל מקום, ואין שום יאוש בעולם כלל, כי אין ירידה בעולם שלא יוכלו לעלות משם, שהוא בחי' אריכת אפים, בחי' תפילין של יד, כנ"ל.

לב. מה שהצדיק מוריד א"ע כדי לקרב נפשות להשי"ת, ואח"כ חוזר למעלתו בתוספת הארה משני בחי' אלו, שהם המוחין של הצדיק בעצמו, והמוחין של האמונה שמכניס בכנס"י, שהם הנפשות שמקרבן להשי"ת, משם נמשכין בחי' תש"ר ותש"י לכאו"א, כי כל בחי' כלולה מכל הבחינות, ובכל אדם נעשה זאת בכל יום, ע"י התפילין של יד ושל ראש וע"י הרצועות הקדושים, וכל הדברים הקדושים של התפילין כנ"ל, ע"ש בפנים ותמצא כל הכוונות מבוארים בביאור היטב, הכל לענין מעשה עבודת השי"ת בכל אדם שבעולם, עי"ש.

לג. מבואר בכוונות שהמוחין של תש"ר, הם בחי שמות הקדושים, אקי' הוי' אהי', שהם בגימטרי' חיים כמובא, כי אקי' הוא בחי' עיבור עי"ש, זה מרמז שע"י התפילין של ראש זוכין להתחיל לחיות ולהכין א"ע שיהי' לו הוי' בעולם, כי צריך בכל יום להיות בבחי' אקי', בחי' אנא זמין למהוי, כי צריך לעשות תשובה בכל פעם, ואפי' הצדיק שכבר עשה תשובה שלימה, אעפ"כ צריך לעשות תשובה על תשובתו הראשונה על שהתגשם רוממות אלקותו, כי קודם התשובה עדיין אין לו שום הוי' בעולם, וע"כ בכל פעם הצדיק מתחיל לעשות תשובה ומכין א"ע שיהיה לו הוי', ומתחיל לחיות מחדש במוחין וחיות חדש, וע"כ מתחילה הוא בבחי' אקי' שעושה תשובה בכל יום מחדש, שזה בחי' התפילין שהם בחי' אקי', וע"י שזוכה לתשובה, זוכה לבחי' שם הקדוש הוי', שממשיך עליו מוחין חדשים, איך לעבוד את השי"ת, מקדושת שם הקדוש הוי' ב"ה, ותיכף כשזוכה לקבל אלו המוחין החדשים, שהם עיקר החיים, שזוכין ע"י התפילין, אזי חוזר ומתחיל ומתדבק להשי"ת ולהתגעגע אליו שיזכה עוד למוחין חדשים עוד יותר ויותר, בחי' תשובה על תשובה שעושה תשובתו על השגתו ית', שהשיג בראשונה, והוא בחי' שם הקדוש אקי' השני שמבואר בכוונות, שנדמה להצדיק כאלו עדיין אין לו שום הוי' בעולם, כאילו לא התחיל לעבוד את השי"ת, ומתחיל לחיות בכל פעם חיות חדש וכן לעולם, אבל המוחין של תפילין של יד, הם בחי' אקי' הוי' אדנ"י, שהם בגימטרי' יב"ק, כמובא, בחי' מעבר יב"ק, זה מרמז על כנס"י, שכל אדם מישראל, כ"א צריך להתחיל ג"כ בכל יום לעשות תשובה, ולהזמין א"ע שיהיה לו הוי' בעולם, ועי"ז מקבל ג"כ מוחין חדשים, שהם בחי' הוי'

כנ"ל, ואח"כ כשנסתלקין המוחין שלהם אזי נשארין בבחי' אדניי בחי' אמונה, כי בנקודת אמונה הקדושה צריכים להישאר תמיד, כי עיקר התחדשות המוחין של המון עם, הוא האמונה שמאמינים באדון הכל, ועי"ז נתחדשין המוחין שלהם, וזוכין לעבור על המניעות, ומתחילין בכל פעם מחדש ג"כ, כנ"ל.

לד. כ"ז שמבואר לעיל זה נעשה אצל כל אדם בעצמו בכל יום ויום, שצריך כ"א להמשיך על עצמו ב' בחי' מוחין, בחי' תש"י ותש"ר, כי כשהמוחין נסתלקין ממנו, אזי ע"י הרשימה של האמונה שנשארה בלבו כנ"ל, עי"ז הוא חוזר וממשיך דעת ומוחין לעצמו, להתחזק באמונה יתירה, לחזור ולהתחיל בעבודת השי"ת, שזה תפילין של יד, שהוא בחי' מלכות אמונה, שהשמות הקדושים המרומזים בהם הם גימט' יב"ק, בחינת מעבר יב"ק, שעוברים באמונתם הקדושה על כל המניעות, וזוכה להניח תש"י בקדושה, היינו להתחזק באמונה ולבלי להניח להפיל א"ע ח"ו, אח"כ הוא מתקנא בעצמו וחוזר וממשיך לעצמו מוחין גדולים ממש, להתחזק לעלות מדרגא לדרגא, לחיות בכל פעם חיות חדש, שזה בחינת תפילין של ראש, שהשמות הקדושים של תש"ר, הם בחי' אקי' הוי' אקי' כנ"ל, עי"ש בפנים, אם תזכה להבין היטב לעבוד את השי"ת באמת, ולזכות לעשות תשובה שלימה בכל פעם, תשובה על תשובה, כנ"ל.

לה. תפילין דרש"י ותפילין דר"ת הם מרמזין ג"כ על כל הנ"ל, שדייקא ע"י קדושת אלו השני תפילין זוכין לכל הנ"ל, להתחיל בכל פעם לחזור בתשובה, ולהתחיל לחיות מחדש במוחין חדשים בכל פעם, כי איתא בכוונות

האריז"ל שתפילין דר"ת הם מוחין גדולים ביותר, ושם הגבורות יוצאין קודם החסדים, בחינת הויות להדדי, ותפילין דרש"י הם בחי' הוי' כסדר, בחינת חסדים קודם לגבורות, כי בתחילה עלה במחשבה לברוא את העולם במדת הדין, ראה שאין העולם מתקיים, והקדים מדת הרחמים ושיתפו למדת הדין, וזה ידוע שעיקר כח היצה"ר והס"א נמשך מבחי' גבורות ודינין, שנמשכים מתחילת הצמצום של החלל הפנוי, ושבירת היצה"ר נמשך ממדת הרחמים ששיתף למדה"ד, שעיי"ז יש לנו כח לשבר היצה"ר, ולהפכו אל הקדושה, שזה מה שהצדיקים מהפכין מדה"ד למדת הרחמים, כי השי"ת מתחילה רצה לברוא את העולם, שיתגבר האדם בעבודתו כ"כ עד שיהיה לו כח לשבר את היצה"ר בעצמו שבא ממדת הדין, בלי סיוע דלעילא, אבל השי"ת ראה שא"א להתקיים, כי אלמלא הקב"ה עוזרו היה נופל בידו, וע"כ הקדים מדה"ר למדה"ד, שזהו מה שהשי"ת שולח בכל עת ברחמיו הרהורי תשובה לכל אדם, ומסייע להם לשבר את היצה"ר, שהוא ממדת הדין, כי העזר והישועה שעוזר השי"ת את האדם להנצל מן היצה"ר, זה נמשך מבחי' ראה שאין העולם מתקיים עמד והקדים מדה"ר למדה"ד, כנ"ל.

לו. אבל יש צדיקים גדולים כ"כ שאין צריכין סיוע מלעילא, והקב"ה מתנהג עמהם בתחילה במדה"ד, והם עומדים בכל הנסיונות וסובלים כל מיני יסורים וצרות, הנמשכין ממדה"ד, ונשארין על עמדם עד שזוכין מה שזוכין כמו האבות, כמ"ש אשר התהלכו אבותי לפניו, כי הם מאמינים שכל היסורים והדינין הם טובות גדולות, וכמו התנא ר' עקיבא שסרקו את בשרו במסרקות של ברזל, ועיי"ז באמת הם זוכין לעלות ולכלול במחשבה

## קיצור תפילין ה' ליקו"ה

תחילה, בחי' שתוק כך עלה במחשבה, שזה נמשך מתחילת המחשבה שרצה השי"ת לברוא את העולם במדה"ד, כנ"ל.

לז. וזה בחי' תפילין דר"ת, שהם בחי' הגבורות קודם לחסדים, בחי' מוחין הנמשכין מבחי' הצדיקים הגבוהים, שהשי"ת מתנהג עמהם בבחי' כך עלה במחשבה, והם ע"י מעשיהם הטובים זוכין להמתיק את כל הדינים ולכלול בשורש המחשבה דקוב"ה, כי הם יכולים לקבל הגבורות קודם החסדים, ותפילין דרש"י זה בחי' הנהגה שהשי"ת מתנהג עמנו במה שהקדים מדה"ר למדה"ד כנ"ל, כי רוב העולם אינם יכולים לעמוד בזה, וע"כ הקדים השי"ת ברחמיו מדה"ר, היינו מה שהשי"ת עוזר להאדם בכל יום להנצל מן היצה"ר, וכנ"ל.

לח. כל מי שרוצה לקרב א"ע להשי"ת, ולהמשיך על עצמו תוספת קדושה, צריך להניח תפילין דר"ת, ועי"ז מקבל קדושה והארה מגדולי הצדיקים שזכו לעלות לתחילת המחשבה, ולהמתיק כל הדינים הנמשכין מתחילת הצמצום שמשם שורש היצה"ר כמובא, בחי' כך עלה במחשבה, והם ממתיקים הכל בשרשם, שעי"ז נמשך כח על כל הרחוקים לשבר ולבטל היצה"ר הנמשך משם, וכ"ז זוכין ע"י תפילין דר"ת.

לט. הגלות היא בחי' עיבור, וכשיוצאין מן הגלות זה בחי' לידה, בחי' חבלי משיח, בחי' קישוי הולדה, ועיקר חבלי משיח הוא מה שהבע"ד מתגבר מאוד על נפשות ישראל לרחקם מהשי"ת, שזה עיקר הגלות, ועיקר מה שמתגבר הבע"ד להכניס כפירות ואפיקורסיות בעולם ח"ו, שזה עיקר חבלי לידה בחי' חבלי משיח, וכ"ז נמשך

משורש הדין, בחי' תחילת הצימצום שמשם הדינין וכוחות היצה"ר כמובא, ואין כח לעמוד כנגדו, כ"א בכח הצדיקים אמתיים הגדולים מאוד, שהם יכולים ליכנוס לשם לתוך בחי' חלל הפנוי ולהמתיק הדין בשורשו, שע"י נתבטל כל כח היצה"ר של כל באי עולם שנמשך משם, ע"כ צריך עתה בסוף הגלות ליזהר להניח תפילין דר"ת, שהם נמשכין מבחי' מוחין של הצדיקים הנ"ל, כדי לקבל כח מהם לשבר את היצה"ר, ולזכות להוליד את הנפש דקדושה בלי שום קישוי שזה בחי' יציאת מצרים שזוכין לגאולה, כי כל הגלויות מכונים בשם מצרים, והיציאה מהגלות זה בחינת יציאת מצרים, בחי' לידה הולדת הנפש, וכ"ז זוכין ע"י תפילין דר"ת, ע"י כח הצדיקים הגדולים שממתיקין את הקישוי הולדה שבא על ידי היצה"ר, וזוכין לבטל כל הכפירות והאפיקורסיות, ומכניסין אמונה הקדושה בישראל, שע"י הוא הולדת נפשות ישראל, בחי' גאולה.

מ. עיקר קישוי הולדת נפש מישראל, שיזכה לצאת מחבלי משיח, הוא בא ע"י קליפת עמלק ימ"ש, שהם האפיקורסיות והכפירות שמתגבר בעולם, שזה עיקר חבלי משיח וכו', נמשך מקליפת עמלק, שהוא בחי' ראשית דס"א, שנמשך משורש הדין הנמשך מחלל הפנוי, כי חלל הפנוי קודם לעולם, כי בלא זה לא היה מקום לבריאת העולם כמבואר בכתבי האר"י ז"ל ובספרי אדמו"ר ז"ל, ומשם נמשך הקליפה הקודמת לפרי, שזה בחי' הבכורה של עשו שהוא עמלק, אבל עם קדוש ישראל ע"י אמונתם בהשי"ת שקדם לכל, הם מתגברים באמונתם, ומאמינים בהשי"ת שהוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, והוא ית' ברא את החלל הפנוי, כדי שיהיה מקום לבריאת העולם, וישראל מאמינים שגם בתוך החלל הפנוי נעלם השי"ת

## קיצור תפילין ה' ליקו"ה

בעצמו, וע"כ היתה יציאת מצרים ע"י מכת בכורות, היינו שהשי"ת בחסדו הכה כל בכור בארץ מצרים שהוא בכור דס"א, בחי' עשו עמלק, כמובא ששר של מצרים הוא אדום עמלק, כדי להכניע הקליפות והכפירות שבאין ונמשכין מחלל הפנוי, ולהגביר קדושת בכורי ישראל, שזה בחי' מה שיעקב זכה לקבל ולקנות הבכורה מעשו, כי עי"ז זכה להכניע הקליפות והאפיקורסיות, ולצאת מהקשוי הנמשך מעשו ועמלק ימ"ש, וזכה להוליד נפשות ישראל אשר כולם נקראים בכורים, כמ"ש בני בכורי ישראל, שזה בחי' הולדת נפש מישראל, ולבטל הקישוי הולדה הנמשך מבכור דסט"א, ולדבק א"ע בהשי"ת תמיד, שהוא ראשון וקדם לכל, שמשם הבכורה דקדושה, כנ"ל.

מא. יציאת מצרים היא בחי' הולדה, ואז נתקדשו הבכורות ליתנם לכהן, כי קדושת ישראל נמשך ע"י הזקן דקדושה, בחי' אהרן הכהן, בחי' זקן אהרן, שהוא בחי' תיקוני דיקנא, הנמשכין ע"י הזקן העיור כנ"ל, שנכלל בא"ס שקדם לכל, ששם כל העולם אינו עולה כהרף עין, וע"כ צריכין לקדש את הולדה הראשונה שהוא הבכור, ליתנו לכהן, להמשיך עליו קדושת הבכורה של ישראל, שהיא בחי' האמונה בהשי"ת, שישראל עוברין על כל החכמות ומאמינים בהשי"ת, שהוא ברא את כל העולמות, וגם בהחלל הפנוי יש ג"כ אלהותו ית', וזה עיקר קדושת התפילין, שהם מדברים מיציאת מצרים ומקדושת הבכורים, כי ע"י קדושת התפילין זוכה כל אדם להוליד את נפשו מחדש בכל יום, וזוכה לצאת מקישוי הולדה, הנמשך מקליפת עמלק, וזוכה לבכורה דקדושה שהוא בחי' חכמה ודעת, שהוא בחי' מוחין חדשים הנמשכין כל יום להכיר הבורא ית' בכל יום ויום בהכרה חדשה, שע"י נתחדשין

[ קנד ]

מעשי בראשית בכל יום, בחי' ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשי בראשית, וכ"ז ע"י צדיקי אמת שהם זוכין להשגת התורה והדעת מחדש בכל יום, שע"ז נתחדשין מעשה בראשית, ומשם עיקר התפילין, כנ"ל.

מב. הולדת נפש מישראל, שיתחיל מחדש לעבוד את השי"ת, ולבטל קישוי הבע"ד והקליפות, שאין מניחים אותו לצאת מזוהמת טומאתו, ולהכיר הבורא ית' מחדש, וכן הולדת הנפש ממש כשצריכין להוליד נפש מישראל, אז ג"כ מתגרה בה זוהמת עמלק ימ"ש, שהוא זוהמת הנחש, ורוצה לעכב ההולדה שמזה בא קישוי לידה, כי עיקר קישוי לידה הוא מזוהמת הנחש, שאז נתקללה האשה בעצב תלדי בנים, וגם קישוי הולדה זו, המתקתה הוא ע"י תפלה בחי' אמונה, וע"כ מזמור לתודה הוא מסוגל למקשה לילד, כי המזמור מדבר מאמונה, שע"ז נתבטל הכפירות שבא מעמלק, שרוצה למנוע ח"ו נפש חדשה מישראל, שע"ז יתגלה יותר אמונת חידוש העולם, בחי' מלחמה לה' בעמלק מדור דור, כי הוא מתגבר בכל דור דייקא, כי הוא מלך זקן וכסיל, ואינו רוצה בהתחדשות המוחין והחיות, שנמשך ע"י התחדשות הנשמות, שמתחדשין בכל דור ודור, כנ"ל.

מג. כל נפש מישראל הוא התגלות חדשה ודעת חדשה להכיר את מי שאמר והיה העולם, כי זה כלל שאין הקב"ה עושה שני פעמים דבר אחד, כמו שאמר אדמו"ר ז"ל שאפי' הנשמות המגולגלים אין אותה הנשמה בעצמה באה בפעם שניה כמו בראשונה וכו', רק נשמה זאת עם רוח זו, או נפש זו עם רוח זו, וע"כ כל נפש מישראל הוא ענין אחר ודבר חדש לגמרי, ובכל פעם כשנולד נפש מישראל נולד

[ קכה ]

שכל חדש, כי עיקר החיות והנפש הוא השכל שהוא הנשמה, היינו שנולד שכל חדש כדי לזכות להכיר אותו ית', וכן בכל דור ודור נתגלה אלקותו ית', בידיעה והכרה חדשה, כפי הבירורים של הנשמות שנתבררים בכל דור ודור, שבשביל זה הקב"ה מטריח א"ע כביכול לבוראם, כדי לברר הנשמות ביותר מזוהמת הנחש, כדי שיכירו אותו בכל דור ודור בתוספות הכרה, וע"כ בכל עת שבאה נפש חדשה מישראל, אזי מתגרה בה זוהמת עמלק, וגורם ח"ו קישוי הולדה, וע"כ עיקר תקוותינו עכשיו לצאת מהגלות המר הזה, ולבטל הקישוי של ההולדה של הגאולה בכלל ובפרט בכל נפש מישראל, שרוצה לילך בדרך הקודש, וכן הולדת הנפש ממש הוא רק ע"י כח הצדיקים הזקנים דקדושה, שהם מבטלין הקישוי הולדה בגשמיות וברוחניות, כי הם מחדשין את מוחם הקדוש בכל פעם בחיות ושכל חדש, ומוסיפין קדושה וטהרה בכל יום ביותר, שזה עיקר הזקנה, ומבטלין ומכניעין הזקן דקליפה מלך זקן וכסיל, שהוא קליפת עמלק, שרוצה למנוע ולעכב ח"ו ההולדה בכלל ובפרט, שזה בחי' חבלי לידה בגשמיות וברוחניות, בחי' חבלי משיח, והצדיקים בגודל צדקתם מכניעין אותו, עד שנזכה בכח צדקתם לגאולה שלימה, שאז יתבטל זוהמת הנחש, ואז יתחדש העולם, שכל ישראל ישובו אל ה' באמת לעולם אמן.

מ"ד. צריך כ"א להתפלל להשי"ת שלא יפול ח"ו לזקנה דס"א, כי זה עיקר התגברות הבע"ד להפיל את ישראל ח"ו לידי זקנה ותשות כח ח"ו, כאילו כבר נזקנו בהגלות זה זמן רב עד שח"ו אפס תקוה ח"ו, וכן הוא מפיל את כ"א בפרטיות לבחי' זקנה כנ"ל, כאילו כבר נזקן במעשיו, עד שא"א לו לשוב ח"ו, כי הבע"ד נקרא

זקן וכסיל, שמכניס כפירה בלב האדם, כי הוא כופר בחידוש העולם, בחי' זוהמת הנחש שאמר לחוה מן העץ אכל וברא את העולם כפרש"י ז"ל, שכפר בחידוש העולם, וע"כ צריכין מאוד לבקש מהשי"ת שינצל מזקנה כזו, רק יזכה לזקנה דקדושה שנמשכין מהצדיקים הגדולים, שהם מוסיפין בכל יום ויום קדושה ודעת, והם מחדשין ימיהם בכל יום בחיות חדש, ועיקר תקוותינו הוא על אלו הצדיקים הזקנים דקדושה, שהם בחי' מוחין דתפילין דר"ת כמבואר לעיל, שהם מוחין גדולים מאוד, על כן צריכין עכשיו ליזהר ביותר להניח תפילין דר"ת, כדי לקרב הגאולה בכלל ובפרט ב"ב, כדי שיזכה כ"א לגאול את נפשו להוציאה מהגלות המר של הבלי עולם שנלכד בהם, כ"א לפי בחינתו, ולהתחיל בכל יום מחדש לעבוד את השי"ת, שזה בחינת הולדת הנפש, ועי"ז יזכה לגאולה שלימה בכלליות, בחי' האני אשביר ולא אוליד וכו', כי חלה גם ילדה ציון את בניה, בב"א.

מה. מה שאומרים מזמור למנצח קודם ובא לציון, מבנאר בכוונות, שמזמור יענך הוא כדי להוליד המוחין והשפע להמשיכם לזה העולם, וע"כ אומרים תיכף ובא לציון גואל, כי עיקר הגאולה הוא הולדת הנפש בכלל ובפרט כל נפש מישראל להצילו מחבלי לידה כנ"ל, לזכות להתחדש בעבודתו מחדש ולהתעורר משינתו, שהוא בחי' עיבור, כנ"ל, וזה בחי' ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב, שהם הבעלי תשובה המחדשים ימיהם שעברו בחושך, בחי' התחדשות החיות והמוחין, כי עיקר הגאולה בכלל ובפרט, הוא רק ע"י תשובה, כמ"ש בזוה"ק לית מילתא דא תלי' אלא בתשובה, וע"כ אחר מזמור יענך, שהוא ע' תיבות

כנגד ע' קלין של היולדת, בחי' חבלי משיח, שהוא חבלי לידה בכלל ובפרט, אומרים אח"כ ובא לציון גואל בב"א, כנ"ל.

מו. מה שכותבין תפילין על עור בהמה טהורה דייקא, כי העור הוא בחי' מדמה חיצוניות השכל לבוש השכל, כי יש נר"נ, שהם ג' אורות פנימים, וכנגדן ג' כלים, בשר וגידין ועצמות, ועל גביהם יש העור החופה, שהוא בחי' חיצוניות דחיצוניות בחי' חשמ"ל, בחי' נוגה כמובא, ועיקר העבודה לברר ולזכך את העור, מבחי' אחיזת הקליפות שיונקים משם כמבואר בכוונות, ועיין בפנים, וזה העור שהוא בחי' כלי החיצון של הגוף, הוא כנגד בחי' כח המדמה, שהוא כח החיצון של השכל, כי המדמה הוא בחי' נוגה, ועיקר בילבול המדמה, הוא כלל כל המחשבות זרות וההרהורים רעים וחקירות וקשיות וכפירות ואפיקורסיות ושאר מיני מחשבות המבלבלין את האדם מה' יתברך ומצדיקי אמת, כל זה נמשך מהמדמה שאינו מבורר, וצריך לקדש את מחשבתו ע"י אמונה באמת בהשי"ת ובתורתו הקדושה, ע"כ ע"י שכותבין סת"ם על העור דייקא, עי"ז מבררין את המדמה, ע"י רוח נבואה, שהוא כלליות התורה, כי הבהמה בעצמה היא בבחי' המדמה, ועור של בהמה שהיא תכלית חיצוניות דחיצוניות של כלי המדמה, ע"כ שם עיקר הבירור, שממשיכין ע"י כתיבת ספר תורה ותפילין ומזוזות, כי התפילין הם מוחין גדולים כ"כ, שיש להם כח לברר ולתקן תכלית חיצוניות דחיצוניות, קטנות דקטנות של המדמה, שזה עיקר התיקון, כי כל מה שהצדיק גדול ביותר, יש לו כח לברר ולתקן קטנות דקטנות מאוד ביותר, ולהסתיר את עצמו להכניס האור בהדרגה ובמדה, שלא יהיה ריבוי אור ח"ו, ואעפ"כ יכניס בהם

השגות אלהותו ית', בבחי' מטי ולא מטי, בבחי' רצוא ושוב, שזה בחי' תפילין הנכתבין על עור בהמה טהורה.

מז. עיין בפנים, ותראה האיך כל הכוונות העצומות של התפילין, הם מרומזין בענין המעשה הקדוש של אדמו"ר ז"ל, הן התפילין, הן הרצועות, הן המעברתא, הן התיתורא, הכל מרמז על האדם, שע"י קדושת התפילין יתעורר בכל יום מחדש לעבוד את השי"ת במוחין וחיות חדש, ושלא יפול ח"ו לזקנה דסט"א ח"ו, רק כל התורה והמצוות ועבודת השי"ת, יהיו בעיניו כחדשים ממש, וכ"ז נמשך מהצדיקים הגדולים, שהם בחי' עתיק, שע"י אלו הצדיקים יהיה עיקר התיקון של כל העולמות, והם ממשיכין עלינו אור קדושת התפילין, שע"י יהיה אי"ה הגאולה השלימה בב"א.

מח. צריך שיהיה העור של בהמה וחיה טהורה דייקא ממין המותר לפיך, ואפילו מנבילה וטריפה שלהם, ובלבד שלא יהיה ממין בהמה וחיה טמאה, וגם צריך שיהיה העור מעובד לשמה, לשם קדושת תפילין, זה מרמז שכל אדם צריך לקבל אור קדושת המוחין של תפילין, וא"א לקבל אור הקדוש הזה של תפילין, כ"א כשמעבדין את עור הגוף לגמרי, שלא יהיה בו שום אחיזה ושום שמץ משום תאוה שבעולם, אפילו ריח בעלמא לא יהיה נשאר בו, וכמו שאמר אדמו"ר ז"ל בלשונו הקדוש בשיחותיו הקדושות, שצריכין לעבוד את הגוף כמו עור, שמעבדין אותו היטב עד שיהיו יכולין להפכו ולראות לעינים שהוא נקי לגמרי. גם אמר שיש גדולים ששברו את תאוות הגוף, אבל הוא עדיין כמו עור המעובד שיש לו עדיין איזה ריח רע, רק צריכין לזכך ולעבד את הגוף כ"כ, עד שלא ישאר לו

שום ריח משום תאוה ח"ו, ועי"ז הצדיקים השלמים זוכין למוחין גדולים, ולאמונה שלימה בתכלית השלימות, אשרי להם, והמון עם שאין זוכין לזה לזכך הגוף כ"כ, ע"כ עיקר התיקון שלהם הוא ע"י קרבת הצדיקים האמתיים, שזכו לכל הנ"ל, אבל צריך אתערותא דלתתא כידוע, שבלא אתערותא דלתתא א"א להוציאם ממקום שהם בעל כרחם, ועיקר אתערותא דלתתא הוא שיסלקו את חכמתם ושכלם ודעתם לגמרי, רק יטו אזנם ולבבם היטב לקול דברי הצדיק האמיתי, וכמ"ש אדמו"ר ז"ל על הפסוק עם נבל ולא חכם, ותרגומו עמא דקבילו <sup>אוצר החכמה</sup> אורייתא ולא חכימו, עי"ש שעיקר קבלת התורה היה עי"ז, על ידי שסלקו דעתם ושכלם להשי"ת, ע"י משרע"ה, כי כל השכל של כל העולם, אפילו של היראים והכשרים, כל זמן שלא זכו לשבר תאוות לבם לגמרי בבחי' הנ"ל, כמו עור המעובד ממש בלי שום שמץ ריח בעלמא כנ"ל, עדיין אין להם שום שכל כלל, וכל שכלם הוא רק בבחי' המדמה, שהוא כח הגוף, כח הבהמיות, מאחר שלא פשטו את גופם כלל לגמרי מבהמיות, וע"כ עיקר תיקונם להתקרב להשי"ת הוא ע"י אמונת חכמים, להתקרב לצדיקים אמתיים, ולהאמין בהם, ולבטל <sup>אוצר החכמה</sup> דעתו נגדם, כאילו אין לו שום שכל כלל, שזה בחי' שמותר לכתוב ס"ת ותפילין ומזוזות, אפי' על עור נבילה וטריפה, ובלבד שיהיה ממין טהור, להורות שהכל יכולין להתתקן והכל יכולים לקבל אור המוחין של התפילין, ובלבד שיהיה מעור בהמה טהורה המעובד לשמה, לשם קדושת סת"ם, דהיינו שמפשיטין ומעבדים את מוחם ושכלם ודעתם מכל דעותיהם ועקמימיות בלב שהיה להם עד הנה, רק מכינים דעתם ומוחם וכל גופם לקבל קדושת התפילין, שהוא בחי' קדושת המוחין של הצדיקים האמתיים, ולבלי לסור

מדבריהם, ואעפ"י שקלקל כ"כ עד שהוא בחי' עור נבילה וטריפה, אעפ"י"כ הוא יכול להתתקן ולקבל אור קדושת התפילין, ובלבד שלא יהיה מין טמא, זה בחי' אפיקורסיות וכפירות, כי עיקר הטומאה היא בחי' כפירות ואפיקורסיות, בחי' חיות רעות הדורסים וטורפים כמובא, ולא יבוא להצדיק עם חכמות וחקירות לנסותו, ויהי' טינא בלבו ח"ו, רק יעשה עצמו כבהמה טהורה, ויסלק דעתו ויכוון עצמו ודעתו רק לשם קדושת תפילין, דהיינו לקבל הארת המוח של הצדיק האמיתי, על כל אשר יאמר כי הוא זה, אז אע"פ שקלקל כ"כ, שהוא בחי' עור נבילה וטריפה, גם הוא יכול להתתקן ולקבל אור קדושת מוחו של הצדיק האמיתי כנ"ל, שזה בחי' קדושת כתיבת התפילין הקדושים, על עור בהמה וחיה הטהורים.

מ"ט. עיקר קדושת התפילין הם ע"י משה ואהרן, כי הח' פרשיות הם בחי' תמניא תיקוני דיקנא, בחי' הח' זקנים הנ"ל, בחי' הד' פרשיות של ראש, וד' פרשיות של יד כנ"ל, ועיקר קדושת התמניא תיקוני דיקנא דכהנא רבא, נמשך מהזקן העליון שהוא משרע"ה, שהוא סבא דסבין שהתפאר שהוא זקן מאוד, ועדיין הוא נער ויניק לגמרי, וכל העולם אינו עולה אצלו כהרף עין כנ"ל, שזה בחינת משרע"ה שהוא בחי' מן, כמ"ש ולא ידעו מה הוא, שלא היו יכולין להבין ולידע כלל מה הוא, שילוד אשה יזכה למה שזכה הוא, וע"כ משה הוא כלול מאבות, בחי' מ"ה שי"ן, כי האבות הקדושים הם כלליות המוחין, כלליות התפילין, אבל העיקר נמשך מבחי' מ"ה, שהוא הזקן העליון, שהוא בחי' מה, בחי' והאיש משה עניו מאוד, בחי' כגמול עלי אמו כגמול עלי נפשי, שאמר דוד המלך עה"ש, וכמו שמובא בזה"ק, שמשה אצל הסבין

הוא סבא ואצל הינוקין הוא ינוקא, בחי' נער הייתי (כאן חסר – וחבל על דאבדין...).

### הלכה ו'

...להכניע סטרא דמותא ע"י הנחת תפילין, עי"ש.

י. צריך האדם להשפיל א"ע עד לעפר ממש, כדי להמשיך על עצמו חיים נצחיים, שזהו הוא ענוה באמת, בחינת הקיצו ורננו שוכני עפר, עד שזוכה לחיים, כנ"ל.

יא. כשאדם זוכה לענוה באמת, עד שמבטל א"ע בתכלית, עד שזוכה לחיים, אזי יכול למלוך ולהשתרר ולפאר עצמו בכל מיני התפארות, ואע"פ כן הוא עניו באמת, שלענוה כזאת אי אפשר לזכות, אלא הצדיקים האמתיים שהם בבחי' משרע"ה, שכתב על עצמו והאיש משה עניו מאוד וכו'.

יב. ע"י האבילות וע"י שיושבין על הארץ בשבעת ימי האבילות, ועל ידי הקבורה שקוברין בעפר את המת, זה עיקר התיקון שמכניעין זוהמת הנחש, סטרא דמותא, כי ע"י חטא אדם הראשון וע"י חטאי הדורות, א"א לזכות לחיים נצחיים הנ"ל, שהם ענוה אמיתית, כ"א ע"י שישוב אל העפר ממש, ויתבלה זוהמתו בעפר, ואז יזכה לקום בתחי' לחיות חיים נצחיים, והעיקר כפי מה שזכה להשים א"ע כעפר בחייו, בבחי' הקיצו ורננו שוכני עפר, כמו שדרשו רז"ל מי שנעשה שכן לעפר בחייו, ע"ש.

יג. עיקר אור התפילין יוצאין ע"י התעוררות השינה בחצות לילה לעסוק בתורה, כמובא בכתבי האר"י ז"ל

באריכות, כי על ידי התעוררות השינה, מכניעין סטרא דמותא, וממשיכין על עצמו אור הפנים, ע"י שמתאבלים על חורבן ביהמ"ק, ששם עיקר אור הפנים, אור פני ה', וזוכין להמשיך על עצמו קדושת בנין ביהמ"ק, בחינת התנוצצות המוחין, שהוא בחי' בנין ביהמ"ק, וע"י שעוסקין אז בתורה, זוכין להמשיך ביאורי התורה, שע"ז יוצא אור התפילין, שהם חיים נצחיים, כנ"ל.

יד. עיקר התפילין נמשכין ע"י הסתכלות העינים, ע"י שזוכין לראות א"ע עם הצדיקים האמתיים, שע"ז זוכין להתנוצצות המוחין ולכל הנ"ל, כנ"ל.

טו. ע"י קדושת שם שדי של התפילין, זוכין להכניע הגדלות והגאווה, וזוכין לענוה אמתית, כי האדם צריך להכניע א"ע, עד שיבוא לתכלית הביטול באמת, עד שיהיה אין ממש, שישבר הגדלות לגמרי, עד שיזכה לענוה אמיתית של משרע"ה, שמלוּבש בכל אבר ואבר, ואז זוכה לחיות חיים נצחיים, להיות נכלל בו ית', להתענג על ה', שהוא האושר המקווה, אשר עין לא ראתה, שזה הוא בחי' שדי, שיש די באלוהותו לכל בריה, היינו שזוכה שאינו צריך עוד שום דבר אחר, כי אינו צריך שום תענוג ואחיזה באיזה גשמיות [או] איזה דבר ח"ו, חוץ מאלוהותו ית', כי יש די באלוהותו לכל בריה כנ"ל, והוא מתענג על ה', וכ"ז זוכין ע"י קדושת התפילין, שע"ז מרמז השם שדי של תפילין, כנ"ל.

טז. כל מי שחפץ בחיים אמתיים צריך להתפלל להשי"ת, שיזכה לבוא בחייו, שלא ירצה שום דבר אחר, רק שיהיה לו די באלוהותו ית' לבד, וידבק א"ע רק בהשי"ת ובתורתו הקדושה ומצוותיו הקדושים, שהם

אחדותו ית', עד שיזכה שיבלו שפתותיו מלומר די, היינו שיזכה בכל פעם להשיג את השי"ת בהשגות יתרות תמיד, כי באמת לפי גודל קדושת השגות אלוהותו ית', ותורתו ומצוותיו הקדושים, יש די עונג וחדוה וחיות לכל בריה שבעולם, אפילו הפחות שבבריות, יכול להרגיש אלהותו ית', עד שיהיה לו די והותר לחיות חיים נצחיים לעולם ועד, מגודל העונג שיש באלהותו ית'.

יז. בוודאי יש חילוקים גדולים בענין זה, כי בוודאי הצדיקים הגדולים, בוודאי זוכין להשגות גדולות יותר, אבל אפי' הפחות שבפחותים, אם ירצה לדבק א"ע בהשי"ת ובתורתו ומצוותיו הקדושים, לפי ערכו הוא ג"כ יכול להתענג על ה', ולזכות שיהיה לו די באלהותו ית' לעד ולנצח, עד שיחיה חיים נצחיים, כנ"ל.

יח. לעתיד לבוא יזכו כל הברואים לזה, שיהיה להם די באלהותו לבד כנ"ל, אבל ישראל הקדושים יזכו למעלה יתירה, שישגו בכל פעם השגות אלוהותו בכל פעם בקדושה יתירה, עד שיבלו שפתותיהם מלומר די, כי בכל השגה שישגו יאמרו די כנ"ל, וע"כ בכל פעם שישגו השגה יתירה, יבינו בכל פעם שדי באלהותו ית' לכל בריה, וע"כ יבלו שפתותיהם מלומר די, עי"ש בפנים ותבין יותר, וע"ז נאמר עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה למחכה לו, ואי אפשר לדבר בזה יותר, רק כל חד כפום מה דמשער בליבי וכו', אשרי המחכה לזה, אשרי כל חוסי בצדיקים כאלו שזוכים בחיי חיותם לחיים נצחיים, להתענג על ה', ואינם רוצים בשום תענוג בעולם, רק מתענגים על ה' ותורתו ומצוותיו ית', שזה עיקר התענוגים שלהם, אשרי כל חוסי בו.

יט. עיקר קדושת התפילין נמשכים ע"י קדושת כהונת אהרן הכהן, שזכה לכהונה ע"י ראיית פני משרע"ה, ושמח בלבו, כמו שארז"ל, וע"כ זכה לכהונה, לעבוד עבודתו בביהמ"ק, ששם עיקר התנוצצות המוחין, בחי' מלאכת המשכן, בחי' חזית איש מהיר במלאכתו, שהם הכהנים, כמו שארז"ל כהנים זריזים הם, שהם זריזין במלאכתם, מלאכת הקודש, שע"י"ז הם זוכין להתנוצצות המוחין, משם נמשך קדושת התפילין, מראיית פני הצדיק האמת, כנ"ל.

כ. עיקר תחיית המתים יהיה ע"י זרע אהרן הכהן, ע"י אליהו זכור לטוב, וכ"ז ע"י שראה פני הצדיק שהוא משרע"ה, ושמח בלבו, מחמת גודל ענותנותו בלי שום קנאה, שע"י ראיית הצדיק זוכין לתחיית המתים, שהוא חיים נצחיים, כנ"ל.

כא. ע"י קדושת התפילין זוכין להמשיך ע"ע קדושת ופרישות משרע"ה, שזכו כל ישראל בשעת קבלת התורה, שעל ידי זה זוכין לתחיית המתים, שהוא בחי' ענוה אמתית, שזה ענין מה שציוה השי"ת ליתן הבכורות לכהן, מחמת שצריכין לקדש ההולדה הראשונה שע"י"ז זוכין לקדושת הברית באמת, ע"ש בפנים היטב.

כב. התפילין הם מדברים מקדושת הבכורים, והפרשה האחרונה מסיימת בתחיית המתים, הכל מרמז שע"י קדושת התפילין, זוכין לקבל ע"ע קדושת ופרישות משה רבנו ע"ה ואהרן הכהן, שזה עיקר תחיית המתים, בחי' הקיצו ורננו שוכני עפר, בחינת ענוה ושפלות של משה רבנו ע"ה, המושרש בכל אבר מישראל, כנ"ל.

כג. עיקר קדושת התפילין נמשכין מקדושת א"י, ששם זוכין לאור הפנים דקדושה, בחי' תחיית המתים,

שהוא בחי' ענוה ושפלות באמת, וע"כ עיקר תחיית המתים יהיה בא"י כמו שאמרו רז"ל, בחי' הקיצו ורננו שוכני עפר, בחי' קדושת עפר א"י, שהוא ענוה ושפלות באמת, שהוא עיקר החיים נצחיים, כי עיקר הענוה הוא לשום א"ע כעפר ממש, אבל צריך ליזהר מענוה פסולה, שנקראת חנופה, כמו שאמרו רז"ל, שזה בחי' עפר חוץ לארץ, בחי' עפר טמא, ששם אחיזת הסט"א והעצבות ונשיכת הנחש, וצריך לבקש מהשי"ת, שיזכה לענוה דקדושה, שלא יהיה עצל ונבזה, שזה הוא ענוה פסולה, אבל ענוה דקדושה הוא עיקר החיים, שזה זוכין רק בא"י, בחי' עפר ארץ הקדושה, שע"י זוכין לאור הפנים, בחי' תפילין, וע"כ מדברים כל הפרשיות של תפילין מארץ ישראל ומתחיית המתים, כמו שדרשו רז"ל על פסוק למען ירבו ימיכם, מכאן לתחיית המתים מן התורה, עי"ש.

כד. ע"י קדושת מצות תפילין זוכין ליראה ובושה מהשי"ת, בחינת קדושת שבת, ירא בשבת, ירא שבת, שזוכין להתבייש מהשי"ת, אפי' להושיט המאכל לתוך פיו, כי מאן דאכיל דלאו זיליה בהית לאסתכוליה באפי', כי כ"א כפי מה שיוזע בנפשו הוא יודע שאין לו שום זכות, אפי' לעשות שום מצוה, כי לפי גודל קדושת כל מצוה ומצוה, אין לו שום זכות לזכות לעשות המצוה, אך אפילו להושיט מאכל לתוך פיו, ג"כ הוא צריך להתבייש מהשי"ת, מכ"ש שזוכה ע"י קדושת התפילין להתבייש מהשי"ת, שלא לעשות ח"ו שום נידנוד עבירה, כי זוכה ליראה שלימה ובושה, כמו שזכו כל ישראל בשעת מתן תורה, שכ"ז זכו כל ישראל ע"י משרע"ה, שראו פני משה רבינו ע"ה, שע"י זכו לשפלות וענוה באמת, וליראה ולבושה, כנ"ל.

כה. צריך האדם לקדש את אכילתו, שיאכל בקדושה ובטהרה, שיהיה עיקר חיותו מהאכילה ע"י ניצוצות הקדושים שיש בכל דבר מאכל, שע"ז יהיה חיותו שיחיה ע"י אכילה, שיהיה לו ענוה אמתית, ולא יאכל בשביל גשמיות המאכל, שמזה בא גסות וגאווה ר"ל, כמ"ש פן תאכל ושבעת ורם לבבך, כי כשאינו אוכל בקדושה, אזי נעשה מאכילתו התעלמות הענוה, בחי' מיתה, שמתגבר ח"ו הגוף על הנפש, שע"ז מוכרח הנפש לצאת מן הגוף ולהתעלם בתכלית הנעלם, וכ"ז נמשך מחטא אדה"ר טו"ר, אבל כשאוכל בקדושה וזוכה ליראה ולבושה, להתבייש מהשי"ת בשעת אכילתו, אזי זוכה לחיים נצחיים, בחי' ענוה ושפלות אמיתי, שהוא עיקר תחיית המתים, כי ממשיך החיים משורשו, שהוא התורה, בחי' ותורתך בתוך מעי, ע"ש בפנים.

כו. כשאינו אוכל חס ושלום בקדושה על פי התורה, אזי אינו מעורר וממשיך חיים נצחיים כנ"ל, רק חיותו הוא מהפסולת גמור, שהוא בחי' גיאות ורום לבב, שהוא חיות דסט"א ח"ו, שהוא באמת מיתה, בחי' כי ביום אכלך ממנו מות תמות, ע"כ צריכין בשעת אכילה ליזהר מאוד להמשיך עליו בושה מהשי"ת, שע"ז נחיה השפלות, שהוא בחי' חיים נצחיים כנ"ל, היינו שיתבייש מהשי"ת, אפי' להושיט המאכל לתוך פיו, מחמת יראה ובושה מהשי"ת.

כז. ע"י אכילת מצה ואיסור חמץ בפסח, זוכין לכל הנ"ל, שע"ז זוכין ליציאת מצרים, היינו לבטל כל הגבולים והמצרים, וזוכין לחיים נצחיים, בחי' בלתי גבול, בחינת נחלה בלי מצרים כנ"ל, כי אכילת חמץ הוא בחי' גיאות,

ויש בו אחיזת הגיאות מאוד, כי חמץ עולה בנפיחה, בחי' גיאות, שמעלה ומרומם עצמו ע"י רוח גבוהה שבקרבו, וע"כ בפסח בשעת יציאת מצרים, שעדיין קודם קבלת התורה, א"א להכניע הרוח גבוהה הזה, כי עיקר ביטולו ע"י התורה, שנמשכת ע"י איש אשר רוח בו, בחינת התנוצצות המוחין, בחי' ורוח אלקים מרחפת על פני המים כנ"ל, שע"י חידושי תורה שהוא בחינת קבלת התורה, מכניעין ומבטלין הגיאות, שהוא רוח גבוהה, רוח רעה, רוח שטות, וזוכין לענוה ולבושה מהשי"ת, ובחי' השפלות כנ"ל, אבל בפסח בשעת יציאת מצרים, עדיין קודם קבלת התורה, ע"כ צריכין ליהרר מאוד מחמץ, שיש בו אחיזת הרוח והאור של עוה"ז ביותר, שע"י עולה בנפיחה, בחי' רוח גבוהה רוח הטומאה, ע"כ צריכין לאכול מצה, שהיא נאפית בחפזון, קודם שמתחיל לשלוט ולהתאחז בהעיסה הרוח והאור של זה העולם, כנ"ל.

כח. אכילת מצה נמשכת ממקום גבוה מאוד, מבחינת התנוצצות המוחין המאירין אז בליל שמורים בהארה גדולה מאוד, ע"י ראיית פני הצדיק האמת לבד, אעפ"י שלא קבלנו ממנו עדיין שום תורה, רק ע"י ראיית פני משה, בחי' האמונה שהאמינו בנבואת משה רבינו ע"ה, כמ"ש ויאמן העם, כי זה עיקר ראיית פני הצדיק, כשמאמין בו, כי כשרואה פני הצדיק ואינו מאמין בו, זה אינו נקרא בשם ראייה כלל, אבל ישראל הקדושים ראו את משה, והאמינו בו שזה עיקר ראיית פני הצדיק, ועי"ז נמשך עליהם התנוצצות המוחין בליל שמורים, שמאיר אז הארה גדולה משם שלא כסדר, ועי"ז היתה הגאולה, כמובא בכתבים, ומשם נמשך קדושת המצה של פסח, שנמשך קדושת המוחין קודם קבלת התורה, ומחמת זה אסור

לאכול חמץ, כי קודם קבלת התורה שא"א לברר הרוח גבוהה, ולזכות לענוה אמיתית, כ"א ע"י אכילת מצה בקדושה, שע"ז בורחין מרוח זה העולם לגמרי, שלא יתאחז בהאכילה, וזוכין לאכול בקדושה, עד שזוכין ליראה ובושה כנ"ל, שמתביישין מהשי"ת באמת, שזה עיקר החיים והתחיה שיהיה לעתיד, וע"כ המצה נקראת לחם עוני, שזוכין ע"י אכילת מצה לבחי' הכנעה וענוה אמיתית, שהוא עיקר החיים, שהוא קדושת אכילת מצה, כנ"ל.

כט. בשעת קריעת ים סוף נתגלה ונמשך בחי' קבלת התורה, ועל ידי התורה מבררין הרוח שבחמץ, כי קי"ס עיקרו נמשך ע"י רוח אלקים, בחי' ורוח אלקים מרחפת על פני המים, וע"כ זכו בשעת קי"ס להשגות גדולות, בחינת ביאורי וחידושי תורה, שאז נבקעו כל מעיינות החכמה של מימי התורה, וע"כ אחר יום קי"ס הותר החמץ, כי אז יכולין להכניע הרוח גבוהה, ולזכות שתהיה האכילה בחי' חיים אמתיים, בחי' ענוה שהוא עיקר החיים, כנ"ל.

ל. ע"י קדושת התפילין שמניחם בקדושה בגוף נקי, מבטלין הגאווה וזוכין לרוח אלהים, שהוא רוח חיים אמתיים, שהוא רוח אלקים, בחי' חידושי וביאורי התורה, בחי' ענוה באמת, כי עיקר הסירחון שיש באדם הוא ע"י גאווה שהוא בחי' קיא צואה, בחי' ע"ז, כי השי"ת יצר את האדם בחכמה נפלאה כזאת, שיהיה נעשה מהישות והפסולת סירחון וטינוף כזה ריח רע כזה, כדי שהאדם יבין ויראה שפלותו, אם יש לו במה להתגאות, מאחר שיוצא ממנו סירחון וריח רע כזה, וכמו שפירש"י ז"ל על הפסוק מלאכת תופיך על חירם מלך צור, עי"ש ביחזקאל (פרק כ"ח), ע"כ צריכין להניח תפילין בקדושה בגוף נקי,

לבטל הגסות והסירחון והריח רע, שהוא בחי' ע"ז קיא צואה, כנ"ל, ולזכות ע"י קדושת התפילין לענוה אמתית, בחי' חידושי וביאורי התורה, שהם חיים נצחיים, בחי' תחיית המתים שנחי' השפלות של כאו"א, כנ"ל.

לא. תפילין של ראש הם בחי' אור הפנים, בחי' התנוצצות המוחין שמקבלין מהסתכלות פני הצדיק, כנ"ל, שע"ז מקבלין גדולה, בחי' מלכות, כי המלכות היא מקושרת בהמוחין, בחינת מלך אסור ברהטים, כמובא שזה בחי' הקשר של ד', שיוצא מהתפילין של ראש, כי ע"י קדושת הקשר של ד', זוכין לקדושת המלכות, בחינת משיח כידוע, שע"ז זוכין לחידושי וביאורי התורה, שמקבל כ"א כראוי לו, וכ"ז זוכין ע"י תפילין של ראש, שהוא בד' בתים, בחינת מלכות שהיא בחי' ד', כמובא.

לב. מה שמבואר בכתבים שמתפילין של ראש יוצא האור, שהוא בחי' קשר של ד' שמחובר בשל ראש, ואח"כ יוצא משם אור התפילין של יד, ומשם יוצא אור הקשר של יד שהוא יו"ד, שצריך ליהרר שיהיה סמוך להתפילין ולא יזח משם, רק שבהנחה מניחין של יד תחילה, ע"ש בכוונות, זה מרמז על כל הנ"ל, שהתפילין של ראש הוא עיקר אור הפנים, שזוכין על ידי התנוצצות המוחין, מהסתכלות פני הצדיק האמת, וע"ז מקבלין גדולה שהיא בחינת מלכות כנ"ל, שזה האור של הקשר של ד' בחי' מלכות משיח, כמובא, וע"ז זוכין לחידושי וביאורי התורה, וע"כ בתפילין של ראש המוחין בד' בתים, כי קודם שזוכין לביאורי התורה הקדושה בתחילת התנוצצות המוחין, הם בד' בתים, בחי' המוחין שהם בחינת ד', וכמ"ש בחכמה ובתבונה ובדעת ובכל מלאכה, כי כל מוח נמשך לתוך

בית אחד, שכללם הם ד', ואח"כ כשזוכין לצמצם המוחין, בשכל גדול במלאכה גדולה, עד שבונים החידושי תורה בשלימות, עיקר החידוש והביאור הוא, מה שמכניסים התנוצצות המוחין לתוך בית אחד, דהיינו לתוך דרוש וביאור אחד, ועי"ז זוכין לבושה להתבייש מהשי"ת, בחי' יראה, וירא בשת, בחי' יד כהה, בחינת הבושה, שזוכין ע"י קדושת התפילין, בחי' ענוה באמת, בחי' חיי עוה"ב, שהוא בחי' יו"ד, בחי' אור הקשר של יו"ד, שמקושר בהמוחין, בחי' תפילין של יד כנ"ל, בחי' יד כהה, בחי' בושה כנ"ל, שזה סוד מה שבתפילין של יד הוא בבית אחד, ותפילין של ראש בד' בתים, כנ"ל.

לג. ע"י הנחת תפילין בקדושה ביד שמאל, זוכין להכניע סטרא דשמאלא, בחי' סטרא דמותא, כי עיקר כוונת תפילין, הוא לזכות לחיים נצחיים, כנ"ל.

לד. עיקר קדושת התפילין נמשך מקבלת התורה, שע"י תפילין זוכין בכל יום לקבלת התורה, שנמשכין מהסתכלות פני הצדיקים האמתיים, שהם הפאר והיופי של הדור, בחינת תפילין, שנקראים פאר, וכל המקורבים להצדיקי אמת והנלווים אליהם, מקבלים הפאר, ועיקר הוא הביאורי תורה, שזוכים על ידי התפארות מהצדיק האמת, וזוכין לכל הנ"ל, כי מהם מקבלים כל ישראל אור קדושת התפילין בכל יום, כנ"ל.

לה. מי שרוצה להיות יהודי באמת, צריך להיות גבור חיל, ולא להיות עצל ורוע מזל שקורין (שלימיזאלניק) בל"א, כי עיקר הענוה הוא שפלות, שזה הוא חיים נצחיים, שזה עיקר תחיית המתים, וע"כ העיקר שיהיה לו

עזות דקדושה, ושיהיה חזק ואמיץ לעמוד כנגד כל המונעים, וכל מיני מניעות ומסיתים ומעכבים אותו מדברים שבקדושה, הן מניעות מבחוץ מבני אדם אחרים קרובים ורחוקים, הן מניעות מחמת עצמו, מה שהבע"ד מבלבל אותו במחשבותיו הרבה בכל יום ובכל עת, ומחלישים דעתו הרבה, ורוצים להפילו בכל עת, צריך להיות חזק בדעתו, ולעמוד כנגד כולם, ע"פ הדרכים והעצות הטובות והתחזקות הנאמרים בספרי אדמו"ר ז"ל, המשיבין את הנפש בשבעה משיבי טעם, בכל מיני ירידות שבעולם ר"ל, נמצא שצריך עזות והתחזקות הרבה לבלי להניח א"ע ליפול בשום אופן שום נפילה בעלמא, רק להיות שמח בכל עת בחסדי ה' וטובו, שזה בחינת ויגבה לבו בדרכי ה', ואעפ"כ גיאות וגסות הוא איסור גדול והוא תועבת ה', על כן צריכין לבקש מהשי"ת שיזכה לענוה אמיתית, ששם הענוה והגדלות דקדושה הכל אחד לגמרי, וכ"ז זוכין ע"י קדושת תפילין דרש"י, ותפילין דר"ת, כי ע"י תפילין דרש"י זוכין ששם החסדים קודמין לגבורות כמובא, בחי' שם הוי' כסדר, זה בחי' שזוכין לענוה ושפלות אמיתי, בחינת אין ממש, וע"י תפילין דר"ת זוכין לגדלות דקדושה, בחי' ויגבה לבו בדרכי ה', שלא יפול משום מניעה ומעכב מעבודת השי"ת, רק יהיה חזק בדעתו בחינת גבורות שקודמין לחסדים, כמובא בכוונות, וע"י שמניחים אלו השני תפילין דרש"י ודר"ת, זוכין להמשיך ע"ע אלו השני בחי' בקדושה, היינו לענוה אמיתית, שהיא שפלות אמיתית, ולבחי' גדלות דקדושה, ולבלי להיות עצל ונבזה שקורין שלימזאלניק, רק יהיה שמח בכל עת בחסדי השי"ת, שזה עיקר החיים הנצחיים, בחי' תחיית המתים, שכ"ז זוכין על ידי קדושת השני תפילין דרש"י ודר"ת, כנ"ל.

לו. התעוררות מהשינה בכל יום הוא בחי' תחיית המתים, שנמשך מביאורי התורה שנמשכין מהתנוצצות המוחין כנ"ל, ועל כן מברכין בכל יום המחזיר נשמות לפגרים מתים, וזה בחי' הנטילת ידים שצריכין ליטול ידים בשחרית במים, כי המים נמשכין מבחי' ורוח אלקים מרחפת על פני המים, ומשם מטהרין את הידים, מסטרא דמותא, שנאחז בשעת שינה, כי ע"י ביאורי התורה שכ"א זוכה, עי"ז נחיה השפלות והענוה, שזה עיקר תחיית המתים, ועי"ז נתבטל סטרא דמותא, וע"כ מטהרין את הידים במים כשקמים מהשינה, כנ"ל.

לז. ברכת אשר יצר שמברכין בכל בוקר, כי אז זוכין להכניע גיאות דס"א, בחי' קיא צואה ע"ז, שנמשך מפסולת גמור של גשמיות העשיה, שהוא מותרות גמור, שהוא הגיאות והגדלות, שנקרא מותרות, כמ"ש ומשלם על יתר עושי גאווה, וע"כ על ידי שמברכין הברכה אשר יצר את האדם בחכמה, ומסיימין ומפליא לעשות, כי הוא פלא גדול הפלא ופלא, שהשי"ת יצר את האדם בחכמה נפלאה, שיהי' לו כח לדחות הפסולת והמותרות, שהם בחי' גיאות וע"ז סטרא דמותא, ולזכות לענוה אמיתית, שהיא עיקר החיים נצחיים כנ"ל, ע"י שמברר הטוב מתוך הפסולת, שלא יהיה נכשל בענוה פסולה או בגיאות ח"ו, כנ"ל.

לח. לילה הוא בחי' סטרא דמותא שאז שלטא בלילה, שנמשך מחטא אדה"ר, מפגם הענוה כנ"ל, ואור היום זה הוא בחי' התעוררות מהשינה, בחי' תחיית המתים, שנחי' הענוה והשפלות כנ"ל, אבל צריכין הבחנה גדולה שלא יטעה בין יום ולילה, שלא יהפוך את האמת, כי צריכין לשמור א"ע מענוה פסולה, שלא יהיה עצל כנ"ל, וכן להיפך

לפעמים יש אחד שמשתרר ומתגאה ומתגדל על ישראל, ואומר שכוונתו לשמים, ובאמת הוא נלכד בגיאות, ע"כ צריכין הבחנה יתירה לבקש מהשי"ת, שיזכה לענוה אמיתית באמת, בלי שום גיאות כלל, וזה שאנו מברכין בכל יום אשר נתן לשכוי בינה להבחין בין יום ובין לילה, היינו שאנו מברכין להשי"ת שזיכנו בתורתו הקדושה, להבחין בין אור לחושך, בין מות לחיים נצחיים כנ"ל, ע"י קדושת התורה, והצדיקים אמתיים, שאנו זוכין להתקרב אליהם, ולדברי קדשם הנאמרים באמת, ולהסתכל על אור פניהם הקדושים כנ"ל, שע"י זוכין לענוה ושפלות אמיתי, שהוא עיקר החיים, כי ענוה אמתית היא בחי חיים, בחי התעוררות השינה, שהוא בחי אור יום, כנ"ל.

לט. עיקר הענוה הוא שיהיה בעינו אין ממש, ואעפ"כ יהיה חזק ואמיץ וגבור חיל מאוד, לעמוד כנגד כל המונעים אותו מעבודת השי"ת, בבחי' ויגבה לבו בדרכי ה', כי באמת בקדושה הוא הכל אחד, כמ"ש בכל מקום שאתה מוצא גדולתו שם אתה מוצא ענותנותו, וזה בחי' גוף ונפש, גוף הוא בחי' ישות, ונפש הוא בחי' ענוה ואין, ועיקר חיות האדם הוא ע"י הנפש, היינו חיבור הגוף והנפש בקדושה, שיזכה לענוה בשלימות, עד שיתחבר אפי' הישות שהוא הגוף, שיהיה הגוף צח וזך מאוד מאוד בקדושה, שיהיה נכלל עם הנפש בתכלית האחדות, וכ"ז אנו צריכין להמשיך על עצמינו בכל יום, שזה עיקר עבודתינו כל ימינו הוא לזכות לתחיית המתים, שאז יהיה הגוף עם הנפש בקדושה, שיהיה הגוף בטל לגבי הנפש, היינו שעיקר ישות הגוף יהיה בקדושה, שירגיש השפלות של משרע"ה המושרש בכל אבר ואבר של הגוף, ויהיה חזק לשבר כל

המניעות מעבודת השי"ת, שזה בחי' גדלות בקדושה, ולא ח"ו שיהיה בגיאות ובגדלות שלא לשם שמים ח"ו, שזה הגדלות הוא ישות וגשמיות, רק יהיה בעיניו שפל ואין ממש, ואעפ"כ יהיה חזק וגבור חיל, לבלי ליפול משום דבר כלל, כנ"ל.

מ. ענין הברכות שאנו מברכין בכל יום ברכת השחר, על כל דבר בפרטיות, פוקח עוורים, ומתיר אסורים, וזוקף כפופים, כדי לעורר החיות של כל אבר ואבר, ע"י הברכה, שעיקר החיות הוא הענוה והשפלות של משרע"ה, שמלוּבש בכל אבר ואבר כנ"ל, כי כל הברכות נמשכין מהצדיק האמת, כי הוא מקור הברכה, שעל ידו נמשכים חיים נצחיים, כנ"ל.

מא. עיקר החיים נצחיים הוא שיזכה תמיד להודות ולהלל לשמו ית', ולברך שמו הגדול והקדוש תמיד, שזה עיקר תכלית חיי עוה"ב, וע"כ ע"י הברכות שאנו מברכין אנו ממשיכין על עצמינו, בחי' חיים נצחיים, בחי' הענוה של משרע"ה שמלוּבש בכל אבר ואבר, וזה שאנו אומרים כל זמן שהנשמה בקרבי מודה אני לפניך, כי זה עיקר חיות הנשמה שניתנה לאדם, להודות ולהלל לשמו ית' תמיד, כנ"ל.

מב. עיקר תחיית המתים, שיזכה כל אחד כפי הלבושים שזכה לתקן בחייו ע"י תורה ומצוות ומעש"ט, שע"י נעשה חילוקא דרבנן, שזה עיקר קבלת השכר כידוע, וע"כ אנו מברכין בכל יום בבוקר ברכת מלבוש ערומים, להמשיך עלינו תיקון הלבושים הקדושים, שהם בחי' תחיית המתים, כנ"ל.

אוצר החכמה

מג. תיקון הלבושים הוא בחינת תיקון הגיאות, שע"י תיקון הלבושים בקדושה, מבטלין הגיאות מעצמו, התלויים בהלבושים, שדרך האדם להתגאות בהם, וע"י הלבושים בקדושה, מעלין הגיאות לשרשו להשי"ת, כמ"ש ה' מלך גאות לבש, וכל זה זוכין ע"י קדושת טלית ותפילין, שהם עיקר הלבושים דקדושה.

מד. כי קודם חטא אדה"ר לא היו צריכין לתיקון הלבושים, כי לא היה עדיין בושה, כמ"ש ולא יתבוששו, מחמת שלא היה נכשל בשום חטא כלל, אבל אחר החטא שאז היה צריך להתבייש מהשי"ת, בחי' יראה ובושה מהשי"ת, וכמ"ש ואירא כי עירום אנכי, ע"כ חמל השי"ת עליו ועשה לו מלבושים, כמ"ש ויעשה ה' א' לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם, כי הלבושים הם תיקון הבושה, וע"כ עיקר התיקון לזכות לתחיית המתים, לבטל סטרא דמותא, הוא על ידי הבושה ותשובה, ששב בתשובה ומתבייש מהשי"ת, כנ"ל, וע"כ אנו מתעטפין בטלית שהוא הלבוש דקדושה, לכסות על הבושה, כי לא היה לנו כח לסבול הבושה שלנו, כי צריך האדם להתבייש מהשי"ת אפי' לעשות מצוה כנ"ל, ע"כ בחמלתו ית' ציוה עלינו להקדים בכל בוקר להתלבש בטלית של מצוה, שהוא בחי' חילוקא דרבנן, שהוא מכסה על הבושה כנ"ל, ועי"ז זוכין אח"כ לקדושת התפילין, בחי' התנוצצות המוחין כנ"ל, שע"י נמשכים חיים נצחיים.

מה. מה שאנו אומרים בשעת עטיפת הטלית, מה יקר חסדך אלקים ובני אדם בצל כנפיך יחסיון, הוא מרמז על מה שאנו משבחים את השי"ת, שהפליא חסדו עמנו ונתן לנו כנפי הציצית, שנוכל לחסות בצל כנפיו מגודל

בשתינו וכלימתנו, שכ"ז הוא ע"י חסדי ה', ע"י קדושת הציצית שזיכה אותנו כנ"ל.

מו. ע"י ענוה פסולה הוא נותן כח להגיאות, מאחר שמבטל עצמו נגד הבעלי גאווה הרוצים להרחיקו מדרכי אמת ומצדיקי אמת, שזה היה פגם שאול המלך, שביטל עצמו נגד דעת דואג, לעבור על דברי שמואל הנביא, והחיה את אגג ימ"ש, שממנו יצא המן ימ"ש, שהוא בחי' גיאות, כי המן עשה עצמו ע"ז, שהוא גיאות, שהוא ע"ז כנ"ל, וכ"ז היה ע"י שהקטין שאול המלך א"ע, ע"ז נתן ח"ו כח בהגיאות, שהקטין א"ע במקום שאין צריכין להקטין א"ע, ומרדכי תיקן את זה, וע"כ לא רצה להשתחוות להמן, כי מרדכי היה עניו באמת, ואעפ"י שהיה בבחי' אין בעיני עצמו, אעפ"כ לא רצה להכניע א"ע נגד הבעלי גאווה, שהם בחי' המן, כנ"ל.

מוז. עיקר כח המן היה ע"י שפגמו באותו הדור במאכלי איסור, שנהנו מסעודת אחשורוש, כי פגם האכילה הוא בחי' פגם הגיאות, שהוא בחינת מותרת ופסולת כנ"ל, גם שהשתחו לצלם שהוא ע"ז, שהוא ג"כ בחי' גיאות, גם נכשלו בנשים נכריות, שהוא פגם הברית, זה ג"כ פגם הנ"ל, כי א"א לזכות לענוה אמיתית, כ"א ע"י שממשיכין על עצמם קדושה ופרישות וקדושת הברית הנמשך מקדושת ופרישות משרע"ה כנ"ל, וע"כ הכנעת המן היה ע"י מרדכי ואסתר, וכן בכל שנה ושנה ע"י קריאת המגילה הקדושה, מפרסמין גדולת הנס, שנעשה ע"י מרדכי ואסתר, ע"י מעשיהם והנהגותיהם, שנהגו אז בחכמה נפלאה ובצדקות נוראה ובקדושה גדולה. בזה מראין פניהם ומאירין אור פניהם הקדושים שהוא גנוז בתוך המגילה

הקדושה, שהוא ספר שלהם הקדוש, עי"ז מאיר עלינו הארת פניהם הקדושים, שעיי"ז יש לנו כח בכל שנה ושנה, וכל אדם ואדם, להכניע קליפת המן עמלק ימ"ש, שהוא בחי' הגיאות, לבטל סטרא דמותא, שביקש המן שישלוט ח"ו, בחינת להשמיד להרוג ולאבד ח"ו, וע"י הארת פני מרדכי ואסתר, זוכין לענוה ולחיים נצחיים, שכ"ז זוכין ע"י ראיית פני הצדיק, כנ"ל.

מח. בענין הענוה והגדלות דקדושה, יש בענין זה משקל גדול ודק מאוד, שצריכין להיות עניו בתכלית השפלות והענוה, להיות בחי' מה ואין ממש, ואעפ"כ יהיה גבור חיל וחזק מאוד, נגד כל הרשעים והמונעים, כמו שארז"ל על דוד המלך ע"ה, עדיני העצני כשהוא עוסק בתורה היה מתקשר כתולעת, וכשיצא למלחמה היה מתקשה כעץ, בחי' עזות דקדושה וענוה, שהוא עיקר השלימות, וכ"ז א"א לזכות אלא על ידי תשובה באמת, להתפלל הרבה להשי"ת, שהוא ברחמיו יורהו האמת לאמתו, שזה בחי' הגורל שהיה הכהן גדול מפיל על שני השעירים, שהם בחי' שני מיני עזות, עזות דקדושה, ועזות דסט"א, וע"כ דייקא ביוה"כ שהוא יום התשובה, זכה לכוון האמת, גורל אחד לה' זה בחי' עזות דקדושה, וגורל אחד לעזאזל זה בחי' עזות דסט"א, שהוא בחי' ענוה פסולה, כי אז זכה לכנוס ולבוא לפני ולפנים, ששם עיקר הביטול, ושם זכה לענוה בשלימות, כי ניצול מענוה פסולה, ע"י קדושת הגורל הנ"ל.

מט. בפורים זוכין להכניע ולהפיל את המן ימ"ש, ולהמשיך קדושת יוה"כ, שהוא גורל דקדושה, שעיי"ז זוכין לענוה אמתיית, ומכניעים הגורל דסט"א, בחי' הגורל

שהפיל המן הרשע, שרצה לפגום בהגורל דקדושה, ע"י הגיאות והע"ז שלו, אבל ע"י קדושת מרדכי שהכניס תשובה בישראל, עד שביטלו א"ע להשי"ת, זכו להכניע ולהשפיל את הסט"א בחינת קליפת המן ימ"ש, וזכו לקדושת יוה"כ, בחי' פורים על שם הפור, בחי' קדושת הגורל, שזכו להנצל מעזות של הרשעים, שהם בחי' המן, וזכו לעזות דקדושה, שהוא בחי' ענוה ושפלות, שהוא עיקר תחיית המתים, כנ"ל.

ג. ע"י צדקה זוכין לאור הפנים, עד שזוכין לבחי' תחיית המתים, שהוא ענוה באמת, שהוא עיקר החיים של כל האברים, שזוכין להיות עניו בתכלית הענוה, להיות אין ממש, בלי שום טעות ופניה כלל, ואעפ"כ יהיה חזק ואמיץ מאוד, ולבלי להניח להפיל א"ע בשום דבר.

נא. מה שהאדם העשיר אינו רוצה ליתן כפי יכולתו זהו מחמת גסותו, שאינו נותן דעתו כלל על דחקות העני, ועל ריבוי עשירותו, ואינו משים על לבו כלל, מדוע מגיע לו כ"כ עשירות וכלי כסף ומרגליות וכו', והעני יש לו דחקות כזו ובביתו אין לחם ושמלה, כי אם היה משים אל לבו זאת, בודאי היה נותן לו בשפע גדול ובלב טוב, רק מחמת גסותו איננו נותן לב לזה כלל ונדמה לו כאילו מגיע לו כל מה שיש לו, וחפץ עוד יותר ויותר, ונדמה לו שהעני הוא גזלן ורוצח, מה שמבקש ממנו נדבה, ע"כ צריך כל אדם שחננו השי"ת באיזה עשירות הן רב הן מעט, מכ"ש העשירים הגדולים שיש להם אלפים ורבבות ובתיהם מלאים כל טוב, בגדים ותכשיטין ואבנים טובות ומרגליות, שישימו אל לבם היטב שפלותם באמת, ויזכירו א"ע היטב, שיכול להיות שהעני הוא טוב וכשר יותר ממנו, וישתתף

[קמט]

עצמו בצערו של העני ודוחקו, ויתן לו צדקה בשתי ידיו בשמחה ובהרחבה גדולה, ועי"ז יזכה לענוה באמת, בחי' תחיית המתים, כי ע"י הצדקה הוא מחיה את העני, שהעני הוא בחי' שפלות וענוה, אבל הענוה של העני הוא אינו בשלימות, כי מחמת גודל עניותו בא לידי ענוה פסולה, שהוא נבזה ועצל ח"ו, במקום שאין צריך להקטין א"ע וכו', וע"י שהעשיר משפיע לו נדבת לבו ומחיה אותו, עי"ז מגביה ומרים אותו מבחי' מוחין דקטנות, שהוא ענוה פסולה, וגם העשיר ע"י שמחסר מעט ממונו, ונותן צדקה לעני, עי"ז משפיל א"ע וממעט גסותו, וע"י הצדקה שניהן נתתקנו, בחי' הענוה והגדלות, שיהיו שניהם נכללין בקדושה, כנ"ל.

נב. צריך להשתדל לראות פני רבו הצדיק האמת, ולהסתכל בו בעת יופיו והדרו, בבחי' מלך ביופיו תחזינה עיניך, ולקבל אור פניו, שע"י זוכין לביאורי התורה, וכשמקבל קדושת יו"ט, זה בחי' קבלת פני רבו, כי עיקר הימים טובים תלוי בצדיקי האמת, וע"כ כשמקבל את הימים טובים בקדושה, זה בחי' קבלת והסתכלות פני הרב, וע"י קדושת יו"ט, נמשך על כל ישראל קדושת הארת פני הצדיקים, וזוכין לבחי' קבלת התורה, בחי' תשובה ובושה דקדושה, וזוכין לשמירת הברית, וכ"ז זוכין בכל יום, ע"י קדושת מצות תפילין, כי כל זה הוא כלול בקדושת התפילין, כנ"ל.

נג. ע"י קדושת פורים מכניעין קליפת עמלק, שהוא זוהמת הנחש, כי ע"י קליפת עמלק ימ"ש, נמשך הגיאות דסט"א, להרחיק את ישראל מעבודת השי"ת ומצדיקי אמת, שע"י זוכין לענוה אמיתית, שהוא עיקר החיים

נצחיים, שהוא תחיית המתים כנ"ל, אבל הסט"א בחי קליפת עמלק, הוא רוצה תמיד לעשות פירוד בין הדבקים, להפריד המלכות שהיא צרורה ודבוקה תמיד בהמוחין דקדושה, וח"ו עי"ז נעשה פירוד בין קוב"ה ושכינתיה, שהוא בחינת מלכות, כידוע ומובן בכתבים, וכל התגברות של הסט"א הוא ע"י הגיאות, שמשם נמשך כל המחלוקת על צדיקי אמת, ועי"ז הם מרחקים נפשות ישראל מלהתקרב לצדיקי אמת, ואז המוחין הם בהעלם והסתרה, כי אינם מתנוצצים המוחין, כי עיקר התנוצצות המוחין הוא ע"י ראיית פני הצדיקים, ואז המלכות נפרדת מדודה, ועי"ז גורמין ח"ו שהשכינה בגלות, וניטלה המלכות והממשלה מישראל, וניתנה להעכו"ם והרשעים, שמקבלין ח"ו המלכות ומושלין עלינו, וע"י קדושת פורים וקריאת המגילה ושאר המצוות שזוכין בפורים, זוכין להכניע ולמחות זכר עמלק המן ימ"ש, וזוכין להחזיר המלכות דקדושה שתהיה צרורה ודבוקה עם דודה, וזוכין לענוה ושפלות אמיתית, שהוא עיקר החיים נצחיים, ולבטל סטרא דמותא, וזוכין לקדושת אהרן הכהן, כנ"ל, וליראה שלימה שהוא בוש דקדושה, שזה בחי' כהנים בעבודתם ולוים בדוכנם וישראל במעמדם, שהוא בחי' תחיית המתים, שאז עיקר המעמד של האדם, כי בעוה"ז אין שום מעמד להאדם, מחמת שסופו לשכב ולמות, אבל ע"י תחיית המתים, אז יזכו כל ישראל במעמד טוב, בחי' הנך שוכב עם אבותיך וקם, בחינת בלע המות לנצח, שנזכה לעמוד בתחיה ולא נחזור לעפר, כמו שאמרו רז"ל, שכ"ז זוכין ע"י קדושת פורים, קדושת והארת פני מרדכי ואסתר, כנ"ל.

נד. ע"י קדושת והארת פני מרדכי ואסתר, זוכין לענוה ובושה דקדושה עד שמתבייש להושיט המאכל לתוך פיו,

בחי' משם חפר אוכל כנ"ל, שע"ז זוכין לתשובה, וע"ז נמשך חיים נצחיים, ואזי השי"ת מרחם עליו ומוחל עוונותיו ומעביר חרפתו ובושתו, כמ"ש ביום ההוא לא תבושי מכל עלילותיך וכו', ואז השי"ת בעצמו מבקש את ישראל שיאכלו וישתו ולא יתביישו עוד, בחי' ואכלתם אכול ושבוע והללתם וכו' אשר עשה עמכם להפליא ולא יבושו עמי לעולם, וכ"ז זוכין בפורים בחי' אכלו רעים שתו ושכרו דודים, וכל עניני צחוק שישראל עושין בפורים, השי"ת הכל מקבל באהבה, מחמת שעושין זאת מחמת שמחת פורים הגדולה מאוד, וע"כ הוא מצוה גדולה לשמוח בקדושת פורים, כדי לזכות לענוה כזאת, כנ"ל.

נה. התענית אסתר שמתענין קודם פורים, הוא בשביל התשובה, היינו שממשיכין על עצמם בושה הנ"ל, עד שמתביישין להושיט המאכל לפיו כנ"ל, וע"י התענית זוכין לתשובה שלימה, שע"ז זוכין לבחי' חיים נצחיים, כנ"ל.

נו. עלי ידי מצות משלוח מנות איש לרעהו בפורים, שיאכל וישתה ע"ז נמשך הארת פורים שהוא בחי' אכלו רעים שתו ושכרו דודים, שהשי"ת בעצמו מבקש את ישראל שיאכלו וישתו, ולא יתביישו לעולם, כי באתערותא דלתתא אתער לעילא, כמו בכל מצוה ומצוה שאנו עושין בכל זמן, כפי ההארה שצריכין עתה להמשיך מלמעלה, כמובא בכתבים וכידוע.

נז. מצות מתנות לאביונים הוא בחי' צדקה, שע"י מתנות לאביונים זוכין לשלימות הענוה, בחינת אור הפנים כנ"ל, חייב אינש לבסומי בפוריא וכו', כי אז זוכין לשתות היין בקדושה, זכה נעשה ראש בחינת יין המשמח, שהוא בחינת תחיית המתים, וזה עד דלא ידע בחי' תכלית הענוה

והביטול כנ"ל, שזהו בחינת שמחה בקדושה, בחי' ויין ישמח כנ"ל, שאז בתחיית המתים נזכה לשתות היין הנ"ל, יין המשומר כמובא, ועי"ז מכניעין קליפת המן עמלק מן העולם, ונחיה השפלות של משרע"ה המלוּבש בכל אבר ואבר מישראל, כנ"ל.

נח. בפסח ע"י אכילת מצה מכניעין הגיאות והגדלות דסט"א, בחי' קליפת פרעה ומצרים, כמ"ש פרעה לי יאורי ואני עשיתני, וכמ"ש מי ה' אשר אשמע בקולו, וכן כל הגלויות מכונים בשם מצרים, על שם שהם מצירים לישראל, בחי' ישות וגדלות, ובפסח זוכין להכניע את הגדלות והישות, ע"י שאנו נזהרין מאכילת חמץ, כי אכילת חמץ הוא בחי' רוח גבוהה, וע"כ כשנאחז הרוח גבוהה של פרעה בהעיסה, אחר שנתנו עליה מים עד שנתחמצה, אסורה באיסור חמור, כי הרוח רעה הוא אל אחר, בחינת גסות, כמבואר לעיל, וע"י אכילת מצה זוכין לרוח אלקים מרחפת על פני המים, בחי' רוחו של משיח שמרחף על אנפי אורייתא, שמשם כל החידושי תורה, בחי' קבלת התורה, כנ"ל.

נט. בכל השנה תיקון החמץ ע"י התורה, כי נתתקן רוח העולם ע"י התורה, שהוא בחי' רוח אלקים המרחפת על פני המים דקדושה, וע"כ אז העיסה מתחמצת ע"י הרוח אלקים, מסטרא דקדושה, כי עיקר חימוץ העיסה שמטעים העיסה ביותר, נמשך בשורשו שבקדושה, מבחי' הבושה, כי ע"י קבלת התורה זוכין לבושה להושיט המאכל לפיו, וכן אפי' לעשות מצוה כנ"ל, עד שזוכין לבחי' תחיית המתים, ומשם נמשך גם בגשמיות, בחי' חימוץ העיסה, שאין אוכלים תיכף העיסה, רק ממתניין מלוש הבצק עד

חומצתו, כמו כן הדבר בקדושה, שא"א לאכול תיכף, רק צריכין להמתין ולהתבייש מהשי"ת הרבה קודם שאוכלין, ועי"ז נמשך רוח חיים, בחי' תחיה כנ"ל על האדם, וכמו כן נמשך על העיסה בקדושה, ע"י רוח ומים דקדושה שנתבררו, ע"י קבלת התורה, ובפסח שהוא קודם קבלת התורה, אזי הרוח והמים הנאחזין בהעיסה עד שנתחמצה, הם מתוקף הס"א והקליפות מסטרא דמותא, ע"כ הוא אסור באיסור גמור, כנ"ל.

ט. חמץ הוא בחינת מוחין דקטנות שבהם הוא אחיזת הסט"א כמובא, ואזי בפסח נאחז בהחמץ הסט"א, ואזי ח"ו נתעקם הלב מהשי"ת ביותר, כי מוחין דקטנות אינו ענוה כלל, רק מעקמין הלב מהשי"ת, וע"כ בשעת יציאת מצרים בפסח, צריכין ליזהר מאוד מאיסור חמץ במשהו, כי הוא רוח גבוהה אל אחר ממש.

טא. בפסח היתה הגאולה ע"י חסדו ית' לבד, כי לא היה אפשר להם להגאל, כ"א ע"י בחי' תחיית המתים, בחי' ענוה אמיתית, שהוא חיי העוה"ב, וכ"ז זוכין ע"י קבלת התורה, ואז עדיין לא קיבלו התורה, ע"כ חמל עלינו השי"ת, והאיר עלינו הארה נפלאה שלא כסדר, שזכו להתנוצצות מוחין גדולים מאוד, ע"י ראיית פני הצדיק, שהוא משרע"ה, ועי"ז לבד דלג השי"ת על הקץ וגאלם מיד, אעפ"י שלא זכו עדיין לקבלת התורה.

טב. עיקר הגאולה היה רק בחסדו הגדול, שהאיר המוחין בהארה נפלאה, וכן בכל אדם צריך להיות בטוח בחסד השי"ת לבד, כי הבע"ד והסט"א מתנכלין על האדם, ומעקמין לבו מהשי"ת, בבחי' קטנות, בחי' מוחין דקטנות,

ונדמה לו כאילו הוא ענוה, ורוצה לרחקו מהשי"ת עי"ז, דהיינו שאומר בלבו וכי ראוי אני שיעשה לי השי"ת נסים כאלה, הלא אני ידעתי חטאי ופשעי המרובים, ומחמת זה אינו מאמין בדברי הצדיק הרוצה לגאלו ולהשיבו באמת להשי"ת, וכמו שמצינו כמה וכמה שנתרחקו עי"ז, מחמת שהם יודעים טינופים ולכלוכם בעוונות ר"ל, ואינם מאמינים בהצדיק שאפשר לגאלם, ובפרט כשבא ח"ו עליהם יסורים ומרירות ומניעות בגוף ונפש, הם אומרים בנפשם הלא אני רואה שאין השי"ת רוצה לקרבני, כי בוודאי א"א לקרב פגום כמוני, נמצא שבתחילה מתחיל הבע"ד בדרכי הענוה, אבל הוא מהפך דברי אלקים חיים, ורוצה להכשילו עי"י בחי' מוחין דקטנות, לעקם לבו עי"ז יותר מהשי"ת כנ"ל, כי כן דרך הבע"ד שמתלבש באיזה אמת לפנים, ואח"כ מהפך השורה ח"ו, ע"כ צריכין ליזהר מאוד ולהשמר מזה שלא יפול ויתרחק עי"י ענוה רעה כזאת, כי באמת בוודאי צריך האדם לידע חסרונו שאינו ראוי לגאולה, ולהתבייש בעצמו הרבה, אבל לא שיתרחק עי"ז ח"ו, רק אדרבה יאמר בלבו אני רחוק בוודאי מאוד מאוד מגאולה וישועה לפי מעשי הרעים, אבל אני בטוח בחסדו הגדול והנפלא ובכח וזכות הצדיקי אמת, שהשי"ת יעזור לי ויעשה עמי חסד תמיד, כאשר עד הנה עזרנו הרבה, ואני מחויב להאמין בדברי הצדיקים, שגילו לנו טובו וחסדו ית' הגדול, שוודאי יגמור עמנו כרצונו ויגאלינו גאולה שלימה, כאשר הבטיחנו, אעפ"י שאיני כדאי כלל, וכל אלו הרעיונות רעים הם בחי' חמץ, בחי' מוחין דקטנות, שבהם עיקר אחיזת הסט"א, המעקמין הלב מהשי"ת כנ"ל, בחי' בושה דסט"א, ועי"י קבלת התורה שזוכין עי"י ראיית פני הצדיק, זוכין למוחין דגדלות, שהוא בחי' חיים נצחיים, שהוא עיקר

התחיה שזוכין לבטוח בה' וצדיקי אמת, כי השי"ת יעזור לו  
בחסדו הגדול, כנ"ל.

סג. להמשיך ביאורי התורה א"א אלא ע"י הצדיק  
הגדול, שהוא גדול וקדוש בקדושת הברית, בבחי' קדושת  
ופרישות משרע"ה, וצריך כ"א מישראל להמשיך ע"ע  
מקדושתו ופרישותו, כמו בשעת מתן תורה שהמשיך על  
כל ישראל, בחי' פרישות, ואז דייקא זוכין להמשיך כל אחד  
ביאורי התורה כראוי וזוכין לבושה ויראה בבחי' ולבעבור  
תהי' יראתו על פניכם לבלתי תחטאו כנ"ל, וזוכין לחיים  
נצחיים, וזה בחי' ספירת העומר, כי אז בימי הספירה  
אנו מטהרין עצמינו מזוהמת וטומאת מצרים, כי עיקר  
זוהמת וטומאת מצרים הוא פגם הברית כמובא, וזה היה  
עיקר גלות מצרים שהוכרחו לבוא בגלות המר של מצרים,  
ושיעבור עליהם מה שעבר, שרצו הסט"א והקליפות לבלוע  
אותם ח"ו בזוהמתם הגדולה, והם צעקו אל ה' בכל פעם  
עד שזכו לגאולה, אעפ"י שלא היו כדאי, רק שהשי"ת  
בחמלתו ונפלאותיו הגדולים, דלג על הקץ, והאיר עליהם  
הארה עצומה שלא בהדרגה ושלא כסדר, אעפ"י שלא  
נטהרו מזוהמת מצרים, ולא קיבלו עדיין את התורה,  
אעפ"י האיר עליהם מוחין גדולים שלא בהדרגה וסדר  
כמובא בכתבים, ואחר הפסח מתחילין תיכף להמשיך על  
עצמן המוחין והדעת בהדרגה ובמדה מיום אל יום, ע"י  
מצות ספירת העומר, ואנו מטהרין עצמינו מזוהמת  
וטומאת מצרים, עד שזוכין עי"ז לקבל התורה בשבועות,  
וכ"ז היה בשביל לתקן ניצוצי קרי של אדה"ר כמובא,  
ע"כ הוכרחו לבוא בגלות, ולהזדכך שם, וע"י תשובה  
שצעקו בכל פעם אל ה', עד שזכו לגאולה כנ"ל, וכן עובר  
על כל אדם שכל ההרהורים והבילבולים העצומים שעוברים

עליו, ורוצים לבלעו לגמרי ח"ו, הכל לטובתו, כדי שעיי"ז דייקא יזדכך ויצטרף ויתלבן כמבואר בדברי אדמו"ר, ע"כ תיכף אחר פסח מתחילין לטהר עצמינו ולזכך עצמינו מזוהמת וטומאת מצרים, עיי מצות ספירת העומר, עד שזוכין להמשיך הדעת הקדוש על עצמינו, לזכות לקבלת התורה בשבועות, כנ"ל.

טז. עיקר הטהרה מזוהמת וטומאת מצרים שהוא פגם הברית, הוא עיי טהרת המחשבה שכל אדם אפילו הוא כמו שהוא, צריך לשמור א"ע מעתה עכ"פ, לבל תצא מחשבתו לחוץ כלל, כי צריך לזכור ולידע היטב, שהמחשבה ביד האדם להטותה כרצונו, והוא כמו שוס שיצא מהדרך, שיכולין לתופסו באפסר בע"כ, להטותו לדרך הישר, וכמו כן הוא המחשבה כי א"א שיהיו שתי מחשבות ביחד בשום אופן, וע"כ ח"ו כשבא על האדם מחשבות לא טובות, יזהר להתחזק כנגד כל ההרהורים והמחשבות רעות, ויתחיל להכניס במוחו מחשבות טובות של תורה ועבודת השי"ת, ועיי"ז בוודאי ידחה המחשבות רעות ממוחו ומלבו, כי המחשבה ביד האדם, כי אין יכולין שני מחשבות להיות ביחד, וכ"ז זוכין עיי מצות עומר שעורים, שמרמז עיי"ז לרמז שהמוח הוא מדה וכלי, שא"א לנוס בו כ"א שעה אחת, בחינת מחשבה אחת, וע"כ כשיחזק א"ע ויחשוב על תכליתו באמת, ויתחיל לחשוב מחשבות קדושות, בוודאי ידחה המחשבות והבילבולים הרעים שרוצין לכלותו לגמרי ח"ו, ויזכה לקדושת הברית שהוא העיקר, עיי טהרת המחשבה, כנ"ל.

טז. צריכין לספור מיד הימים לעומר, כי הימים הם החיות של האדם, כי כל חיותו נכלל בימים ובזמן, שהם

כל ימי חייו, ועיקר החיות הוא החכמה שבמוח, וע"כ צריכין לספור הימים לעומר, תיכף כשבא היום צריכין לידע שהיום והחיות שהוא החכמה שבמוח שמשם כל המחשבות הם בבחי' עומר ומדה, שאין שני מחשבות ביחד, וע"כ יתחזק בכל יום לטהר א"ע ממחשבות רעות, ולחשוב מחשבות טובות, וע"כ צריך להיות תמימות, היינו שצריכין לספור מתחילת היום, כדי שיהיו תמימים שיהיה כל יום תמים בקדושה, ושיחשוב מחשבות קדושות, ועי"ז ידחה כל המחשבות רעות, שעי"ז יזכה לקדושת הברית, שממשיכין בימי הספירה, וצריכין ליזהר בזה מאוד מתחילת היום לבלי להתחיל להניח לכנוס במוח המחשבה רעה ח"ו, ואם כבר נכנסה ח"ו ידחה אותה.

סו. עיקר העבודה של האדם בזה העולם לברר בירורים, ועיקר הבירור הוא ע"י המחשבה שבלב, ע"י ששומרין המחשבה כחוט השערה, ממחשבות חוץ והרהורים ח"ו, כמו שאמרז"ל כולהו במחשבה איתברירו, שעי"ז עיקר בירור כל הניצוצות הקדושים, שזה עיקר המלאכה ואומנות של האדם בזה העולם.

סז. יש בכל אדם ג' מוחין, חכמה בינה ודעת, אך המוח הג' שהוא הדעת נחלק לשתיים, כי הוא כלול משתיים מחסדים וגבורות, כמ"ש ואמלא אותו רוח אלקים בחכמה ובתבונה ובדעת, חכמה ותבונה הוא בחי' חכמה ובינה, ובדעת זה בחי' החסדים שבדעת, ובכל מלאכה, הוא בחינת מוח הד', שהוא מוח הגבורות שבדעת, כי שם עיקר המלאכה והאומנות של כל אדם, כי עיקר אחיזת הסט"א הוא בבחי' גבורות ודינים, וע"כ שם בבחי' מוח הגבורות, שם נאחזים המחשבות זרות של הסט"א, ושם

עיקר הבירור ועיקר המלחמה של האדם, שצריך לזהר מאוד במחשבתו, לנקותה ולטהרה מפסולת, ולגרש המותרות שבמחשבתו כדי שיהיה כלי מוכן, לקבל נפש רוח ונשמה דקדושה, שזה בחי' בירור שמבררין ניצוצות הקדושים מבין הקליפות, ע"י ששומר את המחשבה כחוט השערה שלא לחשוב מחשבות רעות ח"ו.

סח. עיקר שמירת המחשבה הוא ע"י הצדיק האמת הזקן שבקדושה, שדעתו מיושבת תמיד, ואינו צריך עוד שום מלחמה עם המחשבות, בחי' בסבי מוחי שקיט ושכיד, ומשם צריך כ"א להמשיך על עצמו קדושת המחשבה, לעמוד כנגד כל המחשבות רעות, בשב ואל תעשה, וזה הוא ע"י שמסתכל על הצדיק האמת, ואפי' מי שאינו זוכה רק להסתכל בספרים קדושים של הצדיקים בעין האמת, הוא יכול להביא התבוננות אמיתי בלבו, להמשיך ע"ע קדושת המחשבה, ע"י עצותיו הקדושים של הצדיק האמת, שיזהר לקיימם באמת ובפשיטות, עד שיזכה לבחי' קבלת התורה בשבועות, שהוא להמשיך ביאורי תורה, שע"י זיכה לתחיית המתים בחייו וכנ"ל.

סט. צריך לזכך ולטהר ולנפות את המוח בכמה וכמה בירורים, לקלוט בהמוח רק הטוב והזך, שהוא בחי' סולת, ולדחות השאר לחוץ, עד שיזכה לשלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהן, שהם כנגד שלש עשרה תיקוני דיקנא, כי צריכין כמה וכמה עצות לעמוד כנגד מה שצריכין לעמוד, וכל העצות האמיתיות והתמימות שנמשכין מדברי הצדיקים האמתיים, כולם כלולים בשלש עשרה מדות שהתורה נדרשת, שהם נמשכין מי"ג מדות של רחמים שהם בחי' תליסר תיקוני דיקנא שגילה רשב"י ז"ל, שהם

שערות קדושות דדיקנא, ששם כולה רחמים וחסד, שהם כופין ומכניעין כל הדינין הנאחזין בשאר השערות כמובא, וכ"ז זוכין על ידי הצדיקי אמת, שהשי"ת משפיע עלינו על ידם עצות קדושות ונפלאות, הנמשכין מי"ג מדות של רחמים, שעיי"ז זוכין לאכפיא הדינין, דהיינו לגרש ולבער כל המחשבות רעות, להכניעם ולבטלם ולהכריח המוח שישוב למחשבות כשרות וטהורות, ע"י כח של הדיקנא קדישא, שמשם כל העצות האמיתיות והתמימות, לעמוד כנגד המחשבות זרות ורעות, לבטלם בשב ואל תעשה כנ"ל, שזה בחינת מה שהעומר היה מנופה בשלש עשרה נפה כמו שאמרו רז"ל.

ע. הסט"א נקרא לבן הארמי, שבא ברמאות גדול ובתחבולות הרבה, והעיקר בענין המחשבות שבמוח, שהם מתנכלים על האדם בכמה מיני גניבות ורמאות וערמימיות, עד שפתאום יוצא מוחו חוץ לשיטה ח"ו, וחושב מחשבות חוץ מה שחושב ר"ל, כאשר יודע האדם בנפשו וכל אלו המחשבות נקראים בשם לבן הארמי, שהוא מלבין הרשעות, כאילו אין שום דרך להמלט משם ח"ו, אבל באמת אינו כן כי המחשבה ביד האדם תמיד, ובחוט השערה יכול להנצל בשב ואל תעשה, מכל מיני מחשבות רעות וההרהורים, ע"י שיטה דעתו למחשבה כשרה, כנ"ל.

עא. עיקר העצה לברוח מכל מיני מחשבות רעות ח"ו לבלי להסתכל לאחוריו כלל, ולבלי לטעון עמהם כלל, ולברוח לתוך מחשבות תורה ותפלה ודברים שבקדושה, ואפי' אם לפעמים הם מתגברים ההרהורים והמחשבות כ"כ, עד שקשה לברוח מהם לתוך תורה ותפלה ודברים שבקדושה בשום אופן, ההכרח לעסוק במילי דשטותא,

בעניני צחוק וכיוצא בו, כדי שיפקח דעתו לפי שעה, עד יעבור זעם השטף של המחשבות, שזה בחי' ויגנוב יעקב את לב לבן הארמי על בלי הגיד לו כי בורח הוא, מאחר שעוסק במילי שחוק וצחוק, כנ"ל.

עב. ע"י שהאדם מנתק א"ע בכל פעם ממחשבות רעות למחשבות קדושות וטובות, כל ההעתקה והזזה ותנועה שהאדם מזיז ומניע ומעתיק עצמו מרע לטוב הכל מתקבץ בעת הצרה והדוחק ועוזר להאדם, כמו ששמעתי מפי אדמו"ר ז"ל, זה בחי' אבני קודש שהם בחי' הניצוצות הקושים, המתבררים ע"י כל הזזה ותנועה, מה שמנתקים עצמן מרע לטוב, כי הניצוצות הקדושים הם בחי' תשתפכנה אבני קודש, ועיקר בירורם ועלייתם הוא ע"י שמירת המחשבה בבחי' הנ"ל ע"י שמנתק מחשבתו בכל פעם מרע לטוב, ואעפ"י שיש להאדם יסורים גדולים מזה, ונדמה לו שקשה לעמוד כנגדם, אבל צריך לידע כי אין שום תנועה טובה נאבדת, עי"ז נעשה גל ומצבה, להפסיק בין האדם ובין המחשבות רעות, כי כולם מתקבצים ועוזרים להאדם בעת הדוחק כנ"ל, כמו שאמר אדמו"ר ז"ל, וכ"ז זוכין בל"ג בעומר, כמובא בכוונות, של"ג בעומר מרמז ג"ל, בחי' עד הגל הזה כמובא, כי יש ז' מדות באדם שמהם כל המחשבות שבראש, כי המחשבות חולפין ועוברין על האדם כפי המדות, וע"כ בל"ג בעומר כבר נגמר הבירור של המידה הה' שהוא הוד, ואז נעשה בחי' הגל הזה, שהוא מפסיק במחשבה בין הקדושה ובין הסט"א, שלא תקרב הסט"א עוד בערמימותה ורמאותה להכניס מחשבות רעות ח"ו בהמוח, עיין בפנים ומבואר שם כל הנ"ל בדרך נעים וטוב מאוד.

עג. עיקר הכח להתגבר על המחשבות רעות, הוא ע"י גדולי צדיקי אמת, שהם בחי' התנוצצות משיח כמו הרשב"י, כי הוא התחיל להמשיך תיקוני דיקנא קדישא, שהם תיקוני השערות, שמהם נמשכים עצות קדושות בלב איש הישראלי לעמוד כנגד המחשבות רעות, שהם שערות דסט"א, בחי' עשו איש שעיר, וע"כ ע"י שערות דקדושה, ניצולין מהם, כי בחוט השערה יכולין להנצל מהם כנ"ל, וע"כ ביום ל"ג בעומר, מאיר קדושת רשב"י ז"ל, שאז הוא יום הילולא דיליה, שזה עיקר כוונת ספירת העומר, בחינת תיקון המחשבה, שעוסקין בספירה, עד שזוכין בל"ג בעומר שיהיה נעשה גל ומצבה דקדושה, להפסיק בין הקדושה ובין הסט"א, שלא תוכל הסט"א להכניס מחשבות רעות בלב האדם עוד. וכ"ז ע"י הצדיקי אמת שהם עוסקים בזה, להמשיך כל ישראל בתשובה, ונותנין להם אלו העצות קדושות, לבלי להניח ח"ו אפי' כחוט השערה מחשבות חוץ ח"ו, ויברח מהם ע"י תורה ותפלה, או ע"י עניני צחוק ושחוק עד יעבור זעם, ולא יטעון עמהם כלל, ולא יסתכל לאחוריו, רק יעשה עצמו כלא ידע בבחי' ויגנוב יעקב את לב לבן הארמי, כנ"ל.

עד. בשבועות זוכין להכניע את קליפת לבן הארמי בשלימות, וזוכין לתיקון המחשבה, שזה בחי' [וידוי] דבכורים שקורין בשעת הבאת [הביכורים].

# ספר ליקוטי הלכות

אוצר החכמה

והוא

## קונטרס השמות

מוסד מוסד על התגלות נפלאות חידושי תורתו של אדמו"ר רבינו נחמן אור האורות זצוק"ל, עליהם יסדתי אמרותי ע"פ פקודתו ז"ל, לבאר ולחדש בכל הלכה והלכה מכל ד' חלקי הש"ע למצוא סמך וענין וטעם בכל הלכה והלכה בדרך חכמת האמת, בדרך חכמה ומוסר השכל ועצות נפלאות ונוראות והתחזקות עצום ונשגב עד אין סוף ואין תכלית שיתחזק כל אדם להתקרב להש"י בכל דרגא ודרגא מכל מקום שהוא, יהי מי שיהי וכולם מיוסדים על אדני פז ע"פ ההקדמות שקבלתי ממנו ז"ל מפיו ומפי כתביו הקדושים, הלא המה כתובים בספריו הק' אשר כבר נתפשטו בישראל. אשרי שיאחז בהם לעולם לא ימוט עדי יבנה חורבות אריאל כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל.

חברו הרב הגאון הגדול החסיד בוצינא קדישא מוהר"ר  
נתן מברסלב זצלה"ה

הובא לביה"ד ע"י  
נתן צבי קעניג

הכתובת להשיג את ספרי אדמו"ר ותלמידיו :  
כולל ברסלב, רח' אלשיך 5, ת"ד 377, בני-ברק

כל הזכויות שמורות

## ה ק ד מ ה

ישמחו הצדיקים ויגילו החסידים בהגלות נגלות אור יקר אשר היה ספון וטמון זה קרוב לק"ל שנה, הלא הם השמטות מספרי „ליקוטי הלכות" להקוה"ט אדמו"ר מוהרנ"ת זצוק"ל. ואם אמנם זכינו לדבריו שבע"פ וביותר לתורתו אשר בכתב אשר הנחיל דת מורשה והדריך וקירב רבבות אלפי אנשים להש"י ע"י תורתו וספריו הקדושים אשר חיבר, ועד היום מפכים מימי הנחל על ידי אשר חתר וגילה הבארות אשר סתמום פלשתים, והוא הקדוש אשר הקריב חייו לה' יגע וטרח ולא נח ולא שקט עד אשר הקים הדת על תלה ועשה אזנים לתורה אשר מעתה כל החפץ בחיים יעלה במסלה ההולכת דרך בית אל ע"י עוצם העצות העמוקות מני ים ודבריו הקדושים אשר יערפו כטל לחזק ולעודד, לאמץ ולהחיות נפש כל, בכל דרגא ודרגא, בין ברצוא בהכנת הכלים ובין בשוב בהמשכת האור לקשור ולצרור האור בלב, ודבריו הק' הם אור הנר אשר בו יחפשו בגנזיא דמלכא, ולולי ה' שהותיר לנו שריד את מוהרנ"ת זצ"ל, היה האור הקדוש של אדמו"ר ציס"ע הננמ"ח זיע"א נעלם ונגנז מאתנו לגמרי ולא היינו זוכים ליהנות מאורו כלל ח"ו. ובו בחר ה' ונתן לו לשון למודים, להורות הדרך אשר נלך בה ואת המעשה אשר נעשה באחרית הימים האלו אשר החושך יכסה ארץ וערפל לאומים, והוא הצדיק אשר לקח אור האבוקה בידו והאיר הנתיב איך להאחז בעץ החיים אשר מזון לכולא ביה. והנה אחרי אשר זיכנו לטעום בספריו הקדושים טעם קדושת מעין עוה"ב, הרי כי על כל דיבור ודיבור מדבריו הק' צריכים להפשיל גלימא על כתפיה לחתור ולגלותו למען

לא יחסר המזג (שיר השירים ז' ג') וכתרגומו ולא חסרין פתגמי אורייתא תדירא מפומיה היכמא דלא חסרין מוי דנהרא רבא די נפק מעדן וכו', ע"כ.

ומזקנים נתבונן מדברי תלמידו הק' ומשמשו בקודש ה"ה הרב ר' נחמן מטולטשין זצ"ל (במפתחות אשר בסוף אה"ע) וז"ל מפתחות וראשי פרקים וכו', אך נאבדו מאתנו וכו' ולא נשאר כי אם זה המעט וכו' ומחמת זה לא רציתי להדפיסם כלל, אך אחרי שובי נחמתי על אשר עברתי על פסוק אל תמנע טוב מבעליו, כי כמה שנמצא אתי טוב אדמו"ר מוהרנ"ת זצוק"ל, חובה עלי להוציאו לאור, כי כל דיבור ודיבור הנמצא מכתביו הנ"ל הן מפתחות ור"פ וכו', כולם משיבין את הנפש בשבעה משיבי טעם ומלמד לאדם דעת ועצות להתקרב להש"י מכל מקום אשר נתעה בעו"ה ולהנטותו לתחי' לנצח נצחים אכי"ר, ע"כ לה"ק.

ועתה אחי ורעי, אם נשים לב לדברי תלמידו המובהק, נשמח ונגיל בזאת התורה, אשר היא לנו עוז ואורה.

וזאת למודעי כי כל השמטות נעתקו אות באות מעצם כתב ידו הק', ולפי הנראה הם תוספת דברים אשר נתחדשו לאדמו"ר מוהרנ"ת זצ"ל, אחרי אשר העתיקו דבריו הק' להכינם לדפוס, כי זה ידוע אשר עוד בחיים חיותו העתיקו תלמידיו הק' דבריו, ובראשם תלמידו המובהק הנ"ל, אשר העתקתו שימשה לצורך הדפסת ספרי „ליקוטי הלכות" כמסופר בדברי הגה"ק ר' אברהם בר"נ ז"ל, וכנראה שאח"כ החזירו את עצם הכתבים ליד אדמו"ר מוהרנ"ת זצ"ל, כנזכר מזה כ"פ במכתביו אשר ביקש מבנו הר"ר יצחק ז"ל שישלח בחזרה הכתבים, ואז הוסיף הדברים המבוארים בזה.

הכ"ד,

**נתן צבי בן ר' ירחמיאל משה קעניג**

**אלול תשל"ג.**

# ליקוטי הלכות

## חושן משפט

השמטות מספר הק' ליקוטי הלכות, חושן משפט

(א) ר' שמעון בן יוחאי בגימטריא ר' נחמן בן שמחה\*.

(ב) ר' שמעון בן יוחאי בגימטריא ר' נחמן בן שמחה\*\*.

**בכת"י בסוף הל' גביית חוב מהיתומים  
הל' ג' — מופיע בעמוד בפני עצמו**

והמשכלים יזהירו כזוהר הרקיע — ס"ת עומר, כי זה הפסוק מרמז על גדולת קדושת התנא רשב"י שחיבר ספר הזוהר והתיקונים, שזהו בחי' והמשכלים יזהירו וכו', כמ"ש בהקדמת התיקוני זוהר, וכל ענין של רשב"י היה בבחי' העומר, שאז מתו תלמידי ר"ע, ורשב"י היה התיקון שלהם ונסתלק בל"ג בעומר.

ועדיין צריכין לחשוב ולעיין בזה ולחברו למ"ש אדמו"ר ז"ל ע"פ זה שהוא ר"ת השם יוה"ך שיוצא מפסוק כי מלאכיו יצוה לך וכו' כמ"ש בס' חיי מוהר"ן עי"ש, ולה' הישועה.

---

(\* נעתק מעצם כתי"ק בעמוד הראשון שבליקוטי הלכות חו"מ כרך טי"ת.

(\*\*) באותו עמוד נרשם בכתב יושר פעם ב' ולפי מה שנראה מהכת"י שהשויתי לפי כת"י שבידי הוא מהאוהב נאמן הרב ר' נפתלי זצ"ל, תלמיד מובהק של אדמו"ר קה"ק הננמ"ח זי"ע, חבירו של המליץ מוהרנ"ת זצ"ל.

## שייך לחו"מ הל' גביית חוב מהיתומים

הל' ג' בסופו, אחרי תיבת הבקשה והחיפוש לבד

וכל זה הוא בחי' פורים שהוא ענין נפלא מאוד, כי אין שום קדושה של יו"ט באלו הימים, ואעפי"כ הוא גבוה מכל הימים טובים כמו שאמרו רז"ל, אך הוא בבחי' הנ"ל, כי קדושתו גבוה מאוד בבחי' אי"ה הנ"ל, שזוכין על ידי הבקשה והחיפוש, כשנופלים ח"ו לבחי' מקומות המטונפים ר"ל, וזה כל ענין פורים, כי המן הרשע ימ"ש שהוא קליפת עמלק הוא עיקר של בחי' אי"ה הנ"ל, בבחי' ראשית גוים עמלק, שיונק מבחי' בראשית מאמר סתום בחי' אי"ה, וכל הקליפות שהם העכו"ם יונקים ממנו, וכשהוא התגבר ע"י עוונות ישראל שנכשלו אז בנשים נכריות והשתחוו לצלם וכו', זה בחי' עוצם התגברות המקומות המטונפים, וע"כ היתה אז עת צרה גדולה אשר כמוהו לא נהיתה, מחמת שהתגברו בחי' מקומות המטונפים מאוד, עד שלא היה שום תקוה לצאת מהם, כי נחתם הגזר דין ולא היה שום מקום לגשת אליו לבקש רחמים מחמת שנתרחקו מכבודו מאוד, שנפלו לבחי' מקומות המטונפים, שאין שם התגלות כבודו ית', כי כבודי לאחר לא אתן כנ"ל, אבל הש"י חמל עלינו והקדים רפואה למכה, ושלח לנו אז את מרדכי ואסתר, אשר בכח צדקתם הגדולה הצילו אותנו מהם, כי מרדכי ידע את כל אשר נעשה, שידע עד היכן הדברים מגיעים, שהתגברו בחי' מקומות המטונפים עד שאין יודעין כלל איך למצוא כבודו יתברך לרצותו ולפייסו, אבל אעפי"כ לא התייאש א"ע והלך ע"פ הדרך הנפלא הנ"ל ויצא בתוך העיר ויזעק זעקה גדולה ומרה, דהיינו שיצא וביקש וחיפש איה מקום כבודו, בבחי' אשוטטה בשוקים וברחובות אבקשה כנ"ל, וזהו בחי' אסתר שעל ידה היה

עיקר הישועה והנס, כי אסתר הוא בחי' אי"ה הנ"ל שהוא בחינת הקדושה המסתתרת, בחי' ואנכי הסתר אסתיר, שזאת הקדושה למעלה מכל הקדושות, שממנה מקבלין כל הקדושות כל המאורות וכל הכבוד, בחי' אתה א' מסתתר, אך מגודל הסתרתו והעלמו משם דייקא יונקים החיצונים וכל מקומות המטונפים שזהו סוד בחי' לקיחת אסתר דייקא לבית אחשוורוש, שהוא בית הס"א שהיה מלא גילולים, אך ע"י עצה הנ"ל ניצלה מהם אף גם הצילה את כל ישראל, כי כשנכנסה לבית אחשוורוש שהיה מלא גילולים, אז צעקה בקול מר אלי אלי למה עזבתי וכו' שזהו בחי' הבקשה והחיפוש הנ"ל, בחי' אי"ה, שצועקים אי"ה איפוא אבקשך, מאחר שהסתרת פניך ממני ועזבתני כנ"ל וכו' שזהו ממש בחי' הצעקה הנ"ל אלי אלי למה עזבתני רחוק מישועתי דברי שאגתי וכו' ועל ידי הצעקה הזאת בעצמה שהוא בקשה וחיפוש איה וכו' הנ"ל, עי"ז בעצמה זכתה לעלות בתכלית העליה עד שחזרה לשורש קדושתה שנמשך מבחי' אי"ה בקדושה, מבחי' בראשית מאמר סתום, וכשחזרה לקדושתה עי"ז בוודאי ממילא נפלו ונתבטלו כל הקליפות, שהם המן וסיעתו שינקו משם, כי אין יניקתם אלא מהעלמה וההסתרה, שע"ז רוצים ח"ו להעלים לגמרי חיות הקדושה, עד שרצו לכלות את ישראל ח"ו לגמרי, אבל כשמחפשיין ומבקשיין אי"ה וכו' כנ"ל, שע"ז עולין לשם בתכלית העליה כנ"ל, שמשם חוזרים ויונקין כל העשרה חלקי הכבוד שהם שרשי נשמות ישראל שהם כל העשרה מאמרות, אזי בוודאי כל הקליפות נופלים ונתבטלים לגמרי, וישראל עולים בתכלית העליה, ומקבלים כל החיות וכל הקדושות וכל התורה משם כנ"ל, שזהו בחי' קבלת התורה אז בימי אחשוורוש, בחי' קיימו וקבלו,

וכנ"ל שעיקר התגלות התורה עי"ז כשחוזרין לעלות לשם על ידי הבקשה והחיפוש הנ"ל, שע"ז חוזרין וממשיכין התגלות התורה משם, מבחי' אי"ה לבחי' מכה"כ וכנ"ל.

וזהו בחי' עוצם שמחת פורים, בחי' השכרות של פורים עד דלא ידע דייקא, כי על ידי גודל הצעקה הגדולה ומרה שצועקין קודם פורים, שהוא בחי' הבקשה והחיפוש אי"ה וכו' כנ"ל, עי"ז עולין בתכלית העליה לבחי' אי"ה, שהוא בחי' בראשית, בחי' כתר עליון, ששם עיקר השמחה הגדולה, בבחי' ושמחת עולם על ראשם, שהוא בחי' כתר שהוא על הראש, וכשדרז"ל פסוק זה לענין השני הכתרים שהכתירו את ישראל בחורב, ושם הוא בחי' עד דלא ידע וכו', כי הוא בחי' מאמר סתום שהוא סתום ונעלם מאוד כנ"ל, כי הוא למעלה מהתורה ושורש התורה, כנ"ל.

וזהו בחי' פ' שקלים קודם פורים, כי בא' באדר משמיעין על השקלים, כי שקלים הם נדבה לצורך המשכן, שע"ז הלכו במדבר והיה להם כח לחפש ולבקש אחר כבודו, כנ"ל.

וזהו בחינת העבודה של מו"מ ששם הקדושה נעלמת, וצריכין לבקש ולחפש שם כבודו ית' מאוד, ועיקר הכח לבקש ולחפש שם הוא ע"י צדקה, שע"י שנותנין צדקה מממונו, עי"ז מתקנים את הממון ומעלים אותו ממקומות המטונפים שנאחזים ביותר בהממון, כי שם תחובים כל הע"ז שנקראים קיא צואה, כמ"ש אדמו"ר ז"ל בהתורה צוית צדק, וכמובן בהמעשה של הבעל תפלה, אבל שורש הממון בקדושה גבוה מאוד כמובא כ"פ בדבריו ז"ל, היינו כנ"ל כי יניקתו מהמאמר סתום, וכשזוכים לתקנו על ידי צדקה כראוי, אז המשא ומתן טובה גדולה, כי יכולים עי"ז לעלות בתכלית העליה לבחי' אי"ה כנ"ל,

וזהו בחי' שקלים שהם בחי' צדקה שהוא בחי' תיקון המו"מ והל"ט מלאכות שהם בחי' מלאכת המשכן, וע"כ נקראים שקלים, כי שם הוא משקל גדול, מחמת ששם בהממון כל אחיזת החיצונים וכו' כנ"ל, אבל כשזוכין לבקש ולחפש הקדושה שם בכח הצדקה, שהוא בחי' שקלים, יכולים לעלות בעליה גדולה כנ"ל, בבחי' מחצית השקל תרומה לה', בחי' שנתרוממין ונתעלין לה', עי"ז דייקא, וזהו בחי' אי"ה שוקל שע"י בחי' שקלים, דהיינו צדקה, זוכין לבחי' אי"ה, כנ"ל.

וע"כ פ' שקלים הם הכנה לפורים, כי כל זה הוא בחי' פורים כנ"ל, וע"כ צריכים להרבות בצדקה בפורים שזהו בחי' מתנות לאביונים, וכל הפושט יד ליטול נותנים לו, כי עיקר הנס של פורים ע"י בחי' צדקה, בחי' שקלים, כשרז"ל רשע כבר קדמו שקליהם לשקליך, שע"י זוכין לבחי' אי"ה בקדושה, שזהו בחי' פורים, כנ"ל.

וזהו בחי' יעשו עץ גבוה חמשים אמה וכו', כי שער החמישים הוא בחי' כתר, בחי' אי"ה, אשר מגודל העלמו, הקליפות הם יונקים משם כנ"ל, וע"כ רצה המן לעשות עץ גבוה חמישים אמה דייקא, כי רצה להשליך את מרדכי משם דייקא, מחמת שמשם יניקתו, והוא לא ידע שאדרבא משם דייקא היתה מפלתו הגדולה של המן ימ"ש, כי מרדכי על ידי גודל בקשתו וחיפושו ע"י צעקתו הגדולה, זכה לעלות שם בקדושה בתכלית העליה, שע"י נתבטל יניקת הס"א שהוא המן, וכנ"ל, וע"כ משם דייקא היתה מפלתו, וע"כ ויתלו את המן על העץ אשר הכין למרדכי, כי דייקא משם היתה מפלתו הגדולה וכנ"ל.

וזה בחי' המגילה שהיא גבוה מאוד מאוד, ואין בה שום שם באתגליא, רק בר"ת וס"ת, זה בחי' אי"ה הנ"ל

שהוא למעלה מהתורה, אבל הוא בהעלם גדול מאד וכנ"ל, וע"כ מתחלת המגילה מתכלית העלמת והסתרת כבודו וקדושתו ית', כי מתחלת ויהי בימי אחשורוש, ומדברת ומספרת הרבה מכבוד וגדולת מלכות הרשעה, שהוא כנגד כבוד מלכות דקדושה, ומספרת שהשתמשו בכלים של בית המקדש וכו', שכל זה הוא בחי' הסתרת כבודו, והולכת ומספרת מכל זה, ואח"כ מספרת מלקיחת אסתר הצדקת לבית אחשורוש שהוא בית הס"א וכו', כי כל זה הוא בחי' אי"ה הנ"ל, שמשם היתה יניקת מלכות הרשעה וסייעתם, וכשזכו אח"כ לתכלית העליה ע"י הבקשה והחיפוש וכנ"ל, נתהפך הדבר, כמ"ש ונהפוך הוא אשר ישלטו היהודים המה בשונאיהם וכו', ואז נעשה מכל המעשה הזה תורה קדושה, שהיא המגילה הקדושה שנעשית מסיפור זה דייקא, כי עכשיו נתגלה ששם דייקא נעלם קדושה גבוה ונעלמת בחי' אי"ה, שמשם שורש כל התורה, וע"כ עכשיו נעשה ממעשה זה דייקא תורה גבוה, שהיא המגילה הקדושה, שמצותה לקרותה מתחילה ועד סוף, כי עי"ז מגלין בחי' אי"ה, שמשם היתה יניקתם תחילה, ומשם דייקא היתה מפלתם וישועת ישראל, בחי' ליהודים היתה אורה וכו', אורה זו תורה, כי משם דייקא המשכת התורה וכנ"ל.

וע"כ נקרא פורים ע"ש הפור, כי המן ימ"ש רצה לפגום בהגורל של יוהכ"פ, כי הגורל של יוהכ"פ על שני השעירים זהו בחי' אי"ה הנ"ל, שהוא תיקון הספיקות, כי ביוהכ"פ היה צריך הכה"ג לכנוס לפני ולפנים, שהיא הקדושה העליונה מכל העשר קדושות שבא"י, שהיא בחי' כתר מלכות כידוע, שזהו כל בחי' יוהכ"פ שהוא בבחי' כתר בחי' אי"ה, וע"כ אז עיקר התשובה, שע"יז נתכפרין אז

כל העוונות, כי עיקר התשובה עיקר מחילת עוונות, הוא ע"י בחי' זאת ע"י בחי' אי"ה, דהיינו ע"י הבקשה והחיפוש כמבואר שם, שזהו עיקר התשובה וכנ"ל, וזהו בחי' מצוות הווידוי של יוהכ"פ, שצריכין להתוודות כל העוונות, כי כל העוונות הוא מבחי' מקומות המטונפים ששם אין כבודו ית', רק כל חיותם הוא מבחי' אי"ה מאמר סתום כנ"ל, וע"כ צריכין אז דייקא לחזור ולהזכירם בפני' ולהתוודות עליהם בלב נשבר, שזהו בחי' אי"ה, בחי' בקשה והחיפוש הנ"ל, כי זה עיקר הווידוי שאנו מודים ומתוודים לפניו שחטאנו עוינו וכו' ונתרחקו עי"ז מכבודו מאוד, ועתה אין אנו יודעים כלל איך לבוא אליו, כי עוונותינו מבדילים בינינו ובינו, ועי"ז אנו רחוקים מכבודו, וע"כ מחפשים ומבקשים אי"ה מקום כבודו, ואיך ובאיזה אופן נוכל למצוא אותו ית', כמ"ש ובקשתם משם את ה' אלקיך וכו', וזה שאומרים בסוף הווידוי תעבנו תעינו תעתענו, שע"י תועבות חטאינו תעינו תעתענו, שאנו תועים ומתעתעים בדרך, כי אין אנו יודעים אנה פנה דודינו, אי"ה איפוא נוכל למצוא כבודו ית', וזהו מה נאמר לפניך וכו' ומה נספר וכו', וכמ"ש בר"מ שצריכין לומר אין לי פה להשיב ולא מצח וכו', שכ"ז הוא בחי' אי"ה הנ"ל, שאין אנו יודעין כלל מה לומר ומה לדבר, וכל זה צריכין בכל השנה כי צריכין לשוב בתשובה תמיד, אך עיקר התשובה והווידוי הוא בעשי"ת והעיקר ביוה"כ, כי הוא בחי' כתר בחי' אי"ה, ואז נכנס הכה"ג לשם לפני ולפנים כנ"ל, ע"כ אז יש לנו כח לחפש ולבקש אי"ה, שזהו עיקר התשובה, כמ"ש לעיל שא"א לזכות לבקשה וחיפוש הזה שהוא בחי' אי"ה, כ"א על ידי כח הצדיק שכבר זכה לזה בקדושה גדולה, שזהו בחי' הכהן הגדול שזוכה לזה ביוה"כ כנ"ל, וע"כ אז המצוה

להטיל גורל על שני השעירים, כמ"ש ונתן אהרן על שני השעירים גורלות גורל אחד לה' וגורל אחד לעזאזל, כי זהו בחי' אי"ה, בחי' ספיקות שאין יודעין איזה לה' ואיזה לעזאזל, וצריכין להטיל גורל, כי אנו מאמינים שאפילו בעצם ההעלמה וההסתרה, שאין יודעין איה מקום כבודו וקדושתו, שאין יודעין איזה לשם ואיזה להיפך לעזאזל, אעפ"כ שם נעלם הש"י, דהיינו קדושה גדולה מאד, בחי' אי"ה וכנ"ל, וע"כ מטילין גורל, כי מאת ה' יצא הגורל איזה לשם, כי הוא ית' נעלם שם וכנ"ל, אבל המן ימ"ש שיונק מעוצם ההעלמה רצה לפגום בזה, וכפר כאילו אין הש"י נמצא שם כלל, וחשב שיוכל להמשיך הגורל כרצונו וכמחשבתו הרעה ע"פ דרכי הכשפים והתחבולות הרעות שלהם, וע"כ הפיל גורל מיום ליום וכו' עד שנפל הגורל באדר שמת בו משה ושמח, כי סבר מאחר שאז מת משה שנתן את התורה שכלולה מכל חלקי הכבוד מכל הי' מאמרות, כי עיקר הכבוד היא התורה, ומאחר שמשה שהוא כלל התורה נפטר אז, ע"כ כבר נעלם ונסתלק הכבוד ח"ו לגמרי, כי עלה לבחי' אי"ה, בחי' ולא ידע איש את קבורתו וכו', ובאמת כן הוא, שבוודאי הצדיק הגדול בחי' משה נסתלק לבחי' אי"ה וכנ"ל, אבל אדרבא מגודל כוחו, הוא מאיר דייקא משם, לכל הנופלים ונתרחקים מאד מאד, אפילו אם נפלו מאוד למקומות המטונפים ממש, הוא מאיר עליהם עצה נפלאה הנ"ל, לחפש ולבקש אי"ה מקום כבודו גם שם, ועי"ז דייקא יזכו לתכלית העליה, לבחי' אי"ה בקדושה, כי יש להם כח לזה על ידו, ע"י שהוא כבר זכה לזה להסתלק לשם, ע"י עוצם קדושתו, וכמבואר לעיל מזה ע"פ כמעט שעברתי מהם ע"ש, וזהו בחי' מ"ש אחר ולא ידע איש את קבורתו ויהושע בן נון

מלא רוח חכמה, היינו שדייקא ע"י הסתלקות משה, בבחי' ולא ידע משם דייקא, ויהושע בן נון מלא רוח חכמה וכו', כי ממשיך עליו חכמה ודעת בכל פעם משם דייקא, מבחי' אי"ה וכנ"ל, וע"כ נהפך הגורל על המן ימ"ש, כי הכל היה מאתו ית', כמ"ש בחיק יוטל הגורל ומה' כל משפטו, וע"כ נקרא פורים ע"ש הפור, כי זהו עיקר תוקף הנס וכנ"ל.

### שייך לחו"מ ה' מקח וממכר ה' ג' בסופו אחרי תיבת (חסר)

וצריכין לבררם עד שיהיה נחזור ונעשה מהם בחי' טל, בחי' טל תורה, שזהו בחי' התיקון, בחי' ימין של התורה, כמבואר שם בהתורה הזאת, כי צריכין לתקן ולזכך כל העסקים וכל המו"מ שכולם כלולים בל"ט מלאכות, עד שיהיו בבחי' ל"ט מלאכות המשכון, שזהו עיקר התיקון והזיכוך של כל המלאכות והעסקים שהאדם עושה, דהיינו כשעושה המו"מ והעסק בקדושה ובטהרה, ומקשר את עצמו לצדיקים, ומכוין בהמו"מ שלו שיוכל להחזיק את הצדיק העוסק בתורה לשמה, ואז המו"מ והעסק שלו בבחי' מלאכת המשכון, (כמובן בדברי אדמו"ר ז"ל בכמה מקומות) וכל ל"ט מלאכות המשכון הם בבחי' ט"ל הנ"ל, בחי' טל תורה, בחי' טל אורות, וע"כ אז בימי משה כשהלך המשכון לפני ישראל, לא היו צריכין לעשות שום עסק והיו מתפרנסין מהמן, שנאמר בו וברדת הטל על המחנה לילה ירד המן עליו, כי כל אותן ארבעים שנה קיבלו את התורה וזכו אז שנעשה מהתורה בלילה בחי' טל דקדושה הנ"ל, ולא נתהפך לבחי' ט"ל מלאכות גשמיים שיהיה בהם

אחיזת הסט"א, רק שאפילו הט"ל מלאכות היו רק ל"ט מלאכות המשכן, שהם ל"ט מלאכות דקדושה, שהם בעצמן בבחי' ט"ל (כמובן בהתורה אני ה' כשעושין מו"מ בקדושה אזי הוא בבחי' ל"ט מלאכות המשכן, שהוא בחי' טל אורות).

וע"כ לא ניתנה תורה אלא לאוכלי המן, כי המן בבחי' ט"ל אורות, בחי' וברדת הט"ל על המחנה לילה ירד המן וכו' כנ"ל, וזה עיקר קיום התורה, כשזוכין שנעשה מהלימוד בחי' ט"ל דקדושה, שאז זוכין בכל פעם להתחדש להתעורר בכל יום בהתגברות חדש, לעסוק בתורה ולחדש חידושין דאורייתא, וכמבואר שם בהתורה הנ"ל.

וזה בחי' קנין סודר שקונין בבגדים, לרמז שעיקר הקנין ע"י חליפין, שנמשך מבחינת תיקון הבגדים דייקא, כי הבגדים והמנעלים הם בבחי' החשמ"ל, ועיקר התחדשות האדם מה שמתחדש נשמתו בכל בוקר, בבחי' חדשים לבקרים וכו', העיקר הוא מה שהש"י ברחמיו מחדש לבושי נשמתו, כמבואר בפע"ח בכוונת ברכת מלביש ערומים, עי"ש בתחילתו בשער התפלה פ"ב [ועיקר] התיקון ע"י צדיק הדור בחי' יוסף ששמר את הברית, שהוא עיקר תיקון הבגדים, תיקון חטא אדה"ר שפגם בבגדים בבחי' ...

### הל' הפקר ונכסי הגר הל' ד' בסופו

(שייך לעיל לברכת השיבה)

ואשיבה שופטיך כבראשונה ויועציך כבתחילה, היינו גמר התיקון שהוא תיקון המשפט והתחלת התיקון שהוא להמשיך העצות עמוקות כנ"ל, כי סופו נעוץ בתחילתו, וע"כ הזכיר גמר התיקון בתחילה שהוא ואשיבה שופטיך,

שהוא בחי' תיקון המשפט, שהוא גמר התיקון כנ"ל, ואח"כ הזכיר התחלת התיקון שהוא ויועציך כבתחילה, שהוא תיקון העצות שהוא התחלת התיקון, כי כבר מבואר שכל התיקונים צריכין להמשיך בכמה בחי' בכמה פעמים, כי צריכים להמשיכם בכל יום ובכל חודש וכו', וע"כ כשמגיעים לגמר התיקון צריכין לחזור ולהתחיל מתחילתו, דהיינו לחזור ולחתור המים עמוקים הנ"ל שהם העצות, כדי לסדר התיקון בבירור אחר בירור, ובתיקון אחר תיקון, כנ"ל.

ולעתיד נזכה לצדיקי אמת שיהיו שופטים ויועצים כאלה שיעסקו בתיקונים תמיד בתיקון אחר תיקון, עד שיתתקן כל העולם כולו עי"ז בכל התיקונים הנ"ל, ב"ב אמן.

### **שייך להלכות נחלות הל' ד' בכת"י הוא קודם סעיף ח'**

(ועיי"ש בהל' הנ"ל סוף סעיף י"ד שמזכיר ג"כ מענין סמיכות גאולה לתפלה ובכת"י שם כתוב וכבר מבואר לעיל מזה באות . . . אך חזר ונשנה בשביל דבר שנתחדש בו מענין בכורים)

וזה בחי' גודל המעלה של סמיכות גאולה לתפילה שהפליגו רז"ל במעלתה, ועיקר המעלה הוא בבחי' הנ"ל, שע"י שאומר ומספר ענין גאולת מצרים, ומזכיר גודל הנסים והנפלאות שעשה הש"י עם אבותינו אז ע"י תפלתם, כמ"ש וישמע אלקים את נאקתם וכו', עי"ז אנו בטוחים שגם עתה ישמע ויקבל תפלותינו, ועי"ז אנו מתחזקים בתפלה להתפלל בכוונה גדולה, ובשביל זה יקר מאוד

סמיכות גאולה לתפלה, היינו כנ"ל. ועיין ברבינו יונה בתחילת ברכות מבואר שם כדברינו על מאמר רז"ל איזהו בן עוה"ב זה הסומך גאולה לתפלה וכו' וז"ל ויש להקשות וכי מפני שסומך גאולה לתפלה יש לו שכר כ"כ וכו' ומסיק בשם מורו הרב, שכיון שמזכיר עכשיו אותה הגאולה שבטחו אבותינו בשם והצילם ומתפלל מיד – נמצא שגם הוא בוטח בו שיענה אותו כמו שענה לישראל וכו', ולפיכך זוכה בסיבתו לחיי עוה"ב, עכ"ל בקיצור עי"ש, הרי מבואר כדברינו הנ"ל, ב"ה שכיוונתי לדעת החסיד הקדוש זצ"ל.

### שייך לחו"מ הל' פקדון הל' ג' אחרי סעיף י"ב אחרי תיבות כי הכל ממנו לבד וכנ"ל

כי השמירה מההיזקות שבאים מחלל הפנוי שזה תלוי באמונה כנ"ל, אין מתחייב בה כי אם מי שהממון שלו, או ששומר באיזה שכר והנאה שנחשב גם כן כאילו הממון שלו, כי תיקון השמירה על ידי אמונה כנ"ל תלויה בבעל הממון דייקא כנ"ל, וע"כ השומר חנם פטור משמירה זאת, והשומר שכר מכל שכן שואל חייב בה וכנ"ל.

### שייך לחו"מ הל' פקדון הל' ג' בסופו

וזהו בטח בה', היינו בטחון בהש"י שזהו העיקר, ואעפ"כ יעשה טוב שצריכין לעשות ג"כ, אך לכאורה נראין שני הדברים האלו שהם בטחון והשתדלות בחי' בטח בה' ועשה טוב כסותרין זה את זה כאשר נבוכו בקושיא זו הרבה, אך באמת אי אפשר לתרץ קושיא זאת,

כי כל זה נמשך מבחי' חלל הפנוי שאין שם שכל רק אמונה, כנ"ל.

וזהו שסיים שכן ארץ ורעה אמונה, אמונה דייקא, כי עיקר הוא האמונה שהיא בחי' בטחון, רק שצריכין לצאת לעשות איזה עסק ג"כ, מי שאין מקבל עליו עול תורה בשלימות ואין תורתו אומנתו, אבל העיקר הוא האמונה והבטחון, כי כל ענייני קושיות ומבוכות כאלה, אי אפשר להבין, וצריכין לסמוך רק על אמונה, בחי' שכן ארץ ורעה אמונה וכן"ל, ברוך ה' לעולם אמן ואמן.

### שייך להל' שומר שכר הל' ד' סוף סעיף ב'

וע"כ נקרא הצדיק רועה ושומר, כמ"ש ונתתי לכם רועים כלבי וכו', וכתוב והקרבת עליהם רועה אחד, והרועה הוא השומר שלא יהיה נאבד ונפקד אחד מהם, וכמ"ש ושמרו כרועה עדרו, כי הוא שומר ישראל תמיד ע"י בחי' הנ"ל, כנ"ל.

### שייך לר"פ הל' נזיקין הל' ד'

#### ר"פ לה' פסח וספירה ע"פ התורה מישראל

עומר שעורים כלליות כל הצמצומים, שערות שהם בחי' ימי הספירה, בחי' עמר נקי. בחי' רחמים עליונים ששם יקר מאוד חוט השערה טוב של כ"א מישראל, בשביל זה מתו כ"ד אלף תלמידי ר"ע בימי העומר, שלא נהגו אהבה זה בזה, כי בוודאי היו צדיקים גמורים, אך הלכו במה"ד כ"א על חבירו ולא הסתכלו על הטוב כשערה שיש בחבירו, שאז היו אוהבים זא"ז, שזה עיקר התיקון של ימי העומר

שהם בבחי' שערות הנ"ל, ורשב"י היה התיקון שלהם, אמר אנן בחביבותא תליא.

כי באמת צריכים תלמידים רבים, כי כל אחד הוא בחי' צמצום ושכל הק' שעל ידו ממשיך הצדיק הגדול השגות אלקות שצריכים לזה כלים רבים מאוד בשביל זה לא היה אפשר לקבל את התורה כ"א כשהיו ששים רבוא יחד ואהבו זא"ז, כמ"ש ויחן וכו' כאיש אחד וכו', וע"כ על ידו נתגלגל שהעבירו את ר"ג שאמר כל תלמיד וכו' וההוא יומא אתוספו ד' מאה ספסלי, תאנא עדיות בו ביום נשנית, והיא בחירתא דכולא ש"ס, כי ע"י ריבוי התלמידים כ"א מעיד מה ששמע, ואפילו משני גרדיים קיבלו עדות, כי עיקר הוא הלכה למעשה, בחי' שו"ת שמשם עיקר הספר, דהיינו סיפורי מעשיות מצדיקים אמתיים, שבזה דייקא מחיים עצמם אחר הסתלקותם, שזהו בחי' עדיות שהיא בחירתא, וע"כ צריכין תלמידים רבים שיהיו ביניהם אהבה וחיבה, והכל ע"י שמסתכלים על השערות הטובות, כנ"ל.

וזה בחי' ביהמ"ד, כמו שאמרו רז"ל שבנו ביהמ"ד על קברו, כי בבית מדרשו של הצדיק מתקבצים התלמידים כולם וכל אחד מעיד מה ששמע וכו', וזה בחי' המשכן שהוקם אחר מעשה העגל, שאמרו קום עשה לנו וכו' כי זה משה וכו' לא ידענו וכו', והיה להם להחיות עצמם במה ששמעו כבר, אבל הערב רב ששנאו אותו בלבם הטעו אותם ולא רצו בהשראה טובה שלו עד שבאו לידי ע"ז, והתיקון היה המשכן שהוא בחי' ב"כ וביהמ"ד בחי' מקדש מעט, ששם עולים ברגלים ששם מתקבץ (כי עיקר העמדת התלמידים בשביל להשאיר... ) הטוב של המצוות של כ"א

בחי' השערות הנ"ל, וזה בחי' כמעט שעברתי מהם עד שמצאתי וכו' אחזתיו וכו' עד שהביאותיו אל בית א'מ'י\*<sup>אוצר החכמה</sup>, זה קדושת ביהמ"ק, שהם ב"כ וביה"מ, ואל חדר הורתני, אנא עבידנא דלא תשתכח תורה מישראל דשדינא כיתנא ועבידנא כתיבא וכו', ואמינא להו עדי זאת וכו', והתחיל מתחילת סיבוב... הפשתן לרשתות לצוד צבאים וכו', הכל להורות שכל מה שמסבב השי"ת מתחילה ועד סוף הכל בשביל התורה, בשביל השגות אלהות, וע"כ עי"ז דייקא לא תשכח תורה, ע"י שידעו שכל הסיבובים הם צמצומים, כדי לבוא להשגתו וכו', ואז יכולים אפילו התלמידים אח"כ לעולם אפילו אחר הסתלקותו להאיר זה בזה, עד שיבואו להשגות אלהות ותשאר השארות לעולם כי לא תכבה נרו לעולם ועד.<sup>אוצר החכמה</sup>

ראשית קצירכם, בחי' קצרו לפי חסד, עומר שעורים מנחת קנאות בחי' תוכחה, אבל צריך להיות באהבה וחסד בחי' כל רחימותא דלא קשיר עמה קנאה וכו', אל תסתרי עם איש פלוני, שלא יפתה מדרך הטוב ח"ו, והכל באהבה בחי' טובה תוכחת מגולה כשהיא מאהבה מסותרת, שבאמת אוהב אותו מאוד רק הוא מסתיר האהבה לטובתו, כדי להוכיחו כדי שיחזירו למוטב, לא לרחקו ח"ו רק לקרב.

וע"כ אסור להזיק חבירו לא בממונו ולא בגופו, כי אדם מועד לעולם ואפילו ישן ובשוגג, כי אפילו ישן ובשוגג מורה שאין האהבה בשלימות.

---

(\* הניקוד מעל האותיות הוא בכת"י.

## ר"פ מהל' מעקה ושמירת נפש הל' ד'

(הועתק מספר מאמר מרדכי פ' ויקרא)

ויקרא אל משה וכו', ואיתא בספר הפליאה הה"ד שמע ישראל וגו', בשעה שאמר הקב"ה גדילים תעשה, אמר משה רבש"ע למה מעטת את הירח, אמר הקב"ה והלא הרביתי לה כוכבים, אמר והלא כתבתי לא תלבש שעטנו, ולא נתקררה דעתו עד שאמר בשכמל"ו, ע"כ.

יתבאר ע"פ התורה חב"ח בסימן כ"ב, מבואר שם שא"א להתקרב להקדושה, כ"א ע"י עזות דקדושה, שנמשך ע"י שמחת עולם, שהם הב' כתרים הנעשים מנעשה ונשמע, שהם נגלה ונסתר, בחי' תורה ותפילה וכו' וכו', וצריך לילך מדרגא עד שנכללין בתחילת האצילות וכו', ושם הנסתר בחי' תפילת ה' תורת ה' ממש וכו' ואח"כ כשנכללין בא"ס שם התורה תורת ה' ממש והתפילה תפילת ה' ממש וכו', ביום ההוא יבוקש עון ישראל ואיננו, ירידה תכלית העליה.

כי תבנה בית חדש, ולא תשים דמים בביתך, שלא ישים סולם רעוע, ולא יגדל כלב רע בתוך ביתו, עיר עוז לנו, גאון עוזכם וכו'. החובל בחבירו חייב בה' דברים, ויאמר לרשע למה תכה רעד.

הו יתן בקולו קול עוז ר"ת יעקב, הקול קול יעקב, והנה סולם מוצב ארצה, סולם בגימ' קול, כמובא.

(דברים א' ח') ראה נתתי לפניכם את הארץ וכו' לתת להם ולזרעם אחריהם ר"ת אלול, ועי' בכרך אחר הרבה ר"ת על אלול. ועוד מצאתי הרבה ת"ל שלא נרשמו עדיין ורובן ככולן מדברים מתיקון הברית, או מא"י שהוא תיקון הברית כידוע, ועיין בכרך הנ"ל.

לתת לזרעו ותקם את [ר"ת אלול].

# ליקוטי הלכות

## מפתחות חו"מ

### הלכות ערב הל' ג'

שהם בחי' עשו : ... והתגברות העצבות בחי' יורד בבכי ...  
העצבות ח"ו בחי' פגם הרצון שמשם כל השמחה ...  
לשמוח תמיד, כי ת"ל יש לנו במה לשמוח : ...

חורבן ביהמ"ק בחי' פגם הרצון צריכין בכל ימי בין  
המצרים לבכות מאד על זה לבטל הבכיה ... דסט"א  
שבוכה ומתעצב על תאוות עוה"ז ובכיה ... היפך שבוכין  
להתקרב להש"י, ועי"ז נמתק ונתבטל ... בשרשו ואח"כ  
צריכין להתגבר מאד בשמחת הרצון וכו' : בבכי יבואו  
ובתחנונים אובילים : והנה נער בוכה מיד ... ותחמול  
עליו : הבכיה תהיה כמו תינוק לפני אביו, ועי"ז מהפכין  
עשי' לרצון.

כט. שבת נחמו : עיקר הנחמה שבת בחי' רצון : כל  
המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה.

ל. שתים שלוו מאחד כ"א נעשה ערב בעד חבירו :  
כל ישראל ערבים זה בזה : להכלל ברצון שהוא בחי' אמונה  
צריכין אהבה ושלוש : ואהבת לרעך כמוך זה כלל גדול  
בתורה : ההתחלה והסוף וכל העליות מדרגא לדרגא הכל  
בבחי' הרצון : יעקב היה לו שבעים נפש ונקראים נפש א'  
ועשו וכו' : ויחן שם ישראל כולם בלב אחד, ואז קיבלו  
התורה בשבועות בחי' רצון : באהבה וברצון.

לא. בהכרח להיות ישראל כ"א ערב בעד חבירו, ועיקר הערבות א"א לצאת כ"א ע"י הרצון שחפצים מאוד לקרב כל העולם אליו ית' כמ"ש משה בר"מ אלו הוה אפשר וכו' בגין דהוית חשיב בכל יומא כן וכו': כי בל"ז קשה מאוד הא ערבך ערבא צריך, אך הכל ע"י הרצון וכו"ל.

לב. ע"פ צדקתך בשבת במנחה כנגד משה יוסף דוד שנסתלקו אז ברעוא דרעוין, כי התגלות הרצון ע"י צדקה: ג' רגלים ור"ה ויו"כ והו"ר ושבת.

לג. פסח בחי' יוסף בחי' התגלות הרצון: ויקח משה את עצמות יוסף עמו: ולולא יוסף שירד למצרים תחלה ועמד בנסיון והכניע זוהמת העבדות של מצרים שהסיר מזרע חם שנתקלל עבד עבדים וכו' לא היה אפשר לצאת משם: כי למחיה שלחני אלקים לפניכם וכו': אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים וכו' כי עיקר התורה לכלול עשי' ברצון.

לד. בשביל ד' דברים נגאלו, שלא שינו את שמם וכו', בחי' נפש חיה הוא שמו, בחי' רצון לשמך ולזכרך תאות נפש: לעולם ילמוד אדם במקום שלבו חפץ: ולא שינו את לשונם בחי' לשון הקודש: כי הנפש והרצון מתגלה בהדיבור נפשי יצאה בדברו וכו', ושהיו גדורים מן העריות מרצונות דסט"א ומע"ז שהוא כפירות היפך אמונת (הרצון): שבועות בחי' משה רעוא דרעוין כי אז הקב"ה נתגלה כזקן מלא רחמים.

לה. אחר שבועות תעו בע"ז בחי' כפירות... אהרן בחי' מצח הרצון והיה על מצחו לרצון וכו' ובאלול נתרצה להם וכו' וע"כ הם ימי רצון... ומפגם הנ"ל נחרב

הביהמ"ק שהוא בחי' רצון ב' ימים .. על עצמו רצונות טובים ונקראים ימים נוראים ... וע"כ מרבים אז בצדקה דעי"ז מכניעין מצח הנחש וכו'.

לו. הסימן של הקדמונים לימים הנוראים אריה שאג מי לא ירא בחי' ובא הארי וכו' בחי' שאגו צורריך וכו' ר"ה בחי' ... ע"י הרצון: יוה"כ נתהפכין העוונות לרצון וכל העבודות ... ואז מרבין בצדקה כנ"ל ביוכ"פ מתפללין ה' תפילות ... מלפניך וכו' יהיו לרצון וכו'.

לז. סוכות בחי' חסד שמקבלין ע"י היראה, בחי' דוד סוכת דוד וכו': ועושה חסד למשיחו לדוד: זמן שמחתינו כי אז נשלם תיקון הארת הרצון כי בשמחה תצאו וכו' ששון ושמחה ישיגו וכו' ואז מקריבין ע' פרים בשבילם כי אז מכירין כולם האמת ואז נתקיים ועמדו זרים וכו'.

לח. הו"ר בחי' חותם על חותם, בחי' הדר אתי ציפרא פושקנצא וכו' לבטל הספיקות וכו' בהוא יומא וישב יצחק ויחפור את בארות המים בחי' כח הצדקה וכו', ואז לוקחין ערבי נחל בחי' הוה צפרי מליחי בהדן וכו': ערבי דייקא בחי' ואת העורבים צויתי וכו' בחי' ואת ערובתם תקח: ואומרים אז משנה תורה שנשנה בערבות מואב: ותהלים שכולו דביקות ורצון נפלא להש"י: שמחת תורה אז קורין הסתלקות משה ברעוא דרעוין שעיי"ז עיקר השמחה.

לט. לא היו ימים טובים לישראל כט"ו באב ויו"כ: ההמתקה של המ"ם יום האמצעים התחיל בט"ו באב שאז פסקו מתי מדבר: ואח"כ אמר לו פסל לך וכו' שנגמר ביו"כ, נמצא שט"ו באב ויו"כ שייכים זה לזה: ביום

חתונתו וביום שמחת לבו זה בנין ביהמ"ק ומתן תורה  
שהם בחי' הארת הרצון שע"י כל השמחה...

מ. מה שהקדימו נעשה לנשמע בחי' הפלגת הרצון  
ושמחת עולם על ראשם.

מ"א. מה שאומרים במ"ש ויהי נועם וכו' ומעשה ידינו  
וכו' ב"פ לכלול עשי' ברצון בבחי' שבת: ויתן לך וכו'  
ברכת יעקב שחטף מעשו, כנ"ל.

מ"ב. ברצות ה' דרכי איש בחי' רצון, גם אויביו ישלים  
אתו בחי' ועמדו זרים ורעו צאנכם וכו'.

מ"ג. והצדקה נקראת בשם ערבות, ואת ערובתם תקח:  
לערוב מערבך הם כל צרכי האדם וכו': הרחק מן  
הערבונות, כ"א מה שמוכרח וכו' להעלות עשי' לרצון ע"י  
מצוות התורה.

### **הלכה ד' ע"פ התורה יש צדיקים גנוזים וכו' לק"ת סי' ל"ב**

ב. כל ישראל ערבים זה בזה: מחמת שבזה העולם  
בחי' רגלין צריכין ערבות כי יש בו סכנה וכו', רגלוהי  
דבר נש אינון ערבין ליי: עון עקבי יסוביני: הרחק מן  
הערבונות.

ג. ערבך ערבא צריך, ע"כ כל הסמיכה על הצדיקים  
ועיקר על בחי' כוחו של משיח כי הוא יגמור הכל וישיב  
כל ישראל להש"י וכו'. והיה אדירו ממנו וכו', כי מי זה  
ערב את לבו וכו' וכל מלכי הערב.

ד. נמלך בנשמותיהן של צדיקים וברא את העולם, כמ"ש המה היוצרים וכו'. כי המלאכים קיטרגו מה אנוש כי תזכרנו וכו'. כי עתיד לחטוא... וכו'. כי הצדיקים יתקנו הכל ועיקר ע"י משיח וכו', וע"כ הוא עיקר הערב, כמ"ש בש"ע מי שמיעץ לחבירו להלוות לא' נעשה ערב.

ה. ערוב עבדך לטוב וכו' משיח סביל מרעין וכו'.

ו. תחילת הזכרת ערבות בתורה אצל יהודה אם תתן ערבון מה הערבון וכו' חותמך ופתילך ומטך וכו' צדקה ממני.

ז. ... שיסלק ממנו... הספרים ששם שורה רוחו של משיח כדי שלא... חותמך וכו' ופתילך בחי' טלית ותפילין... וזכרת את כל מצות ה' וכו'. למען תהי'... כל התורה לתפילין ומטך זה הקולמוס וכו'... בזע ימא ובג"כ בקנא דילך דאיהי קולמסא בזע.

... קלף ודיו וקולמוס, והם בחי' חותמך וכו', ... קלף של היריעה, עוטה אור כשלמה נוטה שמים... מלבושינו. ציצית מצוה שאין בגופה קדושה כל הם... בבחי' ציצית חלוקא דרבנן. הסירו וכו' והלבש אותו מחלצות... זאת זכרון בספר. חותמך תפילין שחורות בחי' דיו וכו' הקולמוס וכו' בחי' הלשון קולמוס הלב, לשוני עט סופר מהיר בחי' ק"ש ותפלה וכו' בב"ה שאומרים בטלית ותפילין וכו' ספר לשון סיפור למען ספר שמי בכל הארץ והעיקר הדיבור תהלה ה' ידבר פי, אודיע אמונתך בפי. להודיע לבני האדם גבורותיו וכו' וכן מובן בכוונות. בספר וספר וסיפור בהם נברא הכל כמ"ש בס"י, והעיקר הוא הסיפור כשלומדים מתוך הספר לפרסם גדולתו וכו', שיחו בכל נפלאותיו וכשמשיח

בנפלאות עם חבירו נכתב על לוח לבם כתבם על לוח לבך וחוזר ונעשה אצלם ספר. הכל ברא לכבודו בכל דבר נרשם גדולתו ית', וע"כ הכל נברא בג' בחי' הנ"ל בספר וספר וכו'.

ח. אנכי אערבנו וכו'. כי עבדך ערב את הנער. מה שנסמך פ' זאת לפ' מכירת יוסף, כמ"ש במ"ר אתם עוסקים וכו' ואני עוסק באורו של משיח. ויוסף הורד מצרימה נסמך לזה, כי ע"י רוחו של משיח רוח קנאה עמד בנסיון.

ט. ערב בשעת מתן מעות משתעבד בלא קנין וכו'. גמילת חסד ממשיכין בחי' רוחו של משיח כי אמרתי עולם חסד יבנה, ועושה חסד למשיחו וכו'. קנין סודר בחי' המשכת האמונה שהוא ע"י רוחו של משיח, ופרשת כנפיך וכו'. וזאת לפנים בישראל וכו' שנאמר בבוועז ורות בלא קנין, כי בב"ד מרחף רוחו של משיח. ושפט בצדק דלים. משפטיך למלך תן. ישפוט עניי עם אלקים נצב בעדת אל וכו'. ורוח אלקים מרחפת וכו' דא רוחו של משיח. אין בי"ד פחות מג', בחי' ג' ספרים הנ"ל.

י. ספירת העומר. עומר שעורים מנחת קנאות, בחי' רוח קנאה הנ"ל, ספירה בחי' ספר, בחי' סיפור וכו'. כתב זאת זכרון בספר. תכתב לדור אחרון ויקם עדות ביעקב ותורה וכו' דור אחרון וכו' יקומו ויספרו לבניהם. שמירת הברית בחי' זכרון. ההיפך עי"ז בא שכחה שבא ע"י תאוות נשים כי נשני אלהים וכו'. זכור ימות עולם. יום ליום יביע אומר וכו'. בראתי יצה"ר בראתי תורה תבלין.

הלכה ה'. בה' אפותיקי ה"ה, כ"ג.

## מפתחות על פרשיות השבוע

## מ ק ץ

חלום פרעה ופתרונו. ה' נט"י... (בכי"ח) ה' בציעת  
הפת... בסעודה, ה"ג, י"ט. ה' בהמ"ז... ה"ד, י"ב.  
ה' שבת ה"ה... ה' גניבה, ה"ה י"ב, י"ח, כ"ה. ה' חובל  
בחבירו, ה"ג, כ"ד.  
מה שקורין פי' מקץ בחנוכה... ה' בהמ"ז ה'א, י"ח.  
ה"ד, י"ז... ה' כבוד רבו, ה"ג, י"ט וכו'.  
הנמצא כזה איש אשר רוח אלקים בו...  
ויקראו לפניו אברך, ה' תחומין ה"ו, ח'.  
וילבש אותו בגדי שש בציעת הפת, ה"ד מ"ם.  
מנשה כי נשני ה' וכו', ערובי תחומין, ה"ו. יו"ד. ה'  
מילה, ה"ד ו'. הלכות שותפין.  
... יוסף לשבור, ה' בהמ"ז ה"ג, ב'.  
... המשביר, ה' ט"ב, ה"ב, ג. ה' מלמדים... נאה  
ה"ב, ב'. ה' שוכר ה"ג, ב'.  
בתוכם ה' בהמ"ז ה"ג, ב'.  
... עמו, ה' בהמ"ז, ה"ג, י"ט.  
... להביאו אל יוסף וענין הגביע, ה' ט"ב ה"ד, ו' ז'.

## ויגש

ויגש אליו יהודה וכו', ה'. ט"ב, ה"ד... ה"ג, ח'.  
ה' מתנה, ה"ה ל"ד...  
כי טוב כל ארץ מצרים וכו' יאכלו... ה"ג, א'.  
והגדתם לאבי את כל כבודי במצרים... ברכת הפת  
ה"ד, מ"ג. ה' חובל בחבירו.

ותחי רוח יעקב. ה' ברכת הראיה, ה"ג.  
ויבך על צואריו וכו' שהיה יעקב קורא את... ק"ש,  
ה"ד, ט"ו.

אמותה הפעם אחרי ראותי את פניך...  
רועי צאן עבדיך וכו' וכן יעקב היה רועה צאן, ה'  
תפלה ה"ד, נ"ו.

... אנכי אעלך וכו', ה' שבת, ה"ה כ"א... שילוח הקן  
ה"ה כ"ג... ה' מתנה ה"ה אישות ה"ד, י"ב.  
... ואח"כ יעקב ובניו וכו' ה' פסח... ג'.  
... יאמר לכם תעשו. ה' בהמ"ז ה"ב, ב'.  
... יעקב, ה' ט"ב ה"ד י"ז. ה' אפותיקי ה', כ"ה.  
פריקה וטעינה ה"ד, ג'.

... את אביו וכו' ה' בהמ"ז, ה"ג כ"א... ה' כיבוד  
אב ואם ה"ב, י"ב. ה' מלמדים, ה"ד יו"ד.  
... פורים, ה"ו, י"א.

## ויחי

בן פורת יוסף וכו', ה' נט"י שחרית... (כי"ח). ה' שבת,  
ה"ה, כ"ג.

ברכת אביך גברו וכו' עד תאוות גבעות עולם, ה' גניבה.  
וישתחו ישראל על ראש המטה, שהיתה מטה...  
ה' תפלה, ה"ה, ב'. ה' ק"ש שעל המטה ה"א. ה' פורים.  
ה' מלמדים, ה"ג, ד'. ה"ד, ג'. ה' כלאי בהמה, ה"ד, ג'...  
ה' ראשית הגז, ה"ה, ז'. ה' דיינים, ה"ה, ד'. ה' הרשאה...  
ה' מתנה, ה"ה, ל"ז. ה' נזיקין, ה"ב ח'.

וירא ישראל את בני יוסף וכו', ה' תחומין הלכה...  
האלקים אשר התהלכו אבותי לפניו, ה' תפילין...

ואני נתתי לך שכס אחד וכו', ה' פסח, ה"ז, ה'.  
ה' ערלה, ה"ג... ה' פדיון בכור, ה"ג, ו'. ה"ה, י"ד.  
ה' עדות, ה"ג, י"ו. ה' ... ה"ה, ג'.

לא יסור שבט מיהודה ומחוקק מבין רגליו... ה' ט"ב,  
ה"ד, ט"ו.

חכלילי עיניים מיין. הלכ' פסח.

... ין וכו', ה' ק"ש, ה"ד, י"ו. ה' ט"ב... בהמה,  
ה"ד, ג'. ה' שותפים בקרקע, ה"ד, ז'. ... ה' אבידה, ה"ג,  
א'. י"ד. ה' שמירת נפש, ה"ד, ט'. ... ה' תפלת המנחה,  
ה"ו, ה'. ה' פורים, ה"ג, ז'. ... ג'. ה"ג, ד'. ה' ערלה,  
ה"ג, י"ד.

... שבטים הראשונים, ה' ט"ב, ה"ד, ט"ו.

... קויתי ה', גד גדוד יגודנו וכו', ה' תפלה...

אילה שלוחה וכו', ה' תפלה, ה"ה, ג'.

לחוף ימים ישכון, ה' ברכת הריח, ה"ד, מ"ג.

... וה'. ה' פטר חמור, ה"א, ה"ב.

... ה' פסח ה"ו, ח'. ה' שוכר, ה"ג, ב'.

... שלחני אלקים לשום לכם שארית בארץ וכו'...

הפת ה"ד, מ"ם. ה' כבוד רבו, ה"ג, כ"ב.

מאשר שמנה לחמו והוא ר"ת שלום, השם גבולך  
שלום חלב חטים וכו', בחי' שמנה לחמו (כמבואר בדבריו  
ז"ל שכפי השלום כן הפרנסה).

וישבור יוסף וכו', ה' דברים הנוהגים בסעודה, ה"ג,

ע"ג. ה' ערלה, ה"ג, ח'. ה' ג"ח מהיתומים, ה"ד, ט'. ה'  
חובל בחבירו, ה"ג, י"ג.

## שמות

ואלה שמות בני ישראל הבאים וכו' י"ה פ'... ה"ה י"ז.  
 ובני ישראל פרו וישרצו וכו' וכאשר יענו אותו...  
 הפידות ה"ד ט"ו. ה' נזקי שכנים ה"ב י"ג. ה' חובל...  
 וימררו את חייהם בעבודה קשה בקשיא. ה' ברכת  
 הודאה... ה' פסח ה"ג י"ב. ה"ו ה'. ה' חוה"מ ה"ה. ז'  
 ה' ע"ז ה"ג י"ד מהת...  
 ויהי כי יראו המילדות וכו' ויעש להם בתים. הלכ'  
 מזוזה ה"ג י"ב.

והנה נער בוכה. הל' תפילין ה"ד ל"ו. משה שין מ"ה...  
 אכן נודע הדבר. ה' ברכת הפירות ה"ד, ח'.  
 וירא מלאך ה' אליו בלבת אש וכל הפרשה. ה' ציצית  
 (בכ"ח) ע"פ ויאמר בועז: ה' העושה שליח. ה"ג ג'.  
 כי המקום אשר וכו' אדמת קודש. ה' הנ"ל ה"ד (כ"ג)  
 אות י"ח.

וארד וכו' ולהעלותו וכו' אל ארץ זבת חלב ודבש אל  
 מקום הכנעני וכו' ה' ברכת הפירות ה"ד י"ד.  
 בהוציאך את העם ממצרים תעבדון וכל הפרשה וענין  
 המופתים... משה וההתנגדות של חרטומי מצרים וכו'...  
 ה' בהמ"ז ה"ה ט'. ה' פסח ה"ה אות ט'. ה' פסח ה"ה  
 אות ט'. ה"ז. ז'.

הלא אהרן וכו' וראך ושמח בלבנו. ה' תפילין. ה"ה  
 ט"ז... ה' פדיון בכור בהמה טהורה ה"ג. ד'. ה' פטר  
 חמור... ה' ראשית הגז. ה"ה. א'. ה' פריקה וטעינה...  
 אק"י אשר אק"י. ה' תפילין ה"ד כ"ו. ה' נדרים ה"ה.  
 ה'. ה' אונאה ה"ב. ב'.

וזה זכרי לדור דר. ה' תפילין. ה"ד. ל"א. שמי ע"ב...  
 שס"ה זכרי וכו'. שם. ל"ז. ה' מילה ה"ד. יו"ד.  
 זה שמי לעולם וכו'. ה' ברכת השחר. ה"ד כ"ג.  
 ה' נט"י לסעודה, ה"ד, ו'. מעלת הזכרת וכתובת שמות  
 הצדיקים לזכרון. ה' דברים הנוהגים בסעודה. ה"ו...  
 ה' שבועות. ה"ב. כ"א. ה' מלמדים ה"ג. ו'. ה' ג"ח  
 מהיתומים. ה"ה. ה'.  
 שלח נא ביד תשלח. ה' ברכת הפירות... ה' גילוח  
 ה"ה. ה' נדרים, ה"ה, ה'. ה' ראשית הגז, ה"ה, י"ד.  
 ה' גילוח. ה' פריקה וטעינה.  
 ... ה' ברכת הריח, ה"ד, ל"ד. ה' סימני בהמה.  
 ... ישראל. ה' תפילין, ה"ד, ל'. ה' ברכת... י"ח.  
 ה' פסח, ה"ה, י"ג. ה' פדיון בכור, ה"ג, ג'. ... י"ד, י"ג.  
 ... וכו'... האותות שמסר הש"י בידו. ה' פסח,  
 ה"ב, י"ב. ה"ה, י"ט.  
 ... מה שמו וכו' אקי שלחני וכו'. ה' שבת ה"ד, י"ז.  
 ה' שבועות, ה"ב, ה'. ... פדיון בכור, ה"ג, י"ד.  
 ויהי בימים הרבים ההם ויאנחו בני ישראל מן העבודה  
 ויזעקו וכו' ותעל שועתם וכו'. ה' פסח ה"ד, א'. ה"ז, ג'.  
 הבה נתחכמה לו, נתחכם למושיען של ישראל. ה' פסח,  
 ה"ז, ג'. ה' תולעים.  
 ...  
 ... כי טוב הוא, ה' פסח ה"ז, ג', ה"ח.  
 ... וכל הפרשה. ה' תחומין, ה"ו, י"א.  
 ... היאורה תשליכוהו, ה' פסח ה"ז, ב'.  
 ... ה"ו, י"ב. ה' אפותיקי, ה"ה, כ"ו

תכבד העבודה וכו' ומאז באתי אל פרעה וכו' הרע וכו'  
 בחי' קישוי הולדה, ה' תפילין ה"ד, כ"ט... ברכת הפירות  
 ה"ד, ו'. ה' פסח, ה"ה, ג'. ה' יו"ט, ה"ג, ג'. ה' חוה"מ  
 ה"ד... ה"ד, ז'. ה' שלוח הקן, ה"ד ו', ג'. ה' חלה  
 ה"ד, ב'. ה' ג"ח מהיתומים, ה"ג, יו"ד.

... ברכת הפירות ה"ד, ו'. ה' ג"ח מהיתומים, ה"ה, ג'.

...

לל"א מלכים רמז שלא יכנוס... ברכת הפירות ה"ד, ז'.  
 ה' רבית, ה"ה למ"ד... משם ונתגדל...

## ו א ר א

ו א ר א אל אברהם אל יצחק ואל יעקב... את הארץ  
 וכו', ה' דברים הנוהגים בסעודה... ה' רבית, ה"ה, ל'.  
 שמי ה' לא נודעתי להם, ה' שבת ה"ד, י"ג. ה' שבועות,  
 ה"ב, ה'.

המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים, ה' נט"י, ה"ד, ט'.  
 ולא שמעו אל משה מקוצר רוח, ה' תפילין, ה"ד, י"ב.  
 מכת דם, ה' דם ה"א, י"א.  
 ולמען ספר שמי בכל הארץ, ה' ברכת השחר ה"ד, ל"ז.  
 ה' שבת ה"ד, ט"ו.

למען תדע כי אני ה' וכו' כי אין כה' אלקינו... ה"ד, ח'.  
 השערה נוכתה וכו', ה' ציצית...  
 כצאתי את העיר אפרוש את כפי, ה' חוה"מ, ה"ד ט"ו.  
 ענין העשר מכות, ה' העושה שליח, ה"ג, ד'.

## בא

כחצות הלילה וכו' החודש הזה לכם, ה' השכמת  
הבוקר, ה"א, כ"ג. כחצות הלילה וכו' ומת כל בכור וכו',  
ה' נט"י שחרית ה"ב (ב' כ"ג), קידוש החודש שם.

כחצות הלילה אני יוצא בתוך מצרים, ה' ציצית (כ"ג)  
ה"ד. אות ד'. ובאות יו"ד ענין יציאת מצרים שהוא בחי'  
שיצאו מבחי' מקום לבחי' למעלה מן המקום. ובהלכ'  
תפילין ה"ג, ב'. ענין הריגת בכורי מצרים ואיסור חמץ וכו',  
ובהלכ' תפילין ה"ד, י"ט. ענין חידוש חלבנה. ובה' הנ"ל, ל'.  
ענין יציאת מצרים והריגת בכורי מצרים ועי"ז נתקדשו  
בכורי בני ישראל וכו', ה' נ"א ה"ד... ה' פסח ה"ה...  
ה' נט"י, ה"א. ה' פסח ה"ג, ב'. ה' חלב, ה"ד. ה' ע"ז,  
ה"ג, כ"ג. ה' גילוח ה"ג, ח', וכו'. ה' כיבוד אב ואם, ה"ב,  
ו', וכו'. ה' חדש, ה"ג, ד' וכו'. ה' חלה, ה"ג, ה'.

ועברתי בארץ מצרים אני ה' אני ולא מלאך, ה' בהמ"ז,  
ה"ה... ה' חלב, ה"ד, ד'. ה' פריקה, ה"ד, מ"ב.  
אך ביום הראשון תשביתו שאור, ה' פסח...  
לאות על ידיכה יד כהה, ה' לבישת בגדים, ב', י"ח.  
והיה כי יאמרו אליכם בניכם מה העבודה וכו'...

והיה כי ישאלך בנך, שאלת הד' בניס, ה' נט"י שחרית  
ה' ב', אות ט'. (כ"ג) ה' פסח, ה"ט, ב', ג'.

תפילין, ולזכרון בין עיניך, ה' ציצית ה"א המחובר  
לה' נט"י שחרית (בכי"ח) ע"פ התורה ויאמר בועז, ה'.  
תפילין ה"א ע"פ האי מאן דאזיל מינסב ותפלה לחבקוק.  
ה"ב, ואתם תהיו לי. ה"ג בחצוצרות. ה"ד ע"פ המעשה  
של היום א' מהז' בעטלירש. ע"פ אריכת אפים א"י. ה"ה

ע"פ חיים נצחיים. ובה' חנוכה המחובר לה' בציעת הפת  
ה"ד, י"ט... ה' פסח, ה"ו, י"ג. ה' גרים, ה"ג, כ"ג.  
ה' פדיון בכור, ה"ג, ח'. ה"ד, ד'. ה"ה, ח'. ה' בכור בהמה  
טהורה... ה' ראשית הגז, ה"ג, י"ז. ה' עדות ה"ד, ד'.

על מצות ומרורים יאכלוהו, ה' פסח, ה"ה, ג', ה.  
... י"ו, ט'. ה' כיבוד אב ואם, ה"ב, ח'. ה' כלאי בהמה,  
ה"ב, ד'.

בבית אחד יאכל, ה' תפילין, ה"ה, ט"ו.

אל תאכלו וכו' כי אם עלי אש, ה' תפלה, ה"ד, י"ו.

גם ערב רב עלה אתם וכו', ה' ברכת הריח, ה"ד, ח'.  
ה' חלב, ה"ד, א'. ה' הרשאה ה"ד, א'. ה' שותפים בקרקע  
ה"ה, כ"ג.

גם אתה תתן בידינו זבחים ועולות וכו', ה' יו"ט,  
ה"ד, ח'.

קידוש החודש, ה' תפלת המנחה ה"ד. ה' ר"ח...  
ה' חנוכה, ה"ג, ח'. ה' בב"ח ה"ה, כ"ו. ה' גילוח ה"ג,  
ד' וה'. ה' חדש ה"ג, ו', ט'. ה' ערלה, ה"ד, ט. ה' פדיון  
בכור, ה"ג, ה'. ה' עדות, ה"ח, י"ג. ה' העושה שליח,  
ה"ג כ"ז. ה' מתנה, ה"ג י"א.

כל העם ההולכים ברגליך ההולכים אחר עצתך, ה'  
הו"ר ה"ב.

... יוצאים בחודש האביב, ה' ברכת הפירות...

... ה' פסח, ה"ט, ה' וכו'.

לא יראה לך חמץ שלך אי אתה רואה וכו'. ה' נזיקין,  
ה"ד, ה'.

## בשלח

והי' כאשר ירים משה את ידו וכו', ה' נט"י שחרית  
ה', ב', אות ב'.

הנני ממטיר לכם לחם וכו', שם אות י"ז.

אז ישיר משה שר לא נאמר, שם אות י"ז.

רדיפת פרעה אחרי ישראל אחרי שיצאו משם וקי"ס,  
ה' נט"י שחרית ה' ד' – ע"פ ויאמר בועז (כי"ח). קריעת ים  
סוף, ה' תפילין ה"ד, מ"א. ה' ק"ש, ה"ג. ה' תפלה, ה"ד, כ'.  
ה' נ"כ ה"ה, ח'. ה' בציעת הפת, ה"ד, מ"ו. ה' ברכת  
הפירות ה"ה, ז' ה' ר"ח ה"ו ה' פסח, ה"ד, ח'. ה"ו, נ"ד.  
הלכ' שלוח הקן, ה"ד, ו', ז'. ה' ערלה ה"ג. יבום ה"ה, ה'.  
ה' פטר חמור, ה"ב, ו', י"ב. ה' הרשאה ה"ד ח', כ', מ"ו.

המבלי אין קברים במצרים וכן שאר הנסיונות שניסו  
את הש"י, ה' תפילין ה"ה, ל"ב. ה' ג"ח מהיתומים  
ה"ה, ג'.

ויקח משה את עצמות יוסף עמו ה' בציעת הפת ה"ד . . .  
ה' ברכת הפירות ה"ד, י"ב. ה' פסח ה"ז, ג', ה', ו'. ה' ע"ז  
ה"ג, ד'. ה' כבוד רבו, ה"ג, כ"ב. ה' ת"ת ה"ג, ו'. ה' ערלה,  
ה"ג, ח'. ה"ד, ט'. ה' פדיון בכור, ה"ב, ה'. ה"ג, ג'.  
ה"ה, ט"ו. ה' חובל בחבירו . . .

וה' הולך וכו' בעמוד ענן וכו', ה' דברים הנוהגים  
בסעודה ה"ג . . . ה' דם ה"א, ג'.

ולא נחם אלקים וכו' ויסב אלקים את העם וכו',  
ה' ברכת הפירות ה"ד, י"ו. מ"ה.

ואכבדה בפרעה וכו', הלכ' תפלת המנחה . . .

ויאמינו בה' ובמשה עבדו, ה' תפילין, ה"ד, ל"ה.  
ה' עדות, ה"ד, א'. ה"ו...

אשירה לה' כי גאה גאה, ה' בהמ"ז הלכה... ה' ערלה,  
ה"ה, ה'.

תביאמו ותטעמו בהר נחלתך וכו', ה' בציעת הפת, ה"ד.  
ה' יו"ט ה"ד, י"ב, ה'. חוה"מ...

מקדש ה' כוננו ידיך, ה' תפלה ה"ד, כ"א.

ידעו מה הוא, ה' תפילין ה"ד, ל"ו. ה' ברכת הריח,  
ה"ג, כ"ג.

איש ממקומו ביום השביעי, ה' ציצית ה"ד (כ"ג) אות  
י"ח, ה' תפילין ה"ב, ו'.

פרשת המן, ה' מו"מ, ה"ג ב'. ה' נט"י לסעודה, ה"ג ב'.  
ה' תחומין ה"ב, ז'. ה"ו, י"ו. ה' פסח, ה"ו, ט'. ה' פורים  
ה"ג. ה' נטל"פ... ה' ערלה, ה"ד, כ"ג. ה' בכור בהמה  
טהורה, ה"ד... ה' חלה... ה' ג"ח מהיתומים, ה"ה, ד'.  
ה' שותפים בקרקע ה"ב, ה'. ה' פקדון, ה"ה, ט'. ה' גניבה,  
ה"ג, יו"ד.

שם שם לו חק ומשפט, וכו'. ה' ר"ח ה"ו, י"ד.

ויאמר משה אכלוהו היום, אכילת שבת, ה' נט"י  
לסעודה, ה"ג, ב'.

אכילת ג' סעודות בשבת שם. ה' ט"ב, ה"ב, ד'. ה'  
פורים ה"ה...

לחם משנה בשבת, ה' בציעת הפת, ה' ד', ט'. ה' בהמ"ז  
ה"ד, י"ז. ה' הכשר כלים ה"ד ח'. ה' חלה ה"ג, ה'.  
ה' שותפין בקרקע, ה"ב ה'. ה' גניבה, ה"ב. ה"ה, י"ב.

כל המחלה אשר שמתני במצרים לא אשים עליך, ה' ברכת הריח, ה"ד, מ"ב.

כי אני ה' רופאיך, ה' פסח, ה"ח.

היש ה' בקרבינו אם אין, ויבא עמלק. ה' תפילין ה"ה, ל'.  
ה' ג"ח מהיתומים, ה"ג, ט'. ה' נחלות, ה"ד, י"ב. ה' אישות  
ה"ד, ז'. ... ה"ב, י"ד.

וידי משה כבדים, ה' נט"י לסעודה, ה"ג, א'.

כתב זאת זכרון בספר, ה' נט"י לסעודה, ה"ד, ו'.  
מעלת הזכרת וכתובת שמות הצדיקים לזכרון ה' ט"ב,  
ה"ד, י"ט. ה' ס"ת ה"א. ה"ד, ב'. ה' פקדון ה"ה, כ"ה.

כי יד על כס יה, ה' ברכת השחר, ה"ד, מ"א. ה' פורים  
ה"ד, י"א, ה' ערלה ה"ה, י"ט. ה' ... ה"ד, כ"ז.

מלחמה לה' בעמלק מדור דר, ה' תפילין, ה"ד, ל"א.  
... ה"ד, ט'. ה' שחיטה ה"ד, ו'.  
ה' שותפים בקרקע, ה"ה, י"ט וכו'. ... וה"ב, א'. ה' עדות,  
ה"ג, י"ט. ... תפלת המנחה, ה"ד, ...  
... ה' ריבית ה"ד, י"ז. ה' פורים.

## יתרו

קבלת התורה אחר יצי"מ. ה' נט"י שחרית (בכי"ח),  
ה' ד' אות ד', ע"פ התורה ויאמר בועז. ובאות י"ז. ובה'  
מו"מ, ה"ג (כי"ח). ה' דברים הנוהגים בסעודה ה"ג, ג'.  
ה' ברכת הריח, ה"ד מאות ל"א וכו'. ה' הודאת היחיד,  
ה"ה, י"א. ה' תפלת ערבית, ה"ד. ה' שבועות. ה' חדש,

ה"ג, ג'. ה' בכור בהמה טהורה, ה"ד, ה'. ה' נזקי שכנים,  
ה"ב, י"ב.

וישמע יתרו, שמע קי"ס ומלחמת עמלק, ה' בציעת  
הפת, ה"ד, מ"ז.

יתרו הוסיף לפ' השופטים, ה' ר"ח ה"ו, כ"א. ה' גרים,  
ה"ג, כ"ז.

לאכול לחם עם חותן משה לפני האלקים, ה' ברכת  
הריח, ה"ג, ב'.

פן יהרסו אל ה', הל' בה"פ, ה"ה, ק"א. ה' נדרים,  
ה"ג, ב', ה' חזקת מטלטלין ה"ד, ה'.

ואשא אתכם על כנפי נשרים, דא כנפי מצוה, וה'  
ציצית (כ"ג) ה"ד, אות ט'.

עתה ידעתי כי גדול ה', ה' פסח, ה"ג, ו'. ה' העושה  
שליח, ה"ג, ה'.

אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך וכו', ה' ברכת הפירות  
ה"ה, ו'. ה' פסח, ה"ג, ו'. ה' הרשאה, ה"ד, ז'. ה' שכירות  
פועלים, ה"ב, ה' חובל בחבירו...

לא תשא את שם ה' וכו' ה' מו"מ ה"ב. ה' שבועות,  
ה"ב. ה' גביית חוב מהיתומים ה"ב.

זכור את יום השבת לקדשו, זכרהו על היין מאחד  
בשבת, ה' ברכת הפירות, ה"ג, ז'. ה' שבת ה"ה, ה'.  
ה' תחומין, ה"ו ב'. ה' בשר שמ"ה, ה"ג, א'. ה' מלמדים  
ה"ג, ג'. ה' מילה, ה"ד, יו"ד. ה' חלה, ה"ד ח'. ה' מו"מ,  
ה"ד, י"ו.

ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי שבת, ה'  
תפילין, ה"ה, ל"ד. ה' צדקה ה"א. ה' שותפים בקרקע,  
ה"ב, ב' וכו'. ה' שכירות פועלים, ה"א, א'. ה' שאלה,  
ה"א, ה'.

עשרת הדברות, ה' פסח, ה"ט, י"ג. ה' שבועות, ה"ב.  
ויהי קול השופר וכו' וקול שופר חזק מאוד, ה' תפלת  
המנחה ה"ה... ה' ר"ח ה"ג, ח'. ה' לולב ה"ב ב'.  
ה' נדרים ה"ד, כ"ה. ה' גרים ה"ג, ו'. אומנין, ה"ד, י"ב.  
ה' גניבה ה"ג, י"א. ה' נזיקין, ה"ג, ה'.

דבר אתה עמנו ונשמעה וכו', ה' ברכת השחר ה"ג.  
בכל מקום אשר אזכיר שמי, ה' דברים הנוהגים בסעודה,  
ה"ו, ה'. ה' ברכת הראיה, ה"ה, א'. ה' שוכר, ה"ג, ב'.

אדר תרצ"ב, פה לאדו תצ"ו

## אל אנ"ש די בכל אתר ואתר הע"י \*

**אמר הכותב:** אשא דעי למרחוק, ולפעלא טבא אמינא יישר, ביתרון דעת חכמה והכשר, להגות המסלה והדורים לישר. ויהא רעוא דאימא מילתא דתתקבל.

**שמעו אלי רודפי צדק וישמע אליכם ה',** הטו אזנכם לארשת שפתי ותחי ותתענג בדשן נפשכם.

**נדרשתי** לאשר האותיות, שאלוני ונמצאתי ללא תהו בקשוני, להגיד לאדם פעלו וצדקתם לישרי לב, המישרים אורחותם, לכוון שומע ומשמיע לאביהם שבשמים.

**הלא ידעתם אם לא שמעתם,** וגם אני שמעתי, לשמע און מלין תבחן, ותבן להם ותקח שמץ מנהם, ונפתחו עיני ואראה מראות נגהים, כזהר הרקיע וכל חום בכתבים, יעלת חן ואילת אהבים, שרשו פתוח אלי מים חיים, מן המקדש יוצא וקרנא דתורה גבירה בי'.

**בתכלית ענין הבנאים,** ("מאה בונים") "כלו יפה אף נעים", ממנו אין לגרוע ועליו יש להוסיף, בתוספות מרובה על העיקר, ופעולתו אשר מקרב לב ונפש לפניכם נא תיקר.

ותבט עיני בשורות המכתב, פתוחי חותם, כליל תכנית, אשר נכבדות מדובר בו, ויסודתו מהררי קדש, כן חזותו, ובקנקנו תהיתי, ואת שאהבה נפשי מצאתי, שמורה בכל וערוכה, אחזתיו ולא ארפנו, אני עניתי ואשורנו, ובישע אלקים אראנו, במראות שאין בהם משום מעילה, ולכל הוא זמן קהלה, כלבית עולמים ושילה, לצפות מבית ומחוץ בזהב כולה תתן אומר וצפון, במכתבת המשנה אשר לו, להפיץ ענן אורהו, למחות אבן הטועים, מעל הנוהים על דבר ה', זו הלכה ומורין כן, להביא אוצר ה' תוך אמוני סגולה, מפרש ובשום שכל.

(\* בכדי שלא להוציא הנייר חלק, הדפסנו כאן מכתב נפלא מאחד מגדולי אנ"ש בענין ההדפסה ומוסב לייסד חברת "מאה בונים" שיחזקו ידי הרה"ח ר' אהרן ליב ציגלמן זצ"ל, שהשתדל בהדפסת ספרי אדמו"ר ותלמידיו זצ"ל.

ורוח לבשה את עמתי, ויוצא כברק חצו, מאת כבוד תלמידי רעי כאח לי, איש מהיר במלאכתו, לדבר דבור על אפניו, וכו' וכו' — שמחה בארנשטיין נ"י — הכי קורא שמו שמחה, קנקן מלא ישנים וגם חדשים, המשמח אלקים וגם אנשים, ומגו דזכי לנפשיה זכי גמי לאחריני, יעלה הרים ירד בקעות, בדברי תורה הנקנים במעות, ממסד ועד הטפחות, מברייח מארבע רוחות, אל מי השילוח ההולך במנוחות, ורוח חכמים ממנו נוחות, ביריכות ותוכות.

**וכל** מי שבתוכו רצוף אהבה, להצטרף לעבודת הקדש, הצד השווה שבהם שיש בהם רוח חיים, כהאי תנא דבעי כונה למלאכת שמים, למען דפוס את בני ישראל בלב בפנים, להיות זרוע מבחוץ על כל פלגי מים, להעלות ארוכה, ולהעמידה בקרן אורה, „זו תורה וזו שכרה“. וברוחו פי שנים כזית הנטופה בשעתו, במראה טעמו וחזותו, ואת הכל עשה יפה בעטו ועומד בצד הפרצה, ובקעה מצא לגדר בה גדר, אחד מאתנו לא יעדר, ומגלה על הלוחות עולם, על מה אדני הטבעו, בכתב יושר על המחוקה, להוציא חמה מנרתיקה, להוסיף על הראשונים כי כפלים לתושי' אך דא עקא :

**„אין מי קורא בצדק, להחזיק הבדק“.**

**לזאת** הרבה להשיב הנ"ל, בראשי שורות להוכיח, המלאים להם אומר ודברים, לזקנים ונערים, אומר לגלגלת, באמרי נאה וגדי' יאה, בחונות כזהב וצרופות ככסף, ודבריו אין צריכין חזוק רק לאפוי גברא קאחינא, כהדין גרמיזא הבא באחרונה, כיהודא ועוד לקרא.

**וכלם** יעידון ויגידון אשר בצע כסף לא לקת, ולא נחת אדעתא דאגרא, רק מושך בשבט סופר, ומנהיג ברגליו אשר שולח בעמק הברכה להעלות לעם יגידנו לפי תומו, יהי ה' אלהיו עמו, לברך על המוגמר בזרע ברוכי ה', מנה אחת אפים, ביוצאי חלצים ויונקי שדים, לתהלה לשם ולתפארת בכרם בית ישראל, על אשר לא נשא לשוא נפשו, אשר חסדם יעזובו, ונפשו בשאלתו לעמו בקשתו למטי' שיבא מכשורא, לא ניכר שוע לפני דל, ופגע ונגע בין הדבקים בקונם, באמיץ כח ורב אונים, לישר הלבבות לתלפיות, תל שהכל פונים, בעשרת מונים ואדרכונים, להכניס את האהבה, ולהוציא את הקנאה, קנאת איש מרעהו.

**ולו** יחלו ברכות על ראשו, בתוך ישראל בכלל, וליטול חלק בראשו מהבריכה העליונה, המחלקה שלל לאגפי', אלה ברחב ואלה

בזוזים, ודהב פוזים, לקבץ ולקרב דעת כל אנ"ש — המפוזרים בכל מקומות מושבותיהם — כאיש אחד חברים, חבר אל חבר יחדו ידובקו, יתלכדו ולא יתפרדו, להמתיק בסוד ישרים ועדה, להקים על — גימ' „מאה" בונים — בחורה תמימה וחתומה, ניתנה להוציא לאורה מגילה מגילה, ובהיכלה אומר כבוד כולה, מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו, יבא כל בשר אשר יראת ה' נגע בלבו, להחזיר העטרה אל יושנה ביתר שאת ויתר עז על ידי האיש המורם מעם, ידידנו ר' אהרן ליב נ"י ציגעלמאן, העוסק במלאכת הקודש עד הנה, אשר שם את נפשו בכפו, והשליך את עצמו מנגד.

**וידעתם** את האיש ואת שיחו, וסופו יוכיח על תחלתו, שלה' כוונתו רצוי', להיות לגפן פורי', המזמה והתושי', על תלה בנוי', ולא יהשבו את האיש, כי באמונה הוא עושה, וכולא עלמא מודים שהוא בפסיק רישי' ולא ימיש מתוך אהלה של תורה.

**באו** ונחזיק טוב, להמתעסק בקדשים שזכה וזיכה את הרבים, להזהיר ככוכבים לעולם ועד.

**ובדין** הוא שיטול שכרו משלם, מאלהי מרום, ואפילו טובא נמי ליכתבו ל'.

**ואין צריך** לבאר שלא יבאו אחרים ויסוגו גבולו, באורח שלו נפל חבלו בנעימים, עד עמד הכהן לאורים ותומים. **וכי תעלה** על דעתך שזר קרב לגבי מזבח הדפוס ובמתכנתו שארית ישראל לא יעשו כמהו, ולא ישלחו בעולתה ידיהם, כי התורה מחזרת על אכסניה שלה, ובפרט כי בדמים קננהו, ואין אדם נוגע במה שמוכן לחברו.

**על כן** עתה באתי במגלת ספר, לספירת דברים הוא דאתא, הדר הוא לכל חסידי ברסלב, ה' עליהם יחיו, ולבי להמתנדבים בעם, להעיר און בלמודי ה', לעשות רצון צדיק יסוד עולם נ'חל נ'ובע מ'קור ח'כמה זי"ע ועכ"א, ובו ירוץ צדיק ונשגב, הולך ואור עד נכון היום.

**כי** זה כמה מפני חמת המציק, וגם אסיר נלוה עמו, ההדפסה מתמוטטת במורד אחורים, ודפסת מועט דפסת, ואדם מועט לעולם במועט אחר מועט, לרבות רוח בני אדם העולה למעלה למשכיל ויורדת בסתר ההר למטה, להטות משפט גבר בגוברין במחנה העברים, על לא חמס בכפו, ותיוהא קא חזינא הכא, ונסדקה התיומת, וילפתו ארחות דרכים, ארחות עקלקלות, ובאש המריבה להלמית עמלים,

ומצת הקטטה אלופנו מסובלים, חלק לבם, איש לדרכו פנו, דרך לא סלולה, וכל דרך איש ישר בעיניו, ודרך קדש הלולים יקראו לה, זה פונה לצפון, וזה פונה לדרום, ונתפרדה החבילה, וכל אחד בונה במה לעצמו, זה בונה וזה סותר ע"מ לבנות במקומו ושלא במקומו, ונותנו שלא כנגד היסוד, ואלו ואלו מתערבין באמת הבנין, ויוצאין לנחל קדרון, מקדר בהרים הגבוהים ליעלים, עד מרום קצו, והולך ותוקף בטליתו של חברו, ואומר הא מנא של אחרים הוא.

**ועל** הרועים לעשות לפרצה זו גדר, להניח ברכה בחשבון, על שער בת רבים, כי בין דין ודין, השומר אמונים נפשו נבהלה מאד, איך להשית עצות בנפשו, ויאחזוהו צירים וחבלים, אינם יודעים איזהו דרך ישכון אור, לעבר דרך גדולים, ויש אשר לבו כפתחו של אולם, ואומר מי עור כמשולם.

**אי** לזאת תפוג תורה, אבדה האמונה, ועמודיה יתפלצון, ותהי האמת געדרת, ושממה כמהפכת זרים, והאי תיגרא דמיא לבידקא דמיא, ומה נעשה ליום פקודה.

**על כן** אנכי זעיר דנוקפיה אחר אורי, באתר דמרי ביתא תלי זיינא תלי רעיא קולתא, וחצבי לנהרא כגני לייא, באתי בשבח המגיע לכספים, כדי להיות לכסף מוצא, להוציא כלי למעשהו, ויגד אליו רעהו, ולאחיו יאמר חזק.

**ומלין** על גבי מלין לצד עילאה אמלל ואליכם אישים אקרא: **„בקשו צדק, ותסתרו מחדק” מדוע אתם מחשים להשיב את המלך באחרונה.**

**ואת אחי** ורעי אנכי אבקש לבא בכתובים, להוזיל זהב מכיסם, במטבע שטבעו חכמים, כיס כיס קריא, ולו אין משפט מעות, כי שערי דמעות לו ננעלו, והכל תלוי במאמר פתח פתוח מצאתי דאתא לידי משמע, ומקבלה ואילך בטח הלך ילך, להיות מהקוראים ועונים, ולבלתי להתערב עם שונים, ויזכו לשוב במהרה אל ארובותיהם כיונים.

**ועל דא** באתי על החתום ועל הגלוי ועדי בחתימי זכין לי בקשר עליון דאורייתא דכ"ע הכי מקטרין קטורא לח"י עלמין, ואנא ברי קלה, קטינא דארעא, אי על עפר משלו, מיתב יתיבנא, ובברכת הדיוט מברכינא, לכל עושי המלאכה בבני חיי ומזוני רויחי, ודהבא פריכא, וכל יד המרבה ישא מאת ה' ברכה.

**וברכה לראש מסביר כהלכה ומורין כן, ואוהביו כצאת השמש  
בגבורתו ולמרבה המשרה, ולקץ הימיו, ולבנין בועז ויכין, ורחמים  
וחיים ושלום עד העולם.**

**אנא זעירא וזעירא, נקיטנא נפשאי בקצירי, ומיכתת כתותי  
שעורא, אפר כירה, ודלו עיני למרום, ענינו ה' שתרד עת מן השמים  
להכין לבי באמרותיך, לשמר חקיך, ולעשות רצונך בלבב שלם,  
מן העולם עד העולם, עומד ומצפה לעת ערב יהי' אור.**

**אברהם יצחק בן חנה ווייסזאנד**

## לזכרון נצח יזכרו

נשמת הרה"ח ר' נתן ב"ר שמשון ברסקי ז"ל

נכד רבינו זצ"ל

נלב"ע כ"א אלול תשל"ב

ונשמת זוגתו מרת טאבה בת ר' חנוך העניך ז"ל

נפ' כ"ט אדר א' תש"ל

בעבור שבנם ר' שמשון נ"י נדב לעילוי נשמתם

---

## לזכרון נצח יזכר

נשמת ר' חיים נחמן ב"ר משה דב רוזנפלד ז"ל

נפ' י"ב מנ"א תשל"ג

בעבור שקרוביו נדבו לעילוי נשמתו

על הטוב יזכרו

הר"ר בן ציון גרוסמן נ"י

הר"ר יצחק טשינגל נ"י

והב' אברהם ישעי' קרלבך נ"י

אוצר החכמה

על עזרתם בהדפסת הספר

אוצר החכמה